

**ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ БАТУТ”**

*INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH OF SERBIA
„Dr Milan Jovanovic Batut”*

ISSN 2217-3714 (On line)

**ЗДРАВСТВЕНО-СТАТИСТИЧКИ ГОДИШЊАК
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2022.**

*HEALTH STATISTICAL YEARBOOK
OF REPUBLIC OF SERBIA
2022*

Београд 2023.

**ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут”**

*INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH OF SERBIA
“Dr Milan Jovanovic Batut”*

ISSN 2217-3714 (Online)

**ЗДРАВСТВЕНО-СТАТИСТИЧКИ ГОДИШЊАК
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2022.**

***HEALTH STATISTICAL YEARBOOK
OF THE REPUBLIC OF SERBIA
2022***

Приликом коришћења података из овог годишњака обавезно навести извор:

Институт за јавно здравље Србије

When using data from this yearbook you must quote the source:

Institute of Public Health of Serbia

БЕОГРАД 2023.

BELGRADE 2023

**ЗДРАВСТВЕНО-СТАТИСТИЧКИ ГОДИШЊАК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2022.
HEALTH STATISTICAL YEARBOOK OF REPUBLIC OF SERBIA 2022**

**ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут“
Др Суботића 5, Београд**

**INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH OF SERBIA
“Dr Milan Jovanovic Batut”
Dr Subotica 5, Beograd**

www.batut.org.rs

Главни и одговорни уредник – *Editor-in-Chief*

Проф. др Верица Јовановић, в.д. директора
Prof. Verica Jovanovic, acting director

Уредништво – *Editorial Board*

Др Иван Ивановић, специјалиста социјалне медицине
Ivan Ivanovic, MD, specialist in social medicine

Др Мара Крстић, специјалиста социјалне медицине и медицинске информатике
Maja Krstic, MD, specialist in social medicine and medical informatics

Др sc. med. Александар Медаревић, специјалиста социјалне медицине
Aleksandar Medarevic, MD, PhD, specialist in social medicine
Слободанка Томашевић, дипломирани инжењер информатике
Slobodanka Tomasevic, B.Sc. informatics engineer

**ЗДРАВСТВЕНО-СТАТИСТИЧКИ ГОДИШЊАК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2022.
HEALTH STATISTICAL YEARBOOK OF REPUBLIC OF SERBIA 2022**

Обрада података, табеле, графикони – *Data processing, tables, graphs*

Слободанка Томашевић, дипломирани инжењер информатике

Slobodanka Tomasevic, B.Sc. informatics engineer

Данијела Грујић, лабораторијски техничар

Danijela Grujić, lab technician

Филип Арнаут, мастер инжењер геологије

Filip Arnaut, MSc of geological engineering

Лектура и коректура – *Proofreading*

Dr sc. Тамара Груден, специјалиста књижевне публицистике

Tamara Gruden, PhD, specialist in literary journalism

**ЗДРАВСТВЕНО-СТАТИСТИЧКИ ГОДИШЊАК
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2022.**

***HEALTH STATISTICAL YEARBOOK
OF THE REPUBLIC OF SERBIA
2022***

**САДРЖАЈ
CONTENTS**

	Страна <i>Page</i>
ПРЕДГОВОР <i>FOREWORD</i>	6
МЕТОД, ДЕФИНИЦИЈЕ И ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА <i>METHOD, DEFINITIONS AND LEGISLATION</i>	9
1. СТАНОВНИШТВО И ВИТАЛНА СТАТИСТИКА <i>POPULATION AND VITAL STATISTICAL DATA</i>	19
2. ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И КАДРОВИ <i>HEALTH CARE INSTITUTIONS AND STAFF</i>	25
3. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ПРИМАРНОМ НИВОУ <i>PRIMARY HEALTH CARE</i>	32
4. СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО-КОНСУЛТАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ <i>SPECIALIZED CONSULTATIVE HEALTH CARE</i>	50
5. СТАЦИОНАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА <i>INPATIENT HEALTH CARE</i>	55
6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ <i>COMMUNICABLE DISEASES</i>	59
7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА <i>NON-COMMUNICABLE DISEASES</i>	76
8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ <i>DELIVERIES AND ABORTIONS</i>	97
9. ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ <i>ENVIRONMENT AND HEALTH</i>	132
10. СТИЛ ЖИВОТА, ЗНАЊА И СТАВОВИ ПРЕМА ЗДРАВЉУ СТАНОВНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ <i>LIFE STYLE, KNOWLEDGE AND ATTITUDES TO HEALTH OF POPULATION IN REPUBLIC OF SERBIA</i>	176

А У Т О Р И

A U T H O R S

1. СТАНОВНИШТВО И ВИТАЛНА СТАТИСТИКА *POPULATION AND VITAL STATISTICAL DATA*

Спец. др мед. Мјаја Крстич

Maja Krstic, MD

2. ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И КАДРОВИ *HEALTH CARE INSTITUTIONS AND STAFF*

Спец. др мед. Миљан Јубишић

Miljan Ljubicic, MD

3. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ПРИМАРНОМ НИВОУ *PRIMARY HEALTH CARE*

Др sc. med. Александар Медаревић

Aleksandar Medarevic, MD, PhD

Спец. др мед. Миљан Јубишић

Miljan Ljubicic, MD

4. СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО-КОНСУЛТАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ *SPECIALIZED CONSULTATIVE HEALTH CARE*

Др sc. med. Александар Медаревић

Aleksandar Medarevic, MD, PhD

Спец. др мед. Миљан Јубишић

Miljan Ljubicic, MD

5. СТАЦИОНАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА *INPATIENT HEALTH CARE*

Др sc. med. Јелена Брџански

Jelena Bricanski, DMD, PhD

6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ *COMMUNICABLE DISEASES*

Прим. спец. др мед. Драгана Димитријевић

Dragana Dimitrijevic, MD

Спец. др мед. Владан Шапоњић

Vladan Saponjic, MD

Прим. спец. др мед. Данијела Симић

Danijela Simic, MD

Прим. спец. др мед. Виолета Ракић

Violeta Rakic, MD

Др sc. med. Маја Стошић

Maja Stosic, MD, PhD

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА *NON-COMMUNICABLE DISEASES*

Др sc. med. Драган Милјуш

Dragan Miljus, MD, PhD

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ *DELIVERIES AND ABORTIONS*

Др sc. med. Јелена Милић

Jelena Milic, MD, PhD

Спец. др мед. Иван Ивановић

Ivan Ivanovic, MD

9. ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ *ENVIRONMENT AND HEALTH*

Прим. др sc. med. Драгана Јовић

Dragana Jovic, MD, PhD

Др sc. med. Тања Кнежевић

Tanja Knezevic, MD, PhD

Прим др sc. med. Бранислава Матић

Branislava Matic, MD, PhD

Спец. др мед. Снежана Ђејановић

Snezana Dejanovic, MD

Спец. др мед. Светлана Џекић

Svetlana Cekic, MD

10. СТИЛ ЖИВОТА, ЗНАЊА И СТАВОВИ ПРЕМА ЗДРАВЉУ СТАНОВНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

*LIFE STYLE, KNOWLEDGE AND
ATTITUDES TO HEALTH OF
POPULATION IN REPUBLIC OF SERBIA*

Др sc. med. Биљана Килибарда

Biljana Kilibarda, DMD, PhD

Спец. др мед. Маја Крстич

Maja Krstic, MD

ПРЕДГОВОР

Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” је здравствена установа која обавља послове од општег интереса у области здравствене заштите становништва Србије, укључујући праћење и анализу здравственог стања становништва, хигијенско-епидемиолошке ситуације и фактора ризика из животне средине који могу штетно утицати на здравље људи. Истовремено, Институт координира и стручно-методолошки руководи активностима за обезбеђивање података и информација у области јавног здравља који служе као основа за планирање здравствене политике засноване на доказима.

У циљу информисања стручне и шире јавности Институт за јавно здравље Србије издаје годишњу публикацију на српском и енглеском језику „Здравствено-статистички годишњак Републике Србије”, која на систематски начин приказује основне податке о природном кретању становништва, оболевању, коришћењу здравствене заштите, животним стиловима, знању и ставовима становништва према здрављу, организацији и раду здравствене службе, као и утицају фактора животне средине на здравље.

Статистичка истраживања у области јавног здравља се спроводе на основу Закона о званичној статистици и петогодишњих програма званичне статистике, у сарадњи са установама свих новоа здравствене заштите. У циљу лакшег и квалитетнијег коришћења података и израчунавања здравствених показатеља Институт за јавно здравље Србије је у посебном поглављу „Становништво и витална статистика“, уз сагласност Републичког завода за статистику Србије, приказао основне демографске податке.

Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” се захваљује свим установама, здравственим радницима и сарадницима који су учествовали у прикупљању и обради података за израду ове публикације и уверен је да ће „Здравствено-статистички годишњак Републике Србије 2022.“ испунити своју основну улогу – информисање о здрављу и здравственој заштити становништва Србије.

Београд, септембар 2023. године

В.д. директора
Проф. др Верица Јовановић

FOREWORD

The Institute of Public Health of Serbia "Dr Milan Jovanović Batut" is a health institution that performs activities of general interest in the field of health care of the population of Serbia, including monitoring and analysis of health status, hygiene and epidemiological situation and environmental risk factors that may adversely affect human health. At the same time, the Institute coordinates and professionally and methodologically manages activities for providing data and information in the field of public health, which serve as a basis for planning evidence-based health policy.

For the purposes of providing information to professional and general public, the Institute of Public Health of Serbia annually publishes in the Serbian and English languages "Health Statistics Yearbook of the Republic of Serbia", which which in a systematic manner presents basic data on population, morbidity, use of health services, lifestyles, knowledge and attitudes of the population towards health, organization and work of the health service, as well as the impact of environmental factors on health.

Statistical surveys in health care are conducted pursuant to the Law on official statistics and five-year programs of official statistics, in cooperation with institutions of all levels of health care. In order to facilitate the use of health data and calculation of health indicators, the Institute of Public Health of Serbia presented basic demographic data in a special chapter "Population and vital statistics", with the consent of the Statistical Office of the Republic of Serbia.

The Institute of Public Health of Serbia "Dr Milan Jovanovic Batut" expresses our gratitude to all institutions and associates who participated in the data collection, processing and publishing of the Yearbook, and hopes that the "Health Statistical Yearbook of Republic of Serbia 2022" will fulfill its main role – informing about the health and health care of the population of Serbia.

Belgrade, September 2023

Acting Director

Verica Jovanovic, MD, MSc, PhD
Associate Professor

МЕТОД, ДЕФИНИЦИЈЕ И ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

Подаци објављени у овој публикацији прикупљени су из здравствених установа у Републици Србији (без података за Косово и Метохију) које се налазе у Плану мреже здравствених установа.

Подаци се прикупљају преко мреже института и завода за јавно здравље на основу Закона о званичној статистици (Службени гласник РС, бр. 104/09), Закона о здравственој документацији и евидентијама у области здравства (Службени гласник РС, бр. 123/14, 106/15, 105/17, 25-2019-3) и Закона о заштити становништва од заразних болести (Службени гласник РС, бр. 15/16, 68/20, 136/20).

Од Републичког завода за статистику Србије преузети су подаци о становништву, виталној статистици и морталитету.

На основу прикупљених извештаја, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ израђује збирне извештаје и табеле за Републику Србију.

Сви расположиви подаци нису приказани у публикованим табелама овог годишњака. Необјављени подаци могу се добити од надлежне службе Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“.

Здравствено-статистички годишњак Републике Србије је подељен према врсти обрађеног материјала на поглавља.

За свако поглавље Здравствено-статистичког годишњака дато је посебно методолошко објашњење.

1. СТАНОВНИШТВО И ВИТАЛНА СТАТИСТИКА

Ово поглавље садржи податке за Републику Србију о проценом броју укупног становништва према старости и полу, кретању становништва, стопи рађања и умирања и броју умрлих према узроку смрти, по полу и старости. Сви ови подаци се публикују уз сагласност Републичког завода за статистику Србије.

Републички завод за статистику Србије од 2002. године примењује нову методологију пописа и процене становништва. Због примене нове методологије подаци нису непосредно упоредиви са подацима претходних пописа (пример је пописна 1991. година за коју је ретроактивно израчуната процена броја становника).

„Старосне групе“ су приказане у складу са класификацијом старосних група које се користе приликом пописа становништва и у виталној статистици.

Свака старосна група обухвата цело годиште, односно петогодиште. На пример, група испод једне године или „0“ група, обухвата децу од момента рођења па до 11 месеци и 30 дана; или група од 5 до 9 година обухвата децу од пет година до навршених 9 година, 11 месеци и 30 дана, итд.

„Живорођено дете“ је новорођенче, које после спонтаног одвајања или вађења из тела мајке, дише или показује друге знаке живота (откуцаје срца, покрете вољних мишића и др.) макар и за најкраће време, без обзира на временску дужину трајања трудноће.

„Мртворођено дете“ је плод, који после спонтаног одвајања или вађења из тела мајке, не показује никакве знаке живота, под условом да је време ношења плода износило дуже од 28 недеља.

„Узроци смрти“ су сва оболења, стања или повреде, околности несрећног случаја или насиља које су проузроковале смрт или допринеле настанку смрти.

„Основни узрок смрти“ је:

- а) болест или повреда која је изазвала ток догађаја који је директно довео до смрти, или
- б) околности несрећног случаја или насиља које су произвеле смртоносне повреде.

Према препорукама Светске здравствене организације (МКБ 10 – Међународна класификација болести), класификација према старости за посебну статистику о смртности одојчади спроводи се по принципу навршене

старости: до 24 сата, 1–6 дана, 7–27 дана, 28 дана до 3 месеца, али не урачунавајући 3 месеца, од 3 до 5 месеци не урачунавајући 6 месеци и од 6 до 11 месеци, што подразумева горњу границу од 11 месеци и 30 дана.

2. ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И КАДРОВИ

Подаци о пружаоцима здравствене заштите, њиховој организационој структури и запосленима су неопходни за праћење развоја кадрова у здравству, планирање и финансирање здравствене заштите, праћење пружања услуга здравствених радника, као и за друге циљеве у складу са важећим прописима.

Ово поглавље садржи податке о здравственим установама које припадају Плану мреже здравствених установа и кадровима запосленим у њима. Извор података од 2020. године је Сервис јавног здравља – Регистар пружалаца здравствене заштите (картон здравствене установе, приватне праксе и другог правног лица) и Регистар запослених (картон запосленог са основним подацима).

Ближа садржина основне документације о ресурсима у здравственој установи, приватној пракси и другом правном лицу прописана је Правилником о обрасцима и садржају образца за вођење здравствене документације, евидентирање и извештаја, регистара и електронског медицинског досијеа („Службени гласник РС” бр. 109/2016, 20/2019).

3. ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Подаци о утврђеним оболењима, стањима и повредама у служби: опште медицине, здравствене заштите деце, здравствене заштите школске деце, здравствене заштите жена, стоматолошке здравствене заштите и медицине рада, приказани су на основу извештаја ових служби.

„Служба” је део здравствене установе, која пружа здравствену заштиту одређеним групацијама становништва (жене, деца, радници) или обезбеђује примарну здравствену заштиту од појединачних оболења (туберкулоза, дијабетес и друго). Служба је тако организована да поред куративне пружа и превентивну заштиту становништву.

Оболења, стања и повреде у службама примарне здравствене заштите, приказани су према јединственим листама у складу са Међународном класификацијом болести – Десета ревизија.

„Посета” је сваки контакт појединца са лекаром или другим здравственим радником у здравственој установи, кући или на другом месту ради остваривања здравствене заштите.

„Прва посета” је контакт који појединач први пут у току календарске године учини са лекаром у вези са неким оболењем, стањем или повредом.

„Поновне посете” су све остале посете у вези са тим оболењем, стањем или повредом до коначног исхода у току године.

Код хроничних оболења (хипертензија, психозе и друго) први долазак код лекара у календарској години евидентира се као „прва посета”, а остали доласци у вези са тим хроничним оболењем евидентирају се као „поновне посете”.

„Прва посета саветовалишту” је посета која је први пут учињена саветовалишту у једној календарској години.

„Прва посета трудне жене саветовалишту” је посета коју трудна жена први пут учини саветовалишту у току једне трудноће.

„Прва посета одојчета саветовалишту” је посета учињена први пут саветовалишту у првој години живота.

„Систематски преглед” је преглед по органима и органским системима одређених групација становништва и појединача (деца, школска деца, радници и др) ради утврђивања здравственог стања.

„Периодични преглед” је циљани или систематски преглед радника запослених на радним местима са посебним захтевима и посебним условима рада. Ови прегледи се обављају према утврђеном поступку (врста, садржај и обим прегледа) и у прописаним временским интервалима.

„Контролни преглед” је поновни преглед одређених групација становништва и појединача, који се врши после систематских и

периодичних здравствених прегледа, а ради утврђивања ефекта мера спроведених после систематских и периодичних здравствених прегледа.

„Серијски преглед” је планирани преглед становништва или појединих група становништва ради раног откривања одређених оболења (карцином грила материце и друго).

4. СТАЦИОНАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

У овом поглављу су приказани подаци о постельама, болесницима леченим у болницама и болесничким данима према типу установе, на основу периодичних извештаја о раду болница.

Број болесничких дана је приказан само за исписане болеснике у току извештајног периода.

„Болеснички дани” представљају број дана које је једно лице провело у стационарној здравственој установи, ради лечења или испитивања. У број болесничких дана урачунају се дани проведени у стационару, укључујући и дан отпушта.

Подаци о болничком морбидитету прикупљају се на основу Извештаја о хоспитализацији.

5. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

У овом поглављу приказани су подаци о појединачним случајевима оболења и смрти од заразних болести и носилаштва појединих узрочника и епидемијама. Прикупљање пријава заразних болести и пријава епидемија регулисани су Законом о заштити становништва од заразних болести (Службени гласник РС, бр. 15/16, 68/20, 136/20), Правилником о пријављивању заразних болести и посебних здравствених питања (Службени гласник РС, бр. 44/17, 58/18). Пријављује се укупно 50 заразних болести.

Подаци о заразним болестима прикупљају се континуирано, током целе године из свих здравствених установа на територији Републике Србије.

Заразна или инфективна болест је свако оболење изазвано специфичним инфективним агенсом или његовим токсичним продуктима која настаје преносом са заражене особе,

животиње или резервоара до осетљивог домаћина, било директно или индиректно, преко прелазног биљног или животињског домаћина, вектора или неживе природе.

Епидемија заразне болести је пораст броја оболелих већи од уобичајеног у одређеној популацији и одређеном времену.

6. НЕЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

У овом поглављу презентовани су подаци који се односе на евидентију и праћење водећих хроничних масовних незаразних болести.

У анализи умирања од болести срца и крвних судова, малигних тумора, шећерне болести, хроничних опструктивних болести плућа, повреда и тројања коришћени су непубликовани подаци Републичког завода за статистику, који су обрађени и анализирани у Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”.

Подаци који се односе на оболевање од акутног коронарног синдрома и свих ургентних стања у кардиологији су подаци Регистра скупа коронарних јединица Србије. Као основни извор података коришћена је пријава болесника са ургентним стањем у кардиологији. Подаци су континуирано прикупљани из свих здравствених установа на територији Републике Србије које се баве дијагностиком и терапијом кардиолошких болесника. Као допунски извор података коришћени су историја болести и извештај о хоспитализацији.

Подаци о оболевању од малигних тумора су подаци Регистра за рак. Основни извор података су пријаве оболелих и/или умрлих особа од малигних тумора из свих здравствених установа које се баве дијагностиком и лечењем рака на територији Републике Србије. Коришћењем многобројних извора података и потреба за њиховом пажљивом анализом условљава да уобичајени временски период за прикупљање и публиковање података износи две до три године.

7. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ

Подаци о порођајима добијени су на основу индивидуалног здравствено-статистичког извештаја „Пријава порођаја” које здравствене установе у Републици Србији достављају заво-

дима за јавно здравље од 1995. године и индивидуалног здравствено-статистичког извештаја „Пријава рођења” који се доставља од 2006. године.

Подаци о прекиду трудноће добијени су на основу индивидуалних здравствено-статистичких извештаја „Пријава прекида трудноће” које здравствене установе у Републици Србији достављају заводима за јавно здравље од 1995. године.

Трајање трудноће се мери од првог дана последњег нормалног менструалног циклуса.

Трудничко доба се изражава навршеним данима или навршеним недељама.

„Превремени порођај” је порођај који је наступио пре навршених 37 недеља (пре 259 дана) трудноће.

„Порођај на време” је порођај који је наступио од 37. навршene недеље до пре истека 42. недеље (259 до 293 дана) трудноће.

„Пролонгирана трудноћа” или пренесена трудноћа је порођај који је наступио у 42 навршene или више (294 или више дана) недеља трудноће.

Прва тежина живорођеног детета треба да се мери у току првог сата живота, пре него што дође до значајног постнаталног пада тежине.

„Матернална смртност” или смртност породиље је дефинисана као смртност жене за време трудноће или у току 42 дана по завршетку трудноће, независно од трајања или локализације трудноће, из било ког узрока у вези са трудноћом или погоршањем због трудноће или при њеном вођењу, али не као последица случајних или узгредних узрока.

Свака трудноћа која се не заврши порођајем сматра се прекидом трудноће и у складу са законским прописима подлеже пријави на горе споменутом обрасцу. Законски рок за обављање медицинског побачаја – прекида трудноће је до 10. недеље трудноће.

У трудноћу завршену прекидом трудноће убрајају се ванматерична трудноћа, гроздаста мола, остали ненормални исход трудноће,

спонтани и легално индуковани прекиди трудноће.

8. ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ

Поглавље садржи податке који се односе на евиденцију и праћење квалитета ваздуха, здравствене исправности воде за пиће, здравствене безбедности тринаест група намирница и три групе флашираних вода, као и здравствене исправности предмета опште употребе у Републици Србији.

Подаци о квалитету ваздуха дати су на основу систематских мерења имисије основних загађујућих материја (сумпордиоксида и честица дима), као и специфичних (органског и неорганског порекла). Прикупљање и анализа података врши се у складу са следећом законском регулативом: Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 10/13), Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04-29, 36/09-144, 36/09-115, 43/11-88, 14/16-3, 76/18-3, 95/18-267), Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 11/10, 75/10, 63/13).

У оквиру испитивања физичко-хемијске исправности воде за пиће прикупљају се подаци о броју извршених прегледа узорака воде из јавних водовода и водних објеката на територији Републике Србије, проценту физичко-хемијски неисправних узорака воде, као и подаци о најчешћим узроцима неисправности.

У оквиру испитивања микробиолошке исправности воде за пиће прикупљају се подаци о броју прегледаних и броју неисправних узорака воде за пиће из јавних водовода и водних објеката на територији Републике Србије, подаци о најчешћим узроцима неисправности као и подаци о хидричним епидемијама.

Тумачење података о резултатима испитивања здравствене исправности воде за пиће извршено је у складу са важећим законским и подзаконским актима: Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 25/19), Закон о безбедности хране („Сл. гласник РС“, бр. 41/09, 17/19), Закона о здравственој исправности предмета опште употребе („Сл. гласник РС“, бр. 92/11), Правилник о

хигијенској исправности воде за пиће („Сл. лист СРЈ“, бр. 42/98, 44/99, 28/19), Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18-388, 95/18-267) и другим пратећим документима.

У оквиру испитивања физичко-хемијске и микробиолошке исправности намирница прикупљају се подаци о броју испитаних и броју неисправних узорака намирница, као и подаци о најчешћим узроцима њихове физичко-хемијске и микробиолошке неисправности (укупно и према врстама намирница).

Тумачење података о резултатима испитивања физичко-хемијске и микробиолошке исправности намирница обавља се у складу са одредбама Закона о безбедности хране („Сл. гласник РС“, бр. 41/09, 17/19), Правилника о здравственој исправности дијететских производа („Сл. гласник РС“, бр. 45/10, 27/11, 50/12, 21/15, 75/15, 7/17, 103/18), Правилника о квалитету и другим захтевима за со за људску исхрану и производњу намирница („Сл. лист СЦГ“, бр. 31/05), Правилника о декларисању, означавању и рекламирању хране („Сл. гласник РС“, бр. 19/17, 16/18), Правилника о аромама е („Сл. гласник РС“, бр. 52/18), Правилника о прехранбеним адитивима („Сл. гласник РС“, бр. 53/18), Правилника о прехранбеним ензимима е („Сл. гласник РС“, бр. 51/18), Правилника о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета („Сл. гласник РС“, бр. 72/10, 62/18), Водича за примену микробиолошких критеријума за храну (прво издање, мај 2011.) и другим пратећим документима.

Тумачење података о резултатима испитивања микробиолошке и физичко-хемијске исправности флашираних вода обавља се у складу са одредбама Правилника о квалитету и другим захтевима за природну минералну, природну изворску и стону воду („Сл. лист СЦГ“, бр. 53/05, „Сл. гласник РС“, бр. 43/13) и Правилника о хигијенској исправности воде за пиће („Сл. лист СРЈ“, бр. 42/98, 44/99, 28/19).

У оквиру контроле физичко-хемијске и микробиолошке исправности предмета опште употребе прикупљају се подаци о броју прегледаних и броју неисправних узорака предмета опште употребе, као и подаци о најчешћим узроцима њихове физичко-хемијске и микробиолошке

неисправности (укупно и према врстама предмета опште употребе).

Тумачење резултата микробиолошке и физичко-хемијске исправности предмета опште употребе обавља се на основу одредби Закона о предметима опште употребе („Сл. гласник РС“, бр. 25/19) и нормама Правилника о условима у погледу здравствене исправности предмета опште употребе који се могу стављати у промет („Сл. лист СФРЈ“, бр. 26/83, 61/84, 56/86, 50/89, 18/91, 60/19 - др. правилници, 78/19 - др. правилници), Правилника о козметичким производима („Сл. гласник РС“, бр. 60/19), Правилника о безбедности играчака („Сл. гласник РС“, бр. 78/19) и другим пратећим документима.

METHOD, DEFINITIONS AND LEGISLATION

Data published in this publication have been gathered from health care institutions in the Republic of Serbia (excluding data for Kosovo and Metohija) included in the Health Institutions Network Plan.

The data are collected through the network of public health institutes pursuant to the Official statistics law (Official Gazette of the Republic of Serbia 104/09), Law on Records in Health Care (Official Gazette of RS 123/14, 106/15, 105/17, 25-2019-3), and the Law on the Protection of Population from Communicable Diseases (Official Gazette of RS 15/16, 68/20, 136/20).

The data on population, vital statistics and mortality have been taken over from the Republic Statistical Office of Serbia.

On the basis of collected reports, the Institute of Public Health of Serbia “Dr Milan Jovanovic Batut” prepares aggregate reports and tables for the Republic of Serbia.

All available data are not presented in the published tables of this Yearbook. Unpublished data are available from the competent unit of the Institute of Public Health of Serbia “Dr Milan Jovanovic Batut”.

The Health Statistical Yearbook of the Republic of Serbia is divided, according to the type of processed material, into chapters. Each chapter has a separate methodological explanation.

1. POPULATION AND VITAL STATISTICAL DATA

This chapter contains data for the Republic of Serbia on estimated total population by age and sex, population changes, birth and death rate, and deaths by cause of death, sex and age. All such data are published with the consent of the Republic Statistical Office of Serbia.

The Republic Statistical Office of Serbia has been implementing new census and estimate methodology since 2002. Due to the application of new methodology the data are not directly comparable with the data from previous censuses (the example is 1991 census year for which the population estimate was retroactively calculated).

„Age groups” are presented in accordance with the age group classification used in population censuses and in vital statistics. Each age group covers a whole year, or a five-year period. For instance, under-1 group or “0” group, includes children from the moment of birth to the age of 11 months and 30 days; or 5-9 group includes children aged five to 9 years, 11 months and 30 days inclusive.

„Live birth” means that the newborn, after spontaneous separation or extraction from the body of its mother, breathes or shows other evidence of life (such as beating of the heart, movement of voluntary muscles, etc.) even for the shortest period of time, irrespective of the duration of pregnancy.

„Still birth” means that the foetus, after spontaneous separation or extraction from the mother’s body, does not show any evidence of life, provided that the gestation period was over 28 weeks.

„Causes of death” are all diseases, conditions or injuries, accident circumstances or violence which caused death or contributed to the occurrence of death.

„Primary cause of death” is:

- a) disease or injury which caused the sequence of events directly leading to death, or
- b) accident or violence which caused lethal injuries.

According to the World Health Organization (ICD 10 – International Classification of Diseases), age classification for the separate child mortality statistics is made on the principle of age completed: under 24 hours, 1–6 days, 7–27 days, 28 days to 3 months, but excluding 3 months, from 3 to 5 months, excluding 6 months and 6 to 11 months, which means the upper limit of 11 months and 30 days.

2. HEALTH CARE INSTITUTIONS AND STAFF

Data on health care providers, their organizational structure and employees are necessary for monitoring the development of human resources for health, planning and financing of health care, monitoring the provision of health services, as well as for other purposes in accordance with regulations.

This chapter contains data on public health care institutions included in the Plan of the network of health care institutions and the staff employed in them. The source of data from 2020 is the Public Health Service - Register of Health Care Providers (card of health institution, private practice and other legal entity) and Register of Employees (employee card with basic data).

Detailed content of basic documentation on resources in the health institution, private practice and other legal entities is prescribed by the Rulebook on forms and content of forms for keeping health documentation, records and reports, registers and electronic medical file "Official Gazette of RS" No. 109/2016, 20/2019).

3. PRIMARY HEALTH CARE

Data on identified diseases, conditions and injuries in the service: general practice, child health service, school children and youth health service, women's health service, dental health service and occupational health service, are presented on the basis of these services' reports.

"Service" is a part of a health institution, which provides health care to certain groups of the population (women, children, workers) or provides primary health care protection from certain diseases (tuberculosis, diabetes, etc.). The service is organized in such a way, that in addition to curative, it also provides preventive care to the population.

Diseases, conditions and injuries in primary health service are presented in uniform lists in accordance with the International Classification of Diseases – 10th Revision.

„Visit” is any contact of an individual with a doctor or other health care worker in the health institution, at home or in another place for the purposes of health care.

„First visit” is the initial contact an individual makes in a calendar year with regard to a particular disease, condition or injury.

„Repeat visits” are all other visits regarding this particular disease, condition or injury until final outcome in the course of a year.

With chronic diseases (hypertension, psychosis etc.) the first visit to the doctor in a calendar year is recorded as “first visit”, and other visits regarding this chronic disease are recorded as “repeat visits”.

„First visit to the counselling centre” is the first visit to a counselling service in a calendar year.

„First pregnant woman's visit to the counselling service” is the first visit a pregnant woman makes to the counselling service in the course of one pregnancy.

„First visit of an infant to the counselling service” is the first visit to the counselling service in the first year of life.

„Systematic check-up” is the examination of organs and organ systems of specific population groups and individuals (children, school children, employees, etc.) to establish their health status.

„Periodic check-up” is a targeted or systematic check-up of employees working in positions with special requirements or in specific working conditions. These examinations are carried out according to the established procedure (type, content and scope of examination) and within prescribed time intervals.

„Follow-up examination” is a repeat examination of specific population groups and individuals, performed after systematic and periodic medical check-up, for the purposes of establishing the effects of measures implemented after systematic and periodic check-ups.

„Serial examination” is a planned examination of the population or specific population groups for the purposes of early detection of certain diseases (cervical cancer, etc.).

4. INPATIENT HEALTH CARE

This chapter presents data on beds, patients treated in hospitals and days in hospital by type of institutions, on the basis of periodic reports on hospital operations.

The number of hospital days is shown only for patients discharged during the reporting period.

„Hospital days” present a number of days a person spent in an inpatient health institutions, for treatment or diagnostic procedure. The number of hospital days includes the days spent at the inpatient unit, including the day of discharge.

Data on hospital morbidity are gathered on the basis of Hospitalization reports.

5. COMMUNICABLE DISEASES

This chapter presents the data on individual cases of contracting and dying from communicable diseases and carrying particular agents that cause them, and epidemics. The collection of reports on communicable diseases is regulated by the Law on Protection of Population from Communicable Diseases (Off. Gazette of RS no. 15/16, 68/20, 136/20), and Rulebook on Reporting Communicable Diseases and Special Health Issues (Off. Gazette of RS no. 44/17, 58/18). A total of 50 communicable diseases are reportable.

Data on communicable diseases are collected continually during the year, from all health institutions in the Republic of Serbia.

Communicable or infectious disease is any disease caused by a specific infectious agent or its toxic products, which occurs by transmission from the infected person, animal or reservoir to the susceptible host, vector or inanimate nature.

Epidemic of an infectious disease is an increase of the number of ill persons greater than usual in a given population at a given time.

6. NON-COMMUNICABLE DISEASES

This chapter presents the data referring to the records and monitoring of leading chronic mass non-communicable diseases.

The review of deaths from cardiovascular diseases, malignant neoplasms, diabetes,

obstructive pulmonary disease, injury and poisoning used the unpublished data from the Republic Statistical Office which were processed and analysed by the Institute of Public Health of Serbia “Dr Milan Jovanovic Batut”.

Data relating to acute coronary syndrome and urgent conditions in cardiology were obtained from the Register of Coronary Units in the Republic of Serbia. The basic source of data used was notifications of patients with urgent cardiological conditions. Data were continually collected from all health institutions in the territory of the Republic of Serbia whose activities include diagnostics and treatment of cardiological patients. The additional source of data was the medical history and hospitalization report.

Data on malignant neoplasms cases come from the Cancer Register. The basic source of data are notifications of the persons diagnosed with and/or dead from malignant neoplasms from all health institutions diagnosing and treating cancer in the territory of Serbia. Many sources of data and the need for their careful analysis, even in the case of registers that have existed for dozens of years, have caused the period for collecting and publishing data last two to three years.

7. DELIVERIES AND ABORTIONS

Data on deliveries were obtained on the basis of individual statistical “Notification of Delivery” reports which has been regularly submitted to public health institutes by health institutions in the Republic of Serbia since 1995, and individual statistical health report “Notification of Birth” which has been submitted since 2006.

Data on abortions are obtained on the basis of individual health statistics reports „Notification of Abortion” which the health institutions in Serbia have submitted to public health institutes since 1995.

Duration of pregnancy is measured from the first day of the last normal period. Period of pregnancy is expressed in complete days or complete weeks.

„Pre-term delivery” is the delivery which occurred prior to complete 37 weeks (prior to 259 days) of pregnancy.

„On-term delivery” is the delivery which occurred from complete 37 weeks prior to the expiration of 42nd week (259 to 293 days) of pregnancy.

„Post-term pregnancy” is the delivery that occurred at 42 or more completed weeks (294 or more days) of pregnancy.

The first weight of the live born child should be measured during the first hour of life, before the significant postnatal loss of weight occurs.

„Maternal mortality” or maternal death is the death of a woman while pregnant or within 42 days of termination of pregnancy, irrespective of the duration or site of the pregnancy, from any cause related to or aggravated by the pregnancy or its management, but not as the consequence of accidental or incidental causes.“

Each pregnancy which does end in delivery is considered abortion, and, in accordance with legislation, is subject to reporting on the above mentioned form. The legal time limit for medical abortion – termination is up to 10 weeks of pregnancy.

The pregnancies ended in abortion include ectopic pregnancies, mola hydatidosa, other abnormal products of conception, spontaneous and legally induced abortions.

8. ENVIRONMENT AND HEALTH

This chapter presents the data referring to the collection and follow-up of air quality, safety of drinking water, safety of thirteen food groups and three groups of bottled water, as well as the safety of consumer goods in the Republic of Serbia.

Data on air quality are provided on the basis of systematic measurement of immission of basic pollutants (sulphur-dioxide and smoke particles), as well as specific ones (organic and inorganic origin).

Data are collected and analyzed in accordance with the following legislation: Air Protection Act ("Official Gazette" of RS no. 36/09, 10/13); Environment Protection Act ("Official Gazette" of RS no. 135/04-29, 36/09-144, 36/09-115, 43/11-88, 14/16-3, 76/18-3, 95/18-267); Regulation on the conditions for monitoring and air quality request („Official gazette of RS“ no 11/10, 75/10, 63/13).

Statistical Yearbook include the information on microbiological, physical and chemical analysis of drinking water quality from public water supply systems and others water supply sources .

The inspection of microbiological, physical and chemical safety of drinking water involves the collection of data on the number of examined and number of non-compliant samples and the most common parameters of physico-chemical non-compliance. Also, the causes of microbiological non-compliance and the number of waterborne outbreak have been taken into consideration.

The testing data on drinking water safety were interpreted in accordance with the current laws and regulations: Law on Health Protection (Official Gazette of RS no. 25/19), Law on Food Safety (Official Gazette of RS no. 41/09, 17/19), Law on Health Safety Items of General Use (Official Gazette of RS no. 92/11), Rulebook on Drinking Water Hygiene (Official Journal of SFRY no. 42/98, 44/99, 28/19), Law on Waters (Official Gazette of RS no. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18-388, 95/18-267) and other supporting legislation.

The inspection of physico-chemical and microbiological safety of foodstuffs, bottled water and consumer goods involves the collection of data on the number of examined and number of non-compliant samples (total, by origin, by type of product and by the cause of non-compliance).

The data on testing of foodstuffs are interpreted in accordance with the following laws and regulations: Law on Food Safety ("Official Gazette" of RS, no. 41/09, 17/19), Regulation on the health safety of dietetic products ("Official Gazette" of RS, no. 45/10, 27/11, 50/12, 21/15, 75/15, 7/17103/18) and the amendments of this Regulation, Regulation on the quality and other requirements for salt for human consumption and food production ("Official Gazette" of RS, no. 31/05), the Regulation on food labelling and advertising of foodstuffs ("Official Gazette" of RS, no. 19/17, 16/18), Regulation on food additives ("Official Gazette" of RS, no. 53/18), Regulation on the quality and other requirements for enzyme preparations for food products ("Official Gazette" of RS, no. 4/04), Regulation on quality and other requirements for aromas ("Official Gazette" of RS, no. 21/06), Regulation on general and special conditions of hygiene of food at any stage of production, processing and trade ("Off. Gazette of RS", no.72/10, 62/18), Guidelines for the application of microbiological criteria for food (First edition, May 2011) and other supporting legislation.

Interpretation of test results of physico-chemical and microbiological safety of bottled water are performed in accordance with the provisions of the Regulation on quality and other requirements for natural mineral, natural spring and table water ("Official Gazette" of RS, no. 53/05, 43/13) and the Regulations on Hygienic quality of drinking water ("Official Gazette" of FRY, no. 42/98, 44/99, 28/19).

Interpretation of the results of physico-chemical and microbiological safety of consumer goods are carried out on the basis of the provisions of the Law on health safety of consumer goods ("Official Gazette" of RS, no. 92/11) and the Regulation on the conditions regarding the health safety of consumer goods that can be put into market ("Official Gazette" of SFRY", No. 26/83, 61/84, 56/86, 50/89, 18/91) and other supporting legislation.

1.

СТАНОВНИШТВО И ВИТАЛНА СТАТИСТИКА *POPULATION AND VITAL STATISTICAL DATA*

Страна
Page

1. Становништво и витална статистика у Републици Србији <i>Population and vital statistical datas in Republic of Serbia</i>	20
Следеће табеле су доступне на линку <i>Supplementary tables are available at the link</i>	
1.1. Број становника и очекивано трајање живота на рођењу у Републици Србији <i>Population and life expectancy at birth in Republic of Serbia</i>	
1.2. Становништво у Републици Србији по добним групама и полу према процени за 2022. годину <i>Population in Republic of Serbia by age and sex by 2022 estimate</i>	
1.3. Становништво, рођења и умирања у Републици Србији, 2018–2022. године <i>Population, births and deaths in Republic of Serbia, 2018–2022</i>	
1.4. Умрли према узроцима смрти и полу у Републици Србији, 2022. година <i>Deaths by causes of death and sex in Republic of Serbia, 2022</i>	
1.5. Десет најчешћих узрока смрти према дијагнози, полу и добним групама у Републици Србији, 2022. година <i>Ten most common causes of death by disease, sex and age groups in Republic of Serbia, 2022</i>	
1.6. Умрла одојчад према узроцима смрти и узрасту у Републици Србији, 2021–2022. године <i>Infant deaths by causes of death and age in Republic of Serbia, 2021–2022</i>	
1.7. Показатељи матерналне смртности у Републици Србији, 2007–2022. године <i>Maternal mortality indicators in the Republic of Serbia, 2007-2022</i>	

1. СТАНОВНИШТВО И ВИТАЛНА СТАТИСТИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

У поглављу су приказани подаци за Републику Србију који се односе на:

- становништво према попису од 1953. до 2022. године,
- процењени број становника према старости и полу на дан 30.6.2022. године,
- кретање основних показатеља демографског развоја у периоду од 2018. до 2022. године,
- умрле према узроку смрти и полу у 2022. години,
- умрлу одојчад према узроку смрти и старости у 2022. години.

Кретање становништва у Републици Србији према пописима од 1953. до 2002. године (табела 1.1) показује константан пораст броја становника. По новој методологији пописа и процене становништва коју од 2002. године спроводи Републички завод за статистику Републике Србије (процењен је и попис за 1991. годину ретроактивно) у периоду од 1991. до 2022. године у Републици Србији је дошло до опадања броја становника са 7.576.837 на 6.647.003.

- Процењен број становника за Републику Србију у 2022. години износи 6.664.449 – 3.240.822 мушкираца и 3.423.627 жена, што представља пад од 833.552 – 11% у односу на број становника 2002. пописне године (7.498.001), односно пад од 522.413 – 7% у односу на број становника 2011. пописне године (7.186.862).
- Очекивано трајање живота у Републици Србији за 2022. годину показује значајно већу вредност (табела 1.1) него у 2020. (74,2) и 2021. години (72,7) – износи 75,6 година, односно 73,0 године за мушкире и 78,1 година за женски пол. Упоређујући области, најдуже очекивано трајање живота је у Златиборском округу (укупно – 76,7; мушкири – 74,1; жене – 79,5), а најкраће у Севернобанатском округу (укупно – 73,0; мушкири – 70,3; жене – 75,7).
- У Републици Србији у 2022. години жене у fertилитетном добу (15 до 49 година) чине 21,2% популације, а становништво од 65 и више година старости чини 22,0% популације (табела 1.2).

Основне карактеристике становништва Републике Србије су промене које су довеле становништво на праг демографске старости, која је последица различитих тенденција у кретању виталних догађаја. Подаци за период од 2018. до 2022. године (табела 1.3) показују:

- Низак наталитет у Србији: иако број живорођене деце има тренд пада, стопа живорођених у 2022. години показује благ пораст у односу на 2021. годину и износи 9,4 на 1000 становника.
- Стопа природног прираштаја на 1000 становника је у 2022. години (-7,0) мање негативна у односу на 2021. (-10,9) и 2020. годину (-8,0).
- Последично горе наведеном, витални индекс (број живорођених на 100 умрлих) има значајно већу вредност у 2022. (57,4) у односу на 2021. годину (45,5).
- У Републици Србији је у 2022. години регистровано 7286 више смртних случајева у односу на просек у периоду 2016–2019. године (101.917), што представља вишак смртности од +7,1%. Општа стопа смртности у 2022. години је износила 16,4 на 1000 становника.

Најчешћи узроци смрти у 2022. години, ако искључимо групу *Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази* (4,7%), припадају следећим групама болести (према МКБ 10):

- *Болести система крвотока* 47,3% (мушкири 43,1% и жене 51,5%),
- *Тумори* 18,5% (мушкири 20,1% и жене 16,8%),
- *COVID-19* 7,6% (мушкири 8,3% и жене 6,9%),
- *Болести система за дисање* 6,0% (мушкири 6,8% и жене 5,3%),
- *Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма* 3,0% (мушкири 2,7% и жене 3,2%).

Смртност одојчади и материјална смртност

Стопа смртности одојчади је значајан и осетљив индикатор како здравственог стања и здравствене заштите становништва, тако и стања у социоекономској и другим сферама друштва. Смртност деце у овом узрасту одражава утицај социоекономских прилика на здравље мајки и одојчади, као и ефикасност здравствених система у забрињавању по живот опасних стања током неонаталног периода (прве четири недеље након рођења).

Све европске земље су током последњих неколико деценија постигле запажене резултате у смањењу смртности одојчади, чиме је просек ЕУ смањен са 5,5 умрлих на 1000 живорођених у 2002. на 3,8 у 2012., односно 3,2 у 2021. години (графикон 1.1). У Србији је у истом периоду смањењем стопе смртности одојчади за 50% остварен значајан напредак, а у 2022. години када је износила 4,0 на 1000 живорођених (графикон 1.2) Србија се приближила европском просеку овог показатеља. Више од две трећине смрти одојчади се деси у неонаталном добу и то у првих шест дана живота новорођенчета (рана неонатална смртност). Стопа неонаталне и стопа ране неонаталне смртности такође имају континуирани тренд пада, а у 2022. години износе 2,8, односно 2,1 на 1000 живорођених (графикон 1.2).

Материјална смртност, односно смртност породиље је према десетој ревизији Међународне класификације болести (МКБ10) дефинисана као смртност жене за време трудноће или у току 42 дана по завршетку трудноће, независно од трајања или локализације трудноће, из било ког узрока у вези са трудноћом или погоршањем због трудноће или при њеном вођењу, али не као последица случајних или узгредних узрока.

Однос смртности породиља (однос материјалне смртности) представља број жена умрлих у трудноћи, на порођају или у пуерперијуму због компликација повезаних са овим стањима на 100.000 живорођене деце.

Стопа смртности породиља (стопа материјалне смртности) представља број жена умрлих у трудноћи, на порођају или у пуерперијуму због компликација повезаних са овим стањима на 100.000 жена у репродуктивном добу (15–49 година старости) у популацији.

Основни извор података о материјалној смртности у Србији представљају рутински подаци о смртности према узроку које обезбеђује Републички завод за статистику Србије. Анализа праксе у домену утврђивања и шифрирања узрока смрти показала је да се смрт породиље често шифрира МКБ шифром која је различита од оних које су дефинисане као могући узроци смрти породиља. Стога су стручњаци из Института за јавно здравље Србије и Републичког завода за статистику Србије развили методологију за верификацију података о смртности породиља и њихову ревизију. Ова методологија је у примени од 2007. године и обухвата триангулацију извора података: потврде о смрти, пријаве рођења и извештаја о хоспитализацији.

Стручњаци процењују да је чак и у земљама са високо развијеним системима регистрације виталних догађаја, материјална смртност у просеку виша за 50%.

У Србији однос материјалне смртности од 2012. године има тренд опадања, да би у 2021. години био забележен нагли скок вредности (процењује се због утицаја пандемије COVID-19) на 22,5 на 100.000 живорођених (табела 1.7). У 2022. години однос материјалне смртности износи 11,2.

1. POPULATION AND VITAL STATISTICAL DATA IN REPUBLIC OF SERBIA

This Chapter presents the data for the Republic of Serbia relating to:

- population based on the 1953–2022 censuses;
- estimated population by age and sex as at June 30, 2022;
- trends for basic demographic development indicators in the period between 2018 and 2022;
- deaths, by cause of death, sex and age in 2022;
- infant deaths by cause of death and age in 2022.

Population changes in the Republic of Serbia, based on the 1953-2002 censuses (Table 1.1) show a constant growth trend. Under the new census and population estimate methodology, applied by the Statistical Office of the Republic of Serbia since 2002 (a retroactive estimate of the 1991 census has also been made), in the period from 1991 to 2022 the population in the Republic of Serbia decreased from 7,576,837 (1991) to 6,647,003 (2022).

- The estimated population of the Republic of Serbia in 2022 is 6,664,449 – 3,240,822 males and 3,423,627 females, which is a decline of 833,552 – 11% compared to the population in the census year 2002 (7,498,001), ie a decline of 522,413 – 7% compared to the population in the census year 2011 (7,186,862).
- The expected life expectancy in the Republic of Serbia in 2022 (Table 1.1) shows a significantly higher value than in 2020 (74.2) and 2021 (72.7) – that is 75.6 years, ie 73.0 years for men and 78.1 years for women. Comparing districts, one can see that the highest life expectancy is in Zlatiborski district, (overall – 76.7; men – 74.1; women – 79.5 years), and the lowest in Severnobački district (overall – 73.0; men – 70.3; women – 75.7 years).
- In the Republic of Serbia in 2022 women of childbearing age (15 to 49 years) make up 21.2% of the population. The over-65s make up 22.0% of the population (Table 1.2).

The basic characteristics of the Republic of Serbia population are the changes that have brought the population to the brink of demographic ageing,

which is the consequence of various trends in vital events. The data for the period 2018–2022 (Table 1.3) show the following:

- Low birth rate in Serbia: although the number of live births has a declining trend, the rate of live births in 2022 shows a slight increase compared to 2021 and amounts to 9.4 per 1,000 inhabitants.
- The rate of natural increase rate per 1,000 inhabitants is less negative in 2022 (-7.0) compared to 2021 (-10.9) and 2020 (-8.0).
- As a result of the above, the Vital index (number of live births per 100 deaths) has a significantly higher value in 2022 (57.4) compared to 2021 (45.5).
- In 2022, 7,286 more deaths were registered in the Republic of Serbia compared to the average in the period 2016-2019 (101,917), which represents an excess mortality of +7.1%. The overall mortality rate in 2022 was 16.4 per 1,000 inhabitants.

Infant mortality rate is a significant and delicate indicator of both the health status and health care of the population, as well as of the state in socioeconomic and other spheres of the society.

- Although in the period under observation, the infant mortality rate varies, during the last ten years it shows a declining trend, and in 2022 amounts to 4.0 per 1000 live births.

The most common causes of death in 2022, if the group *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings* (4.7%) is excluded, belong to the following diseases groups (according to ICD-10):

- *Diseases of the circulatory system* 47.3% (men 43.1%, women 51.5%)
- *Neoplasms* 18.5% (men 20.1% women 16.8%),
- *COVID-19* 7.6% (men 8.3% women 6.9%),
- *Diseases of the respiratory system* 6.0% (men 6.8%, women 5.3%),
- *Endocrine, nutritional and metabolic diseases* 3.0% (men 2.7 % women 3.2%).

Infant mortality and maternal mortality

The infant mortality rate is a significant and sensitive indicator of both the state of health and health care of the population, as well as the state of the socio-economic and other spheres of society. Child mortality at this age reflects the impact of socioeconomic conditions on the health of mothers and infants, as well as the effectiveness of health systems in managing life-threatening conditions during the neonatal period (the first four weeks after birth).

Over the last few decades, all European countries have achieved remarkable results in reducing infant mortality, which reduced the EU average from 5.5 deaths per 1,000 live births in 2002 to 3.8 in 2012 and 3.2 in 2021 (Graph 1.1). Significant progress was achieved in Serbia in the same period by reducing the infant mortality rate by 50%, and in 2022, when it was 4.0 per 1,000 live births (Graph 1.2), Serbia approached the European average for this indicator. More than two-thirds of infant deaths occur in the neonatal period, especially in the first six days of a newborn's life (early neonatal mortality). The neonatal mortality rate and the early neonatal mortality rate also have a continuous downward trend, and in 2022 they are 2.8 and 2.1 per 1000 live births, respectively (Graph 1.2).

According to the International Classification of Diseases – 10th revision (ICD-10) a maternal death is death of a woman while pregnant or within 42 days of termination of pregnancy, irrespective of the duration and site of the pregnancy, from any cause related to or aggravated by the pregnancy or its management, but not from accidental or incidental causes.

The maternal mortality ratio is the number of women died during pregnancy, the childbirth or the puerperium due to complications associated with these conditions (maternal deaths) per 100,000 live births.

The maternal mortality rate is the number of the number of women died during pregnancy, the childbirth or the puerperium due to complications associated with these conditions (maternal deaths) per 100,000 women of reproductive age (15–49 years of age) in the population.

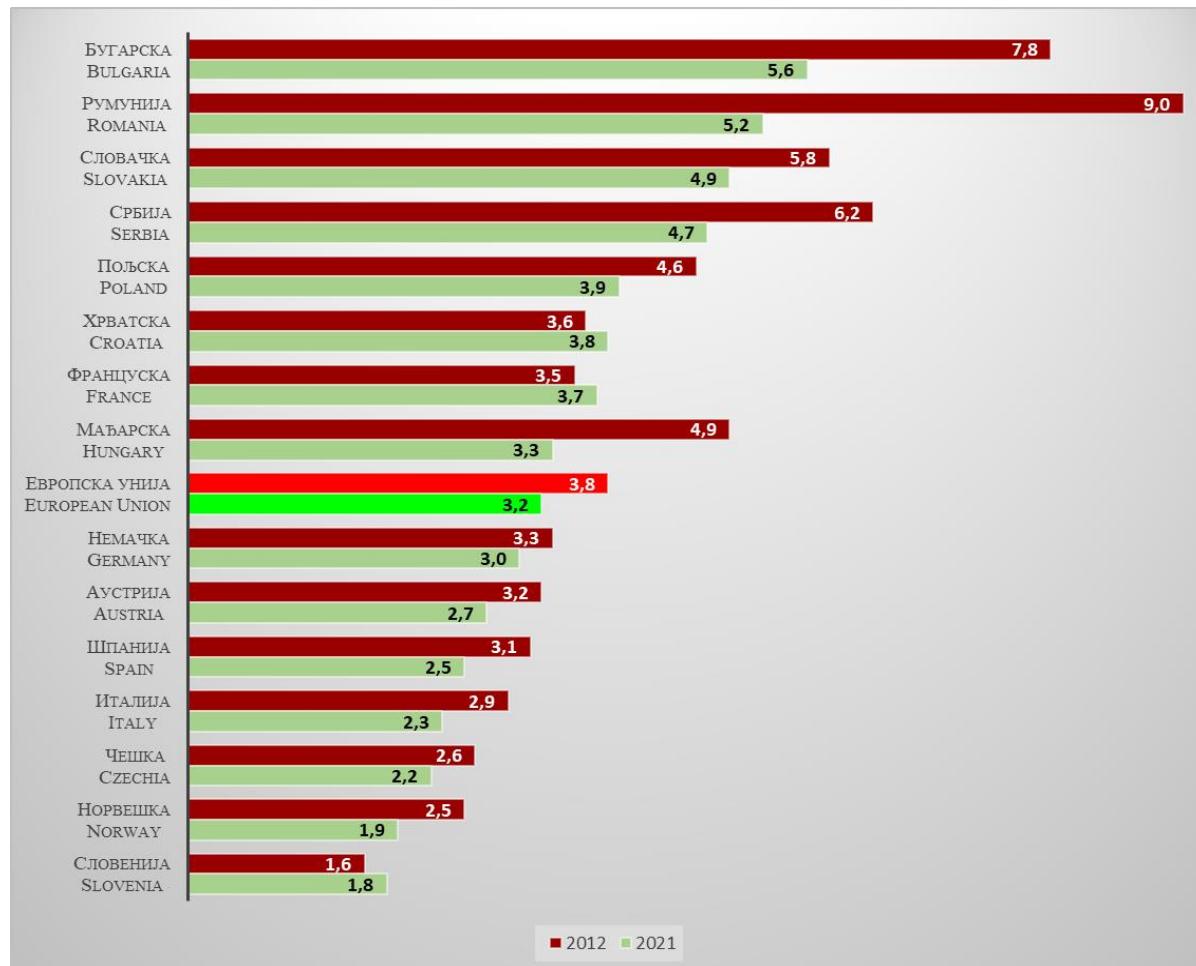
The main source of data on maternal deaths in Serbia is routine mortality data by cause statistics provided by Statistical Office of the Republic of Serbia. Analysis of national practices of death certification and coding shows that maternal death is often code to another ICD10 code (different than those defined as a maternal causes of death). Therefore, experts from the Institute of Public Health of Serbia and the Statistical Office of the Republic of Serbia developed a methodology for the verification of data on maternal mortality and their revision. Since 2007, these methodology include triangulation of data sources: death certificate, birth registration and hospital discharge list.

Experts argue that even in countries with good vital registration systems maternal mortality is actually higher by approx. 50%.

In Serbia, the maternal mortality rate has been declining since 2012, and in 2021, a sudden jump in values (estimated due to the impact of the COVID-19 pandemic) will be recorded to 22.5 per 100,000 live births (table 1.7). In 2022, the maternal mortality rate is 11.2.

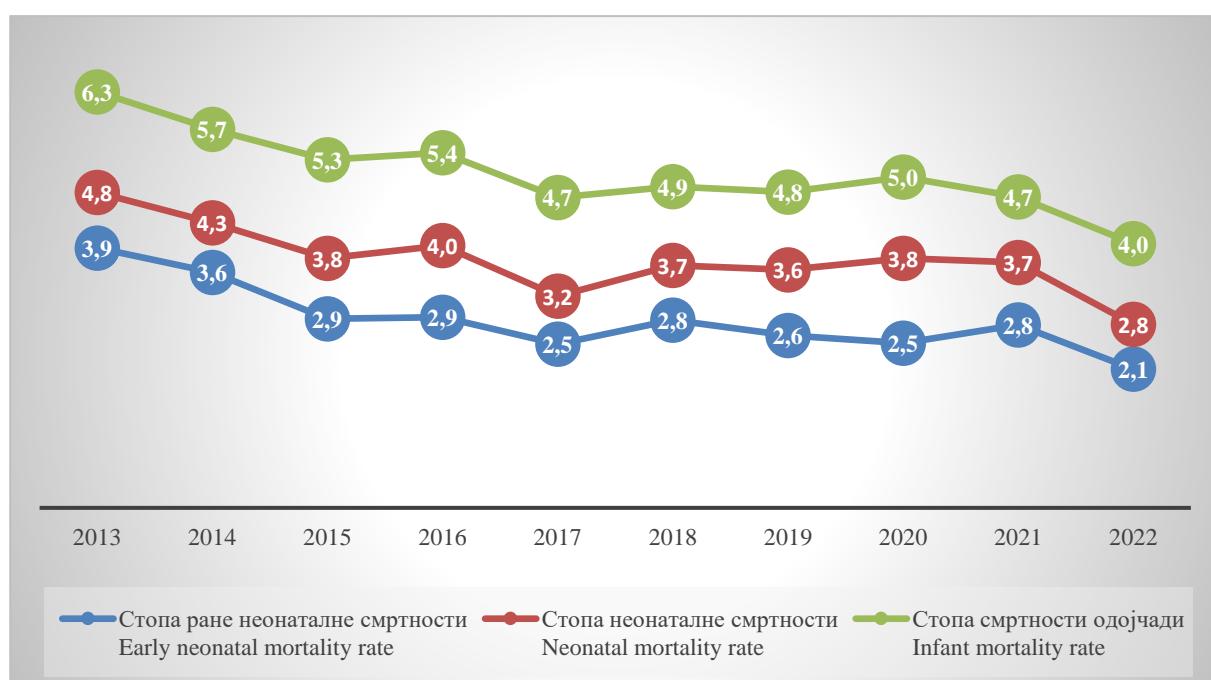
Графикон 1.1. Стопа смртности одојчади, Србија и изабране земље ЕУ, 2012 и 2021.

Graph 1.2. Infant mortality rate, Serbia and selected EU countries, 2012 and 2021

Графикон 1.2. Неонаталне стопе смртности и стопа смртности одојчади на 1000 живорођених, Србија, 2013–2022.

Graph 1.2. Neonatal and infant mortality rates per 1000 livebirths, Serbia, 2013–2022

2.

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И КАДРОВИ *HEALTH CARE INSTITUTIONS AND STAFF*

Страна
Page

2. Здравствене установе и кадрови у Републици Србији
<i>Health care institutions and staff in the Republic of Serbia</i>	26

Следеће табеле су доступне на [липку](#):
Supplementary tables are available at the [link](#):

- 2.1. Здравствене установе према регионима, областима и општинама, Србија, 2022
Health care institutions by region, district and municipality, Serbia, 2022
- 2.2. Кадрови у здравственим установама према регионима, областима, општинама и занимању, Србија, 2022
Personnel in health care institutions by region, district, municipality, and occupation, Serbia, 2022
- 2.3. Кадрови у здравственим установама према регионима, типу установе и занимању, Србија, 2022
Personnel in health care institutions by region, type of institution, and occupation, Serbia, 2022
- 2.4. Доктори медицине према регионима, областима, полу и старости, Србија, 2022
Medical doctors by region, district, sex and age, Serbia, 2022
- 2.5. Доктори медицине према специјалности, Србија, 2022
Medical doctors by specialty and region, Serbia, 2022
- 2.6. Доктори стоматологије према специјалности, Србија, 2022
Dentists by specialty and region, Serbia, 2022
- 2.7. Магистри фармације према специјалности, Србија, 2022
Pharmacists by specialty and region, Serbia, 2022

2. ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И КАДРОВИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Здравствена заштита становништва у Републици Србији непосредно се спроводи преко мреже здравствених установа, а њено коришћење не зависи само од потреба корисника, већ и од обезбеђености и развијености здравствене службе. Укупан број здравствених установа у јавној својини према Уредби о Плану мреже здравствених установа („Службени гласник

РС“, бр. 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021, 43/2023 и, 58/2023) у 2022. години у Републици Србији био је 333 (без установа са територије КиМ и Војних здравствених установа) (табела 1). У овај број су урачунати домови здравља и опште болнице који се налазе у оквиру здравствених центара.

Табела 1. Број здравствених установа према типу установе, Србија, 2022.

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ	Број установа
АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА	24
ДОМ ЗДРАВЉА	142
ЗАВОД	22
ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР	8
ДОМ ЗДРАВЉА	17
ОПШТА БОЛНИЦА	10
ОПШТА БОЛНИЦА	30
СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА	33
КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКИ ЦЕНТАР	4
КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР	4
КЛИНИКА	7
ИНСТИТУТ	16
ИНСТИТУТ/ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ	24
УКУПНО	333

На дан 31.12.2022. године је у систему здравствене заштите Републике Србије (здравствене установе у Плану мреже), на неодређено време, било запослено укупно 105.601 радник.

Здравствених радника са високом стручном спремом је било 23.474. Доктора медицине је било 20.585, доктора стоматологије 1497 и магистара фармације 1392.

Међу докторима медицине је било 3988 (19%) доктора медицине без специјализације, 3403 (17%) доктора медицине на специјализацији, док је укупан број лекара специјалиста износио 13.194 (64%). Удео жена међу запосленим докторима медицине је знатно већи у односу на мушкарце (68% према 32%). Процент доктора медицине старијих од 55 година у Републици Србији је износио 28%

Од укупно 1497 стоматолога у здравственим установама у Републици Србији 785 (52%) су специјалисти и доктори стоматологије на специјализацији, док је од 1392 запослена фармацеута њих 264 (19%) са специјализацијом или на специјализацији.

У здравственим установама је 2022. године било укупно 56.998 здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом, од којих 43.825 (77%) медицинских сестра-техничара.

У здравственим установама било је запослено и 21.598 (20%) немедицинских радника, од којих 5427 (25%) административних радника и 15.607 (72%) техничких радника.

2. HEALTH CARE INSTITUTIONS AND STAFF IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Health care of the population in the Republic of Serbia is directly provided through a network of health care institutions and its use depends not only on the needs of users, but also on the development of provision of health services.

The total number of health care institutions, according to the Decree on the Health Care Institution Network Plan ("Official Gazette of

the Republic of Serbia", No 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021, 43/2023 and 58/2023) was 335 in 2021 (excluding institutions from Kosovo and Metohija Province and Military medical institutions) (table 1). This number includes primary health care centres and general hospitals within health centres.

Table 1. Number of health care institutions by type of institution, Serbia, 2022

HEALTH CARE INSTITUTIONS	Number of institutions
PHARMACY	24
PRIMARY HEALTH CARE CENTRE ("dom zdravlja")	142
INSTITUTE ("zavod")	22
<i>HEALTH CENTRE ("zdravstveni centar")</i>	8
PRIMARY HEALTH CARE CENTRE	17
GENERAL HOSPITAL	10
GENERAL HOSPITAL	30
SPECIAL HOSPITAL	33
CLINICAL – HOSPITAL CENTRE	4
CLINICAL CENTRE	4
CLINIC	7
INSTITUTE	16
PUBLIC HEALTH INSTITUTE	24
TOTAL	333

In 2022, the health care service of the Republic of Serbia (health institutions in the Network Plan) employed 105,601 persons on permanent contracts.

There were 23,474 health workers with university education. Of those, 20,585 were medical doctors, 1497 dentists and 1392 pharmacists.

Of all physicians in the Republic of Serbia 3988 were general medicine doctors (19%), 3403 were in specialist training (17%), while total number of specialists was 13,194 (64%). The share of women among employed medical doctors is significantly higher compared to men (68% vs. 32%).

Percentage of medical doctors older than 55 years in the Republic of Serbia was 28%.

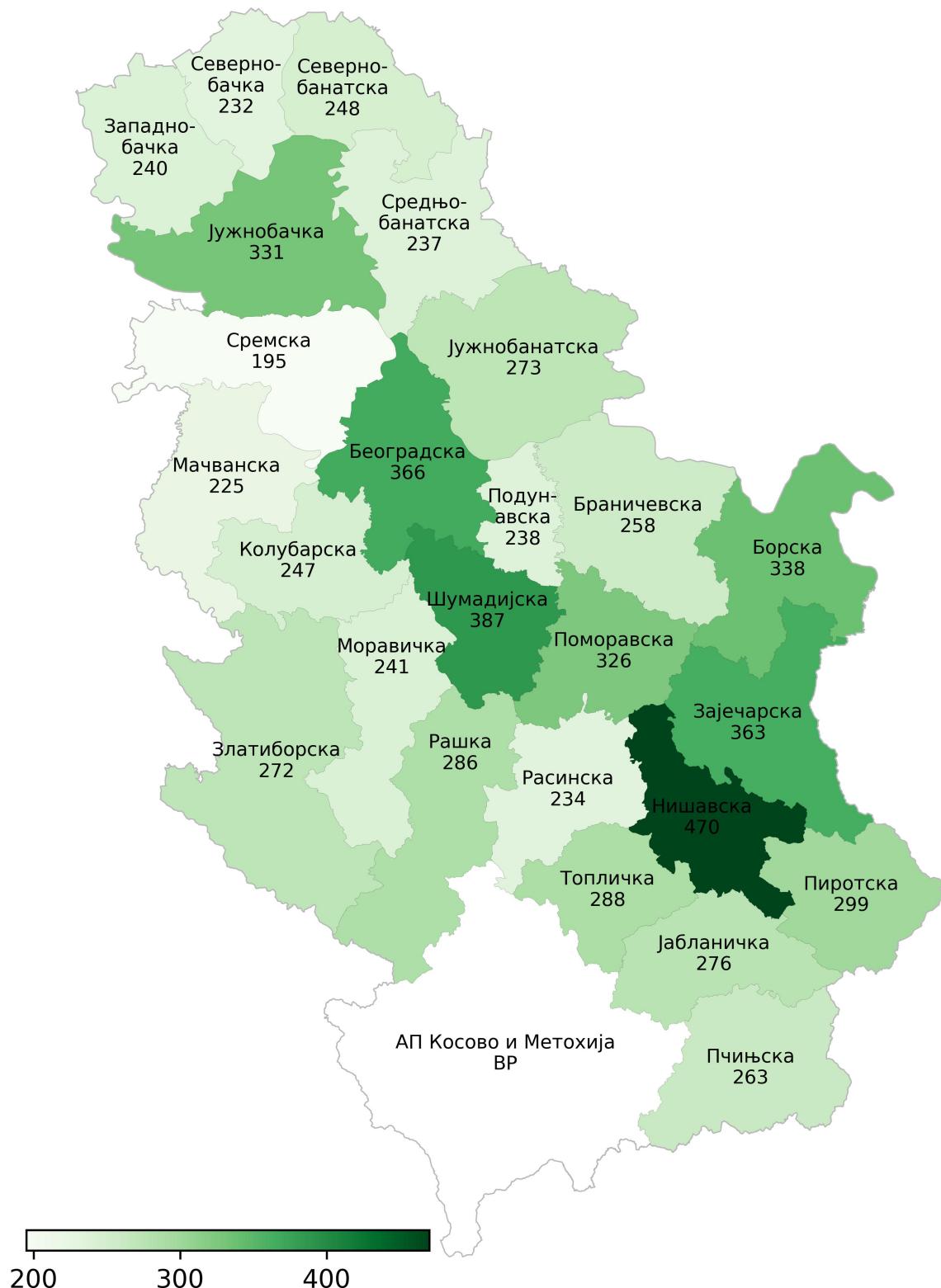
Of the total number of 1497 dentists, 785 (52%) were specialists and dentists in specialist training. Health care institutions employ a total of 1392 pharmacists, of whom 264 (19%) were specialists or pharmacists in specialist training.

In 2022, there were a total of 56,998 health workers with college and secondary education in health care institutions, of which 43,825 (77%) were nurses.

Health care institutions employed a total of 21,598 (20%) non-medical staff, of which 5,427 (25%) were administrative workers and 15,607 (72%) were technical workers.

Картограм 2.1. Број доктора медицине на 100.000 становника, према областима, Србија, 2022.

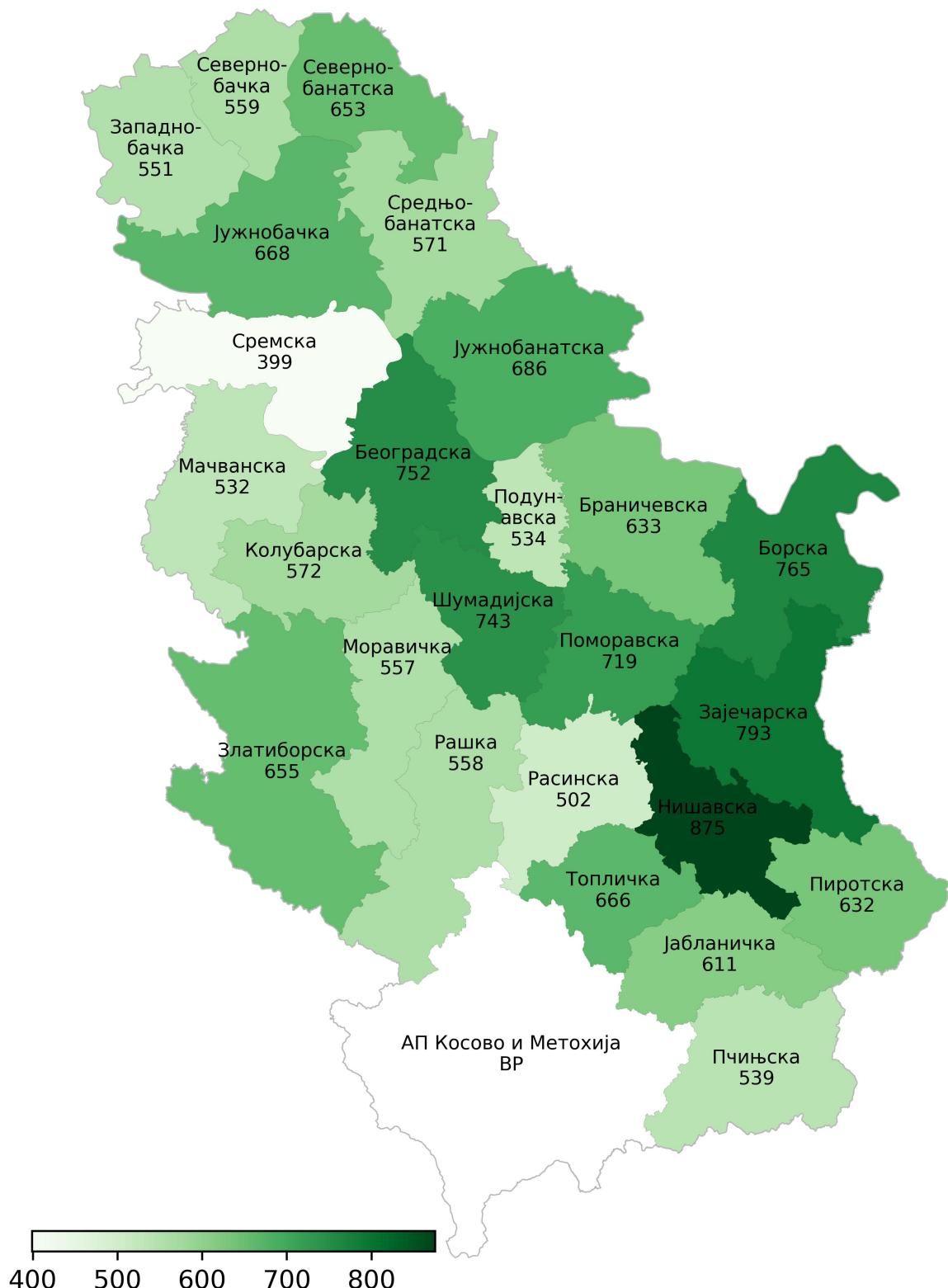
Map 2.1. Physicians per 100,000 population, by district, Serbia, 2022

Напомена: ВР – без података

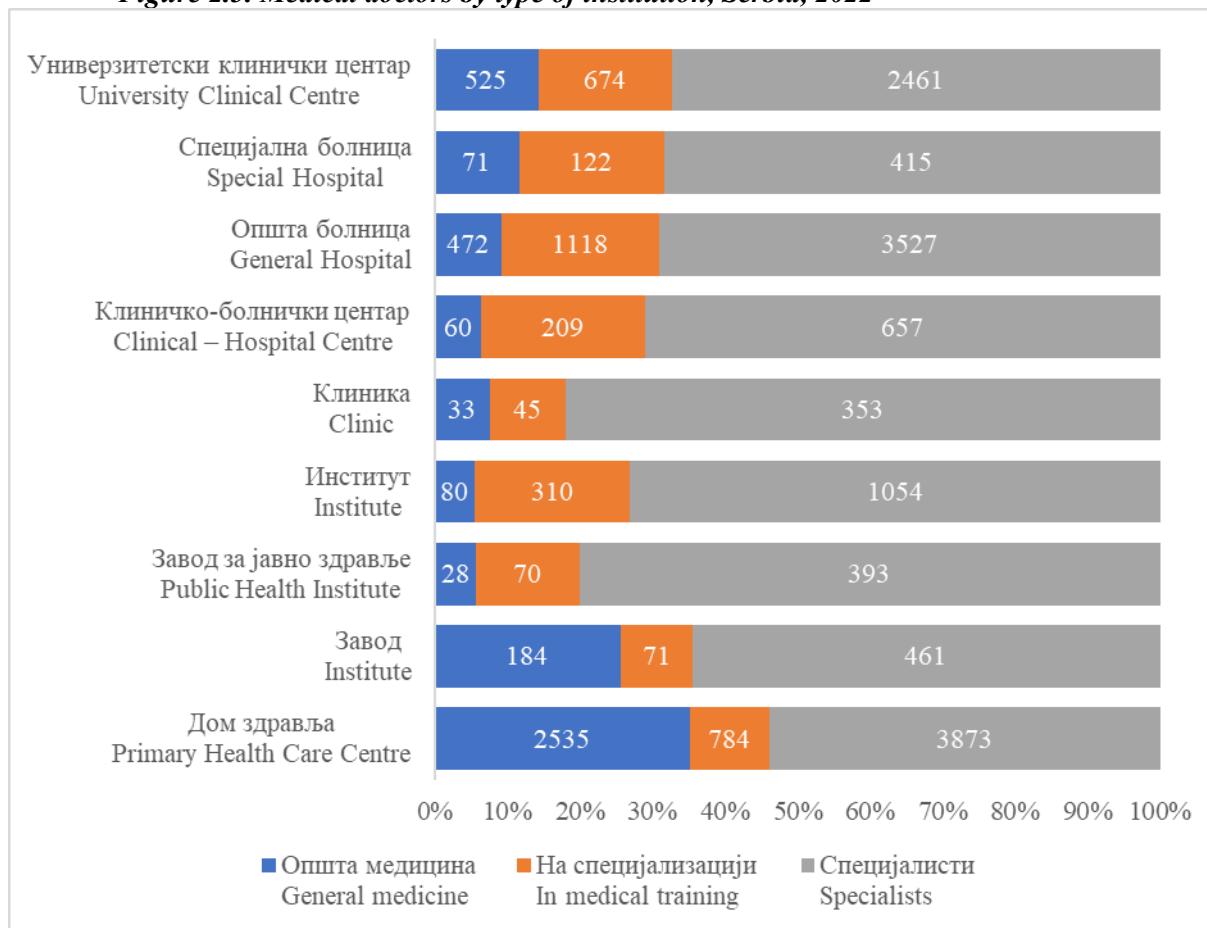
Картограм 2.2. Број медицинских сестара-техничара на 100.000 становника, према областима, Србија, 2022.

Map 2.2. Nurses per 100,000 population, by district, Serbia, 2022

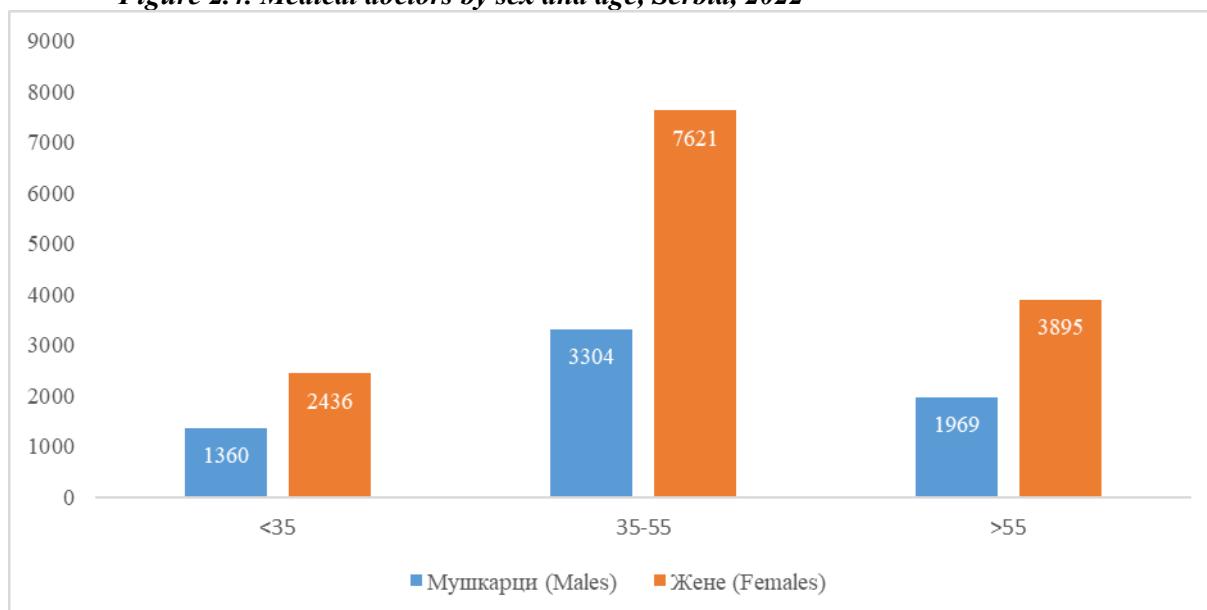

Напомена: ВР – без података

Графикон 2.3. Доктори медицине према врсти установе, Србија, 2022.
Figure 2.3. Medical doctors by type of institution, Serbia, 2022

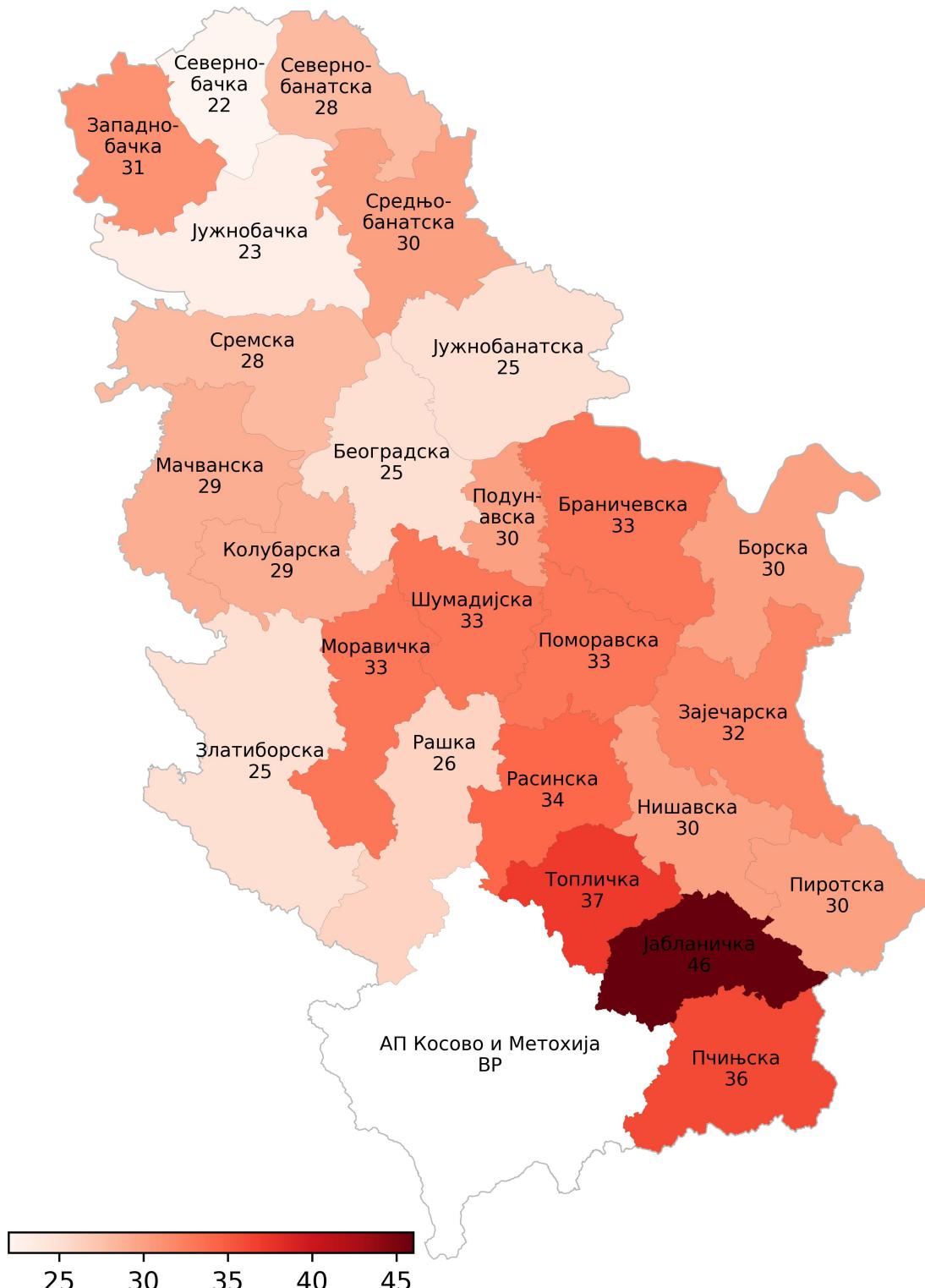

Графикон 2.4. Доктори медицине према старости и полу, Србија, 2022.
Figure 2.4. Medical doctors by sex and age, Serbia, 2022

Картограм 2.5 Проценат доктора медицине старијих од 55 година, према областима, Србија, 2022.

Map 2.5. Percentage of medical doctors aged 55 and over, by district, Serbia, 2022

Напомена: ВР – без података

3.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ПРИМАРНОМ НИВОУ *PRIMARY HEALTH CARE SERVICE*

Страна
Page

3. Здравствена заштита на примарном нивоу у Републици Србији <i>Primary health care service in Republic of Serbia</i> Следеће табеле су доступне на линку <i>Supplementary tables are available at the link</i>	34
3.1. Служба опште медицине <i>General practice services</i>	
3.1.1. Здравствени радници у служби опште медицине по окрузима <i>Medical staff in general practice services by district</i>	
3.1.2. Број посете у служби опште медицине по окрузима <i>Visits to general practice services by district</i>	
3.1.3. Утврђена оболења, стања и повреде по групама <i>Diagnosed diseases, conditions and injuries by group</i>	
3.2. Служба за здравствену заштиту деце и омладине <i>Child health services</i>	
3.2.1. Здравствени радници у служби за здравствену заштиту деце и омладине по окрузима <i>Medical staff in children and youth health care services by district</i>	
3.2.2. Број посете у служби за здравствену заштиту деце и омладине по окрузима <i>Visits to children and youth health care services by district</i>	
3.2.3. Утврђена оболења, стања и повреде по групама <i>Diagnosed diseases, conditions and injuries by group</i>	
3.3. Служба за здравствену заштиту жена <i>Woman's health services</i>	
3.3.1. Здравствени радници у служби за здравствену заштиту жена по окрузима <i>Medical staff in woman's health services by district</i>	
3.3.2. Број посете у служби за здравствену заштиту жена по окрузима <i>Visits to in woman's health services by district</i>	
3.3.3. Утврђена оболења, стања и повреде по групама <i>Diagnosed diseases, conditions and injuries by group</i>	
3.4. Служба медицине рада <i>Occupational health services</i>	
3.4.1. Здравствени радници у служби медицине рада по окрузима <i>Medical staff in occupational health services by district</i>	
3.4.2. Број посете у служби медицине рада по окрузима <i>Visits to occupational health service by district</i>	
3.4.3. Утврђена оболења, стања и повреде по групама <i>Diagnosed diseases, conditions and injuries by group</i>	

3.5. Служба за стоматолошку здравствену заштиту

Dental health services

- 3.5.1. Здравствени радници у служби за стоматолошку здравствену заштиту по окрузима

Medical staff in dental health services by district

- 3.5.2. Број посете у служби за стоматолошку здравствену заштиту по окрузима

Visits to dental health services by district

- 3.5.3. Утврђена оболења, стања и повреде по групама

Diagnosed diseases, conditions and injuries by group

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ПРИМАРНОМ НИВОУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Здравствену заштиту на примарном нивоу обезбеђују домови здравља у државној својини, који су основани за територију једне или више општина, односно града, у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа („Сл. гласник РС” бр. 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021, 43/2023, 58/2023). У складу са чланом 74. Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС” бр. 25/2019) у дому здравља се обезбеђује најмање превентивна здравствена заштита за све категорије становника, здравствена заштита жена и деце, општа медицина, патронажна служба и кућно лечење са палијативним збрињавањем, као и здравствена заштита из области стоматологије, лабораторијска и друга дијагностика. У дому здравља обезбеђује се и хитна медицинска помоћ, санитетски превоз, медицина рада, физикална медицина и рехабилитација, као и апотекарска делатност у складу са Законом. Такође, у складу са Планом мреже здравствених установа и потребама становништва, у дому здравља се може обављати и специјалистичко-консултативна делатност, која није у вези са болничким лечењем (члан 76. Закона о здравственој заштити).

Примарна здравствена заштита у Републици Србији се обезбеђује у 158 домова здравља, са развијеном мрежом здравствених станица и амбуланти.

Примарну здравствену заштиту у дому здравља грађани остварују преко изабраног лекара, који је: доктор медицине или доктор медицине специјалиста за област опште медицине, односно специјалиста медицине рада, доктор медицине специјалиста педијатрије, доктор медицине специјалиста гинекологије и доктор стоматологије (члан 139. Закона о здравственом осигурању, „Сл.гласник РС” бр. 25/2019).

Поред домова здравља, у оквиру делатности на примарном нивоу, постоје заводи као здравствене установе које обављају здравствену делатност на примарном нивоу и спроводе здравствену заштиту поједињих групација становништва, односно здравствену делатност из поједињих области здравствене заштите: завод за здравствену заштиту студената, завод за здравствену заштиту радника, завод за ургентну медицину, завод за геронтологију и палијативно збрињавање, завод за денталну медицину, завод за плућне

болести и туберкулозу, завод за кожно-венеричне болести, завод за палијативно збрињавање, завод за лабораторијску дијагностику, завод за радиолошку дијагностику и апотекарске установе које обављају фармацеутску здравствену делатност.

Служба опште медицине

Општа медицина је служба дома здравља и основни носилац примарне здравствене заштите становништва старијег од 19 година.

Здравствену заштиту одраслог становништва у Републици Србији 2022. године у овој служби је пружало укупно 3557 лекара. Од овог броја 2008 (56%) су били лекари опште медицине, 244 (7%) лекари на специјализацији и 1305 (37%) специјалисти. Просечан број одраслих становника (старији од 19 година) по лекару у служби опште медицине је износио 1509, док је по окрузима био од 1148 у Јабланичком до 1848 у Севернобачком округу (картограм 3.1.).

Укупан број посета код лекара у ординацији током 2022. године је 23.692.732. Од тог броја 38% чине прве посете. Просечан број посета по лекару опште медицине (у ординацији) у 2022. години је био 6661. Просечан број посета лекарима опште медицине по одраслом становнику у 2022. години је био 4.4, с вредностима по окрузима од 3.6 у Браничевском до 5.9 у Пиротском округу (картограм 3.2.). Код осталих здравствених радника остварено је додатних 12.255.119 посета. Такође пружено је 2.665.482 кућних посета лекара и осталих медицинских радника и 341.602 превентивних (систематских и контролних) прегледа.

Укупан број утврђених оболења, стања и повреда у служби опште медицине током 2022. године је 10.146.491. Најчешћи узрок оболевања су биле болести система крвотока, а најчешћи појединачни узрок, артеријска хипертензија (I10 према Међународној класификацији болести МКБ-10) (графикон 3.3.).

Служба за здравствену заштиту деце и омладине

Служба за здравствену заштиту деце и омладине обезбеђује примарну здравствену заштиту деци предшколског и школског узраста, као и омладини старости до највише 19 година.

Здравствене услуге у овој служби је у 2022. години пружало 1222 лекара, од чега је специјалиста било 903 (74%). Просечан број деце и омладине на једног лекара је износио 1062 на нивоу Републике Србије и то од 728 у Поморавском до 1795 у Средњебанатском округу (картограм 3.4.).

Укупан број остварених посета у ординацији лекара је био 6.635.921, од чега су 63% биле прве посете. Просечан број посета по лекару (у ординацији) у 2022. години је био 5430. Просечан број посета лекарима (у ординацији) по детету у 2022. години је био 5.1, с вредностима по окрузима од 2.9 у Средњебанатском до 8.2 у Топличком округу (картограм 3.5.).

Код осталих здравствених радника и сарадника остварено је додатних 2.608.769 посета, код психолога 21.161, а код логопеда 15.945. Такође је пружено 665.921 кућних посета лекара и осталих медицинских радника, као и 727.822 превентивних (систематских и контролних) прегледа.

Укупан број утврђених оболења, стања и повреда у служби за здравствену заштиту деце и омладине је био 4.603.043. Најчешћи узрок оболевању међу децом су биле болести система за дисање (графикон 3.6).

Служба за здравствену заштиту жена

Служба за здравствену заштиту жена обезбеђује специфичну здравствену заштиту женској популацији старијој од 15 година.

Здравствене услуге у овој служби је током 2022. години пружало 509 лекара, од чега 422 (83%) специјалиста. На једног лекара у служби за здравствену заштиту жена је било 5812 жена наведене доби. По окрузима, број жена на једног лекара је био од 4397 у Браничевском до 11.127 у Зајечарском округу (картограм 3.7).

Укупан број остварених посета код лекара у ординацији је 1.214.085, од чега је 43% првих посета. Просечан број посета по лекару (у

ординацији) у служби за здравствену заштиту жена је износио 2385. Просечан број посета лекарима (у ординацији) по жени је био 0,4, с вредностима по окрузима од 0,2 у Борском до 0,9 у Јабланичком округу (картограм 3.8.).

Код осталих здравствених радника остварено је додатних 1.023.715 посета. Пружено је 14.631 кућних посета, као и 232.321 превентивних систематских прегледа.

Укупан број утврђених оболења, стања и повреда у служби за здравствену заштиту жена током 2022. године је био 854.073. Најчешћи узроци посета биле су различите врсте прегледа, укључујући контролне прегледе, прегледе код сумње на постојање болест, скрининг прегледи итд. (графикон 3.9).

Служба медицине рада

Служба медицине рада обезбеђује специфичну здравствену заштиту радника и примарну здравствену заштиту радно-активног становништва.

Здравствене услуге у овој служби у 2022. години је пружало 116 лекара, од чега 66 (57%) специјалиста. На једног лекара у служби медицине рада је било 36.515 особа у радно-активној доби.

Укупан број остварених посета код лекара током 2022. године је 1.174.757. Од тог броја 39% су чиниле прве посете.

Укупан број утврђених оболења, стања и повреда у служби медицине рада је био 473.835 током 2022. У структури морбидитета најчешће су биле регистроване болести система крвотока.

Служба за стоматолошку здравствену заштиту

Стоматолошку здравствену заштиту у домовима здравља у 2022. години пружала су 1404 доктора стоматологије, од чега 635 (45%) специјалиста. Број становника по једном доктору стоматологије је износио 4747, док је по окрузима био од 3376 у Топличком до 6481 у Зајечарском округу (картограм 3.10.).

Укупан број остварених посета је био 2.970.789, од чега су 36% биле прве посете. Просечан број посета по доктору

стоматологије је био 2116. Просечан број посета лекарима (у ординацији) по становнику је био 0.4, с вредностима по окрузима од 0.2 у Јабланичком до 1.0 у Колубарском округу (картограм 3.11.).

Серијских прегледа је било 735.058, пломбирања са и без лечења је било 577.702, хирушких интервенција је било 830.901, протетских радова 40.873, ортодонских радова

344.448, а лечења меких ткива 284.850 током 2022.

Укупан број утврђених оболења, стања и повреда у 2022. је био 1.040.148. Готово сви разлози посета припадали су болестима система за варење (графикон 3.12.). Најчешћа појединачна дијагноза биле су дијагнозе других болести зуба и потпорних структура (K00-K01, K03-K08, према Међународној класификацији болести МКБ-10).

PRIMARY HEALTH CARE SERVICE IN REPUBLIC OF SERBIA

Health care at the primary level is provided by state-owned primary health centers, which cover the territory of one or more municipalities or towns, by the Health Institutions Network Plan (Official Gazette of RS, 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021). Following Article 74 of the Law on Health Care (Official Gazette of RS 25/2019), the primary health center provides at least preventive services and for all population categories and health care for women and children, general medicine, dental care, patronage service, and home treatment with palliative care, as well as laboratory and other diagnostics. Primary health centers also provide emergency medical care, medical transport, occupational medicine, physical medicine, rehabilitation, and pharmacy activities according to law. Outpatient specialist consultative activities may also be performed according to law and population healthcare needs (Article 76 of the Law on Health Care).

Primary care in the Republic of Serbia is provided in 158 primary health centers, with a developed network of outpatient facilities and offices.

Primary health care in primary health centers is provided to the public by an elected doctor who is a medical doctor or a specialist in general medicine, a specialist in occupational medicine, a specialist in pediatrics, a specialist in gynaecology, and a dentist (Article 139 of the law on Health Insurance, Official Gazette of RS 25/2019).

In addition to primary health centers, primary-level activities include institutes, that provide primary health services and health care to specific population groups, such as institution for student health, emergency medical care institutions, gerontology and palliative care institutions, dental care institutions, pulmonary diseases and tuberculosis institutions, skin and venereal diseases institutions, institutions for laboratory diagnostics, radiological diagnostics institutions, and pharmacies which carry out pharmaceutical health care activity.

General Practice

General practice is a service within a primary health center and the basic health care provider for a population over 19.

Adult health care in the Republic of Serbia within this service was provided by 3557 physicians in 2022. Of these, 2008 (56%) were physicians without residency, 244 (7%) were physicians in specialist training, and 1305 (37%) were specialists. The number of adults (over 19) per physician in general practice was 1509, ranging from 1148 in the Jablanica District to 1848 in the North Bačka District (map 3.1.)

The total number of visits to the physician was 23,692,732. Of that number, 38% were first visits. The average number of visits per general practitioner was 6661. The average number of visits to general practitioners (in the office) per person was 4.4, with values by district ranging from 3.6 in the Braničevo to 5.9 in the Pirot District (map 3.2). The total number of home visits by physicians and other medical professionals was 2,665,482. There were 341,602 preventive (systemic and control) health examinations.

The total number of diseases, conditions, and injuries diagnosed in general practice was 10,146,491. Circulatory system diseases were the most common cause of visits among groups (figure 3.3.). The most common individual cause was arterial hypertension, I10 code according to the International Classification of Diseases ICD-10.

Child and Youth Health Service

Child and youth health service provides primary health care to preschool and school-aged children and youth aged up to 19.

Child health care within these services was provided by 1222 physicians in 2022. Of this number, 903 (74%) were specialists. The average number of children and youth per physician was 1062 at the level of the Republic of Serbia and from 728 in the Pomoravlje District to 1,795 in the Central Banat District (map 3.4.).

The total number of services provided was 6,635,921, of which 63% were first visits. The average number of visits (in the office) per physician was 5430. The average number of visits (in the office) per a person in 2022 was 5.1, with values by district ranging from 2.9 in the Central Banat to 8.2 in the Toplica District (map 3.5.).

In addition 2,608,769 visits were made to other health workers, 21,161 to psychologists, and

15,945 to speech therapists. Furthermore, 665,921 home visits were made by physicians or other medical professionals and 727,822 preventive (systematic and control) examinations were provided.

The total number of diseases, conditions, and injuries diagnosed in the child and youth health service was 4,603,043. The most recorded morbidities were respiratory system diseases (figure 3.6.).

Women's Health Service

Women's health service provides specific health care to the female population over 15.

Women's healthcare was provided through these services by 509 physicians in 2022. Of this number, 422 (83%) were specialists. The number of women age over 15 years per physician in the women's health service was 5812. By administrative areas, the number of women per physician ranged from 4397 in the Braničevo to 11,127 in the Zaječar District (map 3.7).

The total number of services provided was 1,214,085, of which 43% were first visits. The average number of visits per physician in the women's health service was 2385. The average number of visits (in the office) per a woman was 0.4, with values by district ranging from 0.2 in the Bor to 0.9 in the Jablanica District (map 3.8.).

An additional 1,023,715 visits were made to other healthcare workers. There were 14,631 home visits and 232,321 preventive systematic examinations.

The total number of diseases, conditions, and injuries diagnosed in the women's health service was 854,073. The most common reasons for visits were various types of examinations, including control examinations, examinations for suspected disease, screening examinations, etc. (figure 3.9.)

Occupational Health Service

The occupational health service provides specific health care to the workers and primary health care to the working population.

Occupation health care was provided by 116 physicians, of which 66 (57%) were specialists. There were 36,515 working-age people per physician in the occupational healthcare service.

The total number of services provided in the office was 1,174,757. Of that number, 39% were first visits.

The total number of diseases, conditions, and injuries diagnosed in the occupational health service is 473,835 during 2022. The most recorded morbidities were diseases of the circulatory system.

Dental Health Service

Dental health services in primary health centers were provided by 1404 dentists, of which 635 (45%) were specialists. The number of inhabitants per dentist was 4747. The district ratios were from 3376 in the Toplica to 6481 in the Zaječar District (map 3.10.).

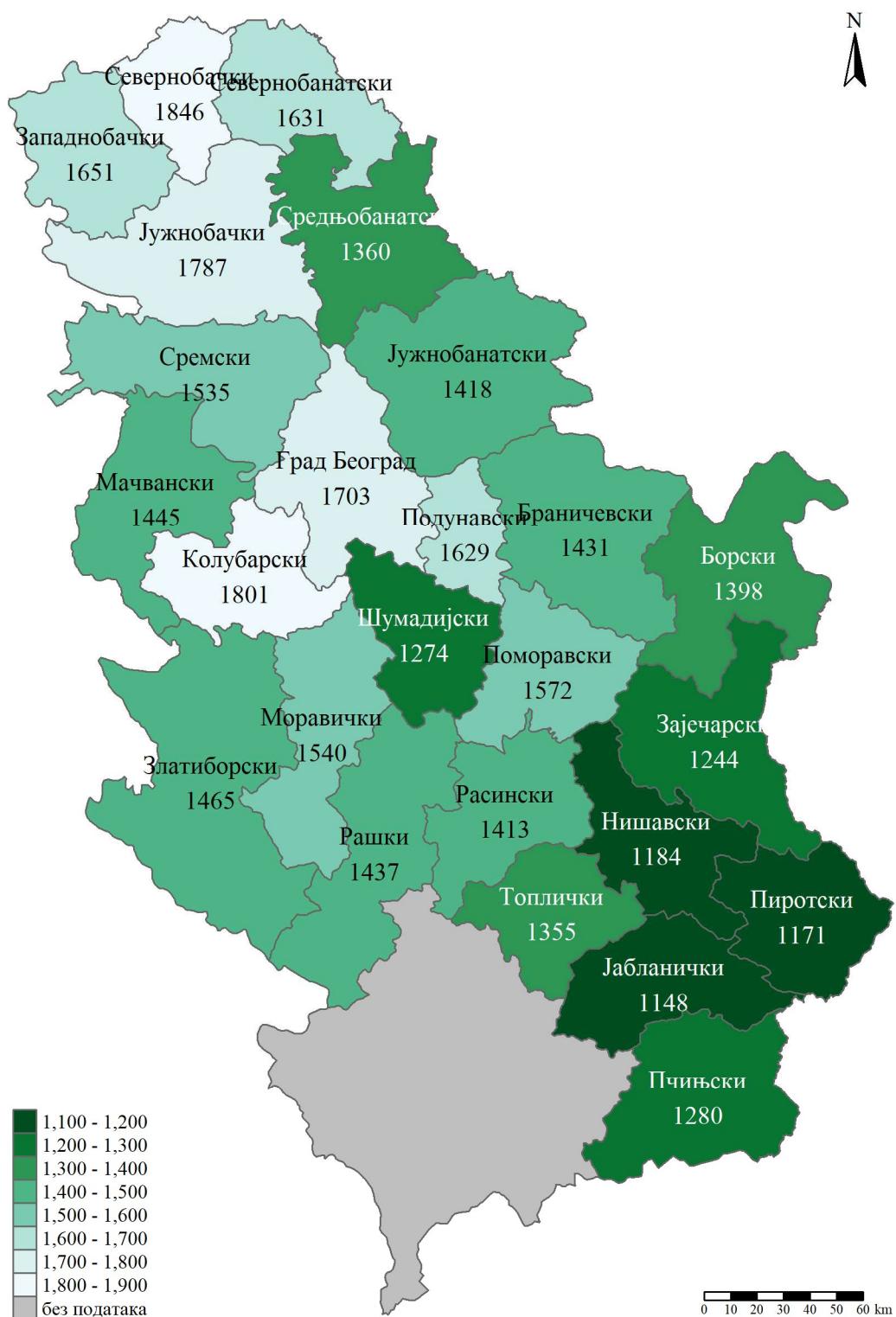
The total number of visits was 2,970,789, of which 36% were first visits. The dentist had 2116 visits on average. The average number of dentist visits (in the office) per person was 0.4, with values by district ranging from 0.2 in the Jablanica to 1.0 in the Kolubara District (map 3.11.).

There were 735,058 serial examinations, 577,702 fillings with and without treatment, 830,901 surgical interventions, 40,873 prosthetics, 344,448 orthodontic treatments, and 284,850 soft tissue treatments during 2022.

The total number of recorded diseases, conditions, and injuries in 2022 was 1,040,148. Almost all the reasons for the visits belonged to digestive system diseases (figure 3.12.). The most common diagnoses were diagnoses of other teeth and supporting structures (K00-K01, K03-K08, according to the International Classification of Diseases ICD-10).

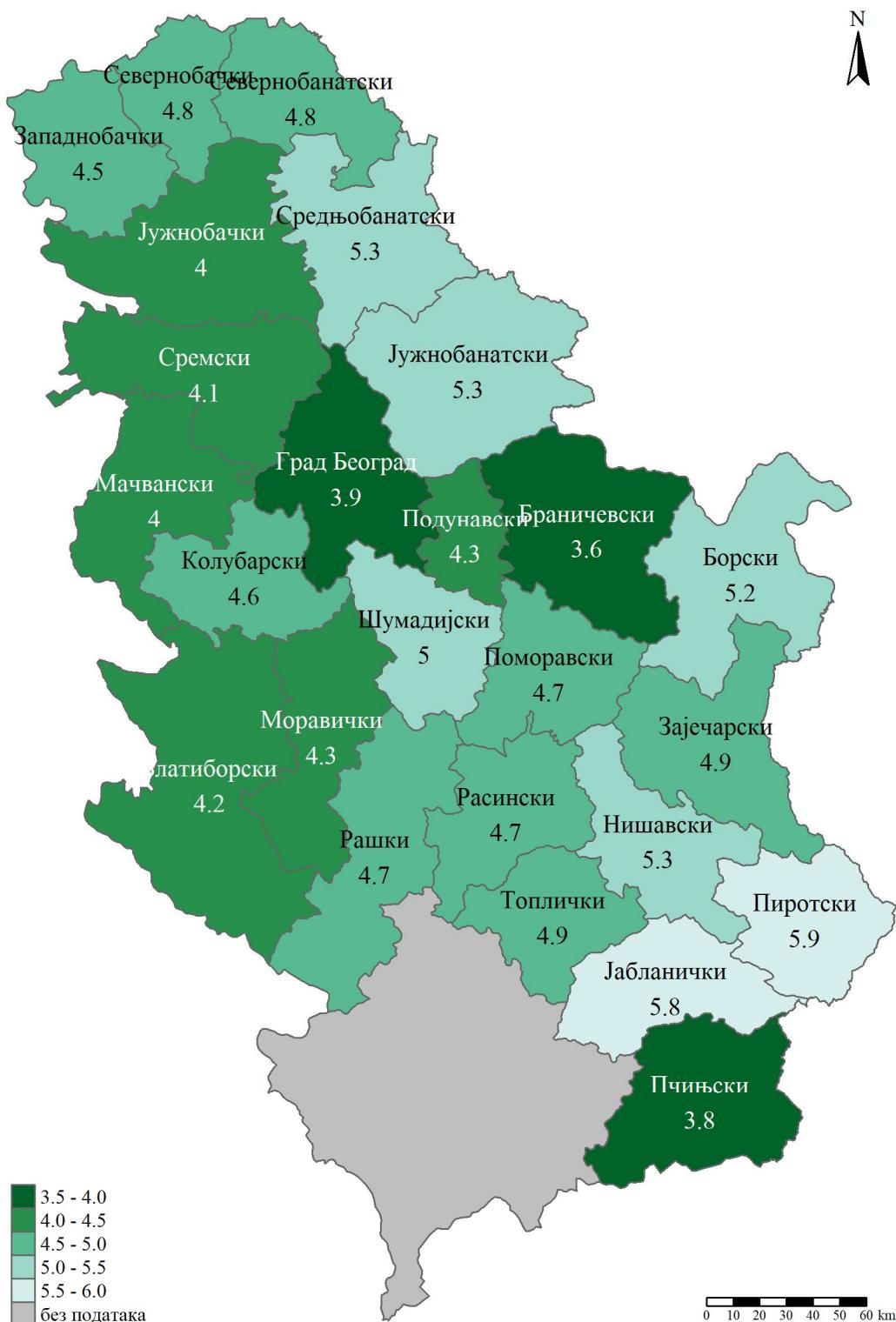
Картограм 3.1. Број становника по лекару у служби опште медицине према окрузима

Map 3.1. Inhabitants per medical doctor in general practice service by district

Картограм 3.2. Број посета код лекара у ординацији у служби опште медицине по одраслом становнику према окрузима

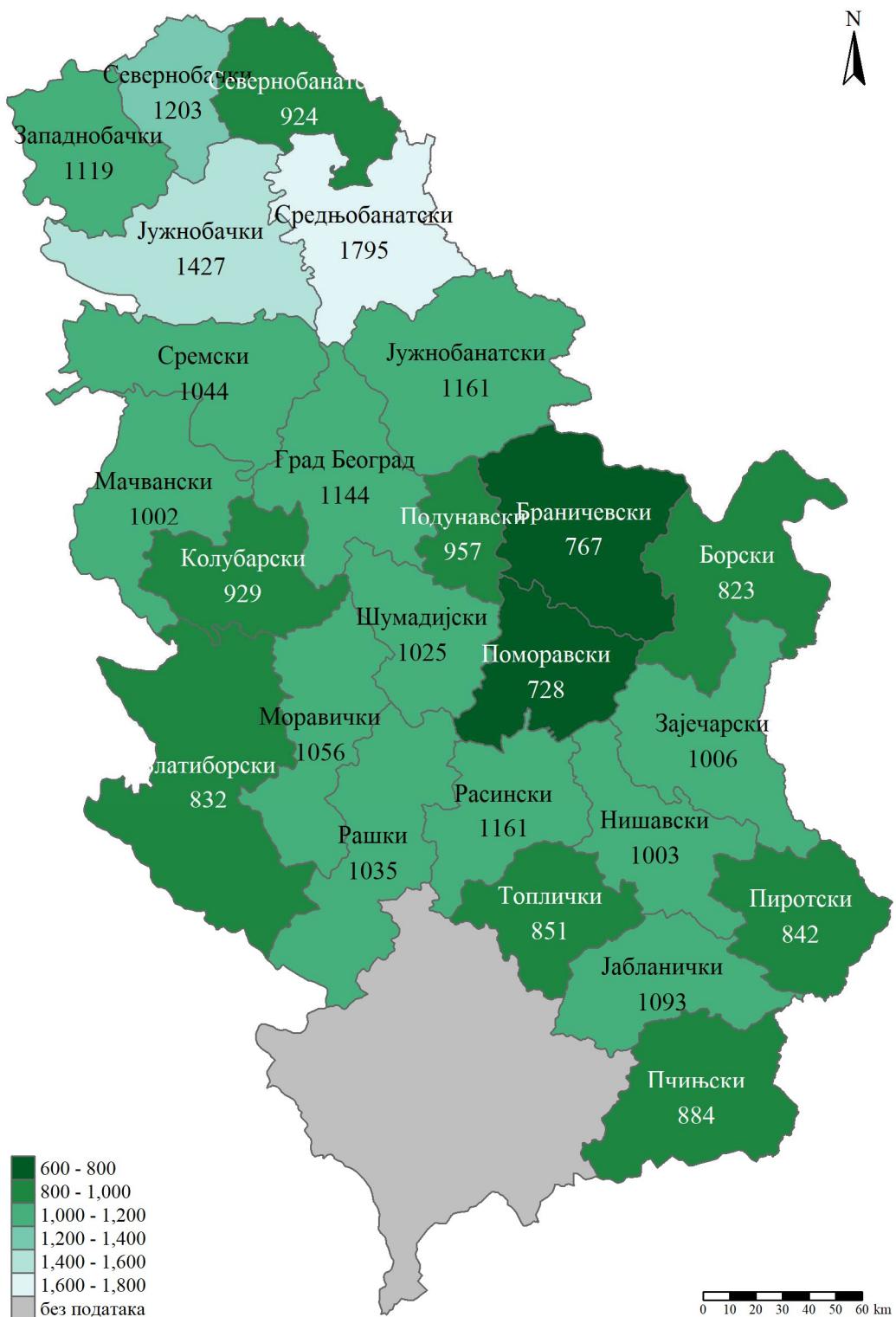
Map 3.2. Number of visits to a medical doctor in the office in general practice service per person by district

Графикон 3.3. Утврђена оболења и стања у служби опште медицине према групама МКБ-10**Figure 3.3. Identified diseases and conditions in general practice service by ICD-10 groups**

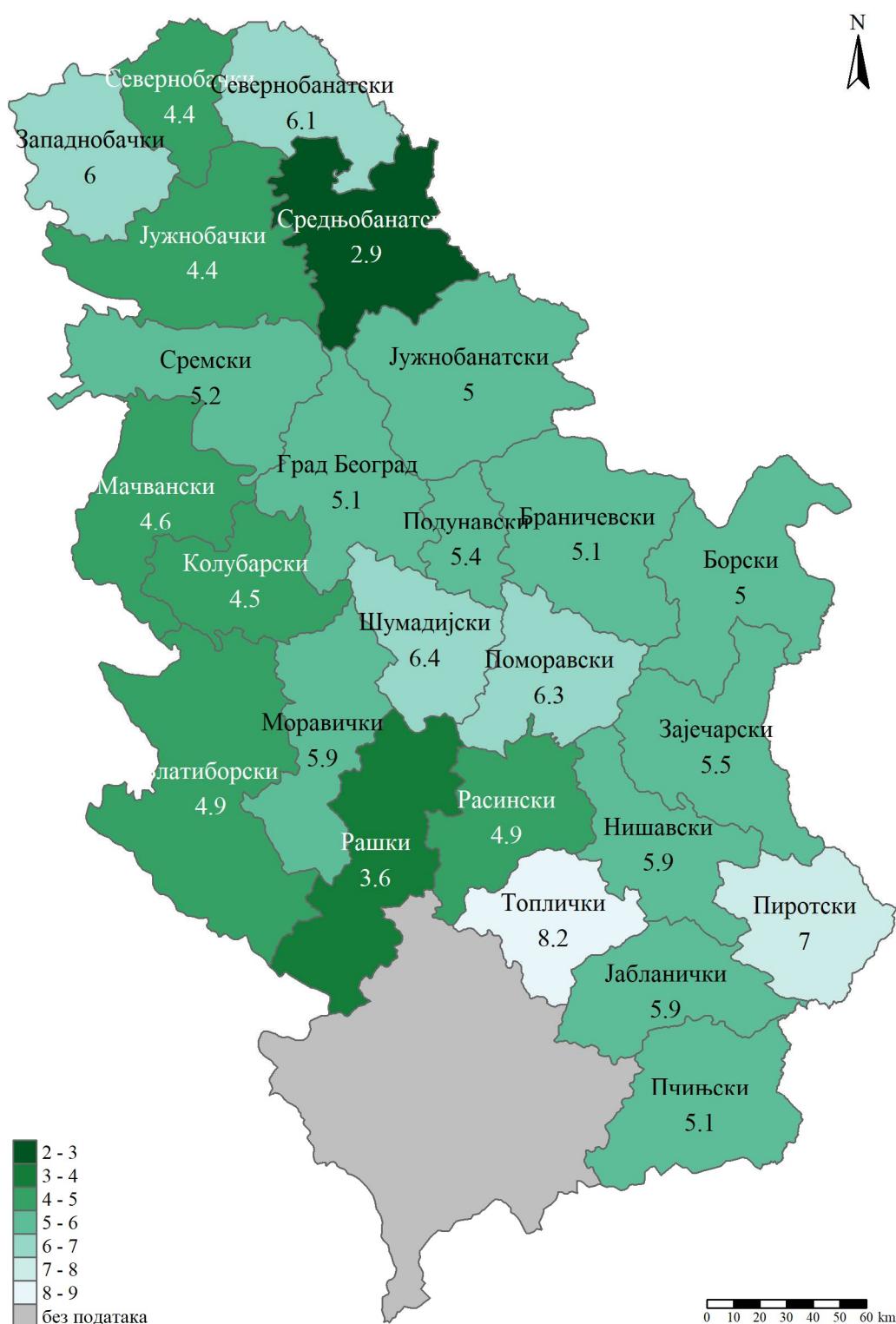
Картограм 3.4. Број становника по лекару у служби за здравствену заштиту деце и омладине према окрузима

Map 3.4. Inhabitants per medical doctor in child and youth healthcare service by district

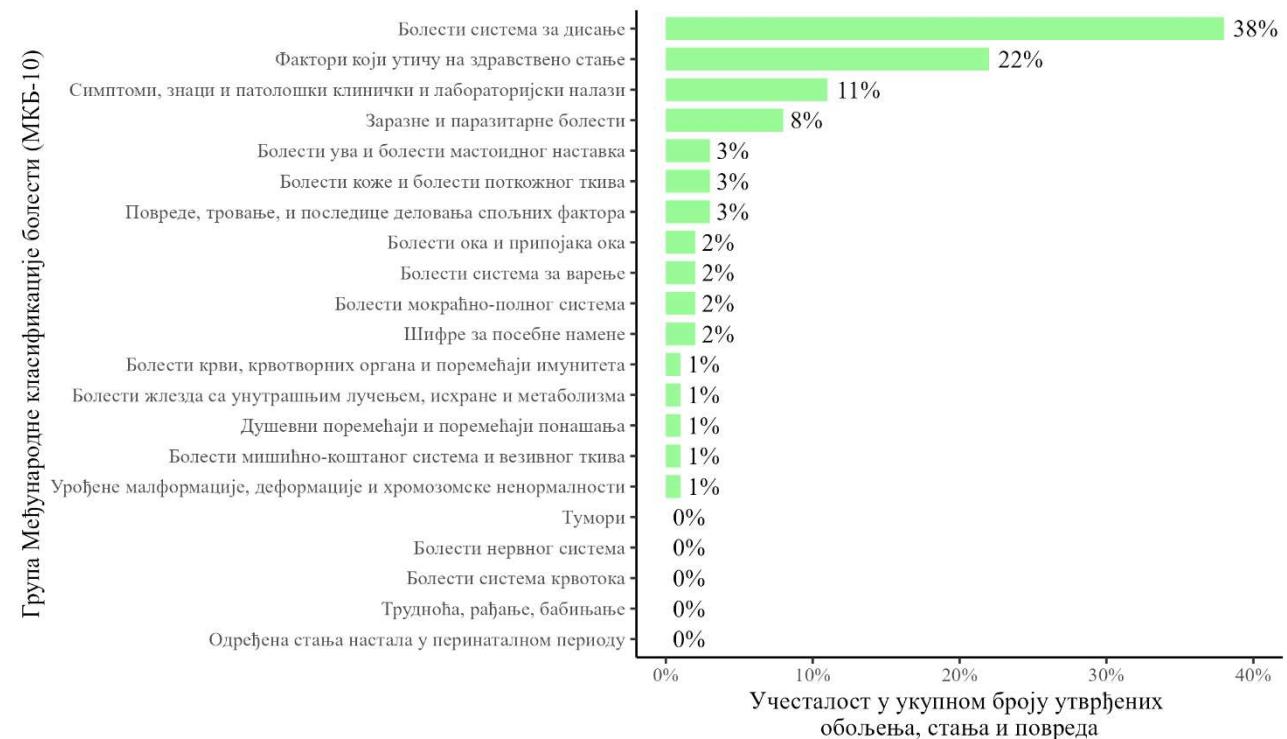
Картограм 3.5. Број посета код лекара у ординацији у служби за здравствену заштиту деце по детету према окрузима

Map 3.5. Number of visits to a medical doctor in the office in child and youth health service per child by district

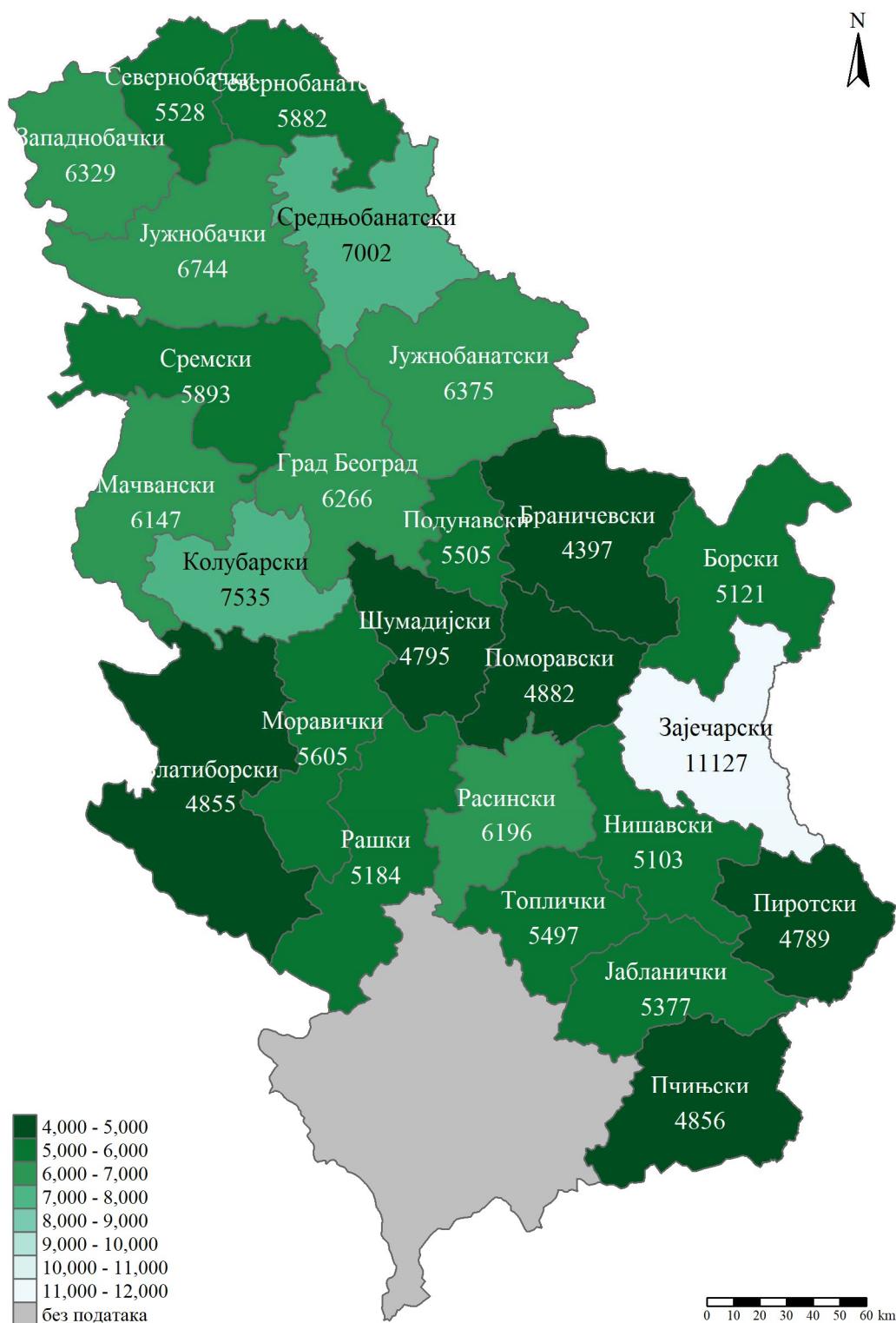

Графикон 3.6. Утврђена оболења и стања у служби за здравствену заштиту деце и омладине према групама МКБ-10

Figure 3.6. Identified diseases and conditions in child and youth health service by ICD-10 groups

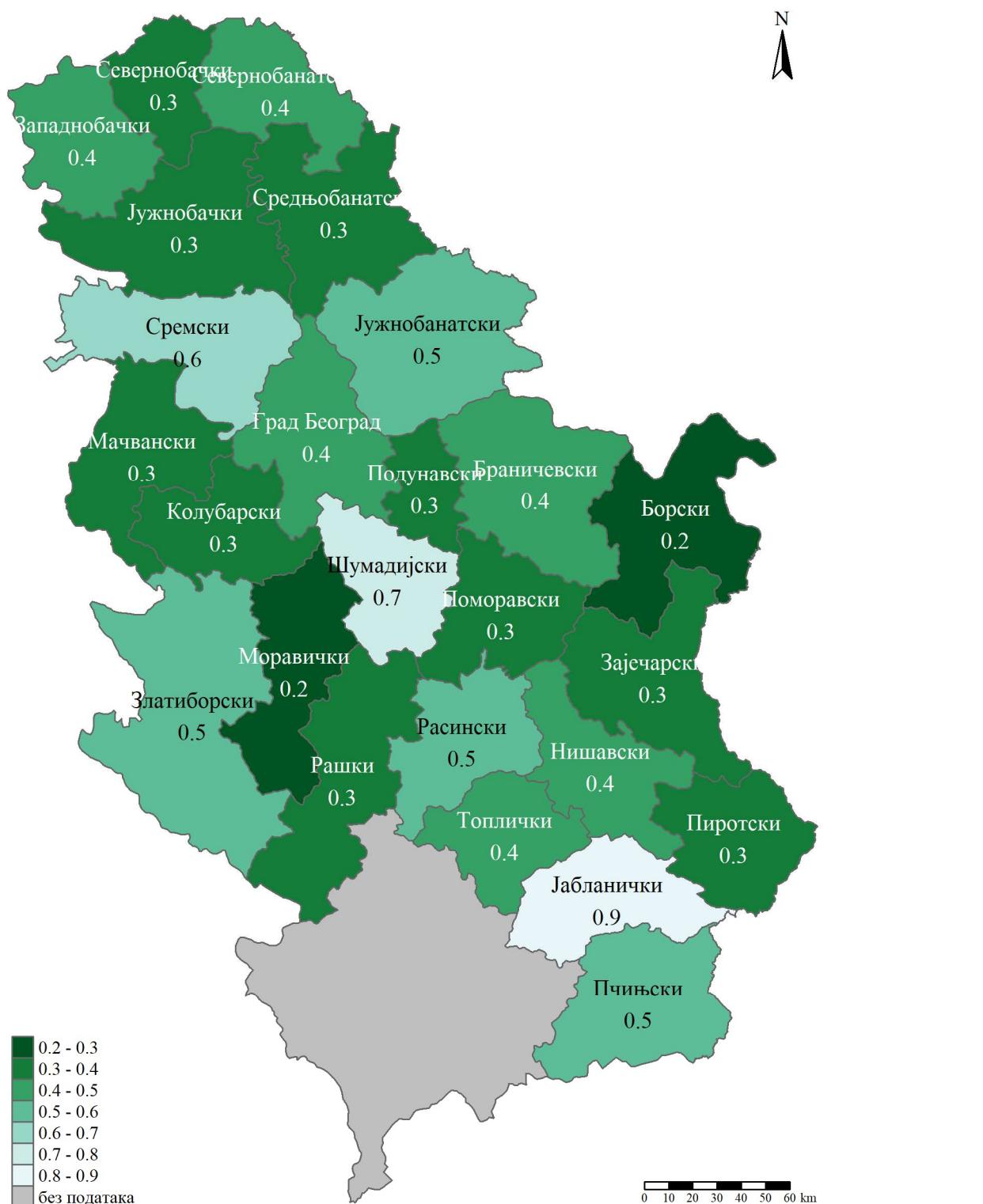

Картограм 3.7. Број становника по лекару у служби за здравствену заштиту жена према окрузима
Map 3.7. Inhabitants per medical doctor in women's health service by district

Картограм 3.8. Број посета код лекара у ординацији у служби за здравствену заштиту жене по жени према окрузима

Map 3.8. Number of visits to a medical doctor in the office in women's health service per woman by district

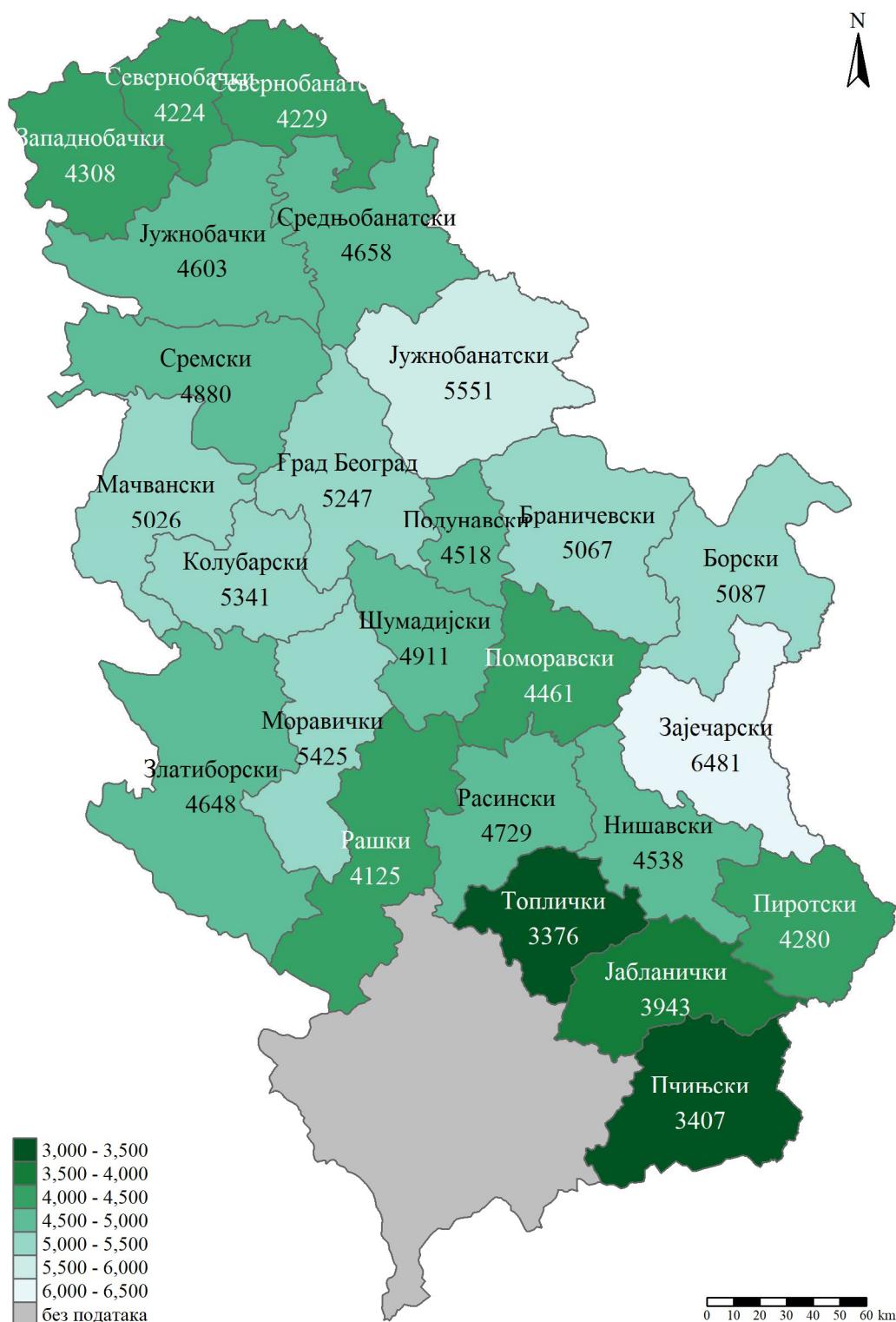
Графикон 3.9. Утврђена оболења и стања у служби за здравствену заштиту жена према групама МКБ-10

Figure 3.9. Identified diseases and conditions in women's health service by ICD-10 groups

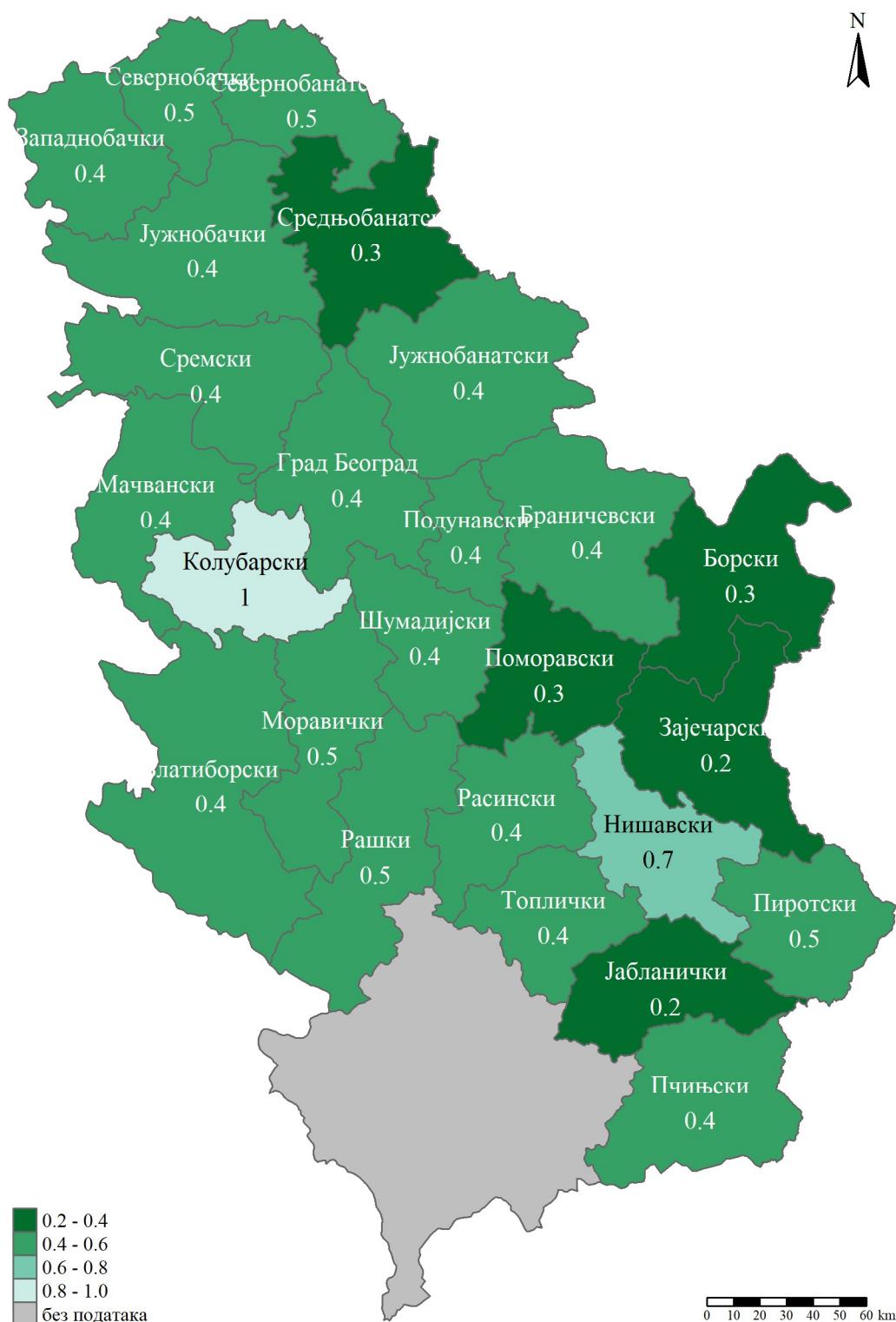
Картограм 3.10. Број становника по доктору стоматологије у служби за стоматолошку здравствену заштиту према окрузима

Map 3.10. Inhabitants per dentist in denatal health service by district

Картограм 3.11. Број посета код доктора стоматологије у ординацији у служби за стоматолошку здравствену заштиту по становнику према окрузима

Map 3.11. Number of visits to a dentist in the office denatal health service per person by district

4.

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО-КОНСУЛТАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ *SPECIALIZED CONSULTATIVE HEALTH CARE*

Страна
Page

4. Специјалистичко-консултативна здравствена делатност у Републици Србији <i>Specialized consultative health care in Republic of Serbia</i>	51
Следеће табеле су доступне на линку <i>Supplementary tables are available at the link</i>	
4.1. Специјалистичко – консултативна здравствена делатност у установама примарне здравствене заштите <i>Specialist services in primary health care institutions</i>	
4.1.1. Здравствени радници - специјалистичко - консултативна служба према регионима и областима <i>Medical staff - specialist services by region and district</i>	
4.1.2. Број посета у специјалистичко-консултативним службама према регионима и областима <i>Visits to specialist-consultative services by region and district</i>	
4.2. Специјалистичко – консултативна здравствена делатност у установама секундарне и терцијарне здравствене заштите <i>Specialist services in secondary and tertiary health care institutions</i>	
4.2.1. Здравствени радници - специјалистичко - консултативна служба према регионима и областима <i>Medical staff - specialist services by region and district</i>	
4.2.2. Број посета у специјалистичко-консултативним службама према регионима и областима <i>Visits to specialist-consultative services by region and district</i>	

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО-КОНСУЛТАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ

Специјалистичко консултативна делатност је уређена Законом о здравственој заштити („Сл. гласник РС“ бр. 25/2019), Правилником о близким условима за обављање здравствене делатности („Сл. гласник РС“ бр. 22/2013, 16/2018, 18/2022 и 20/2023) и Уредбом о Плану мреже здравствених установа („Сл. гласник РС“ бр. 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021, 43/2023 и 58/2023).

Дом здравља и остале установе примарне здравствене заштите могу обављати специјалистичко-консултативну делатност образујући службу за специјалистичко-консултативну делатност са одељењима, односно одсецима.

У дому здравља који је основан за територију са више од 20.000 становника, а удаљен је преко 20 километара од најближе опште болнице, односно дом здравља који је основан за територију са преко 15.000 становника, а удаљен је преко 50 километара од најближе опште болнице, може се обављати и специјалистичко-консултативна делатност из области интерне медицине, пулмологије (пнеумофтизиологије), офтальмологије, оториноларингологије, психијатрије (заштите менталног здравља), дерматовенерологије, епидемиологије, медицине спорта и физикалне медицине и рехабилитације.

Специјалистичко-консултативну здравствену заштиту у установама примарне здравствене заштите је у 2022. години обављало 845 лекара, 849 медицинских сестара/техничара и 325 радиолошких техничара. Од укупног броја лекара, специјалиста је било 769 (91% свих лекара).

У службама за специјалистичко-консултативну делатност установа примарне здравствене заштите током 2022. је обављено 2.975.074 посета код лекара у ординацији. Од укупног

броја посета, 72 % су биле прве посете. Највећи број посета је забележен у службама, односно одсецима радиолошке дијагностике 994.503 (33% свих посета).

Специјалистичко-консултативна делатност на вишим нивоима здравствене заштите, у односу на здравствену делатност на примарном нивоу здравствене заштите, обухвата сложеније мере и поступке откривања болести и повреда, као и здравствене неге, лечења и рехабилитације оболелих и повређених.

Специјалистичко-консултативна делатност у здравственим установама вишег нивоа здравствене заштите обухвата: амбулантне специјалистичко-консултативне прегледе; пријем и збрињавање хитних стања, прегледе и дијагностичку обраду пацијената упућених на болничко лечење; дијагностику, терапију и рехабилитацију у оквиру дневне болнице; физикалну медицину и рехабилитацију за амбулантне и хоспитализоване пацијенте; обављање лабораторијских, радиолошких и других дијагностичких услуга за амбулантне пацијенте, као и другу одговарајућу специјалистичко-консултативну делатност.

Специјалистичко-консултативну здравствену заштиту у установама виших нивоа здравствене заштите је у 2022. години обављало 11.169 лекара, 28.449 медицинских сестара-техничара и 1463 радиолошких техничара. Од укупног броја лекара, специјалиста је било 7727 (69% свих лекара).

У службама за специјалистичко-консултативну делатност установа виших нивоа здравствене заштите је обављено 10.836.870 посета у ординацији код лекара. Од укупног броја посета, 61% су биле прве посете. Највећи број посета забележен је у службама и одсецима радиолошке дијагностике 1.767.460 (16% свих посета).

SPECIALIZED CONSULTATIVE HEALTHCARE

Specialist consulting activities are regulated by the Law on Health Care ("Official Gazette of the RS" No. 25/2019), the Rulebook on Closer Conditions for Performing Health Activities ("Official Gazette of the RS" No. 22/2013, 16/2018, 18/ 2022 and 20/2023) and the Decree on the Plan of the Network of Health Care Institutions ("Official Gazette of RS" No. 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021, 43/2023 and 58/2023).

The health center and other primary health care institutions can perform the specialist-consultative activity by forming a service for specialist-consultative activity with departments.

In a health center that was established for territory with more than 20,000 inhabitants and is more than 20 kilometers away from the nearest general hospital, or a health center that was established for territory with more than 15,000 inhabitants and is more than 50 kilometres away from the nearest general hospital, it is possible to perform specialist-consultative activities in the field of internal medicine, pulmonology (pneumophthisiology), ophthalmology, otorhinolaryngology, psychiatry (mental health protection), dermatovenerology, epidemiology, sports medicine and physical medicine and rehabilitation.

In 2022, 845 doctors, 849 nurses/technicians and 325 radiology technicians provided specialist-consultative health care in primary healthcare institutions. Out of the total number of doctors, there were 769 specialists (91% of all doctors).

During 2022, 2,975,074 visits to doctors' offices were made in the services for specialist-consultative activities of primary health care

institutions. Of the total number of visits, 72% were first visits. The largest number of visits was recorded in the radiological diagnostics service, 994,503 (33% of all visits).

Specialist-consultative activity at higher levels of health care, in relation to health activity at the primary level of health care, includes more complex measures and procedures for detecting diseases and injuries, as well as health care, treatment and rehabilitation of the ill and injured.

Specialist-consultative activity in healthcare institutions of a higher level of healthcare includes outpatient specialist-consultative examinations; reception and management of emergencies, examinations and diagnostic processing of patients referred for hospital treatment; diagnostics, therapy and rehabilitation within the day hospital; physical medicine and rehabilitation for outpatients and hospitalized patients; performance of laboratory, radiological and other diagnostic services for outpatients, as well as other appropriate specialist-consultative activities.

In 2022, 11,169 doctors, 28,449 nurses/technicians and 1463 radiology technicians performed specialist-consultative health care in institutions of higher levels of health care. Of the total number of doctors, there were 7727 specialists (69% of all doctors).

There were 10,836,870 visits to the doctor's office in the services for specialist-consultative activities of institutions of higher levels of health care. Of the total number of visits, 61% were first visits. The largest number of visits was recorded in radiological diagnostic services and departments, 1,767,460 (16% of all visits)

Графикон 4.1. Учешће посета специјалистичко-консултативним службама установа примарне здравствене заштите у укупном броју посета, 2022. година

Figure 4.1. Share of visits to specialist-consultative services of primary health care institutions by specialty, in 2022.

Графикон 4.2. Учешће посета специјалистичко-консултативним службама установа виших нивоа здравствене заштите у укупном броју посета, 2022. године

Figure 4.2. Share of visits to specialist-consultative services of institutions of higher levels of health care by specialty, in 2022.

5.

СТАЦИОНАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА *INPATIENT HEALTH CARE*

Страна
Page

5. Стационарна здравствена заштита у Републици Србији <i>Inpatient health care in Republic of Serbia</i>	56
Следеће табеле су доступне на липку : <i>Supplementary tables are available at the link:</i>	
5.1. Здравствени радници, постелье, исписани болесници, болнички дани и умрли <i>Health workers, beds, discharged patients, hospital days and number of deaths</i>	
5.1.1. Збирна табела према типу установе <i>General table by type of institution</i>	
5.1.2. Домови здравља по одељењима <i>Primary health centres by department</i>	
5.1.3. Опште болнице по одељењима <i>General hospitals by department</i>	
5.1.4. Специјалне болнице по одељењима <i>Special hospitals by department</i>	
5.1.5. Заводи по одељењима <i>Institutes (zavodi) by department</i>	
5.1.6. Институти по одељењима <i>Institutes by department</i>	
5.1.7. Клинике по одељењима <i>Clinics by department</i>	
5.1.8. Клиничко-болнички центри по одељењима <i>Clinical-hospital centres by department</i>	
5.1.9. Клинички центри по одељењима <i>Clinical centres by department</i>	
5.1.10. Дневне болнице <i>Day hospitals</i>	
5.2. Постелье, исписани болесници и болнички дани по одељењима без дневних болница <i>Beds, discharged patients and hospital days by department excluding day hospitals</i>	
5.3. Постелье према типу установе и одељењима без дневних болница <i>Beds by type of institution and department excluding day hospitals</i>	
5.4. Утврђена оболења, стања и повреде по регионима, полу и добним групама <i>Diagnosed disease, conditions and injuries by region, gender and age</i>	
5.5. Утврђена оболења, стања и повреде по МКБ 10 групама <i>Diagnosed Disease, Conditions and Injuries by ICD 10 Groups</i>	
5.6. Међународна скраћена листа за табелирање морбидитета (ISHMT) <i>International Shortlist for Hospital Morbidity Tabulation (ISHMT)</i>	

СТАЦИОНАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Болнице су здравствене установе које обезбеђују стационарну, дневну и специјалистичко-консултативну здравствену делатност и то као наставак дијагностике, лечења и рехабилитације започете на примарном нивоу, или када су због сложености и тежине оболења потребни посебни услови у погледу кадрова, опреме, смештаја и лекова.

У Републици Србији стационарну (болничку) здравствену заштиту пружа 122 здравствених установа. То су: стационари при домовима здравља (18), опште болнице (40), специјалне болнице (33), заводи (2), институти (14), клинике (7), клиничко-болнички центри (4) и универзитетски клинички центри (4). У стационарним установама у Републици Србији у 2022. години радило је укупно 9610 лекара (од тога 71,4% специјалиста), 5783 здравствених радника са вишом и 22.570 са средњом стручном спремом.

Постельни фонд у стационарним установама у Србији у 2022. години износио је 42.634 постельја, односно 6,4 постельје на 1000 становника. У овај број укључене су и дневне болнице (2172 постельја), дијализа и неонатологија.

Број постельја у укупном фонду постельја (без дневних болница) у 2022. години је следећи:

- стационари при домовима здравља 276 (0,7%)
- опште болнице 15.612 (38,6%)
- специјалне болнице 8803 (21,8%)
- заводи 50 (0,1%)
- клинике 1627 (4,0%)
- институти 4171 (10,3%)
- клиничко-болнички центри 2509 (6,2%)
- клинички центри 7414 (18,3%)

Број постельја у укупном фонду постельја (без дневних болница) у 2022. години по намени је следећи:

- интернистичка одељења 12.706 (29,8%)
- хируршка одељења 9818 (24,3%)
- педијатријска одељења 2824 (7,0%)
- гинекологија 3486 (8,6%)
- психијатрија 5346 (13,2%)
- рехабилитација 6801 (16,8%)
- остало 111 (0,3%)

Број исписаних стационарно лечених пацијената у Србији у 2022. години износио је 989.231, а укупан број остварених болничких

дана 7.359.665. Просечна дужина лечења по једном болеснику износила је 7,4 дана, а просечна заузетост болничких постельја 49,8%.

Болнички морбидитет

Према извештају о хоспитализацијама (појединачни извештаји) у болницама Србије у 2022. години укупно је остварено 1.599.656 епизода болничког лечења. У структури болнички лечених лица у 2022. години било је 735.454 мушкараца (46,0%) и 664.202 жена (54,0%).

Од укупног броја епизода болничког лечења, 783.502 је остварено за пацијенте који су се лечили у дневној болници или као дневни случајеви, а 816.154 за пацијенте који су лечени стационарно.

Стационарно лечени пациенти су формално примљени (или „хоспитализовани“) у институцију ради лечења и/или неге и провели су најмање једну ноћ или дуже од 24 сата у болници или другој установи која пружа стационарну негу.

Једнодневни случајеви или пациенти лечени у дневним болницама су пациенти који су формално примљени у болницу због планиране медицинске процедуре или операције и отпуштени су из болнице истог дана.

Табелирање морбидитета стационарно лечених пацијената обухватило је 813.916 епизода болничког лечења.

У односу на групе болести према МКБ-10, редослед десет најучесталијих група оболења, стања и повреда стационарно лечених пацијената је следећи:

1. Болести система крвотока (14,3%)
2. Тумори (13,1%)
3. Трудноћа, рађање и бабиње (9,6%)
4. Болести система за дисање (8,7%)
5. Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом (8,4%)
6. Болести система за варење (8,3%)
7. Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (6,0%)
8. Повреде, тровања и остале последице спољашњих узрока (5,6%)
9. Болести мокраћно-полног система (5,1%)
10. Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (3,4%)

INPATIENT HEALTH INSTITUTIONS IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Hospitals are health institutions that perform inpatient, day care and specialist consulting health care activities as the continuation of diagnostics, treatment, and rehabilitation commenced at the primary level or when the complexity and severity of disease requires special conditions in terms of staff, equipment, accommodation, and medication.

In the Republic of Serbia, 122 healthcare institutions provide hospital healthcare. These are inpatient departments in primary health care centers (18), general hospitals (40), special hospitals (33), institutes (zavodi) (2), institutes (14), clinics (7), clinical-hospital centers (4) and university clinical centers (4).

Hospitals in the Republic of Serbia, in 2022, employ 9,610 doctors (of which 71.4% were specialists), 5,783 health staff with a college education, and 22,570 with secondary education.

Total beds in hospital institutions in Serbia in 2022 numbered 42,634, i.e. 6.4 beds per 1,000 population. This number also includes day hospitals (2,172 beds), dialysis, and neonatology.

The total number of beds (excl. day hospitals) was distributed in 2022 as follows:

- inpatient departments in primary health care centres 276 (0.7%)
- general hospitals 15,612 (38.6%)
- special hospitals 8,803 (21.8%)
- institutes (zavodi) 50 (0.1%)
- clinics 1,627 (4.0%)
- institutes 4,171 (10.3%)
- clinical-hospital centers 2,509 (6.2%)
- clinical centres 7,414 (18.3%)

The total number of beds (excl. day hospitals) in 2022 was distributed by purpose as follows:

- internal medicine 12,706 (29.8%)
- surgery 9,818 (24.3%)
- paediatrics 2,824 (7.0%)
- gynecology 3,486 (8.6%)
- psychiatry 5,346 (13.2%)
- rehabilitation 6,801 (16.8%)
- miscellaneous 111 (0.3%)

The number of discharged inpatients in 2022 was 989,231, and the total number of hospital days was 7,359,665. The average length of stay per patient was 7.4 days, while the average hospital bed occupancy rate was 49.8%.

Hospital morbidity

According to the hospitalization reports (individual reports) for 2022, a total of 1,599,656 episodes of hospital care were realized. Of the total number of discharged patients, 735,454 were men (46.0%) and 664,202 women (54.0%).

Out of all episodes of hospital care, 783,502 were for patients treated as day cases, while 816,154 were for inpatients.

An inpatient is a patient who is formally admitted (or "hospitalised") to an institution for treatment and/ or care and stays for a minimum of one night or more than 24 hours in the hospital or other institution providing inpatient care.

Day (care) cases are patients formally admitted for a planned medical procedure or surgery in the morning and released before the evening.

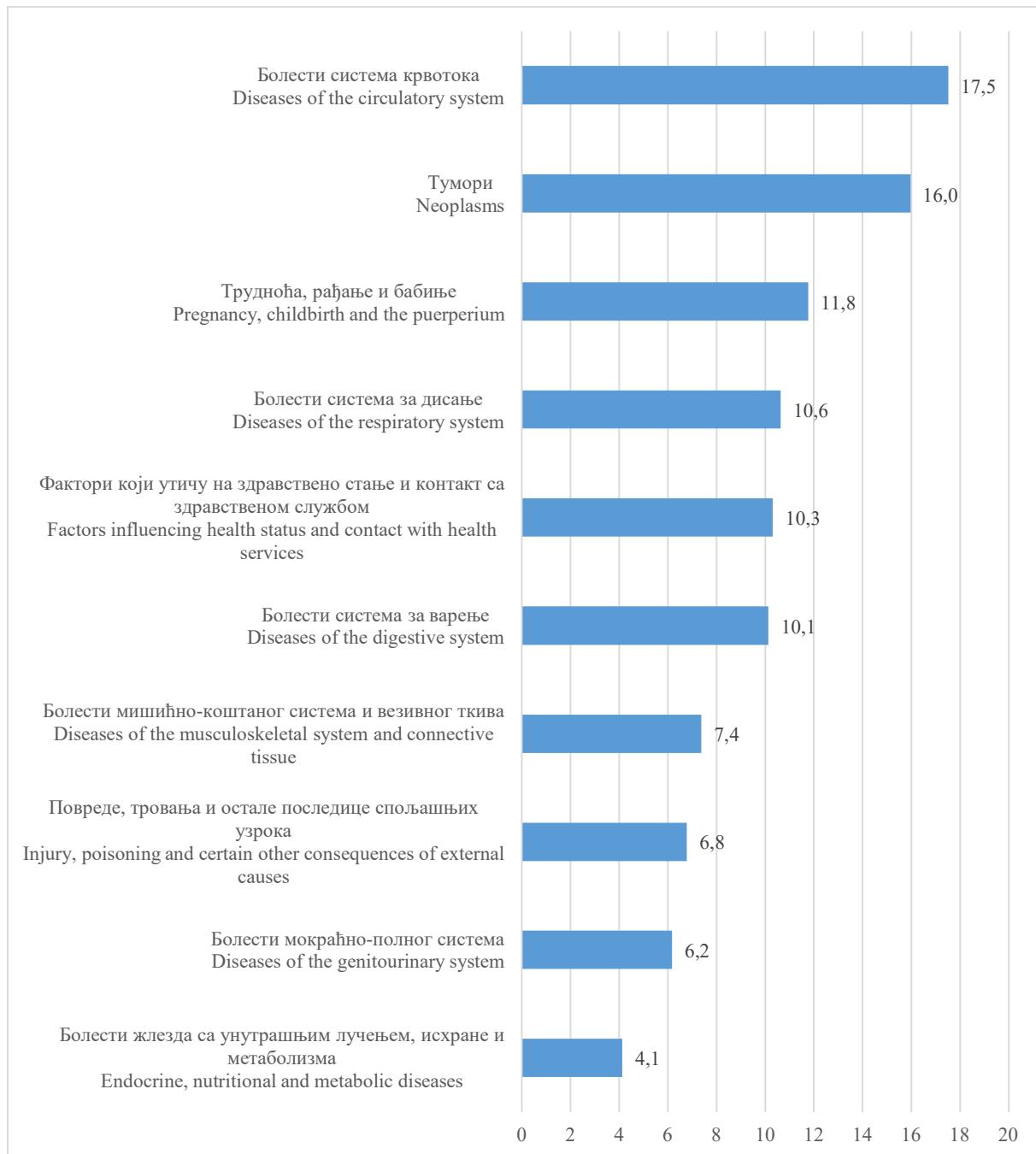
Tabulation of the morbidity of inpatients included 813,916 episodes of hospital care.

The order of the ten most frequent groups of diseases, conditions, and injuries of inpatients according to ICD-10 is as follows:

1. Diseases of the circulatory system (14.3%)
2. Neoplasms (13.1%)
3. Pregnancy, childbirth and the puerperium (9.6%)
4. Diseases of the respiratory system (8.7%)
5. Factors influencing health status and contact with health services (8.4%)
6. Diseases of the digestive system (8.3%)
7. Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (6.0%)
8. Injury, poisoning and certain other consequences of external causes (5.6%)
9. Diseases of the genitourinary system (5.1%)
10. Endocrine, nutritional and metabolic diseases (3.4%)

Графикон 1. Стопа стационарно лечених пацијената на 1000 становника приказана за 10 најчешћих МКБ 10 група

Figure 1. Hospitalization rate of inpatients per 1000 population by ten most frequent ICD 10 groups

6.

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ *COMMUNICABLE DISEASES*

	Страна <i>Page</i>
6. Заразне болести у Републици Србији <i>Communicable diseases in Republic of Serbia</i>	60
6.1. Број пријављених случајева оболелих по добним групама <i>Number of notified cases by age</i>	66
6.2. Број пријављених случајева оболелих по дијагнозама <i>Number of notified cases by diagnosis</i>	68
6.3. Број пријављених случајева умрлих од заразних болести / морталитет / леталитет <i>Number of notified cases of deaths / mortality / lethality</i>	71
6.5. Оболели и умрли од ХИВ болести према полу и узрасту у Републици Србији, 1985–2022. <i>Cases and deaths from HIV, by sex and age in Republic of Serbia, 1985–2022</i>	72
6.6. Оболели од Морбус ХИВ–а према начину трансмисије у Републици Србији, 1985–2022. <i>Cases from Morbus HIV, by route of transmission in Republic of Serbia, 1985–2022</i>	72
6.7. Епидемије заразних болести према путевима ширења инфективног агенса у Републици Србији, 2014–2022. <i>Epidemics of communicable diseases by route of infection, in Republic of Serbia, 2014–2022</i>	73
6.8. Стопе инциденције болничких инфекција на појединим одељењима болница у Републици Србији, 2012–2022. <i>Incidence rates of nosocomial infections in certain hospital departments in the Republic of Serbia, 2012–2022</i>	74
6.9. Болничке инфекције према локализацији у Републици Србији, 2022. <i>Healthcare-associated infections by site in Republic of Serbia, 2022</i>	74
6.10. Значајни проузроковачи болничких инфекција у Републици Србији, 2022. <i>Significant agents causing nosocomial infections in Republic of Serbia, 2022</i>	75

6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Кретање заразних болести

На територији Републике Србије (без података за Косово и Метохију) у 2022. години пријављено је укупно 797.873 лица оболелих од заразних болести, са инциденцијом од 11.674,49 на 100.000 становника. Стопа инциденције заразних болести у 2022. години је за 1,17 пута виша у поређењу са стопом инциденције у 2021. години (9961,51/100.000 становника). Удео COVID-19 у укупном оболевању износио је 99,5%. Велики број оболелих у 2022. години последица је перзистирања новијих, контагиознијих варијант узрочника болести COVID-19 (делта и омикрон варијанте SARS-CoV-2), као и унапређења система пријављивања заразне болести COVID-19.

Оптерећење туберкулозом у Републици Србији у периоду 2005–2019. године је значајно смањено захваљујући доследној примени Националног програма који је заснован на стратегијама Светске здравствене организације (СЗО) што је резултирало смањењем нотификационе стопе туберкулозе за 80% (9/100.000 становника у 2019. години), чиме је Србија ојачала своју позицију међу земљама са ниским оптерећењем туберкулозом у Европи. Током 2021. године нотификацијона стопа туберкулозе је износила 3,75/100.000 која као и стопа од 5/100.000 регистрована у 2020. године указује на непотпуно пријављивање због епидемије COVID-19. У 2022. години је регистрован пораст нотификационе стопе туберкулозе – 7/100.000 становника (графикон 6.2).

У Републици Србији, у 2022. години, од последица акутних заразних болести умрло је 4738 лица, са стопом морталитета од 69,33/100.000. Удео COVID-19 у укупном умирању износио је 98,63%. Просечна стопа морталитета од заразних болести у петогодишњем периоду пре појаве болести COVID-19 износила је 3,61/100.000. Стопа морталитета од акутних заразних болести у 2021. години износила је 241,12/100.000 (графикон 6.3).

Кретање оболелих од *Morbus HIV*

У Републици Србији у периоду од 1985. године, када су регистровани први случајеви, закључно са 31. децембром 2022. године пријављено је 2177 особа оболелих од *Morbus HIV* (AIDS, SIDA) од којих је 1206 особа (55%) умрло од ове болести. Током 2022. године регистроване су 52 новооболеле особе (стопа инциденције 0,76 на 100.000 становника), док је 20 особа умрло од *Morbus HIV* (стопа морталитета 0,29 на 100.000 становника) (графикон 6.4). Дистрибуција оболелих и умрлих, по полу и узрасту приказана је у табели 6.5.

Кумулативна дистрибуција оболелих од AIDS-а према полу показује да је мушкараца 3,7 пута више у односу на жене (1712:465 = 3,7:1), при чему је у 2022. години однос полови био 12:1 у корист мушкараца. Сличан однос полови се региструје и међу свим особама умрлима од AIDS-а (938:268 = 3,5:1), односно у 2022. години однос полови међу умрлима је био 9:1 у корист мушкараца.

У периоду 1985–2022. године водећи начин трансмисије HIV инфекције међу свим регистрованим особама оболелим од AIDS-а је био незаштићени сексуални однос (49%), а следи употреба заједничког прибора за инјектирање као највероватнији пут преноса HIV-а међу инјектирајућим корисницима дрога – 31% (табела 6.6).

Епидемије заразних болести

У току 2022. године, на територији Републике Србије регистровано је 529 епидемија заразних болести, са 10.947 оболелих особа.

Кретање епидемија заразних болести у односу на пут ширења инфективног агенса приказано је на табели 6.7. Најчешће су регистроване епидемије са ваздушно-капљично-контактним путем преношења узрочника, са учешћем од 46,12%, а затим епидемије које се преносе искључиво контактним путем са учешћем од 23,06% у односу на све регистроване епидемије у 2022. години.

Надзор над болничким инфекцијама

Надзор над болничким инфекцијама у 2022. години спровођен је евидентирањем нових инфекција (надзор путем инциденције) и евидентирањем инфекција код свих пацијената у одређеном времену (тачка преваленције) у зависности од расположивог кадра и врсте одељења.

У табели 6.8 приказани су подаци добијени континуираним и циљаним епидемиолошким надзором путем инциденције на одељењима хирургије, ортопедије са трауматологијом, гинекологије и акушерства, неонатологије урологије и интензивне неге.

Најчешће локализације болничких инфекција у 2022. години биле су инфекције система за варење, инфекције мокраћног система, инфекције крви, COVID-19, инфекције оперативног места и пнеумоније (табела 6.9).

Највише стопе инцидентије болничких инфекција у периоду 2018–2022. бележе се на одељењима интензивне неге, ортопедије са трауматологијом и хирургије (табела 6.8).

У 2022. години најниже стопе инциденција биле су на одељењима гинекологије/акушерства, интензивне неге, ортопедије са трауматологијом, неонатологије и урологије (6.8).

Водећи проузроковачи болничких инфекција у 2022. години су *Clostridioides difficile*, *Klebsiella spp.*, *SARS-CoV-2* и *Acinetobacter spp.* (табела 6.10).

6. COMMUNICABLE DISEASES IN REPUBLIC OF SERBIA

Trends in communicable diseases

There were 797,873 cases of communicable diseases registered in the Republic of Serbia in 2022 (without data for Kosovo and Metohija), with an incidence rate of 11,674.49 per 100,000 population. The incidence rate of communicable diseases for 2022 is 1.17 times higher compared to the incidence rate in 2021 (9961.51/100,000). The share of COVID-19 in the total number of cases was 99.5%. The large number of patients in 2022. is a consequence of the persistence of newer and more contagious variants of the SARS-CoV-2 (delta and omicron), but also because of improvements introduced in the registration system.

The burden of tuberculosis in the Republic of Serbia in the period 2005-2019 has decreased significantly due to the consistent implementation of the National TB Program in line with the World Health Organization (WHO) TB strategies, which resulted in the reduction of TB notification rate by 80% (9/100,000 in 2019), strengthening Serbia's position among low TB burden countries in Europe. However, the TB notification rate in 2021 decreased rapidly at the level of 3.75/100,000 indicating incomplete case registration that can be attributable to COVID-19 epidemic, similar to 2020 when the TB notification rate was 5/100,000. The increase of TB notification rate of 7/100,000 was recorded in 2022 (figure 6.2).

There were 4.738 deaths from communicable diseases registered in 2022 in the Republic of Serbia, with a mortality rate of 69.33/100,000. The contribution of COVID-19 to the total mortality was 98.63%. For communicable diseases, the average mortality rate during the five years preceding the COVID-19 pandemic, was 3.61 per 100,000 population, while in 2021 registered mortality rate was 241.12 - per 100,000 (figure 6.3).

Trends in *Morbus HIV* cases

In the Republic of Serbia in the period from 1985, when the first cases were registered, as of 31 December 2022, there were 2,177 reported cases of *Morbus HIV* (AIDS, SIDA) of which 1,206 (55%) persons died. In 2022, there were 52 newly diagnosed *Morbus HIV* cases (incidence rate of 0.76 per 100,000 population), while 20 persons died (mortality rate of 0.29 per 100,000 population) (Figure 6.4). The distribution of *Morbus*

HIV cases and deaths, by sex and age, is shown in Table 6.5.

The cumulative distribution of AIDS cases shows that men are 3.7 times more affected than women (1712: 465 = 3.7:1), whereby in 2022 distribution of AIDS cases by sex shows that the male to female ratio was 12:1. Similar ratio is registered among AIDS death cases (938:268 = 3.5:1), whereby in 2022 distribution of AIDS deaths by sex shows that the male to female ratio was 9:1.

In the period 1985-2022, leading way of transmission of HIV infection among all AIDS registered people was unprotected sexual intercourse (49%), followed by the use of common injecting equipment as the most likely route of HIV transmission among injecting drug users - 31% (Table 6.6).

Communicable disease outbreaks

Number of registered outbreaks of communicable diseases in 2022 in the Republic of Serbia was 529, with 10,947 cases in total.

An overview of outbreaks according to the dominant route of transmission is given in table 6.7. The most frequent were outbreaks with mixed airborne and contact transmission (46.12%), followed by solely contact transmissions (23.06%).

Healthcare-Associated Infections

Healthcare-associated infections surveillance during the year 2022 was conducted through prospective identification of new infections (incidence surveillance) and identification of infections in all hospitalized patients at a given point of time (point prevalence) depending on human resources and category of hospital ward.

Table 6.8 shows the data obtained by continuous and targeted epidemiological surveillance through incidence in the departments of surgery, orthopedics with trauma, gynecology and obstetrics, neonatology, urology and intensive care.

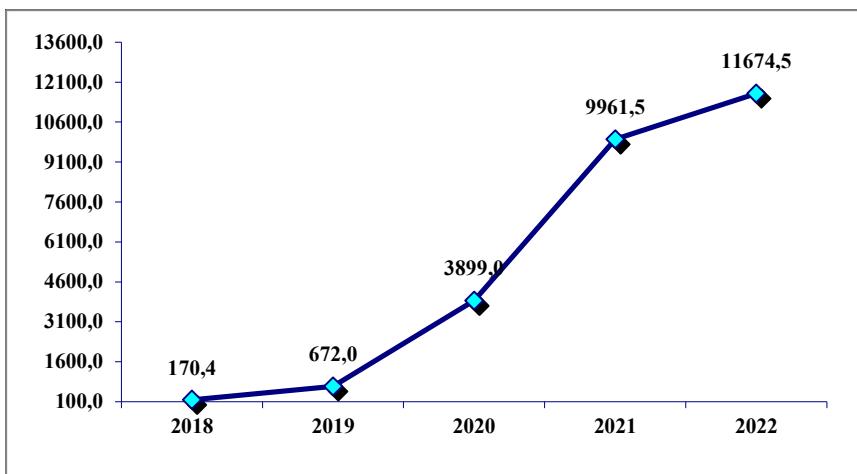
The most common localizations of healthcare-associated infections in 2022 were gastrointestinal tract infections, urinary tract infections, bloodstream infections, COVID-19, surgical site infections and pneumonia (Table 6.9).

The highest incidence rates of nosocomial infections in the period 2018-2022. are recorded in the departments of intensive care, orthopedics with traumatology and surgery (table 6.8).

In 2022, the lowest incidence rates were in the departments of gynecology/obstetrics, intensive care, orthopedics with traumatology, neonatology and urology (6.8).

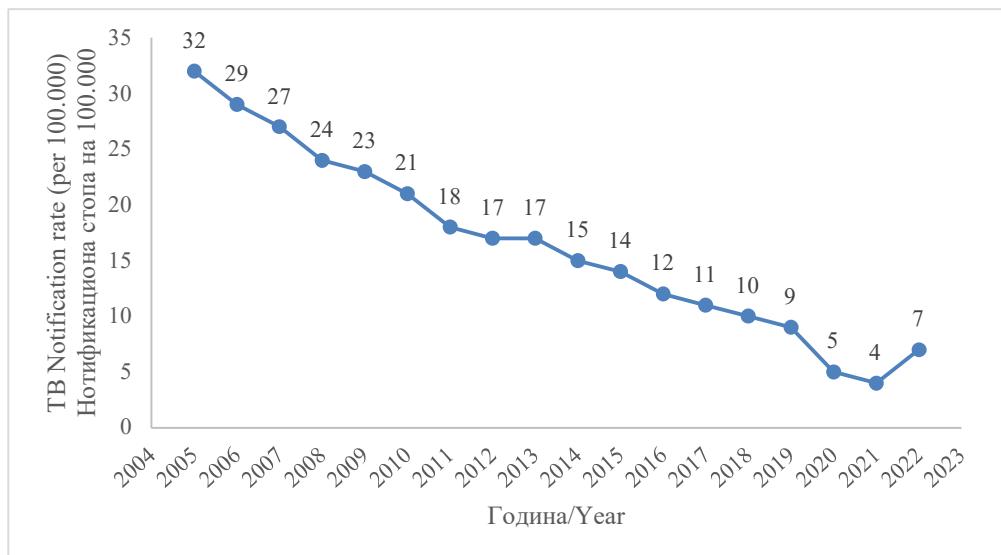
The leading causes of nosocomial infections in 2022 were *Clostridioides difficile*, *Klebsiella spp.*, SARS-CoV-2 and *Acinetobacter spp.* (Table 6.10).

Графикон 6.1. Инциденција заразних болести (на 100.000 становника) у Републици Србији, 2018–2022.
Incidence of communicable diseases (per 100,000 population) in the Republic of Serbia, 2018-2022

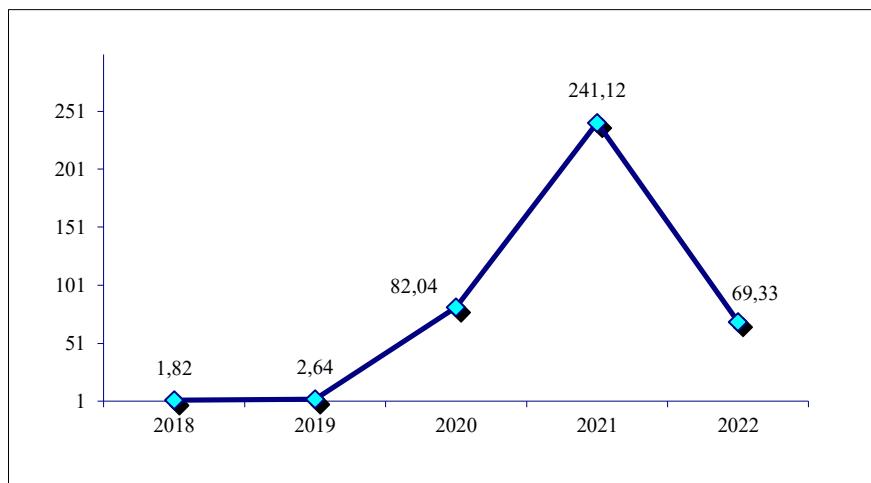
Графикон 6.2. Нотификациона стопе свих облика туберкулозе (на 100.000 становника) у Републици Србији, 2005–2022.

Tuberculosis notification rate (per 100,000 population) in the Republic of Serbia, 2005–2022

Графикон 6.3. Стопа морталитета од заразних болести (на 100.000 становника) у Републици Србији, 2018–2022.

Mortality rate from communicable diseases (per 100,000 population) in the Republic of Serbia, 2018–2022

Графикон 6.4. Број оболелих и умрлих од *Morbus HIV* у Републици Србији, 2002–2022.

Cases and deaths of Morbus HIV in the Republic of Serbia, 2002–2022

6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022.***COMMUNICABLE DISEASES IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*****6.1. Број пријављених случајева оболелих по добним групама***The number of notified cases by age*

	Укупно Total	Године старости Age														
		0	1	2	3	4	5	6	7 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 +
<i>Salmonelloses allae A02</i>																
Република Србија	590	14	24	25	19	88	11	12	64	37	30	64	46	46	31	79
Србија - Север	391	7	5	8	9	75	2	5	48	24	22	44	36	37	22	47
Србија - Југ	199	7	19	17	10	13	9	7	16	13	8	20	10	9	9	32
<i>Shigelloses et infectiones intestinales bacteriales A03 et A04</i>																
Република Србија	295	26	37	18	18	37	5		24	26	25	20	12	10	6	25
Србија - Север	128	19	5	4	5	32	1		12	10	6	11	4	3	3	13
Србија - Југ	167	7	32	14	13	5	4	6	12	16	19	9	8	7	3	12
<i>Tuberculosis pulmonum A15 et A16</i>																
Република Србија	415	1				1	1		2	4	8	38	43	79	74	164
Србија - Север	313	1				1	1		2	4	5	27	36	59	51	126
Србија - Југ	102										3	11	7	20	23	38
<i>Tetanus A35</i>																
Република Србија		1														1
Србија - Север		1														1
Србија - Југ																
<i>Hepatitis acuta B B16</i>																
Република Србија	52										2	15	13	5	17	
Србија - Север	40	0				0			0	0	0	1	10	8	4	17
Србија - Југ	12										1	5	5	1		
<i>Syphilis A50 - A53</i>																
Република Србија	302									5	73	112	65	24	22	
Србија - Север	186									3	48	72	40	10	13	
Србија - Југ	116	1								2	25	40	25	14	9	

6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022.**COMMUNICABLE DISEASES IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022**

6.1. Број пријављених случајева оболелих по добним групама

*The number of notified cases by age*наставак *continuation*

	Укупно Total	Године старости Age														
		0	1	2	3	4	5	6	7 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 +
Infectio gonococica A54																
Република Србија	79								4	36	24	13	1	1		
Србија - Север	72								2	31	24	13	1	1		
Србија - Југ	7								2	5						
HGBS A98.5																
Република Србија	5					1				1		1	1	2		
Србија - Север	5	0				1			0	0	0	1	0	1		
Србија - Југ												1	2	0		
Meningitis bacterialis G00																
Република Србија	14						1				1		2	8		
Србија - Север	7						1				1		1	4		
Србија - Југ	7							1				1	1	4		
Covid 19, bolest koju izaziva virus SARS-CoV-2 U07																
Република Србија	793690	5244	3081	1943	1605	8159	1645	2198	15011	24878	28128	78878	116236	127466	118159	261059
Србија - Север	560312	4631	1530	1088	956	7542	971	1504	12412	18674	20697	54508	78392	86609	82074	188724
Србија - Југ	233378	613	1551	855	649	617	674	694	2599	6204	7431	24370	37844	40857	36085	72335

Извор: Пријава заразних болести

6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.**COMMUNICABLE DISEASES IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022****6.2 Број пријављених случајева оболелих по дијагнозама***The number of notified cases by diagnosis*

Морбидитетна листа МКБ-10 <i>MORBIDITY LIST (ICD-10)</i>	Укупно <i>Total</i>	Република Србија Оболели/Инц. <i>Serbia Cases / Mb</i>		Централна Србија Оболели/Инц. <i>Central Serbia Cases / Mb</i>		Војводина Оболели/Инц. <i>Vojvodina Cases / Mb</i>	
		797873	11674,49	563009	16018,93	234864	7074,91
A35. Tetanus alias		1	0,01	1	0,03		
A37.9 Pertussis, non specificata		5	0,07			5	0,15
B26. Parotitis		5	0,07	5	0,14		
B26.3 Pancreatitis parotitica		2	0,03			2	0,06
B26.9 Parotitis epidemica sine complicazione		4	0,06	2	0,06	2	0,06
B96.3 Haemophilus influenzae ut causa morborum		1	0,01			1	0,03
G00.0 Meningitis haemophilosa		3	0,04	3	0,09		
J10. Influenza, virus influenzae aliud identificatum	838	12,26		471	13,40	367	11,06
J14. Pneumonia per Haemophilum influenzae		2	0,03	2	0,06		
БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ МОГУ СПРЕЋИТИ ИМУНИЗАЦИЈО	861	12,60		484	13,77	377	11,36
A51.0 Syphilis genitalis primaria		8	0,12			8	0,24
A51.2 Syphilis primaria, locorum alliorum		1	0,01			1	0,03
A51.3 Syphilis cutis et mucosae secundaria		33	0,48			33	0,99
A51.4 Syphildes secundariae aliae		6	0,09			6	0,18
A51.5 Syphilis recens latens		10	0,15			10	0,30
A51.9 Syphilis recens, non specificata	157	2,30		126	3,58	31	0,93
A52.8 Syphilis tarda latens		3	0,04	1	0,03	2	0,06
A52.9 Syphilis tarda, non specificata		31	0,45	31	0,88		
A53. Syphilides aliae non specificatae		5	0,07	5	0,14		
A53.0 Syphilis latens, ut recens sive tarda, non specificata		13	0,19			13	0,39
A53.9 Syphilis, non specificata		35	0,51	23	0,65	12	0,36
A54. Infectio gonococcica		1	0,01	1	0,03		
A54.0 Infectio tractus genitourinarii inferioris gonococcica sine abscessu periurethrali et glandulae acce		1	0,01	1	0,03		
A54.9 Infectio gonococcica, non specificata		77	1,13	70	1,99	7	0,21
A56. Morbi sexuales alii per Chlamydiam transmissa	112	1,64		112	3,19		
A56.0 Infectio tractus genitourinarii inferioris, chlamydialis		8	0,12	8	0,23		
A56.2 Infectio tractus genitourinarii, chlamydialis, non specificata		4	0,06	4	0,11		
A56.8 Infectio chlamydialis, modo sexuali transmissa, locorum aliorum	151	2,21		1	0,03	150	4,52
B20. Morbus HIV - morbus immunodeficientiae acquisitae cum morbis infectivis et parasitariis		36	0,53	23	0,65	13	0,39
B21. Morbus HIV cum neoplasmatis malignis		7	0,10	5	0,14	2	0,06
B22. Morbus HIV cum morbis aliis specificatis		9	0,13	5	0,14	4	0,12
ПОЛНО ПРЕНОСИВЕ БОЛЕСТИ	708	10,36		416	11,84	292	8,80
B15.9 Hepatitis A sine comate hepatico		44	0,64	34	0,97	10	0,30

наставак *continuation*

Морбидитетна листа МКБ-10 <i>MORBIDITY LIST (ICD-10)</i>		Република Србија Оболели/Инц.		Централна Србија Оболели/Инц.		Војводина Оболели/Инц.	
		<i>Serbia Cases / Mb</i>		<i>Central Serbia Cases / Mb</i>		<i>Vojvodina Cases / Mb</i>	
B16.9	Hepatitis acuta B sine delta agente et sine comate hepatico	52	0,76	40	1,14	12	0,36
B17.0	Infectio delta agente acuta in B antigenaemia sine laesione hepatitis	1	0,01	1	0,03		
B17.1	Hepatitis acuta C	8	0,12	7	0,20	1	0,03
B17.2	Hepatitis acuta E	2	0,03	2	0,06		
B18.1	Hepatitis viralis chronica B sine delta agente	70	1,02	62	1,76	8	0,24
B18.2	Hepatitis viralis chronica C	176	2,58	168	4,78	8	0,24
ВИРУСНИ ХЕПАТИТИСИ		353	5,17	314	8,93	39	1,17
A01.0	Typhus abdominalis	2	0,03			2	0,06
A02.	Salmonelloses aliae	60	0,88	60	1,71		
A02.0	Enteritis salmonellosa	513	7,51	319	9,08	194	5,84
A02.1	Salmonellosis septica	6	0,09	3	0,09	3	0,09
A02.2	Infectiones salmonellosae localisatae	2	0,03			2	0,06
A02.8	Infectiones salmonellosae aliae, specificatae	3	0,04	3	0,09		
A02.9	Infectio salmonellosa, non specificata	6	0,09	6	0,17		
A03.1	Dysenteria bacillaris per Shigellam flexneri	7	0,10			7	0,21
A03.3	Dysenteria bacillaris per Shigellam sonnei	3	0,04	2	0,06	1	0,03
A03.9	Shigellosis, non specificata	1	0,01			1	0,03
A04.5	Enteritis campylobacterialis	276	4,04	126	3,58	150	4,52
A04.6	Enteritis yersiniosa enterocolitica	8	0,12			8	0,24
A07.1	Giardiasis [lambliasis]	23	0,34	21	0,60	2	0,06
A27.9	Leptospirosis, non specificata	4	0,06	2	0,06	2	0,06
A32.1	Meningitis et meningoencephalitis listerialis	2	0,03			2	0,06
A32.7	Listeriosis septica	1	0,01			1	0,03
A32.9	Listeriosis, non specificata	6	0,09	5	0,14	1	0,03
B58.	Toxoplasmosis	6	0,09	6	0,17		
B58.9	Toxoplasmosis, non specificata	11	0,16	7	0,20	4	0,12
B75.	Trichinellosis	44	0,64	44	1,25		
БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕНОСЕ ХРАНОМ И ВОДОМ И Б ОПЕСТИ УЗРОКОВАЧЕ ОКРУЖЕНИМ /ЖИВОТНОМ СР		984	14,40	604	17,19	380	11,45
A15.	Tuberculosis organorum respiratoriorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata	153	2,24	153	4,35		
A15.0	Tuberculosis pulmonum, per microscopiam sputi confirmata	109	1,59	71	2,02	38	1,14
A15.1	Tuberculosis pulmonum per culturam solum confirmata	62	0,91	49	1,39	13	0,39
A15.2	Tuberculosis pulmonum, per histologiam confirmata	11	0,16	7	0,20	4	0,12
A15.3	Tuberculosis pulmonum, methodis non specificatis confirmata	5	0,07	3	0,09	2	0,06
A15.6	Pleuritis tuberculosa, per bacteriologiam et histologiam confirmata	5	0,07	3	0,09	2	0,06
A15.8	Tuberculoses pulmonum, per bacteriologiam et histologiam confirmatae aliae	2	0,03			2	0,06
A15.9	Tuberculosis organorum respiratoriorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata, non specificat	45	0,66	5	0,14	40	1,20
A16.	Tuberculosis organorum respiratoriorum, per bacteriologiam et histologiam non confirmata	6	0,09	6	0,17		

		наставак continuation			
Морбидитетна листа МКБ-10 <i>MORBIDITY LIST (ICD-10)</i>		Република Србија Оболели/Инц.	Централна Србија Оболели/Инц.	Војводина Оболели/Инц.	
		<i>Serbia Cases / Mb</i>	<i>Central Serbia Cases / Mb</i>	<i>Vojvodina Cases / Mb</i>	
A16.0	Tuberculosis pulmonum per bacteriologiam et histologiam nonconfirmata	4	0,06	4	0,11
A16.2	Tuberculosis pulmonum, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	1	0,01		1 0,03
A16.5	Pleuritis tuberculosa, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	3	0,04	3	0,09
A16.9	Tuberculosis organorum respiratoriorum, sine confirmatione bacteriologica sive histologica, non spec	9	0,13	9	0,26
A18.	Tuberculosis organorum aliorum	18	0,26	18	0,51
A18.0	Tuberculosis ossium et articulorum	4	0,06	4	0,11
A18.1	Tuberculosis systematis genitourinarii	5	0,07	5	0,14
A18.2	Tuberculosis lymphoglandularum periphericarum	2	0,03	2	0,06
A18.4	Tuberculosis cutis et subcutis	1	0,01	1	0,03
A19.9	Tuberculosis miliaris, non specificata	3	0,04	3	0,09
A48.1	Legionellosis	2	0,03	2	0,06
B95.3	Streptococcus pneumoniae ut causa morborum	5	0,07		5 0,15
G00.1	Meningitis pneumococcica	11	0,16	4	0,11
J13.	Pneumonia per Streptococcum pneumoniae	43	0,63	33	0,94
U07.1	Covid-19, virus identifikovan	792306	11593,04	558928	15902,81
U07.2	Covid-19, virus nije identifikovan		1384	20,25	1384 39,38
(2) Болести које се преносе ваздухом		794199	11620,74	560697	15953,14
A21.	Tularaemia	3	0,04	3	0,09
A21.9	Tularaemia, non specificata	1	0,01	1	0,03
A23.9	Brucellosis, non specificata	3	0,04		3 0,09
A78.	Febris Q	1	0,01		1 0,03
A92.3	Febris „West Nile“	246	3,60	182	5,18
A98.5	Febris haemorrhagica cum syndromate renali	5	0,07	5	0,14
B67.0	Echinococcosis hepatis	6	0,09	2	0,06
B67.1	Echinococcosis pulmonum	2	0,03	2	0,06
B67.5	Echinococcosis hepatis multilocularis	1	0,01		1 0,03
B67.9	Echinococcosis alia, non specificata	3	0,04	1	0,03
(3) Зоонозе - осим наведених у (4)		271	3,97	196	5,58
B50.9	Malaria cum Plasmodio falciparo, non specificata	4	0,06	3	0,09
B52.	Malaria cum Plasmodio malariae	3	0,04	3	0,09
(4) Озбиљне увезене болести		7	0,10	6	0,17
Z21.	Asimptomatska infekcija virusom humane imunodefijencije (HIV)	164	2,40	113	3,22
Z22.1	Kliconoša drugih crevnih zaraznih болести	199	2,91	143	4,07
Z22.5	Kliconoša hepatitisa uzrokovanih virusom	56	0,82	8	0,23
Z22.9	Kliconoša заразне болести, неозначене	71	1,04	28	0,80
УКУПНО		490	7,17	292	8,31
Извор: Пријава заразних болести Инциденција - стопа на 100.000 становника				198	5,96

6. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.***COMMUNICABLE DISEASES IN REOUBLIC OF SERBIA, 2022*****6.3 Број пријављених случајева умрлих /морталитет /леталитет*****The number of notified cases lethal deaths /mortality/lethality***

Морбидитетна листа МКБ-10 <i>MORBIDITY LIST (ICD-10)</i>	Република Србија Умрли /Мт/Лт			Србија - Север Умрли /Мт /Лт			Србија - Југ Умрли/Мт /Лт			
	<i>Serbia</i> <i>Umrli /Mt /Lt</i>			<i>Serbia - North</i> <i>Umrl /Mt /Lt</i>			<i>Serbia - South</i> <i>Umrl/Mt /Lt</i>			
	Укупно <i>Total</i>	4738	69,33	0,594	2948	83,88	0,52	1790	53,92	0,76
G00.0 Meningitis haemophilosa	2	0,03	66,67	2	0,06	66,67				
J10. Influenza, virus influenzae aliud identificatum	2	0,03	0,24				2	0,06	0,54	
БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ МОГУ СПРЕЧИТИ ИМУНИЗАЦИЈОМ	4	0,06	0,465	2	0,06	0,41	2	0,06	0,53	
B20. Morbus HIV - morbus immunodeficientiae acquisitae cum morbis infectivis et parasitaris	11	0,16	30,56	9	0,26	39,13	2	0,06	15,38	
B21. Morbus HIV cum neoplasmatis malignis	6	0,09	85,71	6	0,17	120,00				
B22. Morbus HIV cum morbis aliis specificatis	3	0,04	33,33	2	0,06	40,00	1	0,03	25,00	
ПОЛНО ПРЕНОСИВЕ БОЛЕСТИ	20	0,29	2,825	17	0,48	4,09	3	0,09	1,03	
B16.9 Hepatitis acuta B sine delta agente et sine comate hepatico	1	0,01	1,92	1	0,03	2,50				
B18.1 Hepatitis viralis chronica B sine delta agente	2	0,03	2,86	2	0,06	3,23				
B18.2 Hepatitis viralis chronica C	4	0,06	2,27	4	0,11	2,38				
ВИРУСНИ ХЕПАТИТИСИ	7	0,10	1,983	7	0,20	2,23				
A27.9 Leptospirosis, non specificata	1	0,01	25,00	1	0,03	50,00				
A32.9 Listeriosis, non specificata	1	0,01	16,67				1	0,03	100,00	
БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕНОСЕ ХРАНОМ И ВОДОМ И БОЛНУ УЗРОКОВАЊЕ ОКРУЖЕЊЕМ (ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ)	2	0,03	0,203	1	0,03	0,17	1	0,03	0,26	
A15.0 Tuberculosis pulmonum, per microscopiam sputi confirmata	2	0,03	1,83				2	0,06	5,26	
A15.1 Tuberculosis pulmonum per culturam solum confirmata	1	0,01	1,61	1	0,03	2,04				
A15.9 Tuberculosis organorum respiratoriorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata, non specificata	2	0,03	4,44				2	0,06	5,00	
G00.1 Meningitis pneumococcica	2	0,03	18,18	2	0,06	50,00				
U07.1 Covid-19, virus identifikovan	4663	68,23	0,59	2890	82,23	0,52	1773	53,41	0,76	
U07.2 Covid-19, virus nije identifikovan	9	0,13	0,65	9	0,26	0,65				
(2) Болести које се преносе ваздухом	4679	68,46	0,589	2902	82,57	0,52	1777	53,53	0,76	
A92.3 Febris „West Nile“	25	0,37	10,16	18	0,51	9,89	7	0,21	10,94	
A98.5 Febris haemorrhagica cum syndromate renali	1	0,01	20,00	1	0,03	20,00				
(3) Зоонозе - осим наведених у (4)	26	0,38	9,594	19	0,54	9,69	7	0,21	9,33	

Извор: Пријава заразних болести
Морталитет - стопа на 100.000 становника
Леталитет - однос броја умрлих и оболелих

6.5. Оболели и умрли од *Morbus HIV-a* према полу и узрасту у Републици Србији, 1985-2022.
Cases and deaths from Morbus HIV, by sex and age in the Republic of Serbia, 1985-2022

Узраст Age	Мушкио <i>Males</i>		Женско <i>Females</i>		Свега <i>Total</i>	
	оболели <i>cases</i>	умрли <i>deaths</i>	оболели <i>cases</i>	умрли <i>deaths</i>	оболели <i>cases</i>	умрли <i>deaths</i>
0-14	25	13	15	10	40	23
15-19	16	12	5	1	21	13
20-29	221	114	68	45	289	159
30-39	659	367	223	125	882	492
40-49	475	249	95	56	570	305
50-59	221	114	39	17	260	131
60 +	95	69	20	14	115	83
Укупно <i>Total</i>	1712	938	465	268	2177	1206

6.6. Оболели од *Morbus HIV-a* према начину трансмисије у Републици Србији, 1985-2022.
Cases from Morbus HIV, by route of transmission in the Republic of Serbia, 1985-2022

Трансмисивне групе <i>Transmission groups</i>	Оболели <i>Cases</i>	%
Инјектирајући корисници дроге <i>Injecting drug users</i>	672	30.9
Хемофиличари и примаоци крви и деривата <i>Haemophilic and transfusion recipients</i>	121	5.6
Хомо/бисексуалци <i>Homosexuals/bisexuals</i>	635	29.2
Хетеросексуалци и секс. партнери ХИВ + <i>Heterosexuals and HIV + sexual partners</i>	427	19.6
Са мајке на дет <i>Mother to infant</i>	27	1.2
Непознато <i>Unknown</i>	295	13.5
Укупно <i>Total</i>	2177	100,0%

6.7. Епидемије заразних болести према путевима ширења инфективног агенса, у Републици Србији, 2014-2022.
Epidemics of communicable diseases by route of infection in the Republic of Serbia, 2014-2022

Пут ширења <i>Route of infection</i>	Број Number	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Алиментарне <i>Alimentary</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	92	89	73	64	60	40	10	9	27
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	903	866	636	683	610	682	74	124	539
Контактне <i>Contact</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	61	85	98	54	45	67	19	82	122
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	737	1.242	2.531	723	631	1.108	819	1020	1665
Ваздушно- капљичне <i>Air-borne</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	42	46	66	59	61	43	35	48	99
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	368	27.732	26.264	37.872	7.961	25.298	34.994	1345	2336
Ваздушно- капљичне * <i>Air-borne</i> <i>Kontakt</i> <i>Contact</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	/	/	/	/	/	/	213	202	244
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	/	/	/	/	/	/	24.257	3735	5352
Хидричне <i>Water-borne</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	3	2	1	1	1	1	/	/	/
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	11	109	51	17	36	24	/	/	/
Векторске <i>Vector-borne</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	/	/	/	/	/	/	/	/	1
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	/	/	/	/	/	/	/	/	140
Непознат <i>Unknown</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	17	20	23	26	21	7	5	12	35
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	371	389	283	160	274	46	236	193	892
Инокулација	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	1	/	1	/	/	0	/	/	/
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	3	/	3	/	/	0	/	/	/
Укупно <i>Total</i>	бр, епид, <i>nº, of epid,</i>	216	242	262	204	188	158	282	353	529*
	бр, обол, <i>nº, of cases</i>	2.393	30.354	29.768	39.455	9.512	27.158	60.380	6417	10.947

*епидемије у којима је пут ширења наведен као ваздушно-капљични и контакт

*outbreaks in which the route of infection is listed as airborne and contact

*укупан број укључује и епидемију болничке инфекције крви изазвану бактеријом из рода *Herbaspirillum* са мешовитим путем преноса (вода за пиће, контакт и инокулација)

* the total number also includes an epidemic of nosocomial blood infection caused by a bacterium of the genus *Herbaspirillum* with a mixed route of transmission (drinking water , contact and inoculation)

**6.8. Стопе инциденције болничких инфекција на појединим одељењима болница у Републици Србији
(2018-2022)**
*Incidence rates of healthcare-associated infections in hospital departments in the Republic of Serbia
(2018-2022)*

Одељење <i>Department</i>	Стопе инциденције болничких инфекција <i>Incidence rates of healthcare-associated infections</i>									
	Најнижа-the Lowest					Највиша-the Highest				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Хирургија <i>Surgery</i>	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	4,8	6,7	6,9	4,4	7,8
Ортопедија / трауматологија <i>Orthopedic / traumatology</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	12,0	6,3	18,7	11,3
Интензивна нега <i>Intensive care</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,5	34,5	29,4	23,4	25,4
Неонатологија <i>Neonatology</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	10,9	8,2	11,3	3,1
Урологија <i>Urology</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	5,0	7,1	5,3	4,5
Гинекологија / акушерство <i>Gynecology / obstetrician</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,6	1,4	0,8	1,4

6.9. Болничке инфекције према локализацији, у Републици Србији, 2022.
Healthcare-associated infections by site in the Republic of Serbia, 2022

Локализација БИ <i>HAI sites</i>	%
Инфекције система за варење <i>Nosocomial Gastrointestinal Tract Infections</i>	22,5
Инфекције мокраћног система <i>Nosocomial Urinary tract infections</i>	20,8
Инфекције крви <i>Nosocomial Bloodborn infections</i>	14,1
Ковид 19 <i>Covid 19</i>	12,5
Инфекције оперативног места <i>Nosocomial Surgery site infections</i>	9,2
Пнеумоније <i>Pneumonia</i>	9,0
Остало <i>Other</i>	11,9
Укупно <i>Total</i>	100,0

6.10. Значајни проузроковачи болничких инфекција у Републици Србији, 2022.*Significant agents causing healthcare-associated infections in the Republic of Serbia 2022*

Микроорганизам Microorganism	Број изолата No, of isolates	%
<i>Clostridium difficile</i>	1808	20,1
<i>Klebsiella spp,</i>	1762	19,6
<i>SARS-CoV-2</i>	1345	15,0
<i>Acinetobacter</i>	943	10,5
<i>Enterococcus spp</i>	854	9,5
<i>Pseudomonas spp</i>	448	5,0
<i>Staphylococcus sp.koag. neg.</i>	325	3,6
<i>Escherichia coli</i>	315	3,5
<i>Staphylococcus aureus</i>	273	3,0
<i>Proteus spp.</i>	242	2,7
<i>Enterobacter spp.</i>	106	1,2
<i>Ostalo Other</i>	566	6,3
Укупно-Total	8987	100,0

7.

НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА *NON-COMMUNICABLE DISEASES*

Страна/Page

7. Незаразне болести у Републици Србији <i>Non-communicable diseases in Republic of Serbia</i>	78
7.1. Број умрлих особа од водећих незаразних оболења према полу у Републици Србији, 2013–2022. <i>Number of death cases from leading non-communicable diseases by sex in Republic of Serbia, 2013–2022</i>	83
7.2. Стопе морталитета (на 100.000) од најчешћих незаразних оболења по полу у Републици Србији, 2013–2022 <i>Mortality rates (per 100.000) from most common non-communicable diseases by sex in Republic of Serbia, 2013–2022</i>	84
7.3. Број новооболелих особа и инциденција од акутног коронарног синдрома према регионима и окрузима у Републици Србији 2021. година <i>Number of new cases and acute coronary syndrome incidence rates by district and regions in Republic of Serbia, 2021</i>	85
7.4. Број умрлих особа и морталитет од акутног коронарног синдрома према окрузима и регионима у Републици Србији, 2021. година <i>Number of death cases and acute coronary syndrome mortality rates by district and regions in Republic of Serbia, 2021</i>	86
7.5. Број новооболелих случајева од рака према водећим локализацијама и окрузима, мушкирци, Република Србија, 2020 <i>Number of new cancer cases by leading primary sites and district, males, Republic of Serbia, 2020.</i>	87
7.6. Број новооболелих случајева од рака према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. <i>Number of new cancer cases by leading primary sites and district, females, Republic of Serbia, 2020.</i>	88
7.7. Стандардизоване стопе инциденције од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, мушкирци, Република Србија, 2020. <i>Standardized cancer incidence rates per 100.000 population by leading primary sites and district, males, Republic of Serbia, 2020.</i>	89
7.8. Стандардизоване стопе инциденције од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. <i>Standardized cancer incidence rates per 100.000 population by leading primary sites and district, females, Republic of Serbia, 2020.</i>	90
7.9. Број случајева умрлих од рака према водећим локализацијама и окрузима, мушкирци, Република Србија, 2020. <i>Number of death cancer cases by leading primary sites and district, males, Republic of Serbia, 2020.</i>	91

7.10.	Број случајева умрлих од рака према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. <i>Number of death cancer cases by leading primary sites and district, females, Republic of Serbia, 2020.</i>	92
7.11.	Стандардизоване стопе морталитета од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, мушки, Република Србија, 2020. <i>Standardized cancer mortality rates per 100.000 population by leading primary sites and district, males, Republic of Serbia, 2020.</i>	93
7.12.	Стандардизоване стопе морталитета од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020 <i>Standardized cancer mortality rates per 100.000 population by leading primary sites and district, females, Republic of Serbia, 2020.</i>	94
7.13.	Број новооболелих особа и инциденција од дијабетеса, према регионима и окрузима у Републици Србији, 2021. година <i>Number of new cases and diabetes incidence rates by district and regions in Republic of Serbia, 2021</i>	95
7.14.	Број умрлих особа и морталитет од дијабетеса, према окрузима и регионима у Републици Србији, 2021. година <i>Number of death cases and diabetes mortality rates by district and regions in Republic of Serbia, 2021</i>	96

НЕЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Хроничне незаразне болести: болести срца и крвних судова, малигни тумори, шећерна болест, опструктивна болест плућа, повреде и тројања, поремећаји менталног здравља и друге, већ деценијама доминирају у нашој националној патологији.

Болести срца, крвних судова и малигни тумори чинили су преко две трећине свих узрока смрти током 2022. године у Србији. Скоро половина свих смртних исхода (47,3%) била је последица умирања од болести система крвотока, а скоро свака седма умрла особа (17,7%) била је жртва малигног тумора. Од компликација шећерне болести умрло је 2,8% становника Србије, од последица повреда и тројања умрло је 2,3% и од опструктивних болести плућа 2,2% наших грађана (графикон 7.1).

Од 2013. до 2022. године уочен је пораст опште стопе смртности у Србији за 17,4% (табела 7.2). У посматраном периоду (табеле 7.1, 7.2) порасле су стопе морталитета од шећерне болести за 18,9%, болести срца и крвних судова за 4,6%. Истовремено, забележен је пад стопа морталитета од повреда и тројања за 15,3%, малигних тумора за 1,1% као и стопе морталитета од опструктивних болести плућа за 0,3%.

Болести срца и крвних судова

Од болести срца и крвних судова (I00–I99 према МКБ 10) током 2022. године у Србији умрло је 51.624 особа (23.695 мушкараца и 27.929 жена). Болести срца и крвних судова са учешћем од 47,3% у свим узроцима смрти водећи су узрок умирања у Србији. Жене су чешће (54,1%) у односу на мушкарце (45,9%) умирале од ове групе болести. Исхемијске болести срца и цереброваскуларне болести заједно су водећи узроци смртности у овој групи оболења (графикон 7.3).

У периоду од 2013. до 2022. године стопе смртности од болести срца и крвних судова у Србији бележе пораст са 744,9 на 100.000 на 776,6 на 100.000 становника. Стопе умирања од болести срца и крвних судова у овом

периоду код жена порасле су за 4,2%, а код мушкараца за 4,4% (табела 7.2).

Од 2013. до 2022. године стопе умирања од болести узрокованих повиšеним крвним притиском (I10–I15, МКБ 10) порасле су за 143,4%, и од исхемијских болести срца (I20–I25, МКБ 10) за 3,3%, док су у истом периоду стопе смртности од цереброваскуларних болести (I60–I69, МКБ 10) опале за 22,9%.

Разлог забележених стопа умирања наведених оболења добрим делом последица је и квалитетнијег шифрирања основног узрока смрти.

Као најтежи облик исхемијских болести срца, акутни коронарни синдром (АКС) водећи је здравствени проблем у развијеним земљама света, а последњих неколико деценија и у земљама у развоју. Акутни коронарни синдром укључује акутни инфаркт миокарда и нестабилну ангину пекторис.

АКС у Србији чинио је 48,3% свих смртних исхода од исхемијских болести срца у 2022. години (графикон 7.4). Инфаркт миокарда дијагностикован је код 95,6%, а нестабилна ангина пекторис код 4,4% оболелих.

Према подацима популационог регистра за АКС, у Србији је у 2021. години са дијагнозом АКС евидентирано 22.763 случајева. Инциденција АКС у Србији износила је 333,1 на 100.000 становника. У 2021. години од овог синдрома у Србији је умрло 4.299 особа. Стопа смртности од АКС у Србији износила је 62,9 на 100.000 становника (табеле 7.3, 7.4).

Малигне болести

Епидемиолошка ситуација малигних тумора у нашој земљи до недавно је праћена само на основу података о умирању, иако је регистар за рак установљен још 1970. године.

Са реорганизацијом популационог регистра за рак у централној Србији од 1996. до данас стопе оболевања су се удвостручиле.

На основу података регистра за рак Републике Србије, у 2020. години оболело је 41.419 особа од малигних тумора (22.110 мушкараца и 19.309 жена) (табеле 7.5 и 7.6), а 20.767 особа (11.611 особа мушких пола и 9.156 особе женских пола) умрле су од рака (табеле 7.9, 7.10).

Вредности стопе инциденције код мушкараца износиле су 328,2 на 100.000, а код жена 271,6 на 100.000 становника. Највише стопе оболевања (табеле 7.7, 7.8) код мушкараца регистроване су у Севернобанатском округу (439,3 на 100.000) и Севернобачком округу (434,6 на 100.000), а код жена у Западнобачком округу (350,5 на 100.000) и Колубарском округу (319,7 на 100.000).

Када је реч о умирању од рака, евидентиране стопе морталитета код мушкараца износиле су 156,7 на 100.000, а код жена 104,1 на 100.000 становника. Највише стопе умирања (табеле 7.11, 7.12) код мушкараца регистроване у Севернобанатском округу (210,2 на 100.000) и Средњебанатском округу (196,2 на 100.000), а код жена у Севернобанатском (131,1 на 100.000) и у Средњебанатском округу (129,1 на 100.000).

Према подацима регистра за рак, мушкарци су највише оболевали и умирали од рака бронха и плућа, рака дебelog црева и ректума и рака простате. Код жена малигни тумор је најчешће био локализован на дојци, бронху и плућима и дебелом цреву и ректуму.

Шећерна болест

Шећерна болест једна је од најчешћих незаразних болести. Број оболелих од шећерне болести већ дужи низ година расте и поприма размере глобалне епидемије.

Данас у свету од дијабетеса болује приближно 422 милиона људи, а Светска здравствена организација и Међународне федерације за дијабетес процењују да ће број оболелих од дијабетеса до 2030. године бити чак 552 милиона. Иако се највише инциденције региструју у развијеним земљама, највећи пораст оболелих очекује се у земљама у развоју.

Процењује се да данас у Србији (без података за Косово и Метохију) са дијагнозом дијабетеса болује приближно 600.000 особа или 8,1% популације. Број особа са

дијабетесом типа 2 је многоструко већи (95%) у односу на особе са дијабетесом типа 1.

Дијабетес је у свету пети, а у Србији трећи водећи узрок умирања од свих узрока смрти и пети узрок оптерећења болешћу. На годишњем нивоу од ове болести у нашој земљи умре приближно 3000 особа.

У последњих десет година уочен је пораст умирања од овог оболења у Србији. Стопа морталитета од шећерне болести повећала се од 39,1 у 2013. години, до 46,5 на 100.000 становника у 2022. години (табела 7.2).

Према подацима популационог регистра за дијабетес у Србији је у 2021. години, евидентирано 246 новооболелих особа узрасла до 29 година са дијагнозом тип 1 дијабетеса.

Стопа инциденције износила је 11,8 на 100.000 особа узрасла до 29 година старости (табела 7.13). Исте године регистровано је 13.762 новооболелих особа свих узраста од тип 2 дијабетеса. Стопа инциденције од тип 2 дијабетеса износила је 201,4 на 100.000 становника (табела 7.13).

NON-COMMUNICABLE DISEASES IN REPUBLIC OF SERBIA

Chronic non-communicable diseases: cardiovascular diseases, malignant tumors, diabetes, obstructive lung disease, injury and poisoning, mental health disorders and other chronic diseases dominate for decades in our national pathology.

Cardiovascular diseases and malignant tumors accounted for more than two thirds of all deaths in Serbia in 2022. Almost half of all deaths (47.3%) are the consequence of dying from the diseases of circulatory system and almost every seventh person who died (17.7%) was a victim of a malignant tumor. In Serbia 2.8% population died as a consequence of diabetes complications, 2.3% as a consequence of injury and poisoning, and same and 2.2% died as a consequence of obstructive lung disease (Figure 7.1).

In period 2013 to 2022 in Serbia was observed 17.4% a increase in overall mortality (Табле 7.2). In the observed period (tables 7.1, 6.2), the mortality rates from diabetes increased by 18.9% and from diseases of the cardiovascular diseases by 4.6%. At the same time, the mortality rate from injuries and poisoning decreased by 15.3%, malignant tumors by 1.1%, and the mortality rate from obstructive lung diseases by 0.3%.

Cardiovascular diseases

In 2022, 51.624 people (23.695 males and 27.929 females) in Serbia died from cardiovascular diseases (ICD10: I00-I99). Cardiovascular diseases account 47.3% of all causes of death and are the leading cause of death in Serbia. Women died more often from cardiovascular diseases (54.1%) than men (45.9%). Ischemic heart diseases and cerebrovascular diseases together are the leading causes of death in this group of diseases (Figure 7.3).

In the period from 2013 to 2022, mortality rates from cardiovascular diseases in Serbia recorded an increase from 744.9 per 100,000 to 776.6 per 100,000 inhabitants. Death rates from cardiovascular diseases in this period increased by 4.2% for women and 4.4% for men (Table 7.2).

In the period between 2013. до 2022, death rates for hypertensive diseases (I10-I15, ICD 10) increase by 143.4%, and for ischaemic heart diseases (I20-I25, ICD 10) by 3.3%, while the

mortality rate for cerebrovascular diseases (I60-I69, ICD 10) decrease by 22.9%.

The reason for the recorded in death rates for the above mentioned diseases lies largely in better coding of the primary cause of death.

As the most severe form of ischemic heart disease, acute coronary syndrome (ACS) is a leading health problem in developed countries, and in the last few decades also in developing countries. Acute coronary syndrome includes acute myocardial infarction and non-stabile angina pectoris.

In Serbia, in 2022, 48.3% of all deaths form ischemic heart diseases were caused by ACS. Myocardial infarction was diagnosed in 95.4% of patients, and non-stabile angina was diagnosed in 4.4% of patients (Figure 7.4).

According to data from the Population Register of Acute Coronary Syndrome in Serbia in 2021, acute coronary syndrome was diagnosed in 22,763 cases. The incidence rate was 333.1 per 100,000 inhabitants. In 2021, 4,299 people died of this disease in Serbia. The mortality rate from ACS was 62.9 per 100,000 population (Tables 7.3, 7.4)

Malignant diseases

With the reorganization of the population registry for cancer in central Serbia from 1996 to the present, the incidence rates have doubled.

Based on the data from the Cancer Registry of the Republic of Serbia, in 2020, 41.419 persons fell ill with malignant tumors (22.110 men and 19.309 women) (Tables 7.5 and 7.6), and 20.767 persons (11.611 males and 9.156 females) died of cancer (Tables 7.9, 7.10).

The incidence rate in males was 328.2 per 100.000 population, and in females 271.6 per 100.000 population. The highest incidence rates (Tables 7.7, 7.8) in males were registered in the North Banat District (439.3 per 100.000) and the North Backa District. (434.6 per 100.000), and in females in the West Backa District (350.5 per 100.000) and in the Kolubara District (319.7 per 100.000).

In the year 2020, the registered mortality rates in men were 156.7 per 100.000, and in women 104.1

per 100.000 population. The highest mortality rates (Tables 7.11, 7.12) in males were registered in the North Banat District (210.2 per 100.000) and in the Midlle Banat District (196.2 per 100.000), and in females were registered in the North Banat District (131.1 per 100.000) and in the Midlle Banat District (129.1 per 100.000).

According to the Cancer Register data men were mostly diagnosed with and died of cancer of bronchus and lung, colon and rectum cancer and prostate cancer. In women, the most frequent sites of malignant tumors were breast, bronchus and lung, and colon and rectum.

Diabetes

Diabetes is one of the most frequent chronic noncommunicable diseases. The prevalence of diabetes is increasing for a long time assuming epidemic proportion worldwide.

The World Health Organization – WHO and the International Diabetes Federation – IDF, estimate that, 422 million people worldwide suffer from diabetes, and that the number of diabetics will increase up to 552 million by the year 2030. Although the highest incidence rates are registered in the developed world, the largest increase of number of people with diabetes is expected in the developing countries.

According to the same sources in the Republic of Serbia without data for Kosovo and Metohia approximately 600.000 persons or 8.1% of the population suffer from diabetes. The number of persons with diabetes type 2 is much higher (95%) than of those with diabetes type 1.

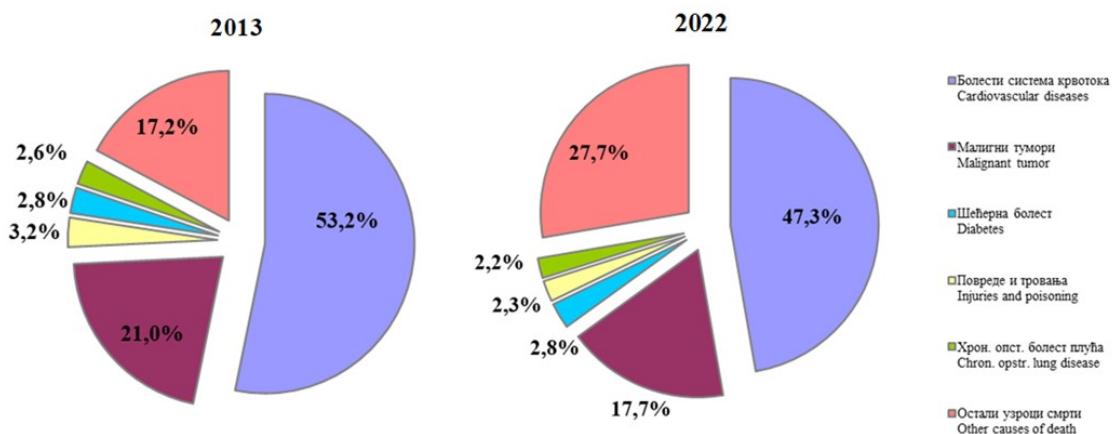
Diabetes is the third leading cause of death in the world while in Serbia is the fourth leading cause of death and the fifth cause of the burden of disease. In our country, approximately 3000 persons die from this disease yearly.

For the last ten years, increasing trend of diabetes mortality has been observed in Serbia. Mortality rates due to diabetes mellitus have increased from 39.1 in 2013 to 46.5 per 100.000 population in 2022 (Table 7.2).

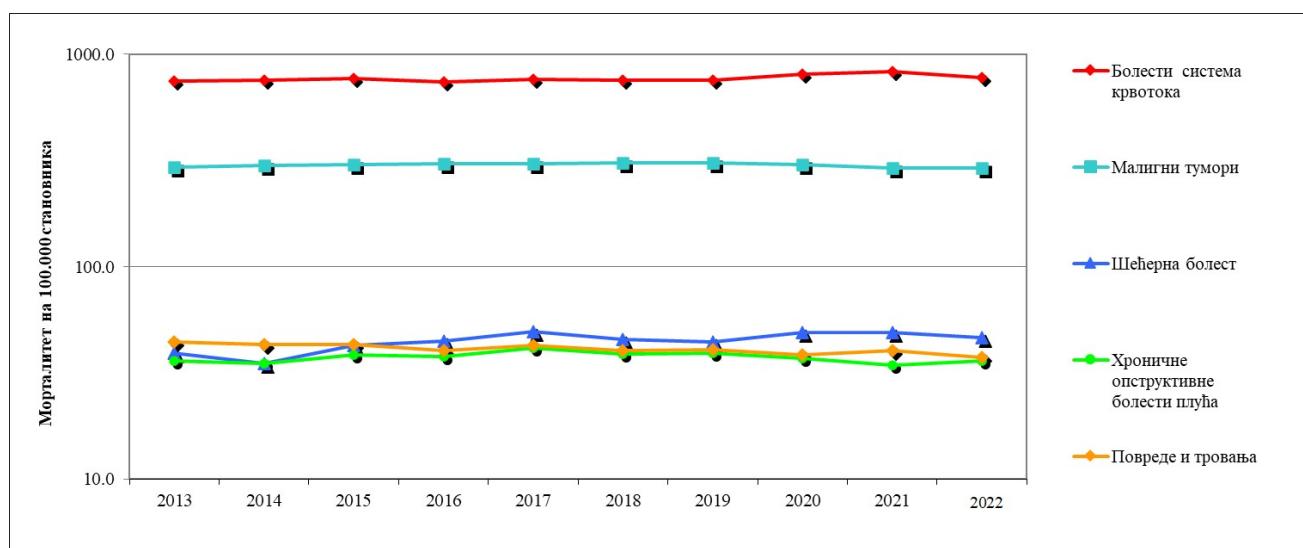
In 2021, according to Serbian Diabetes Registry data, 242 new cases of diabetes type 1 were recorded among 0–29 year-olds.

Incidence rate was 11.8 per 100.000 population ages 0–29 (Table 7.13). In the same year 13.762 cases were registered from diabetes type 2. Incidence rate from diabetes type 2 was 201.4 per 100.000 population (Table 7.13).

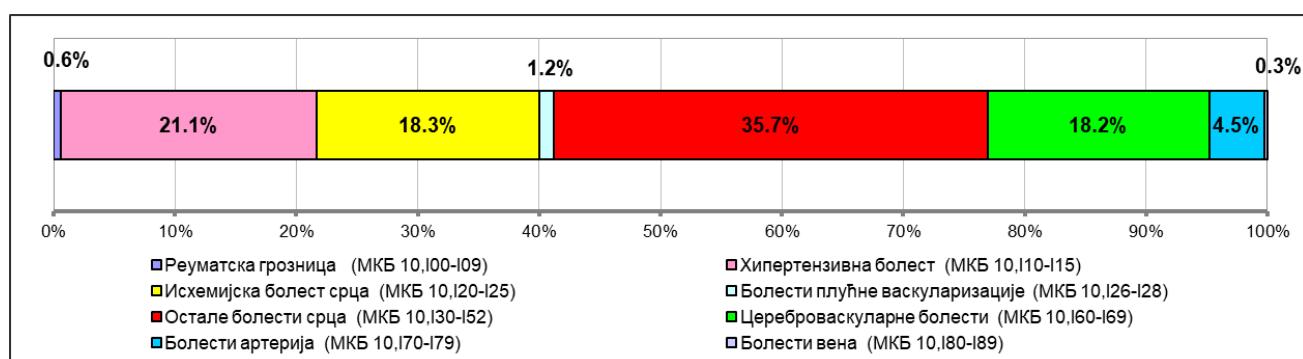
Графикон 7.1. Структура умирања (%) од водећих незаразних оболења, Република Србија, 2013–2022. година
Deaths (%) from leading non-communicable diseases, the Republic of Serbia, 2013–2022

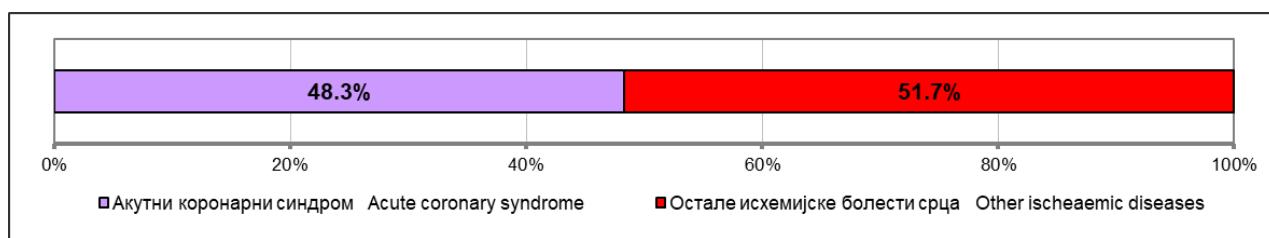
Графикон 7.2. Стопа морталитета (на 100.000 становника) од водећих незаразних оболења, Република Србија 2013 – 2022.
Mortality rates (per 100.000) from leading non-communicable diseases, Republic of Serbia, 2013–2022

Графикон 7.3. Структура умирања од болести срца и крвних судова, Република Србија, 2022. година
Deaths (%) from cardiovascular diseases by sex, the Republic of Serbia, 2022

Графикон 7.4. Структура умирања (%) од исхемијских болести срца, Република Србија, 2022. година
Deaths (%) from ischemic heart diseases, the Republic of Serbia, 2022

7. Незаразне болести у Републици Србији

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.1. Број умрлих особа од водећих незаразних оболења по полу у Републици Србији, 2013–2022.
Number of deaths from leading non-communicable diseases by sex, Republic of Serbia, 2013–2022

Болести и стања (МКБ-10) <i>Diseases and conditions (ICD-10)</i>		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Болести срца и крвних судова (I00–I99) <i>Cardiovascular diseases (I00–I99)</i>											
Укупно Total		53367	53993	54376	52102	53668	52663	52330	55305	56610	51624
Мушки Male		24505	24691	24690	23788	24362	24182	24112	25617	26306	23695
Женско Female		28862	29302	29686	28314	29306	28481	28218	29688	30304	27929
Малигне неоплазме (C00–C97) <i>Malignant neoplasms (C00–C97)</i>											
Укупно Total		21091	21322	21375	21526	21475	21607	21340	20767	19979	19350
Мушки Male		12101	12117	12377	12253	12087	12174	12134	11611	10974	10616
Женско Female		8990	9205	8998	9273	9388	9433	9206	9156	9005	8734
Повреде и тровања (S00–T98) <i>Injuries and poisoning (S00–T98)</i>											
Укупно Total		3172	3075	3056	2858	2987	2806	2833	2660	2743	2491
Мушки Male		2336	2247	2202	2066	2124	2065	2014	1935	1947	1810
Женско Female		836	828	854	792	863	741	819	725	796	681
Шећерна болест (E10–E14) <i>Diabetes (E10–E14)</i>											
Укупно Total		2803	2513	3027	3159	3491	3178	3063	3395	3357	3091
Мушки Male		1277	1096	1336	1352	1563	1439	1360	1530	1472	1428
Женско Female		1526	1417	1691	1807	1928	1739	1703	1865	1885	1663
Хрон. опст. болест плућа (J40–J47) <i>Chron. opstr. lung disease (J40–J47)</i>											
Укупно Total		2577	2499	2723	2669	2919	2708	2721	2567	2358	2389
Мушки Male		1580	1517	1658	1603	1731	1591	1603	1483	1382	1366
Женско Female		997	982	1065	1066	1188	1117	1118	1084	976	1023
Сви узроци смрти (A00–T98) <i>All causes of death (A00–T98)</i>											
Укупно Total		100300	101247	103678	100834	103722	101655	101458	116850	136622	109203
Мушки Male		50910	51010	52145	50708	51756	50990	51309	60450	69908	54948
Женско Female		49390	50237	51533	50126	51966	50665	50149	56400	66714	54255

7. Незаразне болести у Републици Србији

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.2. Стопе морталитета (на 100.000) од најчешћих незаразних оболења, по полу у Републици Србији, 2013–2022.
Mortality rates (per 100.000) from the most common non-communicable diseases by sex, Republic of Serbia, 2013–2022

Болести и стања (МКБ-10) <i>Diseases and conditions</i> (<i>ICD-10</i>)		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Болести срца и крвних судова (I00–I99) <i>Cardiovascular diseases (I00–I99)</i>											
Укупно	<i>Total</i>	744.9	757.1	766.3	738.2	764.4	754.2	753.4	801.6	828.3	776.6
Мушки	<i>Male</i>	702.5	711.0	714.5	692.0	712.4	710.9	712.6	762.3	790.7	733.1
Женско	<i>Female</i>	785.2	800.8	815.5	782.0	813.8	795.4	792.3	838.9	864.0	817.8
Малигне неоплазме (C00–C97) <i>Malignant neoplasms (C00–C97)</i>											
Укупно	<i>Total</i>	294.4	299.0	301.3	305.0	305.9	309.4	307.3	301.0	292.3	291.1
Мушки	<i>Male</i>	346.9	348.9	358.2	356.4	353.4	357.9	358.6	345.5	329.8	328.5
Женско	<i>Female</i>	244.6	251.6	247.2	256.1	260.7	263.4	258.5	258.7	256.7	255.8
Повреде и тровања (S 00–T98) <i>Injuries and poisoning (S00–T98)</i>											
Укупно	<i>Total</i>	44.3	43.1	43.1	40.5	42.5	40.2	40.8	38.6	40.1	37.5
Мушки	<i>Male</i>	66.9	64.7	63.7	60.1	62.1	60.7	59.5	57.6	58.5	56.0
Женско	<i>Female</i>	22.7	22.6	23.5	21.9	24.0	20.7	23.0	20.5	22.7	19.9
Шећерна болест (E10–E14) <i>Diabetes (E10–E14)</i>											
Укупно	<i>Total</i>	39.1	35.2	42.7	44.8	49.7	45.5	44.1	49.2	49.1	46.5
Мушки	<i>Male</i>	36.6	31.6	38.7	39.3	45.7	42.3	40.2	45.5	44.2	44.2
Женско	<i>Female</i>	41.5	38.73	46.4	49.9	53.5	48.6	47.8	52.7	53.74	48.70
Хрон. опст. болест плућа (J40–J47) <i>Chron.opstr.lung disease (J40–J47)</i>											
Укупно	<i>Total</i>	36.0	35.0	38.3	37.8	41.6	38.8	39.1	37.2	34.50	35.9
Мушки	<i>Male</i>	45.3	43.7	48.0	46.6	50.6	46.8	47.4	44.1	41.5	42.3
Женско	<i>Female</i>	27.1	26.8	29.2	29.4	33.0	31.2	31.3	30.6	27.83	29.9
Сви узроци смрти (A00–T98) <i>All causes of death (A00–T98)</i>											
Укупно	<i>Total</i>	1400.0	1419.7	1461.2	1428.6	1477.3	1445.8	1460.8	1693.7	1999.1	1642.9
Мушки	<i>Male</i>	1459.4	1468.9	1509.1	1475.1	1513.4	1499.0	1516.3	1798.9	2101.2	1700.1
Женско	<i>Female</i>	1343.7	1373.0	1415.7	1384.4	1443.1	1414.9	1408.1	1593.8	1902.1	1588.7

7. Незаразне болести у Републици Србији

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.3. Број новооболелих особа и инциденција од акутног коронарног синдрома, према окрузима и регионима у Републици Србији, 2021 година

Number of new cases and acute coronary syndrome incidence rates by district and regions, Republic of Serbia, 2021

Округ District Регион Region	У з р а с т (Age)															
	25 - 64				35 - 64				0 - 64				0-75 +			
	Број	CR	ASR-E	ASR-W	Број	CR	ASR-E	ASR-W	Број	CR	ASR-E	ASR-W	Број	CR	ASR-E	ASR-W
Number	CR	ASR-E	ASR-W	Number	CR	ASR-E	ASR-W	Number	CR	ASR-E	ASR-W	Number	CR	ASR-E	ASR-W	
Западнобачка област (West Backa District)	199	219.9	184.1	166.0	197	277.0	246.4	235.5	199	154.7	109.6	80.3	535	321.5	194.9	134.8
Јужнобанатска област (South Banat District)	432	293.5	259.1	232.4	431	377.2	351.0	335.7	432	201.2	154.3	112.4	972	356.6	240.3	168.0
Јужнобачка област (South Backa District)	519	151.3	146.1	130.3	516	199.1	197.3	187.6	520	103.5	87.2	63.3	1262	204.5	148.6	102.4
Севернобанатска област (North Banat District)	172	238.0	205.8	183.7	170	303.0	275.2	260.1	173	166.6	124.2	91.2	435	329.3	211.8	147.6
Севернобачка област (North Backa District)	182	188.3	164.6	148.2	181	242.1	222.1	213.4	182	130.3	98.0	71.7	474	270.2	176.2	120.9
Средњебанатска област (Middle Banat District)	152	165.9	143.1	128.5	152	213.4	194.5	186.5	152	114.0	85.2	62.2	375	220.9	143.0	99.6
Сремска област (Srem District)	344	214.8	185.9	168.2	341	273.6	249.5	240.1	345	149.2	111.2	82.0	797	272.4	180.1	126.1
Београд -Регион, област, град (Belgrade - Region, District, City)	2218	237.7	230.7	206.1	2187	308.0	308.7	293.5	2221	164.4	137.7	100.0	5501	325.8	228.9	159.5
Златиборска област (Zlatibor District)	385	281.3	230.7	206.4	383	355.4	311.2	297.0	385	192.2	137.4	99.9	849	327.6	209.1	148.6
Колубарска област (Kolubara District)	187	218.6	182.4	162.6	185	276.0	244.1	231.9	188	153.7	109.6	79.8	529	333.6	199.5	136.2
Мачванска област (Macva District)	338	231.1	196.8	179.1	333	288.9	261.6	251.9	339	159.3	117.8	87.3	882	325.6	208.4	145.2
Моравичка област (Moravica District)	244	239.0	203.4	181.3	240	298.6	269.9	255.6	244	164.8	121.1	87.7	640	329.8	202.5	141.6
Поморавска област (Morava District)	246	245.4	212.6	190.7	245	315.9	287.3	275.2	246	170.2	126.6	92.3	498	260.4	172.4	124.6
Расинска област (Rasina District)	364	323.9	282.0	254.2	358	404.3	374.1	357.6	365	225.0	168.6	123.7	916	424.8	263.2	186.4
Рашка област (Raska District)	504	322.3	302.0	270.3	500	423.5	406.8	388.4	505	202.6	180.3	131.2	1166	386.0	298.0	208.3
Шумадијска област (Sumadija District)	267	179.5	163.9	147.6	265	230.8	220.8	212.1	267	124.9	97.6	71.4	955	346.1	209.7	135.0
Борска област (Bor District)	180	320.2	277.2	250.3	176	398.5	364.7	348.3	180	225.5	165.0	121.1	482	450.6	266.6	185.0
Браничевска област (Braničevo District)	216	260.3	233.9	209.2	210	328.9	306.5	291.3	216	179.2	139.3	101.2	508	317.4	205.5	146.2
Зајечарска област (Zajecar District)	130	250.6	210.5	189.5	128	310.5	279.3	266.5	130	178.9	125.3	91.7	391	382.5	206.3	143.0
Јабланичка област (Jablanica District)	168	162.4	144.7	131.3	163	204.3	189.1	181.4	169	111.9	86.9	64.4	855	442.2	251.2	159.8
Нишавска област (Nisava District)	619	324.7	298.6	267.2	612	420.2	400.2	380.7	621	226.7	178.7	130.3	1638	462.6	297.0	207.0
Пиротска област (Pirot District)	104	244.9	203.8	183.9	103	307.2	272.7	260.9	104	174.3	121.4	89.0	386	475.6	247.4	167.3
Подунавска област (Danube District)	336	350.1	311.7	280.4	333	449.8	418.7	400.6	338	240.5	187.2	137.4	784	434.6	289.9	205.1
Пчињска област (Peinj District)	246	231.0	223.6	203.9	240	306.3	296.2	287.3	247	152.4	133.8	99.3	552	285.9	227.3	161.2
Топличка област (Toplica District)	181	434.2	380.5	343.0	180	562.2	513.3	493.9	181	291.9	226.6	166.0	381	471.7	319.0	229.0
Регион Војводине (Vojvodina Region)	2000	199.7	179.1	160.7	1988	257.8	241.5	230.7	2003	137.8	106.9	78.1	4850	265.6	179.1	124.3
Регион централне Србије (Central Serbia Region)	6933	257.4	234.0	209.9	6841	330.2	312.8	298.5	6946	176.9	139.8	102.0	17913	357.7	235.2	163.4
Република Србија, без Косова Serbia without Kosovo	8933	241.8	219.1	196.6	8829	310.5	293.4	280.1	8949	166.3	130.8	95.5	22763	333.1	220.4	153.0

7. Незаразне болести у Републици Србији

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.4. Број умрлих особа и морталитет од акутног коронарног синдрома према окрузима и регионима у Републици Србији,
2021. година

Number of death cases and acute coronary syndrome mortality rates by district and regions, Republic of Serbia, 2021

Округ District Регион Region	Узраст (Age)															
	25 - 64				35 - 64				0 - 64				0-75 +			
	Број	CR	ASR-E	ASR-W	Број	CR	ASR-E	ASR-W	Број	CR	ASR-E	ASR-W	Број	CR	ASR-E	ASR-W
Number	CR	ASR-E	ASR-W	Number	CR	ASR-E	ASR-W	Number	CR	ASR-E	ASR-W	Number	CR	ASR-E	ASR-W	
Западнобачка област (West Backa District)	17	18.8	15.2	13.4	17	23.9	20.6	19.4	17	13.2	9.0	6.5	59	35.5	20.0	13.0
Јужнобанатска област (South Banat District)	30	20.4	17.7	15.5	30	26.3	24.1	22.4	30	14.0	10.6	7.5	138	50.6	30.1	18.7
Јужнобачка област (South Backa District)	86	25.1	23.4	21.3	84	32.4	31.0	29.9	86	17.1	13.9	10.3	330	53.5	35.8	23.5
Севернобанатска област (North Banat District)	30	41.5	36.7	32.2	30	53.5	49.8	46.7	30	28.9	21.8	15.6	100	75.7	46.2	30.0
Севернобачка област (North Backa District)	24	24.8	20.2	17.8	24	32.1	27.4	25.9	24	17.2	12.0	8.6	120	68.4	39.5	24.5
Средњебанатска област (Middle Banat District)	26	28.4	23.2	21.0	26	36.5	31.5	30.5	26	19.5	13.8	10.2	106	62.4	36.4	23.8
Сремска област (Srem District)	45	28.1	23.0	21.1	44	35.3	30.3	29.1	45	19.5	13.7	10.2	165	56.4	33.7	22.4
Београд -Регион, област, град (Belgrade - Region, District, City)	153	16.4	15.7	14.0	152	21.4	21.2	20.1	153	11.3	9.4	6.8	753	44.6	27.7	17.4
Златиборска област (Zlatibor District)	130	95.0	76.5	69.0	124	115.1	96.9	92.5	130	64.9	45.6	33.4	397	153.2	90.5	62.8
Колубарска област (Kolubara District)	39	45.6	37.2	33.6	39	58.2	50.6	48.7	39	31.9	22.2	16.2	277	174.7	88.7	52.8
Мачванска област (Macva District)	35	23.9	19.9	18.1	35	30.4	27.1	26.3	35	16.4	11.9	8.8	103	38.0	23.6	16.1
Моравичка област (Moravica District)	16	15.7	13.6	12.1	16	19.9	18.5	17.6	16	10.8	8.1	5.9	75	38.6	21.0	13.7
Поморавска област (Morava District)	40	39.9	34.2	30.9	40	51.6	46.4	44.9	41	28.4	21.1	15.8	249	130.2	65.3	40.5
Расинска област (Rasina District)	26	23.1	19.2	17.4	26	29.4	26.1	25.3	26	16.0	11.4	8.4	132	61.2	31.8	20.6
Рашка област (Raska District)	84	53.7	50.5	44.7	83	70.3	67.7	63.5	84	33.7	30.1	21.6	303	100.3	72.2	46.6
Шумадијска област (Sumadija District)	32	21.5	19.0	16.6	32	27.9	25.8	24.2	32	15.0	11.3	8.1	125	45.3	26.6	16.9
Борска област (Bor District)	15	26.7	23.1	20.5	15	34.0	31.4	29.8	15	18.8	13.8	9.9	80	74.8	37.3	23.3
Браничевска област (Braničevo District)	22	26.5	22.9	21.1	22	34.5	31.1	30.6	22	18.3	13.6	10.2	73	45.6	25.6	17.2
Зајечарска област (Zajecar District)	22	42.4	37.0	32.4	22	53.4	50.2	47.0	22	30.3	22.0	15.7	80	78.3	40.0	26.6
Јабланичка област (Jablanica District)	17	16.4	14.4	12.9	17	21.3	19.6	18.7	17	11.3	8.6	6.2	69	35.7	21.1	13.9
Нишавска област (Nisava District)	38	19.9	17.4	15.6	38	26.1	23.6	22.6	38	13.9	10.4	7.5	228	64.4	34.2	21.4
Пиротска област (Pirot District)	7	16.5	14.1	12.0	7	20.9	19.1	17.4	7	11.7	8.4	5.8	68	83.8	37.3	23.2
Подунавска област (Danube District)	28	29.2	24.8	22.0	28	37.8	33.7	31.9	28	19.9	14.8	10.6	119	66.0	38.4	25.1
Пчињска област (Pećinj District)	25	23.5	21.9	19.0	25	31.9	29.8	27.5	25	15.4	13.1	9.2	94	48.7	36.1	23.9
Топличка област (Toplica District)	19	45.6	38.3	33.9	19	59.3	52.0	49.2	19	30.6	22.8	16.4	56	69.3	41.3	27.9
Регион Војводине (Vojvodina Region)	258	25.8	22.4	20.2	255	33.1	30.0	28.7	258	17.7	13.4	9.8	1018	55.8	34.3	22.2
Регион централне Србије (Central Serbia Region)	748	27.8	24.7	22.1	740	35.7	33.1	31.5	749	19.1	14.8	10.7	3281	65.5	38.5	24.7
Република Србија, без Косова Serbia without Kosovo	1006	27.2	24.1	21.5	995	35.0	32.3	30.7	1007	18.7	14.4	10.5	4299	62.9	37.4	24.1

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.5. Број новооболелих случајева од рака према водећим локализацијама и окрузима, мушкарци, Република Србија, 2020. година
Number of new cancer cases by leading primary sites and by district, males, Republic of Serbia, 2020

Примарне локализације (10-МКБ) Primary sites (ICD-10)	Република Србија (Republic of Serbia)		Србија – Север (Serbia - North)		Град Београд (City of Belgrade)		Перион Војводине (Vojvodina Region)		Севернобанатска област (North Banat District)		Средњобанатска област (Middle Banat District)		Севернобанатска област (North Banat District)		Јужнобанатска област (South Banat District)		Западнобанатска област (West Banat District)		Јужнобанатска област (South Banca District)		Сремска област (Srem District)		Србија - Југ (Serbia-South)		Перион Шумадије и Западне Србије (Sumadija and Western Serbia Region)		Колубарски Колубара		Мачвански Мачва		Рашки Рашка		Моравички Моравија		Расенски Расена		Златиборски Златбог		Шумадијски Старијада		Поморавски Морава		Перион Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)		Браничевски Бранисево		Подунавски Дунав		Зајечарски Зајечар		Борски Бор		Нишки Нишава		Пчињски Ресави		Јабланички Јабланица		Топлички Топлица		Пиротски Пирот		Центална Србија Централна Србија	
	Плућа и бронх, Lung and bronchus (C34)	4738	2531	1144	1387	126	171	122	165	115	459	229	1218	109	183	159	155	160	163	161	128	989	109	119	77	92	254	124	120	58	36	3351																																
Кодон и ректум Colon and rectum (C18-C20)	3025	1564	524	1040	145	81	85	114	127	307	181	1461	850	79	135	91	61	112	129	154	89	611	65	69	49	57	48	48	123	50	60	19	40	1985																														
Простата Prostate (C61)	2247	1119	512	607	81	68	64	89	66	155	84	1128	628	43	79	71	77	85	32	138	103	500	55	57	48	48	48	48	123	50	60	19	40	1640																														
Мокраћна бешика Bladder (C67)	1659	769	281	488	76	65	38	54	56	109	90	890	504	32	81	33	47	59	96	81	75	386	33	35	24	27	129	65	41	9	23	1171																																
Желудац-Stomach (C16)	868	406	160	246	32	32	11	25	33	50	63	462	250	16	48	36	20	36	38	32	24	212	18	32	13	14	47	27	37	13	11	622																																
Панкреас Pancreas (C25)	791	405	191	214	31	41	20	30	12	42	38	386	226	19	28	27	20	37	34	37	24	160	15	18	15	16	42	17	18	8	11	577																																
Мозак, Brain (C71)	597	257	111	146	23	14	13	11	20	35	30	340	181	13	19	35	16	19	48	22	9	159	24	10	9	15	46	18	14	10	13	451																																
Ларингс Larynx (C32)	591	248	115	133	14	13	13	17	13	29	34	343	188	22	26	30	19	16	28	37	10	155	24	19	15	4	44	13	20	11	5	458																																
Усна шупљ. и фаринкс Mouth and pharynx (C00-C10)	567	316	137	179	25	15	21	19	22	41	36	251	124	7	18	12	19	29	15	12	12	127	18	24	16	10	31	5	13	4	6	388																																
Леукемије Leukemias (C91-C95)	559	281	98	183	15	11	9	37	32	56	23	278	145	8	14	21	17	20	24	30	11	133	13	19	9	9	28	15	25	8	7	376																																
Друге локализације Other sites	6467	3340	1445	1895	200	189	195	257	200	526	328	3127	1897	186	206	291	194	273	234	330	183	1230	140	122	97	130	332	100	141	72	96	4572																																
Све локализације All sites (C00-C97)	22110	11237	4718	6519	768	700	592	818	696	1809	1136	10873	6211	534	837	806	645	846	841	1034	668	4662	514	524	372	422	1201	494	594	246	295	15591																																
Све локализације без коже All sites but skin (C44)	20761	10413	4306	6107	732	687	551	732	676	1669	1060	10348	5801	481	791	723	608	810	821	931	636	4547	499	516	364	384	1182	484	586	241	291	14654																																

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.6. Број новооболелих случајева од рака према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. година

Number of new cancer cases by leading primary sites and by district, female, Republic of Serbia, 2020

Примарне локализације (10-МКБ) Primary sites (ICD-10)	Република Србија (Republic of Serbia)												Регион Шумадије и западне Србије (Sremadija and Western Serbia Region)												Регион Јужне и источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)												Централна Србија																																																	
	Србија - Север (Serbia - North)			Град Београд City of Belgrade			Регион Војводине (Vojvodina Region)			Севернобанатска област (North Banat District)			Средњебанатска област (Middle Banat District)			Севернобанатска област (North Banat District)			Јужнобанатска област (South Banat District)			Западнобачка област (West Backa District)			Јужнобачка област (South Backa District)			Сремска област (Srem District)			Србија - Југ (Serbia-South)			Колубарски Колубара			Мачвански Мачванско			Рашки Рашка			Моравички Моравица			Расински Расинска			Златиборски Златибор			Шумадијски Сумадија			Поморавски Морава			Браннички Браничево			Подунавски Дунаве			Зајечарски Зајечар			Борски Бор			Нишки Нишава			Пчињски Речини			Јабланички Јабланица			Топлички Топлица			Пиротски Пирот			Централна Србија	
Дојка-Breast (C50)	4368	2348	1102	1246	162	120	105	154	145	364	196	2020	1178	111	128	161	127	126	186	200	139	842	70	100	57	91	214	106	118	35	51	3122																																																						
Плућа и бронхус Lung and bronchus (C34)	2188	1302	589	713	78	75	43	89	88	218	122	886	480	42	78	56	50	52	63	86	53	406	45	55	37	32	109	52	51	14	11	1475																																																						
Колон и ректум Colon and rectum (C18-C20)	2034	1113	391	722	100	66	64	79	75	210	128	921	534	55	90	65	58	66	64	90	46	387	38	54	38	39	87	39	51	17	24	1312																																																						
Грлић материце Cervix uteri (C53)	1087	567	246	321	29	37	29	47	49	88	42	520	270	44	34	28	30	31	27	44	32	250	24	26	21	25	61	33	27	13	20	766																																																						
Материца-Corpus uteri (C54)	827	393	179	214	22	18	16	34	26	60	38	434	216	24	15	41	10	30	24	52	20	218	28	11	14	20	74	28	18	14	11	613																																																						
Јајници-Ovary (C56)	750	382	169	213	28	22	13	35	40	43	32	368	217	22	29	30	27	28	16	41	24	151	19	24	8	13	38	10	17	10	12	537																																																						
Мокраћна бешика Bladder (C67)	686	348	186	162	14	24	12	15	27	48	22	338	187	8	25	16	30	29	29	30	20	151	16	16	10	6	46	29	13	5	10	524																																																						
Панкреас Pancreas (C25)	662	364	156	208	23	37	14	20	21	54	39	298	161	16	29	10	23	24	19	28	12	137	13	9	14	39	16	15	9	8	454																																																							
Желудац-Stomach (C16)	443	219	88	131	22	13	13	13	14	34	22	224	114	4	21	24	16	16	9	14	10	110	8	14	10	7	21	19	19	8	4	312																																																						
Леукемије Leukaealias (C91-C95))	440	206	72	134	11	10	7	18	36	29	15	234	136	19	7	18	16	12	23	29	12	98	8	9	10	5	22	11	19	7	7	306																																																						
Друге локализације Other sites	5824	3052	1370	1682	150	177	176	254	166	516	251	2772	1590	166	199	262	140	193	167	303	160	1182	129	114	111	103	348	104	148	55	70	4142																																																						
Све локал.-All sites (C00-C97)	19309	10294	4548	5746	639	599	492	758	687	1664	907	9015	5083	511	655	711	527	607	627	917	528	3932	398	432	330	355	1059	447	496	187	228	13563																																																						
Све локал. Без коже All sites but skin (C44)	18125	9583	4202	5381	621	595	463	665	657	1519	861	8542	4734	454	606	648	505	578	608	837	498	3808	389	426	311	316	1033	438	490	180	225	12744																																																						

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.7. Стандардизоване стопе инциденције од рака на 100.000 становници према водећим локализацијама и окрузима, мушкирци, Република Србија, 2020. година
Standardized cancer incidence rates per 100.000 population by leading primary sites and by district, males, Republic of Serbia, 2020

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.8. Стандардизоване стопе инциденције од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. година

Standardized cancer incidence rates per 100.000 population by leading primary sites and by district, females, Republic of Serbia, 2020

Примарне локализације (10-МКБ) Primary sites (ICD-10)	Република Србија (Republic of Serbia)		Србија - Север (Serbia - North)		Град Београд City of Belgrade		Регион Војводине (Vojvodina Region)		Севернобанатска област (North Banat District)		Средњебанатска област (Middle Banat District)		Јужнобанатска област (South Banat District)		Западнобачка област (West Backa District)		Јужнобачка област (South Backa District)		Сремска област (Srem District)		Србија - Југ (Serbia-South)		Период Шумадије и Западне Србије (Šumadija and Western Serbia Region)		Колубарски Kolubara		Мачвански Mачва		Рашки Raska		Моравички Моравија		Поморавски Morava		Шумадијски Sumadija		Период Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)		Браничевски Branicevo		Полунавски Danube		Зајечарски Zajecar		Борски Bor		Нишки Nišava		Пчињски Pčinja		Јабланички Jablanica		Топлички Toplica		Пиротски Pirot		Централна Србија Central Serbia	
	64.5	76.8	72.5	67.6	82.5	64.4	72.5	58.6	71.3	66.2	64.9	58.2	63.1	74.0	42.2	64.0	69.4	48.5	77.9	67.2	75.9	43.5	44.0	38.6	59.5	55.6	56.3	59.7	45.1	54.1	63.4																											
Дојка-Breast (C50)	64.5	76.8	72.5	67.6	82.5	64.4	72.5	58.6	71.3	66.2	64.9	58.2	63.1	74.0	42.2	64.0	69.4	48.5	77.9	67.2	75.9	43.5	44.0	38.6	59.5	55.6	56.3	59.7	45.1	54.1	63.4																											
Плућа и бронхус Lung and bronchus (C34)	28.2	47.4	32.6	34.8	41.5	41.4	25.3	28.8	38.8	33.3	37.2	22.5	22.4	29.0	24.3	18.1	22.2	16.1	25.4	23.9	24.0	23.0	23.5	26.1	24.0	18.7	25.6	28.2	19.3	17.8	10.0	25.8																										
Колон и ректум Colon and rectum (C18-C20)	25.0	29.5	21.7	32.6	44.5	28.3	36.6	23.3	34.5	30.5	37.7	22.5	24.1	28.4	28.3	18.8	28.8	21.4	24.1	28.0	17.0	20.3	16.6	24.7	23.8	22.0	15.5	20.9	24.0	16.6	21.9	22.3																										
Грип ћ материце Cervix uteri (C53)	18.6	22.5	17.2	20.9	19.2	22.4	28.5	20.5	38.2	16.9	17.0	18.2	17.3	32.1	15.7	11.8	18.9	14.5	12.5	20.2	20.6	19.4	19.7	20.8	18.6	22.6	17.5	19.6	16.1	15.2	31.0	17.8																										
Материца-Corpus uteri (C54)	10.8	11.8	10.7	10.8	10.6	9.3	9.7	12.1	16.4	9.4	10.7	10.9	9.6	12.4	5.4	13.9	3.4	8.3	9.9	15.5	7.6	12.4	14.7	6.1	9.1	13.0	16.7	15.7	7.2	16.6	7.1	10.9																										
Јајници-Ovary (C56)	11.6	12.3	11.5	12.4	15.9	13.8	13.8	14.2	21.6	8.1	10.5	11.3	12.1	16.0	9.6	11.9	16.0	10.3	5.6	15.5	14.6	10.1	13.4	14.2	6.1	11.1	8.5	5.5	9.3	14.6	14.5	11.4																										
Мокрања бешика Bladder (C67)	8.3	10.9	10.2	7.2	6.1	10.6	8.9	4.1	11.5	6.9	6.3	8.0	8.1	3.3	6.5	6.8	12.0	8.9	10.5	7.6	8.9	7.7	11.5	6.4	5.5	2.6	6.2	17.2	5.0	4.4	8.5	8.8																										
Панкреас-Pancreas (C25)	7.9	7.8	8.9	9.1	7.8	17.1	8.0	5.3	7.2	8.6	11.1	7.4	7.4	7.9	8.0	2.7	7.9	7.5	6.2	6.8	3.1	7.4	7.5	5.1	10.2	8.1	7.2	7.2	6.6	8.7	6.6	7.4																										
Желудац-Stomach (C16)	5.5	10.0	5.1	5.8	8.7	4.4	9.6	4.3	7.5	4.9	5.1	5.5	5.3	2.0	6.0	8.3	6.8	6.0	3.4	3.6	5.0	5.9	3.9	6.4	7.1	4.8	4.2	10.1	8.0	6.2	3.7	5.4																										
Леукемије Leukemias (C91-C95))	9.0	12.3	7.9	8.6	3.2	7.6	14.7	9.6	17.4	7.0	6.8	10.3	10.3	20.4	2.6	7.0	17.3	5.2	12.2	18.1	11.9	10.3	6.0	5.0	17.1	8.5	3.7	7.8	10.7	7.3	5.2	8.9																										
Друге локализације Other sites	82.0	113.3	88.3	88.1	62.5	89.3	127.1	84.6	86.1	91.0	82.2	73.8	80.3	94.2	64.8	97.6	74.9	57.0	71.4	104.4	85.7	65.4	84.0	49.2	89.4	75.2	71.3	58.9	68.7	57.3	67.5	80.1																										
Све локал.-All sites (C00-C97)	271.6	354.6	286.6	297.9	302.4	308.6	354.6	265.4	350.5	282.7	289.5	248.5	260.0	319.7	213.4	261.1	277.7	203.6	259.1	310.8	274.2	233.7	244.4	207.9	249.6	246.1	232.1	247.5	234.7	209.8	230.0	262.1																										
Све локал. Без коже All sites but skin (C44)	258.2	330.6	267.2	283.4	296.0	307.5	339.3	241.5	342.3	264.0	275.6	238.7	246.5	296.1	199.5	243.1	268.5	196.2	252.2	292.0	263.3	228.7	242.3	205.2	237.8	224.3	228.6	243.6	233.4	206.4	228.2	249.2																										

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.9. Број случајева умрлих од рака према водећим локализацијама и окрузима, мушки, Република Србија, 2020. година

Number of death cancer cases by leading primary sites and by district, males, , Republic of Serbia, 2020

Примарне
локализације
(10-МКБ)
Primary sites (ICD-10)

Република Србија
(Republic of Serbia)

Србија - Север
(Serbia - North)

Град Београд
City of Belgrade

Регион Војводине
(Vojvodina Region)

Северобанатска област
(North Banat District)

Сређеванатска област
(Middle Banat District)

Севернобанатска област
(North Banat District)

Јужнобанатска област
(South Banat District)

Западнобанатска област
(West Banat District)

Јужнобачка област
(South Bačka District)

Сремска област
(Srem District)

Србија - Југ
(Serbia-South)

Период Шумадије и Западне Србије
(Sumadija and Western Serbia Region)

Колубарски
Kolubara

Мачвански
Mачван

Рашки
Raška

Моравички
Moravica

Расински
Rasina

Златиборски
Zlatibor

Шумадијски
Šumadija

Поморавски
Morava

Период Јужне и Источне Србије
(Southern and Eastern Serbia Region)

Браневачки
Branicevo

Полунавачки
Danube

Задарски
Zajecar

Борски
Bor

Нишви
Nišava

Пчињски
Pčinci

Јабланички
Jablanica

Топлички
Toplica

Пиротски
Pirot

Централна Србија
Central Serbia

Примарне локализације (10-МКБ)	Република Србија (Republic of Serbia)	Србија - Север (Serbia - North)	Град Београд City of Belgrade	Регион Војводине (Vojvodina Region)	Северобанатска област (North Banat District)	Сређеванатска област (Middle Banat District)	Севернобанатска област (North Banat District)	Јужнобанатска област (South Banat District)	Јужнобачка област (South Bačka District)	Сремска област (Srem District)	Србија - Југ (Serbia-South)	Колубарски Kolubara	Мачвански Mачван	Рашки Raška	Моравички Moravica	Расински Rasina	Златиборски Zlatibor	Шумадијски Šumadija	Поморавски Morava	Период Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)	Браневачки Branicevo	Полунавачки Danube	Задарски Zajecar	Борски Bor	Нишви Nišava	Пчињски Pčinci	Јабланички Jablanica	Топлички Toplica	Пиротски Pirot	Централна Србија Central Serbia			
Плућа и бронхус, Lung and bronchus (C34)	3399	1823	839	984	88	112	100	134	101	291	158	1576	872	74	160	61	61	28	65	66	65	39	306	45	40	27	23	74	24	40	15	18	2415
Колон и ректум Colon and rectum (C18-C20)	1478	751	330	421	36	39	47	67	43	127	62	727	421	36	47	44	21	47	40	48	22	235	26	23	28	14	60	14	35	8	27	776	
Простата Prostate (C61)	1049	520	247	273	36	23	26	42	27	86	33	529	294	25	47	44	21	47	40	48	22	235	26	23	28	14	60	14	35	8	27	457	
Панкреас (C25)	625	337	169	168	17	25	15	29	12	42	28	288	174	19	28	20	20	19	26	26	16	114	13	13	12	19	10	27	15	4	5	457	
Мокраћна бешика Bladder (C67)	560	301	147	154	22	14	11	27	24	41	15	259	146	7	27	19	18	23	19	20	13	113	12	19	10	4	30	11	15	2	10	406	
Желудац Stomach (C16)	520	257	106	151	14	20	7	23	15	44	28	263	143	10	30	21	9	18	15	23	17	120	8	14	5	10	29	20	17	7	10	369	
Јетра-Liver (C22)	380	182	89	93	8	9	8	22	12	21	13	198	94	9	13	16	6	20	9	14	7	104	12	12	6	13	28	8	17	3	5	287	
Мозак-Brain (C71)	340	176	84	92	11	9	8	7	9	31	17	164	95	8	17	16	6	12	18	10	8	69	9	7	9	4	19	6	9	2	4	248	
Леукемије Leukaemias (C91-C95)	335	195	86	109	14	4	9	20	3	38	21	140	67	5	7	4	11	9	7	17	7	73	9	6	9	4	19	7	11	4	4	226	
Ларингкс Larynx (C32)	302	127	58	69	7	6	4	13	5	17	17	175	77	7	16	4	7	8	13	17	5	98	6	19	11	5	27	10	10	6	4	233	
Друге локализације Other sites	2623	1432	646	786	86	95	65	93	87	230	130	1191	670	51	95	88	62	112	97	100	65	521	65	67	44	34	142	34	66	32	37	1837	
Све локализације All sites (C00-C97)	11611	6101	2801	3300	339	356	300	477	338	968	522	5510	3053	251	501	405	257	462	422	468	287	2457	298	323	222	166	636	212	332	119	149	8311	
Све локализације без коже All sites but skin (C44)	11508	6049	2771	3278	337	352	299	474	338	962	516	5459	3023	249	498	400	256	456	418	462	284	2436	293	320	222	166	630	212	328	117	148	8230	

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.10. Број случајева умрлих од рака према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. година

Number of death cancer cases by leading primary sites and by district, females, Republic of Serbia, 2020

Примарне локализације (10-МКБ-10) Primary sites (ICD-10)	Република Србија (Republic of Serbia)		Србија - Север (Serbia - North)		Град Београд City of Belgrade		Период Војводине (Vojvodina Region)		Севернобачка област (North Backa District)		Средњебанатска област (Middle Banat District)		Северобанатска област (North Banat District)		Јужнобанатска област (South Banat District)		Сремска област (Srem District)		Србија - Југ (Serbia-South)		Регион Шумадије и Западне Србије (Šumadija and Western Serbia Region)		Колубарски Колубара		Мачвански Мачва		Рашки Raska		Моравички Моравија		Расински Расина		Златиборски Златибор		Шумадијски Шумадија		Поморавски Морава		Регион Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)		Браничевски Бранево		Полунавски Дунав		Зajeчарски Зajeцар		Борски Бор		Нишки Нишава		Гиневски Ремен		Јабланички Јабланица		Топлички Топлица		Пиротски Пирот		Централна Србија Central Serbia	
	1782	994	468	526	52	52	51	72	49	185	65	788	453	39	80	69	37	57	47	65	59	335	25	45	32	22	106	31	42	13	19	1256																												
Дојка-Breast (C50)	1600	1008	490	518	54	50	41	60	58	177	78	592	342	22	59	38	30	47	41	77	28	250	32	48	15	19	80	15	32	4	5	1082																												
Плуна и бронх Lung and bronchus (C34)	952	542	242	300	35	34	23	35	21	105	47	410	225	23	38	25	11	34	31	41	22	185	24	25	16	18	55	17	16	4	10	652																												
Колон и ректум Colon and rectum (C18-C20)	544	321	155	166	17	23	19	19	16	50	22	223	118	12	18	9	20	18	12	21	8	105	13	9	14	12	24	7	13	6	7	378																												
Панкреас-Pancreas (C25)	453	220	105	115	10	7	11	20	19	35	13	233	121	14	25	20	7	13	12	20	10	112	9	12	12	8	29	18	11	6	7	338																												
Грлић материце Cervix uteri (C53)	361	184	82	102	6	15	5	13	13	39	11	177	103	5	9	14	18	15	12	19	11	74	7	5	4	8	20	8	14	2	6	259																												
Оваријум Ovary (C56)	288	150	80	70	5	5	6	13	6	19	16	138	70	7	9	21	3	11	5	9	5	68	7	5	5	4	30	7	3	5	2	218																												
Материца-Corpus uteri (C54)	276	156	83	73	6	6	5	6	27	17	120	70	5	10	10	9	11	7	12	6	50	8	5	4	3	19	4	4	1	2	203																													
Мозак-Brain (C71)	276	145	66	79	10	9	10	11	8	23	8	131	71	3	13	10	6	9	7	14	9	60	8	8	2	6	12	8	8	5	3	197																												
Желудац Stomach (C16)	266	140	69	71	5	8	4	10	14	18	12	126	66	5	10	7	5	12	6	11	10	60	3	9	2	2	20	9	10	1	4	195																												
Јетра, жучни канали Liver & intrahepatic bili ducts (C22))	2358	1296	612	684	76	82	60	95	62	211	98	1062	588	30	86	89	56	91	80	101	68	474	56	45	33	35	144	45	66	22	28	1674																												
Друге локализације Other sites	9156	5156	2452	2704	276	291	235	354	272	889	387	4000	2227	165	357	312	202	30	260	390	236	1773	192	216	139	137	539	169	219	69	93	6452																												
Све локал. All sites (C00-C97)	9054	5118	2434	2684	273	291	235	349	271	882	383	3936	2194	162	351	308	200	30	257	385	230	1742	189	214	137	135	526	168	216	66	91	6370																												
Све локал. Без коже All sites but skin (C44)																					1																																							

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.11. Стандардизоване стопе морталитета од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, мушки, Република Србија, 2020. година

Standardized cancer mortality rates per 100.000 population by leading primary sites and by district, males, , Republic of Serbia, 2020

Примарне локализације (10-МКБ) Primary sites (ICD-10)	Република Србија (Republic of Serbia)																				Република Србија (Republic of Serbia)																			
	Град Београд <i>City of Belgrade</i>	Регион Војводине (Vojvodina Region)	Севернобанатска област (North Backa District)	Средњобанатска област (Middle Banat District)	Јужнобанатска област (South Banat District)	Западнобанатска област (West Backa District)	Јужнобачка област (South Backa District)	Сремска област (Srem District)	Србија - Југ (Serbia-South)	Регион Шумадије и Западне Србије (Sumadija and Western Serbia Region)	Регион Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)	Бранитечески Вранчићево	Полунавски Danube	Задарски Zadear	Боречки Bor	Нипачки Nisava	Пчински Pčinja	Јабланички Jablanica	Топлички Toplica	Пиротски Pilot	Централна Србија Central Serbia																			
	Плућа и бронхс, <i>Lung and bronchus (C34)</i>	Колон и ректум <i>Colon and rectum (C18-C20)</i>	Простата <i>Prostate (C61)</i>	Панкреас (C25)	Мокраћна бешика <i>Bladder (C67)</i>	Желудац <i>Stomach (C16)</i>	Јегра-Liver (C22)	Мозак-Brain (C71)	Леукемије <i>Leukaemias (C91-C95)</i>	Ларингс <i>Larynx (C32)</i>	Друге локализације <i>Other sites</i>	Све локализације <i>All sites (C00-C97)</i>	Све локализације без коже <i>All sites but skin (C44)</i>	Град Београд <i>City of Belgrade</i>	Регион Војводине (Vojvodina Region)	Севернобанатска област (North Backa District)	Средњобанатска област (Middle Banat District)	Јужнобанатска област (South Banat District)	Западнобанатска област (West Backa District)	Јужнобачка област (South Backa District)	Сремска област (Srem District)	Србија - Југ (Serbia-South)	Регион Шумадије и Западне Србије (Sumadija and Western Serbia Region)	Регион Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)	Бранитечески Вранчићево	Полунавски Danube	Задарски Zadear	Боречки Bor	Нипачки Nisava	Пчински Pčinja	Јабланички Jablanica	Топлички Toplica	Пиротски Pilot	Централна Србија Central Serbia						
47.3	52.6	52.2	52.9	50.4	63.0	71.1	45.2	49.6	51.1	49.0	42.6	41.4	41.2	50.6	40.6	31.1	41.7	40.2	42.4	39.6	44.3	56.8	54.2	47.9	35.4	47.0	35.9	43.2	39.7	23.6	45.4									
19.0	20.0	18.3	21.5	18.4	19.1	30.3	22.8	21.4	21.6	19.1	18.1	18.9	17.5	19.8	20.4	10.8	18.4	22.0	21.6	18.0	17.1	21.5	20.6	18.6	13.7	16.5	12.2	18.6	13.4	12.6	18.1									
11.4	12.2	12.2	12.2	17.5	10.9	16.1	11.3	11.8	12.5	8.7	10.8	10.7	10.1	12.7	12.6	6.4	10.9	12.1	12.2	6.9	10.9	11.3	9.0	13.3	7.8	11.1	6.5	12.5	6.9	20.1	11.2									
8.5	9.5	10.4	8.8	9.7	13.5	10.6	9.8	5.8	7.2	8.3	7.5	8.1	10.2	9.4	6.6	8.8	5.3	10.2	8.6	6.9	6.6	6.6	5.4	8.2	6.9	8.8	6.5	3.4	1.7	8.4										
6.7	7.7	7.8	7.5	11.8	7.8	6.8	8.6	11.8	6.2	4.1	5.8	5.8	3.1	7.0	5.6	6.5	6.7	7.0	5.3	4.5	5.9	4.9	8.2	6.0	2.6	6.1	6.2	6.6	1.6	7.1	6.4									
6.8	7.0	6.4	7.5	6.7	10.3	5.4	7.4	7.9	6.9	8.2	6.8	6.6	4.6	9.3	7.5	3.9	5.3	5.0	8.2	7.8	7.0	4.6	6.9	4.8	8.0	6.5	11.4	8.2	5.4	4.9	6.7									
5.1	5.1	5.3	4.9	4.2	5.1	6.4	6.8	6.0	3.7	4.2	5.1	4.3	4.9	4.4	5.8	2.5	5.4	4.2	4.1	3.0	6.1	7.2	6.0	3.0	9.8	7.1	4.2	7.5	3.6	1.7	5.2									
5.3	5.7	5.3	6.0	5.5	4.5	7.2	3.5	5.8	6.3	8.8	4.9	5.1	6.3	6.4	5.5	2.4	3.7	8.5	4.1	3.9	4.7	5.2	3.8	8.8	4.0	4.8	4.2	4.2	1.7	7.3	5.0									
4.9	5.7	5.0	6.4	8.8	3.7	7.1	8.6	1.5	7.0	6.3	4.1	3.3	4.1	2.5	1.5	5.7	3.0	2.1	4.7	4.1	5.0	6.5	2.9	5.7	4.3	5.5	3.9	5.5	4.3	6.0	4.3									
4.1	3.6	3.4	3.7	4.4	3.6	2.1	4.1	2.9	3.0	5.7	4.5	3.5	3.4	5.9	1.0	2.7	2.2	3.7	5.4	3.1	5.7	2.3	10.7	7.3	3.2	6.5	5.4	4.2	4.4	4.6	4.2									
37.7	42.1	39.4	44.3	52.3	54.7	47.0	34.5	51.9	40.7	44.2	33.7	34.0	26.6	34.3	34.1	32.3	38.7	39.1	32.6	30.8	33.3	38.6	34.7	32.0	30.8	35.3	20.0	33.9	33.2	37.0	35.2									
156.7	171.2	165.8	175.7	189.5	196.2	210.2	162.6	176.3	166.2	166.7	43.9	41.8	132.0	62.2	41.2	113.0	141.3	154.0	49.3	28.6	46.7	65.7	62.1	55.7	27.9	53.4	18.5	51.0	17.5	26.4	150.1									
155.5	169.9	164.1	174.7	188.2	194.3	209.5	161.8	176.3	165.4	165.0	42.8	40.6	130.5	61.4	40.0	112.4	139.3	153.1	47.8	27.7	45.7	64.0	60.6	55.7	27.9	52.3	18.5	49.4	16.3	26.4	148.8									

7. НЕЗАРАЗНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ЗДРАВЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.12. Стандардизоване стопе морталитета од рака на 100.000 становника према водећим локализацијама и окрузима, жене, Република Србија, 2020. година

Standardized cancer mortality rates per 100.000 population by leading primary sites and by district,females, , Republic of Serbia, 2020

Примарне локализације (10-МКБ) Primary sites (ICD-10)	Република Србија (Republic of Serbia)		Србија - Север (Serbia - North)		Град Београд City of Belgrade		Регион Војводине (Vojvodina Region)		Северобанатска област (North Banat District)		Средњобанатска област (Middle Banat District)		Севернобанатска област (North Banat District)		Јужнобанатска област (South Banat District)		Западнобанатска област (West Banat District)		Јужнобачка област (South Backa District)		Сремска област (Srem District)		Србија - Југ (Serbia-South)		Регион Шумадије и Западне Србије (Sumadija and Western Serbia Region)		Колубарски Kolubara		Мачвански Maca		Рашки Raska		Моравички Moravica		Расински Rasina		Златиборски Zlatibor		Шумадински Šumadija		Поморавски Pomoravlje		Морава Morava		Регион Јужне и Источне Србије (Southern and Eastern Serbia Region)		Бранничевски Branicevo		Полуначки Danube		Задечарски Zajecar		Борски Bor		Нишви Nišava		Пчињски Pčinja		Јабланички Jablanica		Топлички Toplica		Горњотиршевски Gornji Trnjevski		Пиротски Pilot		Централна Србија Central Serbia	
	Дојка-Breast (C50)	20.3	22.6	22.6	22.5	21.4	23.7	27.1	21.1	22.7	25.0	16.5	17.9	18.3	18.3	20.3	21.8	14.6	16.3	15.0	18.4	22.4	17.4	13.3	19.2	16.6	13.6	22.3	15.0	15.4	17.5	15.0	19.5																																			
Плућа и бронх <i>Lung and bronchus (C34)</i>	19.2	23.7	22.7	24.6	28.2	25.5	25.0	18.5	24.5	26.2	22.9	14.6	15.1	10.7	18.1	13.3	12.9	15.0	14.1	21.8	10.6	14.0	15.1	22.4	9.8	13.8	18.6	8.1	13.4	5.5	2.9	17.3																																				
Колон и ректум <i>Colon and rectum (C18-C20)</i>	9.9	11.1	10.2	11.9	15.5	12.6	12.4	9.3	6.4	12.6	13.2	8.8	9.1	13.7	10.8	7.8	3.6	9.9	10.9	10.1	6.8	8.4	10.5	8.5	7.0	9.9	9.8	8.0	5.7	3.6	8.8	9.3																																				
Панкреас-Pancreas (C25)	5.4	6.3	6.5	6.1	5.5	8.2	9.4	4.8	6.6	5.5	5.8	4.5	4.3	5.2	4.7	2.4	7.9	4.9	2.9	4.7	2.2	4.9	4.0	2.6	7.7	7.4	4.5	3.1	5.4	5.4	6.4	5.2																																				
Грлић материце <i>Cervix uteri (C53)</i>	6.5	6.1	5.8	6.5	5.8	4.3	8.6	7.1	12.6	5.9	4.4	6.9	6.2	8.3	9.4	7.8	2.8	4.5	5.4	6.8	3.5	7.9	5.7	6.5	13.7	5.9	8.6	10.3	5.3	9.1	8.8	6.5																																				
Оваријум <i>Ovary (C56)</i>	4.4	4.4	4.1	4.6	2.6	9.2	3.0	4.7	5.3	5.1	2.9	4.5	4.5	1.9	2.5	4.7	6.2	4.8	4.5	6.0	4.6	4.6	3.5	2.7	3.0	5.7	4.4	3.9	8.7	2.0	7.6	4.4																																				
Материца-Corpus uteri (C54)	3.3	3.3	3.8	2.8	1.7	2.0	2.3	3.8	3.4	2.5	3.9	3.3	3.0	3.1	2.9	6.8	1.4	3.0	1.8	2.9	1.5	3.6	2.0	2.6	2.3	2.3	7.2	3.2	0.6	6.1	1.7	3.4																																				
Мозак-Brain (C71)	3.8	4.2	4.8	3.6	2.3	2.8	4.7	1.9	2.9	4.6	4.3	3.3	3.6	3.7	5.4	4.2	4.3	3.2	1.8	3.2	2.5	2.9	3.5	1.9	3.9	3.9	3.0	2.1	1.0	2.0	3.8																																					
Желудац <i>Stomach (C16)</i>	3.0	3.0	2.9	3.2	4.1	3.3	5.3	3.3	3.3	3.0	1.5	3.1	3.1	1.1	3.7	2.4	2.9	3.7	2.0	3.7	4.9	3.1	4.2	3.4	0.8	3.4	2.5	3.9	3.5	2.0	3.0																																					
Јетра, жучни канали <i>Liver & intrahepatic bile ducts (C22)</i>	2.8	2.9	3.0	2.8	1.3	4.0	2.1	2.5	5.2	2.4	2.6	2.7	2.6	3.1	2.1	2.3	2.1	3.2	2.7	2.3	3.5	2.8	2.4	2.6	1.2	0.9	3.6	4.0	4.6	1.5	1.6	2.8																																				
Друге локализације <i>Other sites</i>	25.4	27.1	25.5	28.4	28.8	33.6	31.2	26.7	24.5	28.3	28.1	23.8	24.1	12.9	22.5	26.9	23.2	26.1	27.9	27.7	27.6	23.4	20.6	15.2	20.4	18.8	29.5	25.9	25.4	22.4	20.2	24.4																																				
Све локал.-All sites (C00-C97)	104.1	114.6	112.0	116.9	117.2	129.1	131.1	103.8	117.3	121.2	106.3	93.5	93.9	82.0	102.4	100.2	81.9	90.2	89.1	107.5	89.9	92.9	84.8	87.7	86.4	83.6	114.7	88.5	90.1	77.5	76.8	99.5																																				
Све локал. Без коже <i>All sites but skin (C44)</i>	103.4	114.0	111.4	116.4	116.4	129.1	131.1	103.1	117.1	120.5	105.2	92.6	92.9	81.1	101.0	99.4	81.5	89.6	88.1	106.1	88.9	92.1	84.2	87.2	85.9	83.0	113.2	88.2	89.5	76.2	76.8	98.7																																				

7. Незаразне болести у Републици Србији

Non-communicable diseases in Republic of Serbia

7.13. Број новооболелих особа и инциденција од дијабетеса, према окрузима и регионима у Републици Србији, 2021. година
Number of new cases and diabetes incidence rates by districts and regions of Serbia, 2021

Округ District Регион Region	Узраст (Age)											
	0-29 (Тип 1/Type 1)				0-29 (Тип 2/Type 2)				0-75+ (Тип 2/Type 2)			
	Број Number	CR	ASR-E	ASR-W	Број Number	CR	ASR-E	ASR-W	Број Number	CR	ASR-E	ASR-W
Западнобачка област (West Backa District)	2	4.2	4.3	4.2	11	23.2	23.1	22.6	557	334.7	217.4	159.7
Јужнобанатска област (South Banat District)	8	9.6	10.2	10.7	1	1.2	1.1	1.0	991	363.6	287.9	217.7
Јужнобачка област (South Backa District)	43	21.6	22.0	22.5	11	5.5	4.9	4.4	1327	215.0	165.3	120.3
Севернобанатска област (North Banat District)	5	12.7	13.2	13.6	6	15.2	13.4	12.0	364	275.5	196.6	146.9
Севернобачка област (North Backa District)	5	9.4	9.7	9.8	13	24.3	21.1	18.7	589	335.8	250.1	187.3
Средњебанатска област (Middle Banat District)	7	13.5	13.6	13.9	3	5.8	5.2	5.0	434	255.7	181.2	132.5
Сремска област (Srem District)	12	13.6	14.7	15.5	4	4.5	3.8	3.3	559	191.1	136.0	100.5
Београд -Регион, област, град (Belgrade - Region, District, City)	60	11.5	11.6	11.8	10	1.9	1.8	1.7	1746	103.4	72.1	50.4
Златиборска област (Zlatibor District)	14	18.1	17.5	17.0	1	1.3	1.2	1.0	715	275.9	164.5	111.5
Колубарска област (Kolubara District)	4	8.7	8.8	8.7	8	17.5	15.3	13.4	368	232.1	170.4	130.3
Мачванска област (Maca District)	8	9.8	10.0	10.4	3	3.7	3.4	3.1	331	122.2	85.8	62.7
Моравичка област (Moravica District)	9	16.0	16.5	16.8	15	26.6	24.0	21.6	548	282.4	183.1	134.8
Поморавска област (Morava District)	0	0.0	0.0	0.0	6	10.8	9.7	9.1	284	148.5	99.9	75.5
Расинска област (Rasina District)	3	4.9	4.3	4.1	4	6.5	5.5	4.9	696	322.8	193.8	137.1
Рашка област (Raska District)	20	17.9	17.1	17.2	13	11.6	11.0	9.9	621	205.6	167.1	123.3
Шумадијска област (Sumadija District)	8	9.9	10.8	11.7	3	3.7	3.4	3.1	501	181.6	120.5	86.8
Борска област (Bor District)	2	6.7	6.6	6.5	7	23.6	19.2	16.8	196	183.2	135.8	104.1
Браничевска област (Branicevo District)	0	0.0	0.0	0.0	5	10.6	8.6	7.5	588	367.3	226.1	160.8
Зајечарска област (Zajecar District)	4	15.4	15.3	15.6	0	0.0	0.0	0.0	158	154.6	99.6	73.9
Јабланичка област (Jablanica District)	3	5.1	5.3	5.3	11	18.5	15.8	14.1	464	240.0	173.4	129.6
Нишавска област (Nisava District)	16	15.2	16.3	16.9	6	5.7	4.8	4.2	495	139.8	104.3	77.2
Пиротска област (Pirot District)	3	14.0	15.4	16.2	1	4.7	3.8	3.3	213	262.4	167.9	123.8
Подунавска област (Danube District)	5	9.0	10.0	10.5	1	1.8	1.5	1.3	379	210.1	129.7	91.3
Пчињска област (Peinj District)	2	2.9	2.4	2.4	4	5.7	4.9	4.4	450	233.1	193.1	143.1
Топличка област (Toplica District)	3	11.9	13.0	14.2	1	4.0	3.5	3.1	188	232.8	171.8	125.8
Регион Војводине (Vojvodina Region)	82	14.6	15.1	15.6	49	8.7	7.9	7.2	4821	264.0	195.5	144.5
Регион централне Србије (Central Serbia Region)	164	10.7	10.9	11.2	99	6.5	5.8	5.2	8941	178.5	123.3	89.1
Република Србија, без Косова Serbia without Kosovo	246	11.8	12.1	12.3	148	7.1	6.4	5.8	13762	201.4	142.8	104.0

7. Незаразне болести у Републици Србији*Non-communicable diseases in Republic of Serbia*

7.14. Број умрлих особа и морталитет од дијабетеса, према окрузима и регионима у Републици Србији, 2021. година

Number of death cases and diabetes mortality rates by districts and regions of Serbia, 2021

Округ District	У з р а с т (Age)											
	0-75+ (Тип 1/Type 1)				0-75+ (Тип 2/Type 2)				0-75+ (сви типови /all types)			
	Број Number	CR	ASR-E	ASR-W	Број Number	CR	ASR-E	ASR-W	Број Number	CR	ASR-E	ASR-W
Западнобачка област (West Backa District)	12	7.2	4.3	2.8	49	29.4	15.3	9.3	66	39.7	21.6	13.4
Јужнобанатска област (South Banat District)	62	22.7	12.7	7.7	57	20.9	11.6	6.9	120	44.0	24.4	14.7
Јужнобачка област (South Backa District)	77	12.5	8.3	5.3	61	9.9	6.2	3.7	150	24.3	15.6	9.6
Севернобанатска област (North Banat District)	33	25.0	15.0	9.7	47	35.6	18.3	10.5	81	61.3	33.9	20.6
Севернобачка област (North Backa District)	40	22.8	13.7	8.6	28	16.0	8.7	5.4	68	38.8	22.4	14.0
Средњебанатска област (Middle Banat District)	40	23.6	13.2	8.4	57	33.6	17.9	10.1	105	61.9	33.6	20.1
Сремска област (Srem District)	70	23.9	13.8	8.6	81	27.7	15.4	9.0	169	57.8	32.8	19.7
Београд -Регион, област, град (Belgrade - Region, District, City)	148	8.8	5.2	3.2	559	33.1	19.3	11.5	753	44.6	26.1	15.6
Златиборска област (Zlatibor District)	4	1.5	0.7	0.5	99	38.2	19.4	11.7	104	40.1	20.4	12.3
Колубарска област (Kolubara District)	27	17.0	9.1	6.0	31	19.5	9.5	5.6	59	37.2	18.9	11.7
Мачванска област (Mackva District)	83	30.6	17.3	10.6	126	46.5	25.4	14.7	210	77.5	42.9	25.5
Моравичка област (Moravica District)	13	6.7	3.4	2.1	23	11.9	5.6	3.3	37	19.1	9.2	5.5
Поморавска област (Morava District)	20	10.5	5.0	3.1	116	60.7	28.7	17.5	144	75.3	35.6	21.9
Расинска област (Rasina District)	27	12.5	7.1	4.8	62	28.8	14.6	9.2	150	69.6	35.6	22.6
Рашка област (Raska District)	29	9.6	6.7	4.3	113	37.4	24.2	13.8	142	47.0	30.8	18.1
Шумадијска област (Sumadija District)	13	4.7	2.9	1.8	111	40.2	21.4	12.4	125	45.3	24.5	14.3
Борска област (Bor District)	33	30.8	14.5	9.0	63	58.9	26.8	15.9	96	89.7	41.3	24.8
Браничевска област (Branicevo District)	15	9.4	4.4	2.7	62	38.7	19.6	12.4	77	48.1	24.0	15.0
Зајечарска област (Zajecar District)	40	39.1	17.0	10.8	130	127.2	50.1	29.5	172	168.3	67.8	40.6
Јабланичка област (Jablanica District)	22	11.4	6.2	4.0	36	18.6	9.4	5.4	69	35.7	18.3	11.0
Нишавска област (Nisava District)	44	12.4	7.3	4.7	102	28.8	14.3	8.3	222	62.7	31.8	18.7
Пиротска област (Pirot District)	22	27.1	12.4	8.2	32	39.4	15.3	8.8	59	72.7	31.8	20.0
Подунавска област (Danube District)	30	16.6	8.9	5.4	31	17.2	9.9	6.4	62	34.4	19.1	12.0
Пчињска област (Pcinj District)	24	12.4	8.7	5.1	26	13.5	9.5	5.7	52	26.9	18.9	11.1
Топличка област (Toplica District)	19	23.5	12.1	7.9	24	29.7	15.1	9.7	65	80.5	41.3	26.2
Регион Војводине (Vojvodina Region)	334	18.3	11.0	6.9	380	20.8	11.7	6.9	759	41.6	24.2	14.7
Регион централне Србије (Central Serbia Region)	613	12.2	6.9	4.3	1746	34.9	18.7	11.1	2598	51.9	28.0	16.9
Република Србија, без Косова Serbia without Kosovo	947	13.9	7.9	5.0	2126	31.1	16.9	10.0	3357	49.1	27.1	16.3

8.

ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ *BIRTHS AND ABORTIONS*

Страна
Page

8. Порођаји и прекиди трудноће у Републици Србији <i>Deliveries and abortions in Republic of Serbia</i>	98
8.1. Број порођаја, новорођене деце и умрле новорођенчади по окрузима <i>Number of deliveries, newborns and neonatal deaths by district</i>	99
8.2. Број новорођене деце према старости мајке и исходу трудноће <i>Number of newborn children by mother's age and outcome of pregnancy</i>	100
8.3. Број породиља према броју претходних порођаја и броју прекида трудноће <i>Childbearing woman by number of previous deliveries and abortions</i>	102
8.4. Број живорођене деце према тежини при рођењу, полу и старости мајке <i>Livebirths by birthweight, sex and age of mother</i>	105
8.5. Број порођаја према компликацијама у току порођаја и исходу трудноће <i>Number of deliveries by complication during delivery and outcome of pregnancy</i>	108
8.6. Број патолошких стања/компликације у току порођаја и исходу трудноће <i>Pathology/complications during delivery and outcome of pregnancy</i>	109
8.7. Број живорођене деце према патолошком стању/компликацијама на рођењу и старости мајке <i>Number of liveborn children by pathology/complications at birth and mother's age</i>	112
8.8. Патолошка стања/компликације деце на рођењу према групама оболења и старости мајке <i>Pathology/complications of newborn children by group of disease and mother's age</i>	113
8.9. Прекиди трудноће према дијагнозама и окрузима <i>Abortions by diagnosis and by district</i>	118
8.10. Прекиди трудноће према дијагнози и старости плода <i>Abortions by diagnosis and gestation</i>	120
8.11. Прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода <i>Abortions by woman's age, marital status and gestational age</i>	122
8.12. Медицински прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода <i>Medical abortions by woman's age, marital status and gestational age</i>	125
8.13. Број жена које су имале прекид трудноће према броју живе деце и броју ранијих побачаја <i>Number of woman who had an abortion by number of live children and number of previous abortions</i>	128
8.14. Број жена које су имале медицински прекид трудноће према броју живе деце и броју ранијих побачаја <i>Number of woman who had a medical abortion by number of live children and number of previous abortions</i>	130

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

У 2022. години у Србији је на основу пријава рођења регистровано 60.556 порођаја са укупно 61.834 рођене деце, од којих је 378 мртворођено. Од 61.456 живорођених у породилиштима је умрло 68 новорођенче. Према старости мајке, највећи број порођаја је у добној групи 30-39 година, следе порођаји у добној групи 20-29, а затим у добној групи 40-44. Највише је регистровано првих порођаја (59,3%), других по реду (25,9%), трећих по реду (10,4%), а вишег реда рођења (4,4%). Од свих породила њих 88,6% није имало ранијих прекида трудноће, 8,6% су имале један прекид трудноће, а 2,8% је имало више прекида трудноће. Удео живорођене деце са тежином на рођењу од 2500 грама и више у 2022. години је 93,4%. Највише деце је рођено са порођајном тежином 3000-3499 грама, њих 39,0%. Деце која су имала ниску тежину на

рођењу (испод 2500 грама) у 2022. години било је 6,6%.

Током 2022. године било је пријављено 11.306 прекида трудноће. У структури су најзаступљенији медицински прекиди трудноће којих је било 8090, односно 71,6%. Регистровано је и 891 спонтаних прекида трудноће (7,9%). Код 94,8% прекида трудноће регистрована је старост плода од 10 недеља и мања. Од свих жена које су имале медицински, односно легални прекид трудноће, највише је оних у доби 25-34 године (44,3%). Жене млађих од 20 година које су имале медицински прекид трудноће чини 3,4% укупног броја легалних прекида трудноће. Највећи број медицинских прекида трудноће (31,5%) је забележен код жена без деце.

8. DELIVERIES AND ABORTIONS IN THE REPUBLIC OF SERBIA

In 2022, according to the notifications of births there were 60,556 deliveries with the total of 61,834 born children of whom 378 were stillborn. Of the 61,456 live births, 68 infants died. The greatest number of deliveries, by mother's age, was in the 30-39 age group, followed by deliveries in 20-29 age group, and then those in 40-44 group. The greatest number of births registered was first births (59.3%), second births account for 25.9%, third births were at 10.4%, while there were 4.4% births of higher order. 88.6% of mothers did not have any previous abortions, 8.6% had one, and 2.8% had more abortions. The share of live born children weighing 2500 grams and over in 2022 was 93.4%. Most children (39.0%) weighed between 3000-3499 grams at birth. In 2022, there were 6.6% children who had low birth weight (below 2500 grams).

In 2022, there were 11,306 abortions reported. The greatest number of them was medical abortions (8090), or 71.6 %. There were 891 spontaneous abortions registered (7.9%). In 94.8% terminations, the gestation period was 10 weeks or less. The greatest share of women who had a medical abortion was between 25-34 years of age (44.3%). The number of women below the age of 20 who had their pregnancies terminated (legal abortions) accounts for 3.4% of the total number of medical abortions. The greatest number of medical abortions (31.5%) was registered in women who had a termination and are childless.

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.1 Број порођаја, новорођене деце и умрле новорођенчади по окрузима
Number of deliveries, newborns and neonatal deaths by district

ОКРУГ <i>DISTRICT</i>	Број порођаја <i>No. of deliveries</i>	Број новорођене деце No. of newborns		Умрла новорођенчад <i>Neonatal deaths</i>	
		Укупно Total	живорођена <i>livebirths</i>		
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	60556	61834	61456	378	68
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	34329	35209	34938	271	45
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>Severnobacki</i>	1369	1382	1376	6	
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>Srednjebanatski</i>	1170	1187	1181	6	1
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>Severnobanatski</i>	1149	1155	1151	4	
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>Juznobanatski</i>	1899	1918	1913	5	1
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>Zapadnobački</i>	836	845	842	3	
ЈУЖНОБАЧКИ <i>Juznobacki</i>	7273	7501	7446	55	6
СРЕМСКИ <i>Sremski</i>	1221	1238	1234	4	
ГРАД БЕОГРАД <i>Beograd</i>	19412	19983	19795	188	37
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	26227	26625	26518	107	23
МАЧВАНСКИ <i>Macvanski</i>	2046	2077	2075	2	2
КОЛУБАРСКИ <i>Kolubarski</i>	1181	1197	1194	3	
ПОДУНАВСКИ <i>Podunavski</i>	1437	1451	1439	12	
БРАНИЧЕВСКИ <i>Branicevski</i>	1048	1061	1058	3	
ШУМАДИЈСКИ <i>Sumadijski</i>	2524	2576	2559	17	
ПОМОРАВСКИ <i>Pomoravski</i>	1311	1322	1321	1	
БОРСКИ <i>Borski</i>	692	711	710	1	
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>Zajecarski</i>	431	436	432	4	
ЗЛАТИБОРСКИ <i>Zlatiborski</i>	1937	1963	1958	5	1
МОРАВИЧКИ <i>Moravicki</i>	1512	1540	1535	5	1
РАШКИ <i>Raski</i>	3104	3129	3116	13	4
РАСИНСКИ <i>Rasinski</i>	1466	1480	1474	6	2
НИШАВСКИ <i>Nisavski</i>	3471	3565	3540	25	13
ТОПЛИЧКИ <i>Toplicki</i>	535	541	541		
ПИРОТСКИ <i>Pirotski</i>	345	347	347		
ЈАБЛАНИЧКИ <i>Jablanicki</i>	1531	1556	1547	9	
ПЧИЊСКИ <i>Pcinjski</i>	1656	1673	1672	1	

Извор: Пријава рођења

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***8.2 Број новорођене деце према старости мајке и исходу трудноће***Number of newborn children by mother's age and outcome of pregnancy*

Старост мајке <i>Mother's age</i>	Укупно новорођене деце <i>Total of newborns</i>		Порођај		Delivery	
	Превремен <i>Pre-term</i>	На време <i>On-term</i>	Пролонгиран <i>Post-term</i>	Непознато <i>Unknown</i>		
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	укупно <i>total</i>	61834	4725	57077	30	2
	живорођено <i>livebirths</i>	61456	4456	56968	30	2
	мртворођено <i>stillbirths</i>	378	269	109		
< 15	укупно <i>total</i>	19	2	17		
	живорођено <i>livebirths</i>	19	2	17		
	мртворођено <i>stillbirths</i>					
15 - 19	укупно <i>total</i>	1841	190	1651		
	живорођено <i>livebirths</i>	1824	177	1647		
	мртворођено <i>stillbirths</i>	17	13	4		
20 - 29	укупно <i>total</i>	26017	1625	24380	12	
	живорођено <i>livebirths</i>	25873	1525	24336	12	
	мртворођено <i>stillbirths</i>	144	100	44		
30 - 39	укупно <i>total</i>	30590	2454	28120	15	1
	живорођено <i>livebirths</i>	30405	2325	28064	15	1
	мртворођено <i>stillbirths</i>	185	129	56		
40 - 44	укупно <i>total</i>	2998	361	2633	3	1
	живорођено <i>livebirths</i>	2969	337	2628	3	1
	мртворођено <i>stillbirths</i>	29	24	5		
45 - 49	укупно <i>total</i>	316	76	240		
	живорођено <i>livebirths</i>	313	73	240		
	мртворођено <i>stillbirths</i>	3	3			
50+	укупно <i>total</i>	53	17	36		
	живорођено <i>livebirths</i>	53	17	36		
	мртворођено <i>stillbirths</i>					

Извор: Пријава рођења

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***8.2 Број новорођене деце према старости мајке и исходу трудноће***Number of newborn children by mother's age and outcome of pregnancy*

Старост мајке <i>Mother's age</i>	Укупно новорођене деце <i>Total of newborns</i>			Порођај <i>Delivery</i>		
			Превремен <i>Pre-term</i>	На време <i>On-term</i>	Пролонгиран <i>Post-term</i>	Непознато <i>Unknown</i>
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	укупно <i>total</i>	35209	3205	31981	21	2
	живорођено <i>livebirths</i>	34938	3002	31913	21	2
	мртворођено <i>stillbirths</i>	271	203	68		
< 15	укупно <i>total</i>	14	1	13		
	живорођено <i>livebirths</i>	14	1	13		
	мртворођено <i>stillbirths</i>					
15 - 19	укупно <i>total</i>	903	112	791		
	живорођено <i>livebirths</i>	894	106	788		
	мртворођено <i>stillbirths</i>	9	6	3		
20 - 29	укупно <i>total</i>	13149	1000	12142	7	
	живорођено <i>livebirths</i>	13060	930	12123	7	
	мртворођено <i>stillbirths</i>	89	70	19		
30 - 39	укупно <i>total</i>	18812	1735	17063	13	1
	живорођено <i>livebirths</i>	18664	1630	17020	13	1
	мртворођено <i>stillbirths</i>	148	105	43		
40 - 44	укупно <i>total</i>	2057	271	1784	1	1
	живорођено <i>livebirths</i>	2034	251	1781	1	1
	мртворођено <i>stillbirths</i>	23	20	3		
45 - 49	укупно <i>total</i>	233	71	162		
	живорођено <i>livebirths</i>	231	69	162		
	мртворођено <i>stillbirths</i>	2	2			
50+	укупно <i>total</i>	41	15	26		
	живорођено <i>livebirths</i>	41	15	26		
	мртворођено <i>stillbirths</i>					
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	укупно <i>total</i>	26625	1520	25096	9	
	живорођено <i>livebirths</i>	26518	1454	25055	9	
	мртворођено <i>stillbirths</i>	107	66	41		
< 15	укупно <i>total</i>	5	1	4		
	живорођено <i>livebirths</i>	5	1	4		
	мртворођено <i>stillbirths</i>					
15 - 19	укупно <i>total</i>	938	78	860		
	живорођено <i>livebirths</i>	930	71	859		
	мртворођено <i>stillbirths</i>	8	7	1		
20 - 29	укупно <i>total</i>	12868	625	12238	5	
	живорођено <i>livebirths</i>	12813	595	12213	5	
	мртворођено <i>stillbirths</i>	55	30	25		
30 - 39	укупно <i>total</i>	11778	719	11057	2	
	живорођено <i>livebirths</i>	11741	695	11044	2	
	мртворођено <i>stillbirths</i>	37	24	13		
40 - 44	укупно <i>total</i>	941	90	849	2	
	живорођено <i>livebirths</i>	935	86	847	2	
	мртворођено <i>stillbirths</i>	6	4	2		
45 - 49	укупно <i>total</i>	83	5	78		
	живорођено <i>livebirths</i>	82	4	78		
	мртворођено <i>stillbirths</i>	1	1			
50+	укупно <i>total</i>	12	2	10		
	живорођено <i>livebirths</i>	12	2	10		
	мртворођено <i>stillbirths</i>					

Извор: Пријава рођења

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*

8.3 Број породиља према броју претходних порођаја и броју прекида трудноће
Childbearing women by number of previous deliveries and abortions

Број ранијих порођаја <i>No. of previous deliveries</i>	Укупно <i>Total</i>	Број прекида трудноће <i>Number of abortions</i>												Непознат <i>Unknown</i>
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	60556	53668	5219	1164	303	80	41	15	8	4	4	2		48
0	35927	33628	1907	289	71	13	6	4	2	1	1	1		4
1	15669	13190	1911	406	104	18	12	3	2	1	1	1		21
2	6302	4924	967	295	66	16	14	3	2	2				13
3	1713	1248	298	106	35	17	4	2	1	1	1			
4	489	359	71	32	17	7	1							2
5	203	141	33	18	4	3	2	1						1
6	102	69	13	9	5	2	1	1	1					
7	48	33	10	3		2								
8	23	20	1	1										1
9	15	10	3				1	1						
10	2	1		1										
11	5	2			1	2								
12 и више <i>12 or more</i>	8	3	3	2										
Непознато <i>Unknown</i>	50	40	2	2										6

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*

8.3 Број породиља према броју претходних порођаја и броју прекида трудноће
Childbearing women by number of previous deliveries and abortions

(наставак /continuation)

Број ранијих порођаја <i>No. of previous deliveries</i>	Укупно <i>Total</i>	Број прекида трудноће <i>Number of abortions</i>												
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	34329	29816	3476	733	184	55	25	13	7	3	3	1		13
0	21497	19788	1430	205	49	9	5	4	2	1	1	1		3
1	8272	6710	1199	265	67	13	8	3	2	1				4
2	3212	2381	602	161	37	13	8	3	2	1				4
3	848	585	170	61	15	12	2			1	1	1		
4	248	176	35	21	11	4	1							
5	110	75	20	9	2	2	1	1						
6	61	42	7	8	2			1		1				
7	28	21	6			1								
8	10	8	1											1
9	10	6	3					1						
11	2			1	1									
12 и више <i>12 or more</i>	7	2	3	2										
Непознато <i>Unknown</i>	24	22		1										1
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	26227	23852	1743	431	119	25	16	2	1	1	1	1		35
0	14430	13840	477	84	22	4	1			1				1
1	7397	6480	712	141	37	5	4			1	1			17
2	3090	2543	365	134	29	3	6			1				9
3	865	663	128	45	20	5	2	2						
4	241	183	36	11	6	3								2

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***8.3 Број породиља према броју претходних порођаја и броју прекида трудноће***Childbearing women by number of previous deliveries and abortions*

(наставак /continuation)

Број ранијих порођаја <i>No. of previous deliveries</i>	Укупно <i>Total</i>	Број прекида трудноће <i>Number of abortions</i>												
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	93	66	13	9	2	1	1							1
6	41	27	6	1	3	2	1							
7	20	12	4	3		1								
8	13	12		1										
9	5	4					1							
10	2	1		1										
11	3	2				1								
12 и више <i>12 or more</i>	1	1												
Непознато <i>Unknown</i>	26	18	2	1										5

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.4 Број живорођене деце према тежини при рођењу, полу и старости мајке
Liveborn by birthweight, sex and by age of mother

Тежина детета (грама) <i>Birthweight (grams)</i>		Укупно <i>Total</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						Непознато <i>Unknown</i>
			< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	укупно <i>total</i>	61456	19	1824	25873	30405	2969	313	53
	мушки <i>male</i>	31709	11	946	13325	15696	1544	161	26
	женско <i>female</i>	29747	8	878	12548	14709	1425	152	27
< 1000	укупно <i>total</i>	218		6	83	104	22	2	1
	мушки <i>male</i>	111		5	46	48	12		
	женско <i>female</i>	107		1	37	56	10	2	1
1000-1499	укупно <i>total</i>	361		11	108	197	38	6	1
	мушки <i>male</i>	179		6	53	94	20	5	1
	женско <i>female</i>	182		5	55	103	18	1	
1500-1999	укупно <i>total</i>	849	1	39	284	442	63	13	7
	мушки <i>male</i>	411		18	119	230	34	7	3
	женско <i>female</i>	438	1	21	165	212	29	6	4
2000-2499	укупно <i>total</i>	2631	1	152	1007	1260	158	45	8
	мушки <i>male</i>	1162		68	439	574	58	20	3
	женско <i>female</i>	1469	1	84	568	686	100	25	5
2500-2999	укупно <i>total</i>	10201	8	509	4367	4703	523	76	15
	мушки <i>male</i>	4395	4	239	1874	1985	245	40	8
	женско <i>female</i>	5806	4	270	2493	2718	278	36	7
3000-3499	укупно <i>total</i>	23955	9	744	10357	11669	1065	99	12
	мушки <i>male</i>	11683	7	387	5078	5645	516	45	5
	женско <i>female</i>	12272	2	357	5279	6024	549	54	7
3500-3999	укупно <i>total</i>	17884		300	7461	9230	826	58	9
	мушки <i>male</i>	10260		182	4283	5273	479	37	6
	женско <i>female</i>	7624		118	3178	3957	347	21	3
4000-4499	укупно <i>total</i>	4726		58	1952	2458	245	13	
	мушки <i>male</i>	3050		39	1252	1596	157	6	
	женско <i>female</i>	1676		19	700	862	88	7	
4500-4999	укупно <i>total</i>	579		5	234	314	26		
	мушки <i>male</i>	426		2	166	237	21		
	женско <i>female</i>	153		3	68	77	5		
5000+	укупно <i>total</i>	52			20	28	3	1	
	мушки <i>male</i>	32			15	14	2		
	женско <i>female</i>	20			5	14	1		

Извор: Пријава рођења

8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.4 Број живорођене деце према тежини при рођењу, полу и старости мајке

Liveborn by birthweight, sex and by age of mother

(наставак /continuation)

Тежина детета (грама) <i>Birthweight (grams)</i>		Укупно <i>Total</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						Непознато <i>Unknown</i>
			< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	укупно <i>total</i>	34938	14	894	13060	18664	2034	231	41
	мушки <i>male</i>	18154	7	482	6747	9704	1069	125	20
	женско <i>female</i>	16784	7	412	6313	8960	965	106	21
< 1000	укупно <i>total</i>	177		6	65	84	19	2	1
	мушки <i>male</i>	89		5	35	39	10		
	женско <i>female</i>	88		1	30	45	9	2	1
1000-1499	укупно <i>total</i>	276		8	72	162	27	6	1
	мушки <i>male</i>	134		5	30	79	14	5	1
	женско <i>female</i>	142		3	42	83	13	1	
1500-1999	укупно <i>total</i>	584	1	25	179	311	52	11	5
	мушки <i>male</i>	293		13	79	163	29	6	3
	женско <i>female</i>	291	1	12	100	148	23	5	2
2000-2499	укупно <i>total</i>	1549		64	541	800	95	41	8
	мушки <i>male</i>	712		30	245	381	34	19	3
	женско <i>female</i>	837		34	296	419	61	22	5
2500-2999	укупно <i>total</i>	5738	6	267	2204	2853	339	55	14
	мушки <i>male</i>	2520	2	130	966	1228	156	30	8
	женско <i>female</i>	3218	4	137	1238	1625	183	25	6
3000-3499	укупно <i>total</i>	13415	7	369	5150	7080	734	68	7
	мушки <i>male</i>	6521	5	198	2505	3427	351	33	2
	женско <i>female</i>	6894	2	171	2645	3653	383	35	5
3500-3999	укупно <i>total</i>	10160		135	3749	5659	571	41	5
	мушки <i>male</i>	5897		86	2167	3268	344	29	3
	женско <i>female</i>	4263		49	1582	2391	227	12	2
4000-4499	укупно <i>total</i>	2721		19	972	1543	180	7	
	мушки <i>male</i>	1747		14	624	989	117	3	
	женско <i>female</i>	974		5	348	554	63	4	
4500-4999	укупно <i>total</i>	295		1	119	160	15		
	мушки <i>male</i>	227		1	90	123	13		
	женско <i>female</i>	68			29	37	2		
5000+	укупно <i>total</i>	23			9	12	2		
	мушки <i>male</i>	14			6	7	1		
	женско <i>female</i>	9			3	5	1		

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.4 Број живорођене деце према тежини при рођењу, полу и старости мајке
Liveborn by birthweight, sex and by age of mother

(наставак /continuation)

Тежина детета (грама) <i>Birthweight (grams)</i>		Укупно <i>Total</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						Непознато <i>Unknown</i>
			< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	укупно <i>total</i>	26518	5	930	12813	11741	935	82	12
	мушки <i>male</i>	13555	4	464	6578	5992	475	36	6
	женско <i>female</i>	12963	1	466	6235	5749	460	46	6
< 1000	укупно <i>total</i>	41			18	20	3		
	мушки <i>male</i>	22			11	9	2		
	женско <i>female</i>	19			7	11	1		
1000-1499	укупно <i>total</i>	85		3	36	35	11		
	мушки <i>male</i>	45		1	23	15	6		
	женско <i>female</i>	40		2	13	20	5		
1500-1999	укупно <i>total</i>	265		14	105	131	11	2	2
	мушки <i>male</i>	118		5	40	67	5	1	
	женско <i>female</i>	147		9	65	64	6	1	2
2000-2499	укупно <i>total</i>	1082	1	88	466	460	63	4	
	мушки <i>male</i>	450		38	194	193	24	1	
	женско <i>female</i>	632	1	50	272	267	39	3	
2500-2999	укупно <i>total</i>	4463	2	242	2163	1850	184	21	1
	мушки <i>male</i>	1875	2	109	908	757	89	10	
	женско <i>female</i>	2588		133	1255	1093	95	11	1
3000-3499	укупно <i>total</i>	10540	2	375	5207	4589	331	31	5
	мушки <i>male</i>	5162	2	189	2573	2218	165	12	3
	женско <i>female</i>	5378		186	2634	2371	166	19	2
3500-3999	укупно <i>total</i>	7724		165	3712	3571	255	17	4
	мушки <i>male</i>	4363		96	2116	2005	135	8	3
	женско <i>female</i>	3361		69	1596	1566	120	9	1
4000-4499	укупно <i>total</i>	2005		39	980	915	65	6	
	мушки <i>male</i>	1303		25	628	607	40	3	
	женско <i>female</i>	702		14	352	308	25	3	
4500-4999	укупно <i>total</i>	284		4	115	154	11		
	мушки <i>male</i>	199		1	76	114	8		
	женско <i>female</i>	85		3	39	40	3		
5000+	укупно <i>total</i>	29			11	16	1	1	
	мушки <i>male</i>	18			9	7	1	1	
	женско <i>female</i>	11			2	9			

Извор: Пријава рођења

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.***DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***

8.5. Број порођаја према компликацијама у току порођаја и исходу трудноце

Number of deliveries by complication during delivery and outcome of pregnancy

	Број порођаја <i>No. of delivery</i>	Порођаја <i>Delivery</i>			
		Превремен <i>Preterm</i>	На време <i>On-term</i>	Пролонгиран <i>Post-term</i>	Непознато <i>Unknown</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	60556	4014	56510	30	2
Број порођаја без компликација <i>Number of deliveries without complications</i>	49744	3024	46694	25	1
Број порођаја са компликацијама <i>Number of deliveries with complications</i>	10812	990	9816	5	1
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	34329	2670	31636	21	2
Број порођаја без компликација <i>Number of deliveries without complications</i>	28363	2085	26259	18	1
Број порођаја са компликацијама <i>Number of delivery with complications</i>	5966	585	5377	3	1
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	26227	1344	24874	9	
Број порођаја без компликација <i>Number of deliveries without complications</i>	21381	939	20435	7	
Број порођаја са компликацијама <i>Number of delivery with complications</i>	4846	405	4439	2	

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022***DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*****8.6. Број патолошких стања/компликације у току порођаја и исходу трудноће***Number of Pathological conditions/complications during delivery by diagnosis and outcome of pregnancy*

Патолошка стања/компликације МКБ10 <i>Pathology/complications ICD 10</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Превремен <i>Preterm</i>	На време <i>On-term</i>	Порођај <i>Delivery</i>	Пролонгиран <i>Post-term</i>	Непознато <i>Unknown</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	14762	1395	13357		8	2
O60 Превремени порођај <i>Labores praematuri spontanei cum partu pretermi</i>	709	597	112			
O61 Неуспела индукција порођаја <i>Inductio partus inefficax</i>	193	8	185			
O62 Ненормалности порођаја <i>Abnormitates partus</i>	2539	99	2439		1	
O63 Продужен порођај <i>Partus prolongatus</i>	129	4	125			
O64 Компликован порођај због неправилног положаја и става плода <i>Partus propter malpositionem et malpraesentationem</i>	443	76	367			
O65 Компликован порођај због ненормалности карлице мајке <i>Partus propter pelvem matris abnormalem complicatus</i>	234	3	231			
O66 Други компликован порођај <i>Partus complicatus alius</i>	84	8	76			
O67 Порођај компликован због крварења <i>Partus propter haemorrhagiam complicatus</i>	25	6	19			
O68 Порођај компликован због гушења плода <i>Partus propter asphyxiam fetus complicatus</i>	704	42	662			
O69 Порођај компликован због компликација са пупчаником <i>Partus propter complicationes chordae umbilicalis</i>	1362	78	1282		2	
O70 Повреда међице у току порођаја <i>Laesio perinæi,per partum</i>	4256	191	4061		3	1
O71 Друге акушерске озледе у току порођаја <i>Traumata obstetricia alia</i>	2238	87	2151			
O72 Крварење после порођаја <i>Haemorrhagia post partum</i>	232	18	213		1	
O73 Заостајање постельице и овојница постельице без крварења <i>Retentio placentæ et membranarum placentæ,sine h</i>	1574	174	1398		1	1
O74 Компликације узроковане анестезијом током порођаја <i>Complicationes anaesthesionales,per partum</i>	13	1	12			
O75 Друге компликације током порођаја <i>Complicationes aliae,per partum</i>	27	3	24			

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.***DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*****8.6. Број патолошких стања/компликације у току порођаја и исходу трудноће***Number of Pathological conditions/complications during delivery by diagnosis and outcome of pregnancy*

(наставак /continuation)

Патолошка стања/компликације МКБ10 <i>Pathology/complications ICD 10</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Порођај/ <i>Delivery</i>			
		Превремен <i>Preterm</i>	На време <i>On-term</i>	Пролонгиран <i>Post-term</i>	Непознато <i>Unknown</i>
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	8097	836	7253	6	2
O60 Превремени порођај <i>Labores praematuri spontanei cum partu pretermi</i>	385	312	73		
O61 Неуспела индукција порођаја <i>Inductio partus inefficax</i>	109	4	105		
O62 Ненормалности порођаја <i>Abnormitates partus</i>	466	19	447		
O63 Продужен порођај <i>Partus prolongatus</i>	103	3	100		
O64 Компликован порођај због неправилног положаја и става плода <i>Partus propter malpositionem et malpraesentationem</i>	224	53	171		
O65 Компликован порођај због ненормалности каријице мајке <i>Partus propter pelvem matris abnormalem complicatus</i>	109	1	108		
O66 Други комплексован порођај <i>Partus complicatus alius</i>	53	6	47		
O67 Порођај комплексован због крварења <i>Partus propter haemorrhagiam complicatus</i>	7		7		
O68 Порођај комплексован због гушења плода <i>Partus propter asphyxiam fetus complicatus</i>	195	16	179		
O69 Порођај комплексован због компликација са пупчаником <i>Partus propter complicationes chordae umbilicalis</i>	855	54	799	2	
O70 Повреда међице у току порођаја <i>Laesio perinaei,per partum</i>	2668	135	2529	3	1
O71 Друге акушерске озледе у току порођаја <i>Traumata obstetricia alia</i>	1460	58	1402		
O72 Крварење после порођаја <i>Haemorrhagia post partum</i>	81	8	73		
O73 Заостајање постељице и овојница постељице без крварења <i>Retenitio placentaee et membranarum placentae,sine h</i>	1361	165	1194	1	1
O74 Комплекције узроковане анестезијом током порођаја <i>Complicationes anaesthesionales,per partum</i>	5		5		
O75 Друге компликације током порођаја <i>Complicationes aliae,per partum</i>	16	2	14		
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	6665	559	6104	2	
O60 Превремени порођај <i>Labores praematuri spontanei cum partu pretermi</i>	324	285	39		

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.***DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*****8.6. Број патолошких стања/компликације у току порођаја и исходу трудноће***Number of Pathological conditions/complications during delivery by diagnosis and outcome of pregnancy*

(наставак /continuation)

Патолошка стања/компликације МКБ10 <i>Pathology/complications ICD 10</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Порођај/Delivery		
		Превремен <i>Preterm</i>	На време <i>On-term</i>	Пролонгиран <i>Post-term</i>
061 Неуспела индукција порођаја <i>Inductio partus inefficax</i>	84	4	80	
062 Ненормалности порођаја <i>Abnormitates partus</i>	2073	80	1992	1
063 Продужен порођај <i>Partus prolongatus</i>	26	1	25	
064 Компликован порођај због неправилног положаја и става плода <i>Partus propter malpositionem et malpraesentationem</i>	219	23	196	
065 Компликован порођај због ненормалности қарлице мајке <i>Partus propter pelvem matris abnormalem complicatus</i>	125	2	123	
066 Други комплексован порођај <i>Partus complicatus alius</i>	31	2	29	
067 Порођај комплексован због крварења <i>Partus propter haemorrhagiam complicatus</i>	18	6	12	
068 Порођај комплексован због гушења плода <i>Partus propter asphyxiā fetus complicatus</i>	509	26	483	
069 Порођај комплексован због компликација са пупчаником <i>Partus propter complicationes chordae umbilicalis</i>	507	24	483	
070 Повреда међице у току порођаја <i>Laesio perinæi,per partum</i>	1588	56	1532	
071 Друге акушерске озледе у току порођаја <i>Traumata obstetricia alia</i>	778	29	749	
072 Крварење после порођаја <i>Haemorrhagia post partum</i>	151	10	140	1
073 Заостајање постельице и овојница постельице без крварења <i>Retentio placentæ et membranarum placentæ,sine h</i>	213	9	204	
074 Комплекције узроковане анестезијом током порођаја <i>Complicationes anaesthesionales,per partum</i>	8	1	7	
075 Друге компликације током порођаја <i>Complicationes aliae,per partum</i>	11	1	10	

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.7 Број живорођене деце према патолошком стању/компликацијама на рођењу и старости мајке

Number of liveborn children by pathology/complications at birth and mother's age

	Број деце <i>No.of children</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						
		< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+ <i>Unknown</i>
/ Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	61456	19	1824	25873	30405	2969	313	53
Број деце без компликација <i>Number of children without complications</i>	45497	13	1342	19407	22336	2129	234	36
Свега деце са компликацијама <i>Number of children with complications</i>	15959	6	482	6466	8069	840	79	17
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	34938	14	894	13060	18664	2034	231	41
Број деце без компликација <i>Number of children without complications</i>	25330	9	592	9360	13694	1473	173	29
Број деце са компликацијама <i>Number of children with complications</i>	9608	5	302	3700	4970	561	58	12
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	26518	5	930	12813	11741	935	82	12
Број деце без компликација <i>Number of children without complications</i>	20167	4	750	10047	8642	656	61	7
Број деце са компликацијама <i>Number of children with complications</i>	6351	1	180	2766	3099	279	21	5

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***8.8 Патолошка стања/компликације деце на рођењу према групама оболења и старости мајке***Pathology/complications of newborn children by group of disease and mother's age*

Патолошка стања/компликације <i>Pathology/complications</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>							Непозна. <i>Unknown</i>
		< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+	
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	26667	12	838	10863	13371	1421	138	24	
P00 – P04 Оштећење плода и новорођенчета због болести мајке и компликације трудноће, трудова и порођаја <i>Fetus and newborn affected by maternal factors and by complications of pregnancy, labour and delivery</i>									
	650		19	299	304	25	3		
P05 – P08 Поремећаји у току трудноће и растења плода <i>Disorders related to length of gestation and fetal growth</i>									
	4761	1	159	1770	2477	304	39	11	
P10 – P15 Порођајне повреде новорођенчета <i>Birth trauma</i>									
	1441		42	684	673	40	2		
P20 – P29 Поремећаји дисања, срца и крвотока специфични за порођајни период <i>Respiratory and cardiovascular disorders specific to the perinatal period</i>									
	3574	2	115	1381	1802	234	33	7	
P35 – P39 Инфекције специфичне за порођајни период <i>Infections specific to the perinatal period</i>									
	2858	1	102	1266	1344	137	6	2	
P50 – P61 Крварење и болести крви плода и новорођенчета <i>Haemorrhagic and haematological disorders of fetus and newborn</i>									
	9422	6	276	3851	4769	479	37	4	
P70 – P74 Пролазни поремећаји жлезда са унутрашњим лучењем и поремећаји метаболизма специфични за плод и новорођенче <i>Transitory endocrine and metabolic disorders specific to fetus and newborn</i>									
	902	1	31	422	390	57	1		
P75 – P78 Болести система за варење плода и новорођенчета <i>Digestive system disorders of fetus and newborn</i>									
	23			11	8	3	1		
P80 – P83 Стања коже и регулисање температуре тела плода и новорођенчета <i>Conditions involving the integument and temperature regulation of fetus and newborn</i>									
	418		13	177	213	15			
P90 – P96 Друге болести у порођајном периоду <i>Other disorders originating in the perinatal period</i>									
	327		8	132	175	12			

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.8 Патолошка стања/компликације деце на рођењу према групама оболења и старости мајке

Pathology/complications of newborn children by group of disease and mother's age

(наставак /continuation)

Патолошка стања/компликације <i>Pathology/complications</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						
		< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+ Непозна. <i>Unknown</i>
Q00 – Q89 Урођене наказности, деформације <i>Congenital malformations and deformations</i>	2288	1	73	868	1216	115	15	
Q90 – Q99 Хромосомске ненормалности <i>Chromosomal abnormalities, not elsewhere classified</i>		3		2			1	

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***8.8 Патолошка стања/компликације деце на рођењу према групама оболења и старости мајке***Pathology/complications of newborn children by group of disease and mother's age*

(наставак /continuation)

Патолошка стања/компликације <i>Pathology/complications</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						
		< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	15760	10	527	6097	8088	921	102	15
P00 – P04 Оштећење плода и новорођенчета због болести мајке и компликације трудноће, труда и порођаја	373		10	178	169	14	2	
<i>Fetus and newborn affected by maternal factors and by complications of pregnancy, labour and delivery</i>								
P05 – P08 Поремећаји у току трудноће и растења плода	3443	1	103	1228	1848	220	34	9
<i>Disorders related to length of gestation and fetal growth</i>								
P10 – P15 Порођајне повреде новорођенчета	930		32	403	458	35	2	
<i>Birth trauma</i>								
P20 – P29 Поремећаји дисања, срца и крвотока специфични за порођајни период	2125	2	78	754	1102	166	20	3
<i>Respiratory and cardiovascular disorders specific to the perinatal period</i>								
P35 – P39 Инфекције специфичне за порођајни период	700		39	309	306	41	4	1
<i>Infections specific to the perinatal period</i>								
P50 – P61 Крварење и болести крви плода и новорођенчета	5412	5	176	2139	2769	298	23	2
<i>Haemorrhagic and haematological disorders of fetus and newborn</i>								
P70 – P74 Пролазни поремећаји жлезда са унутрашњим лучењем и поремећаји метаболизма специфични за плод и новорођенче	556	1	21	264	238	31	1	
<i>Transitory endocrine and metabolic disorders specific to fetus and newborn</i>								
P75 – P78 Болести система за варење плода и новорођенчета	16			7	6	2	1	
<i>Digestive system disorders of fetus and newborn</i>								
P80 – P83 Стања коже и регулисање температуре тела плода и новорођенчета	141		5	50	77	9		
<i>Conditions involving the integument and temperature regulation of fetus and newborn</i>								
P90 – P96 Друге болести у порођајном периоду	204		5	80	113	6		
<i>Other disorders originating in the perinatal period</i>								
Q00 – Q89 Урођене наказности, деформације	1859	1	58	685	1002	99	14	
<i>Congenital malformations and deformations</i>								

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022. DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.8 Патолошка стања/компликације деце на рођењу према групама оболења и старости мајке

Pathology/complications of newborn children by group of disease and mother's age

(наставак /continuation)

Патолошка стања/компликације <i>Pathology/complications</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						
		< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+ Непозна. <i>Unknown</i>
Q90 – Q99 Хромосомске ненормалности <i>Chromosomal abnormalities, not elsewhere classified</i>	1						1	
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	10907	2	311	4766	5283	500	36	9
P00 – P04 Оштећење плода и новорођенчета због болести мајке и компликације трудноће, труда и порођаја <i>Fetus and newborn affected by maternal factors and by complications of pregnancy, labour and delivery</i>	277	9	121	135	11	1		
P05 – P08 Поремећаји у току трудноће и растења плода <i>Disorders related to length of gestation and fetal growth</i>	1318	56	542	629	84	5	2	
P10 – P15 Порођајне повреде новорођенчета <i>Birth trauma</i>	511	10	281	215	5			
P20 – P29 Поремећаји дисања, срца и крвотока специфични за порођајни период <i>Respiratory and cardiovascular disorders specific to the perinatal period</i>	1449	37	627	700	68	13	4	
P35 – P39 Инфекције специфичне за порођајни период <i>Infections specific to the perinatal period</i>	2158	1	63	957	1038	96	2	1
P50 – P61 Крварење и болести крви плода и новорођенчета <i>Haemorrhagic and haematological disorders of fetus and newborn</i>	4010	1	100	1712	2000	181	14	2
P70 – P74 Пролазни поремећаји жлезда са унутрашњим лучењем и поремећаји метаболизма специфични за плод и новорођенче <i>Transitory endocrine and metabolic disorders specific to fetus and newborn</i>	346	10	158	152	26			
P75 – P78 Болести система за варење плода и новорођенчета <i>Digestive system disorders of fetus and newborn</i>	7		4	2	1			
P80 – P83 Стања коже и регулисање температуре тела плода и новорођенчета <i>Conditions involving the integument and temperature regulation of fetus and newborn</i>	277	8	127	136	6			
P90 – P96 Друге болести у порођајном периоду <i>Other disorders originating in the perinatal period</i>	123	3	52	62	6			

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***8.8 Патолошка стања/компликације деце на рођењу према групама оболења и старости мајке***Pathology/complications of newborn children by group of disease and mother's age*

(наставак /continuation)

Патолошка стања/компликације <i>Pathology/complications</i>	Број компликација <i>No. of complication</i>	Старост мајке <i>Age of mother</i>						
		< 15	15-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+ Непозна. <i>Unknown</i>
Q00 – Q89 Урођене наказности, деформације <i>Congenital malformations and deformations</i>	429	15	183	214	16	1		
Q90 – Q99 Хромосомске ненормалности <i>Chromosomal abnormalities, not elsewhere classified</i>	2			2				

Извор: Пријава рођења

8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*

8.9 Прекиди трудноће према дијагнозама и окрузима

Abortions by diagnosis and district

Округ <i>District</i>	Укупно <i>Total</i>	Прекиди трудноће према дијагнози (МКБ 10)									Abortions by diagnosis (ICD-10)		
		Ванматери-чна трудноћа <i>Ectopic pregnancy</i>	Гроздаста мола <i>Hydatidiform mole</i>	Други ненормални исход <i>Other abnormal products of conception</i>	Спонтани побачај <i>Spontaneous abortion</i>	Медицински побачај <i>Medical abortion</i>	Други побачај <i>Other abortion</i>	Неозначен побачај <i>Unspecified abortion</i>	Неуспео покушај побачаја <i>Failed attempted abortion</i>	Компликације је после побачаја <i>Compliations following abortion</i>	Непознато <i>Unknown</i>		
		O00	O01	O02	O03	O04	O05	O06	O07	O08	000		
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	Укупно %	11306 100,00	105 0,93	9 0,08	1908 16,88	891 7,88	8090 71,55	160 1,42	140 1,24	2 0,02	1 0,01		
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	Укупно %	6039 53,41	103 0,91	5 0,04	1162 10,28	437 3,87	4194 37,10		137 1,21		1 0,01		
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>Severnobacki</i>		462	12	2	180	49	219						
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>Srednjebanatski</i>		158		1	1	21			135				
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>Severnobanatski</i>		373			15	4	354						
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>Juznobanatski</i>		230					230						
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>Zapadnobacki</i>		149			89	12	48						
ЈУЖНОБАЧКИ <i>Juznobacki</i>		946			59	117	770						
СРЕМСКИ <i>Sremski</i>		112					112						
ГРАД БЕОГРАД <i>Beograd</i>		3609	91	2	818	234	2461		2		1		
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	Укупно %	5267 46,59	2 0,02	4 0,04	746 6,60	454 4,02	3896 34,46	160 1,42	3 0,03	2 0,02			
МАЧВАНСКИ <i>Macvanski</i>		269			72	35	159		3				
КОЛУБАРСКИ <i>Kolubarski</i>		197		2		11	72	112					
ПОДУНАВСКИ <i>Podunavski</i>		137				64	73						
БРАНИЧЕВСКИ <i>Branicevski</i>		174			59	46	68	1					
ШУМАДИЈСКИ <i>Sumadijski</i>		667			157	16	494						

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022*DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022*

8.9 Прекиди трудноће према дијагнозама и окрузима

Abortions by diagnosis and district

Округ <i>District</i>	Укупно <i>Total</i>	Прекиди трудноће према дијагнози (МКБ 10)								Abortions by diagnosis (ICD-10)	
		Ванматери-чна трудноћа <i>Ectopic pregnancy</i>	Гроздаста мола <i>Hydatidiform mole</i>	Други ненормални исход <i>Other abnormal products of conception</i>	Спонтани побачај <i>Spontaneous abortion</i>	Медицински побачај <i>Medical abortion</i>	Други побачај <i>Other abortion</i>	Неозначен побачај <i>Unspecified abortion</i>	Неуспео покушај побачаја <i>Failed attempted abortion</i>	Компликације је после побачаја <i>Compliacations following abortion</i>	Непознато <i>Unknown</i>
		O00	O01	O02	O03	O04	O05	O06	O07	O08	000
ПОМОРАВСКИ <i>Pomoravski</i>	163			21		141				1	
БОРСКИ <i>Borski</i>	96		2	27	30	36				1	
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>Zajecarski</i>	78			6		72					
ЗЛАТИБОРСКИ <i>Zlatiborski</i>	392				63	329					
МORAVИЧКИ <i>Moravicki</i>	57					11	46				
РАШКИ <i>Raski</i>	513		286	34	193						
РАСИНСКИ <i>Rasinski</i>	372	2		27	343						
НИШАВСКИ <i>Nisavski</i>	1295		1	48	1246						
ТОПЛИЧКИ <i>Toplicki</i>	32			8	24						
ПИРОТСКИ <i>Pirotski</i>	88				88						
ЈАБЛНИЧКИ <i>Jablanicki</i>	608		110	34	463	1					
ПЧИЊСКИ <i>Pcinjski</i>	129		7	38	84						

8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.10 Прекиди трудноће према дијагнози и старости плода

Abortions by diagnosis and gestation

Дијагнозе (МКБ 10) <i>Diagnosis (ICD10)</i>	Укупно <i>Total</i>	Старост плода у недељама <i>Gestational age in weeks</i>				
		10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i> непозн. <i>Unknown</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	Укупно <i>Total</i> % 11306 100,00	10713 94,75	278 2,46	171 1,51	144 1,27	
O00. Ванматерична трудноћа <i>Ectopic pregnancy</i>	105	105				
O01. Гроздаста мола <i>Hydatidiform mole</i>	9	9				
O02. Други ненормални исход трудноће <i>Other abnormal products of conception</i>	1908	1788	57	42	21	
O03. Спонтани побачај <i>Spontaneous abortion</i>	891	702	87	45	57	
O04. Медицински побачај <i>Medical abortion</i>	8090	7814	126	84	66	
O05. Други побачај <i>Other abortion</i>	160	153	7			
O06. Неозначенни побачај <i>Unspecified abortion</i>	140	140				
O07. Неуспео покушај побачаја <i>Failed attempted abortion</i>	2	2				
O08. Комплексације после побачаја <i>Complications following abortion</i>	1		1			

**8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022**

8.10 Прекиди трудноће према дијагнози и старости плода

Abortions by diagnosis and gestation

(наставак/*continuation*)

Дијагнозе (МКБ 10) <i>Diagnosis (ICD10)</i>	Укупно <i>Total</i>	Старост плода у недељама <i>Gestational age in weeks</i>				
		10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	Укупно <i>%</i>	6039	5676	181	98	84
		100,00	93,99	3,00	1,62	1,39
O00. Ванматерична трудноћа <i>Ectopic pregnancy</i>		103	103			
O01. Гроздаста мола <i>Hydatidiform mole</i>		5	5			
O02. Други ненормални исход трудноће <i>Other abnormal products of conception</i>	1162	1116	29	13	4	
O03. Спонтани побачај <i>Spontaneous abortion</i>	437	334	66	18	19	
O04. Медицински побачај <i>Medical abortion</i>	4194	3981	85	67	61	
O06. Неозначени побачај <i>Unspecified abortion</i>	137	137				
O08. Компликације после побачаја <i>Complications following abortion</i>		1	1			
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	Укупно <i>%</i>	5267	5037	97	73	60
		100,00	95,63	1,84	1,39	1,14
O00. Ванматерична трудноћа <i>Ectopic pregnancy</i>		2	2			
O01. Гроздаста мола <i>Hydatidiform mole</i>		4	4			
O02. Други ненормални исход трудноће <i>Other abnormal products of conception</i>	746	672	28	29	17	
O03. Спонтани побачај <i>Spontaneous abortion</i>	454	368	21	27	38	
O04. Медицински побачај <i>Medical abortion</i>	3896	3833	41	17	5	
O05. Други побачај <i>Other abortion</i>	160	153	7			
O06. Неозначени побачај <i>Unspecified abortion</i>		3	3			
O07. Неуспео покушај побачаја <i>Failed attempted abortion</i>		2	2			

8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.11 Прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода
Abortions by woman's age, marital status and gestational age

	Старост жене <i>Woman's age</i>	Укупно Total		Старост плода у недељама			Gestational age in weeks		
		Број <i>Number</i>	%	10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>	Непознато <i>Unknown</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	Укупно <i>Total</i>	11306	100,00	10713	278	171	144		
	У браку <i>Married</i>	6745	59,66	6315	185	126	119	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	2220	19,64	2120	48	29	23	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	2341	20,71	2278	45	16	2	0	0
< 15	Укупно <i>Total</i>	5	100,00	4		1			
	У браку <i>Married</i>	1	20,00	0	0	1	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	3	60,00	3	0	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	1	20,00	1	0	0	0	0	0
15-19	Укупно <i>Total</i>	407	100,00	389	8	4	6		
	У браку <i>Married</i>	99	24,32	94	3	1	1	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	221	54,30	210	3	3	5	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	87	21,38	85	2	0	0	0	0
20-24	Укупно <i>Total</i>	1394	100,00	1328	32	19	15		
	У браку <i>Married</i>	582	41,75	539	17	12	14	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	550	39,45	532	10	7	1	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	262	18,79	257	5	0	0	0	0
25-34	Укупно <i>Total</i>	5025	100,00	4758	111	79	77		
	У браку <i>Married</i>	3110	61,89	2915	73	60	62	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	942	18,75	898	19	11	14	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	973	19,36	945	19	8	1	0	0
35-44	Укупно <i>Total</i>	4276	100,00	4043	122	66	45		
	У браку <i>Married</i>	2837	66,35	2657	89	50	41	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	483	11,30	458	14	8	3	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	956	22,36	928	19	8	1	0	0
45-49	Укупно <i>Total</i>	178	100,00	173	3	2			
	У браку <i>Married</i>	106	59,55	102	2	2	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	18	10,11	17	1	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	54	30,34	54	0	0	0	0	0
50-54	Укупно <i>Total</i>	17	100,00	14	2		1		
	У браку <i>Married</i>	9	52,94	7	1	0	1	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	2	11,76	1	1	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	6	35,29	6	0	0	0	0	0
55+	Укупно <i>Total</i>	4	100,00	4					
	У браку <i>Married</i>	1	25,00	1	0	0	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1	25,00	1	0	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	2	50,00	2	0	0	0	0	0

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.11 Прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода
Abortions by woman's age, marital status and gestational age

(наставак/continuation)

Старост жене <i>Woman's age</i>	Укупно Total		Старост плода у недељама			Gestational age in weeks		
	Број <i>Number</i>	%	10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>	Непознато <i>Unknown</i>
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	Укупно Total	6039 100,00	5676	181	98	84	0	
	У браку Married	2362 39,11	2133	101	62	66	0	0
	Ван брака Unmarried	1336 22,12	1265	35	20	16	0	0
	Непознато Unknown	2341 38,76	2278	45	16	2	0	0
< 15	Укупно Total	4 100,00	3		1			
	У браку Married	1 25,00	0	0	1	0	0	0
	Ван брака Unmarried	2 50,00	2	0	0	0	0	0
	Непознато Unknown	1 25,00	1	0	0	0	0	0
15-19	Укупно Total	212 100,00	203	4	2	3		
	У браку Married	26 12,26	24	1	1	0	0	0
	Ван брака Unmarried	99 46,70	94	1	1	3	0	0
	Непознато Unknown	87 41,04	85	2	0	0	0	0
20-24	Укупно Total	708 100,00	671	19	11	7		
	У браку Married	173 24,44	155	8	4	6	0	0
	Ван брака Unmarried	273 38,56	259	6	7	1	0	0
	Непознато Unknown	262 37,01	257	5	0	0	0	0
25-34	Укупно Total	2629 100,00	2472	69	42	46		
	У браку Married	1052 40,02	953	36	28	35	0	0
	Ван брака Unmarried	604 22,97	574	14	6	10	0	0
	Непознато Unknown	973 37,01	945	19	8	1	0	0
35-44	Укупно Total	2363 100,00	2210	85	40	28		
	У браку Married	1065 45,07	960	54	26	25	0	0
	Ван брака Unmarried	342 14,47	322	12	6	2	0	0
	Непознато Unknown	956 40,46	928	19	8	1	0	0
45-49	Укупно Total	109 100,00	104	3	2			
	У браку Married	42 38,53	38	2	2	0	0	0
	Ван брака Unmarried	13 11,93	12	1	0	0	0	0
	Непознато Unknown	54 49,54	54	0	0	0	0	0
50-54	Укупно Total	11 100,00	10	1				
	У браку Married	3 27,27	3	0	0	0	0	0
	Ван брака Unmarried	2 18,18	1	1	0	0	0	0
	Непознато Unknown	6 54,55	6	0	0	0	0	0
55+	Укупно Total	3 100,00	3					
	У браку Married	0 0,00	0	0	0	0	0	0
	Ван брака Unmarried	1 33,33	1	0	0	0	0	0
	Непознато Unknown	2 66,67	2	0	0	0	0	0

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.11 Прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода
Abortions by woman's age, marital status and gestational age

(наставак/continuation)

	Старост жене <i>Woman's age</i>	Укупно Total		Старост плода у недељама			Gestational age in weeks	
		Број <i>Number</i>	%	10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>
Србија - Југ	Укупно	5267	100,00	5037	97	73	60	0
	У браку	Married	4383	83,22	4182	84	64	53
Serbia - South	Ван брака	Unmarried	884	16,78	855	13	9	7
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
< 15	Укупно	Total	1	100,00	1			
	У браку	Married	0	0,00	0	0	0	0
	Ван брака	Unmarried	1	100,00	1			
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
15-19	Укупно	Total	195	100,00	186	4	2	3
	У браку	Married	73	37,44	70	2	0	1
	Ван брака	Unmarried	122	62,56	116	2	2	0
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
20-24	Укупно	Total	686	100,00	657	13	8	8
	У браку	Married	409	59,62	384	9	8	0
	Ван брака	Unmarried	277	40,38	273	4	0	0
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
25-34	Укупно	Total	2396	100,00	2286	42	37	31
	У браку	Married	2058	85,89	1962	37	32	27
	Ван брака	Unmarried	338	14,11	324	5	5	4
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
35-44	Укупно	Total	1913	100,00	1833	37	26	17
	У браку	Married	1772	92,63	1697	35	24	16
	Ван брака	Unmarried	141	7,37	136	2	2	0
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
45-49	Укупно	Total	69	100,00	69			
	У браку	Married	64	92,75	64	0	0	0
	Ван брака	Unmarried	5	7,25	5	0	0	0
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
50-54	Укупно	Total	6	100,00	4	1		1
	У браку	Married	6	100,00	4	1		1
	Ван брака	Unmarried	0	0,00	0	0	0	0
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0
55+	Укупно	Total	1	100,00	1			
	У браку	Married	1	100,00	1			
	Ван брака	Unmarried	0	0,00	0	0	0	0
	Непознато	Unknown	0	0,00	0	0	0	0

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.12 Медицински прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода
Medical abortions by woman's age, marital status and gestational age

	Старост жене <i>Woman's age</i>	Укупно Total		Старост плода у недељама			Gestational age in weeks	
		Број <i>Number</i>	%	10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	Укупно <i>Total</i>	8090	100,00	7814	126	84	66	0
	У браку <i>Married</i>	4860	60,07	4640	99	66	55	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1730	21,38	1687	18	15	10	0
	Непознато <i>Unknown</i>	1500	18,54	1487	9	3	1	0
< 15	Укупно <i>Total</i>	5	100,00	4		1		
	У браку <i>Married</i>	1	20,00	0	0	1	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	3	60,00	3	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	1	20,00	1	0	0	0	0
15-19	Укупно <i>Total</i>	313	100,00	304	5	2	2	
	У браку <i>Married</i>	56	17,89	52	3	1	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	183	58,47	179	1	1	2	0
	Непознато <i>Unknown</i>	74	23,64	73	1	0	0	0
20-24	Укупно <i>Total</i>	1081	100,00	1055	13	9	4	
	У браку <i>Married</i>	403	37,28	386	10	4	3	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	455	42,09	446	3	5	1	0
	Непознато <i>Unknown</i>	223	20,63	223	0	0	0	0
25-34	Укупно <i>Total</i>	3586	100,00	3458	56	37	35	
	У браку <i>Married</i>	2251	62,77	2146	44	31	30	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	736	20,52	720	7	4	5	0
	Непознато <i>Unknown</i>	599	16,70	592	5	2	0	0
35-44	Укупно <i>Total</i>	2978	100,00	2870	50	33	25	
	У браку <i>Married</i>	2068	69,44	1979	40	27	22	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	341	11,45	327	7	5	2	0
	Непознато <i>Unknown</i>	569	19,11	564	3	1	1	0
45-49	Укупно <i>Total</i>	113	100,00	110	1	2		
	У браку <i>Married</i>	72	63,72	69	1	2	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	10	8,85	10	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	31	27,43	31	0	0	0	0
50-54	Укупно <i>Total</i>	12	100,00	11	1			
	У браку <i>Married</i>	8	66,67	7	1	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1	8,33	1	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	3	25,00	3	0	0	0	0
55+	Укупно <i>Total</i>	2	100,00	2				
	У браку <i>Married</i>	1	50,00	1	0	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1	50,00	1	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.12 Медицински прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода
Medical abortions by woman's age, marital status and gestational age

(наставак/*continuation*)

	Старост жене <i>Woman's age</i>	Укупно <i>Total</i>		Старост плода у недељама			Gestational age in weeks	
		Број <i>Number</i>	%	10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	Укупно <i>Total</i>	4194	100,00	3981	85	67	61	0
	У браку <i>Married</i>	1646	39,25	1482	63	51	50	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1048	24,99	1012	13	13	10	0
	Непознато <i>Unknown</i>	1500	35,77	1487	9	3	1	0
< 15	Укупно <i>Total</i>	4	100,00	3		1		
	У браку <i>Married</i>	1	25,00	0	0	1	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	2	50,00	2	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	1	25,00	1	0	0	0	0
15-19	Укупно <i>Total</i>	176	100,00	170	2	2	2	
	У браку <i>Married</i>	14	7,95	12	1	1	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	88	50,00	85	0	1	2	0
	Непознато <i>Unknown</i>	74	42,05	73	1	0	0	0
20-24	Укупно <i>Total</i>	573	100,00	554	8	7	4	
	У браку <i>Married</i>	119	20,77	108	6	2	3	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	231	40,31	223	2	5	1	0
	Непознато <i>Unknown</i>	223	38,92	223	0	0	0	0
25-34	Укупно <i>Total</i>	1821	100,00	1725	37	28	31	
	У браку <i>Married</i>	739	40,58	663	27	23	26	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	483	26,52	470	5	3	5	0
	Непознато <i>Unknown</i>	599	32,89	592	5	2	0	0
35-44	Укупно <i>Total</i>	1543	100,00	1455	37	27	24	
	У браку <i>Married</i>	740	47,96	669	28	22	21	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	234	15,17	222	6	4	2	0
	Непознато <i>Unknown</i>	569	36,88	564	3	1	1	0
45-49	Укупно <i>Total</i>	69	100,00	66	1	2		
	У браку <i>Married</i>	30	43,48	27	1	2	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	8	11,59	8	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	31	44,93	31	0	0	0	0
50-54	Укупно <i>Total</i>	7	100,00	7				
	У браку <i>Married</i>	3	42,86	3	0	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1	14,29	1	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	3	42,86	3	0	0	0	0
55+	Укупно <i>Total</i>	1	100,00	1				
	У браку <i>Married</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1	100,00	1				
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0

**8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022**

8.12 Медицински прекиди трудноће према старости жене, брачном стању и старости плода
Medical abortions by woman's age, marital status and gestational age

(наставак/*continuation*)

	Старост жене <i>Woman's age</i>	Укупно <i>Total</i>		Старост плода у недељама			Gestational age in weeks	
		Број <i>Number</i>	%	10 и мање <i>10 or less</i>	11-12	13-16	17-28	више од 28 <i>Over 28</i>
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	Укупно <i>Total</i>	3896	100,00	3833	41	17	5	0
	У браку <i>Married</i>	3214	82,49	3158	36	15	5	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	682	17,51	675	5	2	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
< 15	Укупно <i>Total</i>	1	100,00	1				
	У браку <i>Married</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	1	100,00	1				
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
15-19	Укупно <i>Total</i>	137	100,00	134	3			
	У браку <i>Married</i>	42	30,66	40	2	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	95	69,34	94	1	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
20-24	Укупно <i>Total</i>	508	100,00	501	5	2		
	У браку <i>Married</i>	284	55,91	278	4	2	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	224	44,09	223	1	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
25-34	Укупно <i>Total</i>	1765	100,00	1733	19	9	4	
	У браку <i>Married</i>	1512	85,67	1483	17	8	4	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	253	14,33	250	2	1	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
35-44	Укупно <i>Total</i>	1435	100,00	1415	13	6	1	
	У браку <i>Married</i>	1328	92,54	1310	12	5	1	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	107	7,46	105	1	1	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
45-49	Укупно <i>Total</i>	44	100,00	44				
	У браку <i>Married</i>	42	95,45	42	0	0	0	0
	Ван брака <i>Unmarried</i>	2	4,55	2	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
50-54	Укупно <i>Total</i>	5	100,00	4	1			
	У браку <i>Married</i>	5	100,00	4	1			
	Ван брака <i>Unmarried</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
55+	Укупно <i>Total</i>	1	100,00	1				
	У браку <i>Married</i>	1	100,00	1				
	Ван брака <i>Unmarried</i>	0	0,00	0	0	0	0	0
	Непознато <i>Unknown</i>	0	0,00	0	0	0	0	0

8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИД ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.***DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***

8.13. Број жена које су имале прекид трудноће према броју живе деце и броју ранијих побачаја
Number of women who had an abortion by number of live children and number of previous abortions

Број ранијих побачаја <i>Number of previous abortions</i>	Укупно <i>Total</i>		Број живе деце <i>Number of live children</i>					
	Број <i>Number</i>	%	0	1	2	3	4	5 и више <i>5 or more</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	11306	100,00	3908	2459	3017	1217	440	265
0	7254	64,16	3424	1639	1513	464	142	72
1	2358	20,86	368	579	883	357	108	63
2	965	8,54	78	159	403	208	78	39
3	383	3,39	18	55	134	86	58	32
4	147	1,30	7	17	36	42	26	19
5	94	0,83	3	4	25	28	13	21
6	44	0,39	4	2	13	12	5	8
7	31	0,27	6	3	4	8	5	5
8	10	0,09		1	2	6		1
9	9	0,08			1	2	4	2
10	5	0,04			1	2		2
11	2	0,02			1			1
12 и више <i>12 or more</i>	1	0,01			1			0
Непознато <i>Unknown</i>	3	0,03			1	1	1	0

8. ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИД ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022

8.13. Број жена које су имале прекид трудноће према броју живе деце и броју ранијих побачаја
Number of women who had an abortion by number of live children and number of previous abortions

(наставак/ continuation)

Број ранијих побачаја <i>Number of previous abortions</i>	Укупно Total		Број живе деце Number of live children					
	Број <i>Number</i>	%	0	1	2	3	4	5 и више <i>5 or more</i>
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	6039	100,00	2570	1328	1298	523	190	130
0	4170	69,05	2246	876	708	223	71	46
1	1179	19,52	248	323	370	157	46	35
2	432	7,15	51	88	155	84	34	20
3	149	2,47	13	31	43	31	18	13
4	48	0,79	3	4	13	15	10	3
5	30	0,50	2	2	5	7	4	10
6	10	0,17	3	1	1	4	1	0
7	13	0,22	4	2	1	1	3	2
8	1	0,02		1				0
9	4	0,07			1		3	0
10	2	0,03			1			1
12 и више <i>12 or more</i>	1	0,02				1		0
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	5267	100,00	1338	1131	1719	694	250	135
0	3084	58,55	1178	763	805	241	71	26
1	1179	22,38	120	256	513	200	62	28
2	533	10,12	27	71	248	124	44	19
3	234	4,44	5	24	91	55	40	19
4	99	1,88	4	13	23	27	16	16
5	64	1,22	1	2	20	21	9	11
6	34	0,65	1	1	12	8	4	8
7	18	0,34	2	1	3	7	2	3
8	9	0,17			2	6		1
9	5	0,09				2	1	2
10	3	0,06				2		1
11	2	0,04			1			1
Непознато <i>Unknown</i>	3	0,06			1	1	1	0

8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИД ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.***DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022***

8.14. Број жена које су имале медицински прекид трудноће према броју живе деце и броју ранијих побачаја
Number of women who had a medical abortion by number of live children and number of previous abortions

Број ранијих побачаја <i>Number of previous abortions</i>	Укупно Total		Број живе деце <i>Number of live children</i>					
	Број <i>Number</i>	%	0	1	2	3	4	5 и више <i>5 or more</i>
Република Србија <i>Republic of Serbia</i>	8090	100,00	2548	1497	2411	1034	382	218
0	5014	61,98	2273	965	1204	395	120	57
1	1691	20,90	211	355	701	288	89	47
2	760	9,39	41	113	319	183	71	33
3	324	4,00	10	44	116	75	52	27
4	123	1,52	4	11	30	37	23	18
5	83	1,03	1	4	21	27	12	18
6	39	0,48	2	1	11	12	5	8
7	31	0,38	6	3	4	8	5	5
8	9	0,11		1	2	5		1
9	7	0,09			1	1	4	1
10	5	0,06			1	2		2
11	1	0,01						1
Непознато Unknown	3	0,04			1	1	1	0

**8.ПОРОЂАЈИ И ПРЕКИДИ ТРУДНОЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.
DELIVERIES AND ABORTIONS IN REPUBLIC OF SERBIA, 2022**

8.14. Број жена које су имале медицински прекид трудноће према броју живе деце и броју ранијих побачаја
Number of women who had a medical abortion by number of live children and number of previous abortions

Број ранијих побачаја <i>Number of previous abortions</i>	Укупно Total		Број живе деце <i>Number of live children</i>						
	Број <i>Number</i>	%	0	1	2	3	4	5 и више <i>5 or more</i>	
Србија - Север <i>Serbia - North</i>	4194	100,00	1701	792	999	436	160	106	
0	2882	68,72	1511	508	564	197	63	39	
1	800	19,07	143	192	278	124	35	28	
2	313	7,46	30	62	108	68	30	15	
3	109	2,60	8	23	31	24	14	9	
4	37	0,88	3	2	11	11	7	3	
5	26	0,62		2	4	7	4	9	
6	7	0,17	2			4	1	0	
7	13	0,31	4	2	1	1	3	2	
8	1	0,02		1				0	
9	4	0,10			1		3	0	
10	2	0,05			1			1	
Србија - Југ <i>Serbia - South</i>	3896	100,00	847	705	1412	598	222	112	
0	2132	54,72	762	457	640	198	57	18	
1	891	22,87	68	163	423	164	54	19	
2	447	11,47	11	51	211	115	41	18	
3	215	5,52	2	21	85	51	38	18	
4	86	2,21	1	9	19	26	16	15	
5	57	1,46	1	2	17	20	8	9	
6	32	0,82		1	11	8	4	8	
7	18	0,46	2	1	3	7	2	3	
8	8	0,21			2	5		1	
9	3	0,08				1	1	1	
10	3	0,08				2		1	
11	1	0,03						1	
Непознато <i>Unknown</i>	3	0,08			1	1	1	0	

9.

ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ *ENVIRONMENT AND HEALTH*

Страна/Page

9. Животна средина и здравље у Републици Србији <i>Environment and health in Republic of Serbia</i>	132
9.1. Здравствена исправност воде за пиће у Републици Србији <i>Health safety of drinking water in Republic of Serbia</i>	134
9.1.1. Јавни водоводи и водни објекти у Републици Србији по окрузима,2022. <i>Public water-supply systems and others water supply sources by district in the Republic of Serbia, 2022</i>	137
9.1.2. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће из јавних водовода и водних објеката на физичко–хемијску исправност по окрузима у Републици Србији, 2022. <i>Number and percentage of water samples tested for physico-chemical safety in public water supplies and others water supply sources by district in the Republic of Serbia, 2022</i>	138
9.1.3. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће на микробиолошку исправност јавних водовода и водних објеката по окрузима у Републици Србији,2022. <i>Number and percentage of water samples tested for microbiological safety in public water supplies and others water supply sources by district in the Republic of Serbia,2022</i>	139
9.1.4. Јавни водоводи градских насеља по окрузима у Републици Србији,2022. <i>Urban public water-supply systems by district in the Republic of Serbia,2022</i>	140
9.1.5. Јавни водоводи градских насеља у Републици Србији, 2022. <i>Urban public water-supply systems in the Republic of Serbia, 2022</i>	141
9.1.6. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће из јавних водовода градских насеља на физичко–хемијску исправност по окрузима у Републици Србији, 2022. <i>Number and percentage of water samples tested for physico-chemical safety in urban public water supplies by district in the Republic of Serbia, 2022</i>	142
9.1.7. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће на микробиолошку исправност из јавних водовода градских насеља по окрузима у Републици Србији,2022. <i>Number and percentage of water samples tested for microbiological safety in urban water supplies by district in the Republic of Serbia,2022</i>	143
9.1.8. Хидричне епидемије према врсти оболења у Републици Србији, (2018–2022.) <i>Water-borne outbreaks by type of disease in the Republic of Serbia, (2018- 2022)</i>	144
9.1.9. Учешће хидричних епидемија у укупном броју свих епидемија у Републици Србији, (2018–2022). <i>Share of water-borne outbreaks in total outbreaks in the Republic of Serbia, (2018–2022)</i>	144

9.1.10.	Процентуална заступљеност оболелих у хидричним епидемијама у укупном броју оболелих у свим епидемијама, (2018–2022.) <i>Percentage of cases with water-borne outbreaks out of the total cases in all epidemics (2018-2022)</i>	144
9.2.	Квалитет ваздуха у Републици Србији <i>Air quality in Republic of Serbia</i>	145
9.2.1.	Средња годишња вредност показатеља имисије општег загађења у насељима на територији Републике Србије,2022. <i>Median annual imission for general pollution indicators in the settlement of Republic of Serbia,2022</i>	147
9.2.2.	Промене нивоа аерозагађења општим загађујућим материјама у односу на претходну годину 2021–2022. <i>Changes in levels of air pollution by general pollutants over previous year, 2021-2022</i>	150
9.2.3.	Максималне вредности за сумпор-диоксид и чађ, 2022. <i>Daily maximum values for sulphur-dioxide and soot, 2022</i>	151
9.2.4.	Обим праћења специфичних загађујућих супстанција у мрежи станица здравствене службе по насељима на територији Републике Србије у периоду 2013-2022. године (број мерних места) <i>Monitoring coverage of specific air pollutants in the network of urban sampling units for the period 2013-2022 (No. of sampling sites)</i>	152
9.2.5.	Средња годишња вредност тешких метала у PM10 у мрежи 10 у мрежи ЗЈЗ/ИЈЗ станица на територији Републике Србије у 2022. години <i>PM10 heavy metals contents in the IPHs network of sampling sites in 2022</i>	154
9.3.	Здравствена исправност хране и предмета опште употребе у Републици Србији <i>Health safety of food and consumer goods in Republic of Serbia</i>	155
9.3.1.	Хемијска исправност намирница по групама намирница и по параметрима испитивања у Републици Србији, 2022. <i>Chemical safety of food by type and tested parameters in the Republic of Serbia, 2022</i>	159
9.3.2.	Микробиолошка исправност намирница по групама намирница и по параметрима испитивања у Републици Србији, 2022. <i>Microbiological safety of food by type and tested parameters in the Republic of Serbia, 2022</i>	164
9.3.3.	Хемијска исправност предмета опште употребе у Републици Србији, 2022. <i>Chemical safety of consumer goods in the Republic of Serbia, 2022</i>	167
9.3.4.	Микробиолошка исправност предмета опште употребе у Републици Србији, 2022. <i>Microbiological safety of consumer goods in the Republic of Serbia, 2022</i>	169
9.3.5.	Физичкохемијска исправност флашираних вода домаћег порекла,2022. <i>Chemical safety of bottled water of domestically produced water in the Republic of Serbia, 2022</i>	170
9.3.6.	Физичкохемијска исправност флашираних вода из увоза, 2022. <i>Chemical safety of bottled water of imported in the Republic of Serbia, 2022</i>	172
9.3.7.	Микробиолошка исправност флашираних вода домаћег порекла, 2022. <i>Microbiological safety of bottled water of domestically produced water in the Republic of Serbia, 2022</i>	174
9.3.8.	Микробиолошка исправност флашираних вода из увоза, 2022. <i>Microbiological safety of bottled water of imported in the Republic of Serbia, 2022</i>	175

9.1 ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ ВОДЕ ЗА ПИЋЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

У 2022. години на територији Републике Србије у 25 области укупно је контролисано 2188 јавних водовода и водних објеката. Од укупног броја контролисано је 156 јавних водовода градских насеља, 768 јавних водовода сеоских насеља и 1264 водних објеката (табела бр. 9.1.1).

Физичко– хемијска исправност испитана је на укупно 93.594 узорака воде за пиће од којих је 15.785 или 16,9% било неисправно (табела 9.1.2).

Микробиолошка исправност испитана је на укупно 95.643 узорака воде за пиће од којих је 5295 или 5,5% било неисправно (табела 9.1.3)

Од укупног броја контролисаних јавних водовода градских насеља у Републици Србији у 2022. години 20 или 12,8% водовода има истовремено и физичко-хемијску и микробиолошку неисправност, док је 105 или 67,3% водовода исправно, односно има мање од 5% микробиолошки и мање од 20% физичко-хемијски неисправних узорака воде на годишњем нивоу (табела 9.1.4).

На територији Републике Србије у 25 области укупно је контролисано 156 јавних водовода градских насеља и то 43 у региону Војводине, 74 у региону Шумадије и Западне Србије, 32 у региону Источне и Јужне Србије и 7 у региону Београда (табела 9.1.5).

Физичко-хемијска исправност испитана је на укупно 68.637 узорака воде за пиће из јавних водовода градских насеља, од којих је 5070 или 7,4% било неисправно (табела 9.1.6).

Најчешћи параметри физичко-хемијске неисправности су повећана мутноћа и боја, повишене концентрације гвожђа, мангана, амонијака, нитрата, нитрита, као и повећан утрошак калијум-перманганата.

На микробиолошку исправност је испитано 69.500 узорака воде за пиће из јавних водовода градских насеља од којих је 1476 или 2,1% било неисправно (табела 9.1.7).

Најчешћи узрочници микробиолошке неисправности су повећан број аеробних мезофилних и укупних колиформних бактерија као и присуство колиформних бактерија.

У 2022. години у Републици Србији није регистрована ни једна хидрична епидемија.

Учешће хидричних епидемија у укупном броју свих епидемија је износило 0,0%, (табела 9.1.9). а проценутална заступљености оболелих у хидричним епидемијама у укупном броју оболелих у свим епидемијама је износила 0,00% (табела 9.1.10).

9.1 HEALTH SAFETY OF DRINKING WATER IN REPUBLIC OF SERBIA

In 2022, in the territory of the Republic of Serbia, in 25 district, 2188 public water supply systems and others water supply sources were inspected, of which 156 public water supply in urban areas, 768 in rural areas and 1264 others water supply sources (Table no. 9.1.1).

93.594 drinking water samples were inspected for physicochemical safety, of which 15.785 or 16.9% did not meet the standards for physicochemical quality (Table no. 9.1.2).

95.643 water samples were inspected for microbiological safety. Of those, 5295 or 5.5% were contaminated samples (Table no. 9.1.3).

Of the total number of inspected urban water supply systems in the Republic of Serbia in 2022, 20 or 12.8% water supply systems were non-compliant both in terms of physicochem 67.3 % water supply systems were compliant, that is, they had less than 5% microbiologically and less than 20% physically and chemically contaminated samples of water per year (Table 9.1.4).

In 2022, in the territory of the Republic of Serbia, in 25 district, 156 urban public water supply were inspected of which 43 in region Vojvodina, 74 in region Sumadija and Western Serbia, 32 in region Eastern and South Serbia and 7 in region Belgrade (Table 9.1.5).

In terms of physicochemical safety, 68.637 drinking water samples were inspected in urban water supply systems of which 5070 or 7.4%. did not meet the standards for physicochemicals quality (Table 9.1.6).

The most common parameters of physicochemical non-compliance are increased turbidity and colour, increased concentrations of iron, manganese, ammonia, nitrates, nitrites as well as increased consumption of potassium-permanganate.

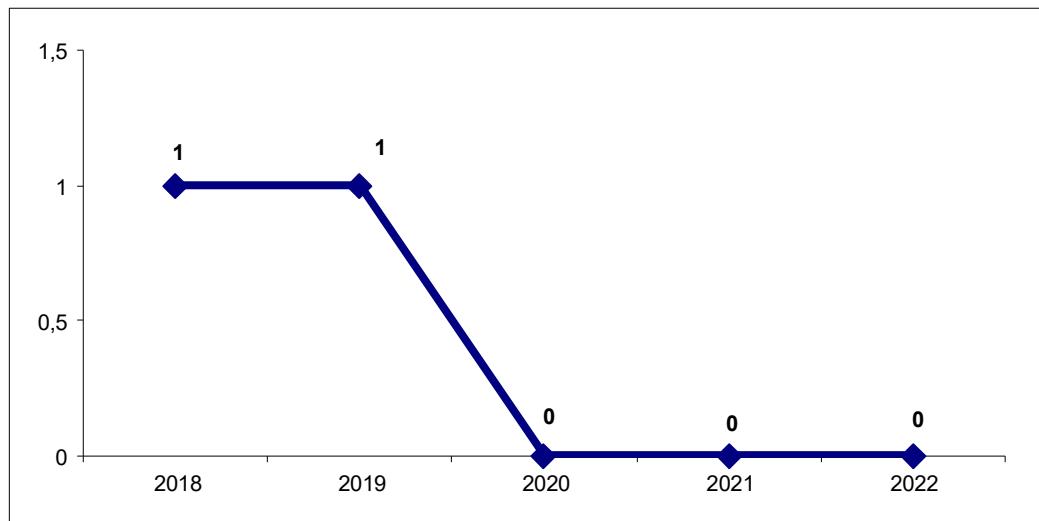
In terms of microbiological safety, 69.500 drinking water samples were inspected in urban water supply systems of which 1476 or 2.1% did not meet the standards for microbiological quality (Table 9.1.7).

The most common causes of microbiological non-compliance were an increased number of aerobic mesophylic and total coliform bacteria, presence of coliform bacteria.

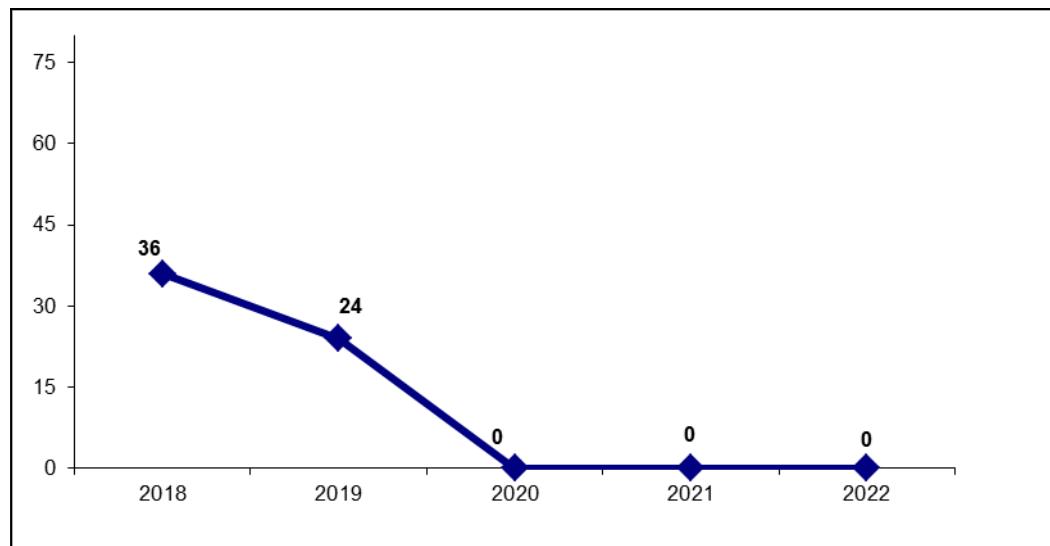
In 2022, there is no water-borne outbreak registered in the Republic of Serbia.

The share of water-borne diseases in the total number of all epidemics is 0.0% (Table 9.1.9), and the percentage of cases in water-borne epidemics of all cases due to epidemics is 0.00% (Table 9.1.10).

Графикон 9.1.1. Број хидричних епидемија у Републици Србији, 2018-2022.
Number of water-borne outbreaks in the Republic of Serbia, 2018-2022

Графикон 9.1.2. Број оболелих у хидричним епидемијама у Републици Србији, 2018-2022.
Number of cases in water-borne outbreaks in the Republic of Serbia, 2018-2022.

9.1.1 Јавни водоводи и водни објекти у Републици Србији по окрузима , 2022

Public water-supply systems and others water supply sources by district in the Republic of Serbia, 2022

ОКРУГ <i>DISTRICT</i>	Број контролисаних јавних водовода и водних објеката <i>No. of inspected public water supply systems and others water sources</i>	Број контролисаних јавних водовода градских насеља <i>No. of inspected urban public water supply systems</i>	Број контролисаних јавних водовода сеоских насеља <i>No. of inspected rural public water supply systems</i>	Број контролисаних водних објеката <i>No. of inspected others water supply sources</i>
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>SEVERNODJAKI</i>	88	3	32	53
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>ZAPADNOBACKI</i>	48	5	27	16
ЈУЖНОБАЧКИ <i>JUZNOBACKI</i>	112	11	47	54
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>SEVERNDOBANATSKI</i>	45	6	39	0
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>SREDNJBANATSKI</i>	79	5	50	24
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>JUZNOBANATSKI</i>	85	8	69	8
СРЕМСКИ <i>SREMSKI</i>	116	5	53	58
МАЧВАНСКИ <i>MACVANSKI</i>	96	8	29	59
КОЛУБАРСКИ <i>KOLUBARSKI</i>	53	6	41	6
ПОДУНАВСКИ <i>PODUNAVSKI</i>	179	4	13	162
БРАНИЧЕВСКИ <i>BRANICEVSKI</i>	269	8	51	210
ШУМАДИЈСКИ <i>SUMADIJSKI</i>	71	7	51	13
ПОМОРАВСКИ <i>POMORAVSKI</i>	13	6	7	0
БОРСКИ <i>BORSKI</i>	33	5	17	11
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>ZAJECARSKI</i>	45	4	10	31
ЗЛАТИБОРСКИ <i>ZLATIBORSKI</i>	129	11**	72	46
МОРАВИЧКИ <i>MORAVICKI</i>	268	4	35	229
РАШКИ <i>RASKI</i>	70	5	16	49
РАСИНСКИ <i>RASINSKI</i>	115	6	16	93
НИШАВСКИ <i>NISAVSKI</i>	24	7	13	4
ТОПЛИЧКИ <i>TOPLICKI</i>	4	4	0	0
ПИРОТСКИ <i>PIROTSKI</i>	43	4	30	9
ПЧИЊСКИ <i>PCINJSKI</i>	59	7	36	16
ЈАБЛАНИЧКИ <i>JABLONICKI</i>	86	10	3	73
ГРАД БЕОГРАД <i>BELGRADE</i>	58	7	11	40
UKUPNO	2188	156	768	1264
TOTAL	100%	7,1%	35,1%	57,8%

• Водни објекти су део мреже јавних водовода

** Један од 11 јавних водовода је регионалан

9.1.2. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће из јавних водовода и водних објеката на физичко–хемијску исправност по округима у Републици Србији, 2022.

Number and percentage of water samples tested for physico-chemical safety in public water supplies and others water supply sources by district in the Republic of Serbia, 2022

ОКРУГ <i>DISTRICT</i>	Број испитиваних узорака воде за пиће <i>No. of tested drinking water samples</i>	Број узорака који не одговарају Правилнику <i>No. of samples non-compliant with Rulebook</i>	Процент узорака који не одговарају Правилнику <i>% of samples non-compliant with Rulebook</i>
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>SEVERNDOBACKI</i>	2482	1161	46,8
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>ZAPADNOBACKI</i>	3007	1230	40,9
ЈУЖНОБАЧКИ <i>JUZNOBACKI</i>	9106	1511	16,6
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>SEVERNDOBANATSKI</i>	2483	2364	94,5
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>SREDNJEVANATSKI</i>	3125	2903	92,3
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>JUZNOBANATSKI</i>	5106	2200	43,1
СРЕМСКИ <i>SREMSKI</i>	3072	1024	33,3
МАЧВАНСКИ <i>MACVANSKI</i>	2351	205	8,7
КОЛУБАРСКИ <i>KOLUBARSKI</i>	1960	111	5,7
ПОДУНАВСКИ <i>PODUNAVSKI</i>	3573	328	9,2
БРАНИЧЕВСКИ <i>BRANICEVSKI</i>	3169	320	10,1
ШУМАДИЈСКИ <i>SUMADIJSKI</i>	2385	84	3,5
ПОМОРАВСКИ <i>POMORAVSKI</i>	2139	63	2,9
БОРСКИ <i>BORSKI</i>	1900	206	10,8
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>ZAJECARSKI</i>	1163	63	5,4
ЗЛАТИБОРСКИ <i>ZLATIBORSKI</i>	5144	145	2,8
МОРАВИЧКИ <i>MORAVICKI</i>	3073	206	10,8
РАШКИ <i>RASKI</i>	4195	56	1,3
РАСИНСКИ <i>RASINSKI</i>	4165	147	3,5
НИШАВСКИ <i>NISAVSKI</i>	10.593	16	0,2
ТОПЛИЧКИ <i>TOPLICKI</i>	701	47	6,7
ПИРОТСКИ <i>PIROTSKI</i>	2002	28	1,4
ПЧИЊСКИ <i>PCINJSKI</i>	1838	112	6,1
ЈАБЛАНИЧКИ <i>JABLANICKI</i>	1794	17	2,0
ГРАД БЕОГРАД <i>BELGRADE</i>	13.068	1256	9,6
УКУПНО <i>TOTAL</i>	93.594	15.785	16,9%

9.1.3. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће на микробиолошку исправност јавних водовода и водних објеката по окрузима у Републици Србији, 2022.

Number and percentage of water samples tested for microbiological safety in public water supplies and others water supply sources by district in the Republic of Serbia, 2022.

ОКРУГ <i>DISTRICT</i>	Број испитиваних узорака воде за пиће <i>No. of tested drinking water samples</i>	Број узорака који не одговарају Правилнику <i>No. of samples non-compliant with Rulebook</i>	Процент узорака који не одговарају Правилнику <i>% of samples non-compliant with Rulebook</i>
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>SEVERNDOBACKI</i>	3610	576	16,0
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>ZAPADNOBACKI</i>	3065	315	10,3
ЈУЖНОБАЧКИ <i>JUZNOBACKI</i>	9132	667	7,3
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>SEVERNDOBANATSKI</i>	2554	157	6,2
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>SREDNJBANATSKI</i>	3152	247	7,8
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>JUZNOBANATSKI</i>	5231	420	8,0
СРЕМСКИ <i>SREMSKI</i>	3303	300	9,1
МАЧВАНСКИ <i>MACVANSKI</i>	2356	139	5,9
КОЛУБАРСКИ <i>KOLUBARSKI</i>	1960	46	2,3
ПОДУНАВСКИ <i>PODUNAVSKI</i>	3570	161	4,5
БРАНИЧЕВСКИ <i>BRANICEVSKI</i>	3185	321	10,1
ШУМАДИЈСКИ <i>SUMADIJSKI</i>	2507	147	5,9
ПОМОРАВСКИ <i>POMORAVSKI</i>	2139	37	1,7
БОРСКИ <i>BORSKI</i>	1900	144	7,6
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>ZAJECARSKI</i>	1163	49	4,2
ЗЛАТИБОРСКИ <i>ZLATIBORSKI</i>	5158	380	7,4
МОРАВИЧКИ <i>MORAVICKI</i>	3146	165	5,2
РАШКИ <i>RASKI</i>	4234	65	1,5
РАСИНСКИ <i>RASINSKI</i>	4238	77	1,8
НИШАВСКИ <i>NISAVSKI</i>	10.593	28	0,3
ТОПЛИЧКИ <i>TOPLICKI</i>	701	5	0,7
ПИРОТСКИ <i>PIROTSKI</i>	2013	70	3,5
ПЧИНЬСКИ <i>PCINJSKI</i>	1838	113	6,1
ЈАБЛАНИЧКИ <i>JABLJANICKI</i>	1827	57	3,2
ГРАД БЕОГРАД <i>BELGRADE</i>	13.068	609	4,7
УКУПНО <i>TOTAL</i>	95.643	5295	5,5

9.1.4. Јавни водоводи градских насеља по окрузима у Републици Србији, 2022

Urban public water-supply systems by district in the Republic of Serbia, 2022

ОКРУГ <i>DISTRICT</i>	Број контролисаних јавних водовода градских насеља	Број исправних јавних водовода градских насеља	Број јавних водовода градских насеља са физ.-хем. неисправношћу	Број јавних водовода градских насеља са микробиол. неисправношћу	Број јавних водовода градских насеља са физ.-хем и микробиол. неисправношћу
	<i>No. of inspected urban public water supply systems</i>	<i>No. of compliant urban public water supply systems</i>	<i>No. of urban public water supply systems with phys.-chem. non-compliance</i>	<i>No. of urban public water supply systems with microbiological non-compliance</i>	<i>No. of urban public water supply systems with phys.-chem. & microb. non-compliance</i>
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>SEVERNOBACI</i>	3	0	1	0	2
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>ZAPADNOBACI</i>	5	2	0	0	3
ЈУЖНОБАЧКИ <i>JUZNObACI</i>	11	5	1	0	5
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>SEVERNObANATSKI</i>	6	0	4	0	2
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>SREDNJEBAHATSKI</i>	5	0	3	0	2
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>JUZNObANATSKI</i>	8	1	2	3	2
СРЕМСКИ <i>SREMSKI</i>	5	1	0	2	2
МАЧВАНСКИ <i>MACVANSKI</i>	8	7	1	0	0
КОЛУБАРСКИ <i>KOLUBARSKI</i>	6	5	1	0	0
ПОДУНАВСКИ <i>PODUNAVSKI</i>	4	4	0	0	0
БРАНИЧЕВСКИ <i>BRANICEVSKI</i>	8	6	0	1	1
ШУМАДИЈСКИ <i>SUMADIJSKI</i>	7	6	1	0	0
ПОМОРАВСКИ <i>POMORAVSKI</i>	6	6	0	0	0
БОРСКИ <i>BORSKI</i>	5	4	1	0	0
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>ZAJECARSKI</i>	4	3	1	0	0
ЗЛАТИБОРСКИ <i>ZLATIBORSKI</i>	11	8	0	3	0
МОРАВИЧКИ <i>MORAVICKI</i>	4	4	0	0	0
РАШКИ <i>RASKI</i>	5	5	0	0	0
РАСИНСКИ <i>RASINSKI</i>	6	6	0	0	0
НИШАВСКИ <i>NISAVSKI</i>	7	7	0	0	0
ТОПЛИЧКИ <i>TOPLICKI</i>	4	4	0	0	0
ПИРОТСКИ <i>PIROTSKI</i>	4	2	0	2	0
ПЧИЊСКИ <i>PCINJSKI</i>	7	7	0	0	0
ЈАБЛАНИЧКИ <i>JABLANICKI</i>	10	8	0	2	0
ГРАД БЕОГРАД <i>BEOGRAD</i>	7	4	1	1	1
УКУПНО <i>TOTAL</i>	156	105	17	14	20

9.1.5. Јавни водоводи градских насеља у Републици Србији, 2022
Urban public water-supply systems in the Republic of Serbia, 2022

	Исправни јавни водоводи градских насеља бр (%) Compliant urban public water supply systems n (%)	Јавни водоводи градских насеља са физ.-хем. неисправношћу бр (%) Urban public water supply systems with phys.- chem non-compliance n (%)	Јавни водоводи Градских насеља са микроб. неисправношћу бр (%) Urban public wat. supply systems with microbiol. non-compliance n (%)	Јавни водоводи градских насеља са физ.-хем. и микроб. неисправношћу бр (%) Urban public wat. supply systems with phys.-chem and microbiol. non-compliance n (%)
ВОЈВОДИНА <i>VOJVODINA</i> 43 (100)	9 (20,9%)	11 (25,6%)	5 (11,6%)	18 (41,9%)
ШУМАДИЈА И ЗАПАДНА СРБИЈА <i>SUMADIJA AND WESTERN SERBIA</i> 74 (100%)	64 (86,4%)	5 (6,8%)	4 (5,4%)	1 (1,4%)
ИСТОЧНА И ЈУЖНА СРБИЈА <i>EASTERN AND SOUTH SERBIA</i> 32 (100%)	28 (87,2 %)	0 (0,0%)	4 (12,5%)	0 (0,0%)
РЕГИОН БЕОГРАД <i>BELRADE REGION</i> 7 (100%)	4 (57,4%)	1 (14,3%)	1 (14,3%)	1 (14,3%)
РЕПУБЛИКА СРБИЈА <i>REPUBLIC OF SERBIA</i> 156 100%)	105(67,3%)	12 (7,7%)	17 (10,9%)	22 (14,1%)

9.1.6. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће из јавних водовода градских насеља на физичко-хемијску исправност по окрузима у Републици Србији, 2022.

Number and percentage of water samples tested for physico-chemical safety in urban public water supplies by district in the Republic of Serbia, 2022.

ОКРУГ DISTRICT	Број испитиваних узорака воде за пиће No. of tested drinking water samples	Број узорака који не одговарају Правилнику No. of samples non-compliant with Rulebook	Процент узорака који не одговарају Правилнику % of samples non- compliant with Rulebook
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>SEVERNOBACKI</i>	1460	427	29,3
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>ZAPADNOBACKI</i>	1557	251	16,1
ЈУЖНОБАЧКИ <i>JUZNOBACKI</i>	7485	340	4,5
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>SEVERNDOBANATSKI</i>	597	557	93,3
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>SREDNJEVANATSKI</i>	1005	952	94,7
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>JUZNOBANATSKI</i>	2670	244	9,1
СРЕМСКИ <i>SREMSKI</i>	1774	610	34,4
МАЧВАНСКИ <i>MACVANSKI</i>	1644	21	1,3
КОЛУБАРСКИ <i>KOLUBARSKI</i>	1456	63	4,3
ПОДУНАВСКИ <i>PODUNAVSKI</i>	3124	229	7,3
БРАНИЧЕВСКИ <i>BRANICEVSKI</i>	1951	37	1,9
ШУМАДИЈСКИ <i>SUMADIJSKI</i>	2202	60	2,7
ПОМОРАВСКИ <i>POMORAVSKI</i>	1869	27	1,4
БОРСКИ <i>BORSKI</i>	1184	101	8,5
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>ZAJECARSKI</i>	702	11	1,6
ЗЛАТИБОРСКИ <i>ZLATIBORSKI</i>	3441	93	2,7
МОРАВИЧКИ <i>MORAVICKI</i>	2170	16	0,7
РАШКИ <i>RASKI</i>	2992	11	0,4
РАСИНСКИ <i>RASINSKI</i>	3366	13	0,4
НИШАВСКИ <i>NISAVSKI</i>	10.477	7	0,1
ТОПЛИЧКИ <i>TOPLICKI</i>	693	46	6,6
ПИРОТСКИ <i>PIROTSKI</i>	1083	5	0,5
ПЧИЊСКИ <i>PCINJSKI</i>	1257	6	0,5
ЈАБЛАНИЧКИ <i>JABLANICKI</i>	1621	0	0,0
ГРАД БЕОГРАД <i>BEograd</i>	10.857	943	8,7
УКУПНО TOTAL	68.637	5070	7,4

9.1.7. Број и проценат испитиваних узорака воде за пиће на микробиолошку исправност из јавних водовода градских насеља по округима у Републици Србији, 2022.
Number and percentage of water samples tested for microbiological safety in urban water supplies by district in the Republic of Serbia, 2022.

ОКРУГ DISTRICT	Број испитиваних узорака воде за пиће	Број узорака који не одговарају Правилнику	Проценат узорака који не одговарају Правилнику
	<i>No. of tested drinking water samples</i>	<i>No. of samples non-compliant With Rulebook</i>	<i>% of samples non-compliant With Rulebook</i>
СЕВЕРНОБАЧКИ <i>SEVERNOBACKI</i>	2052	342	16,7
ЗАПАДНОБАЧКИ <i>ZAPADNOBACKI</i>	1563	69	4,4
ЈУЖНОБАЧКИ <i>JUZNOBACKI</i>	7485	111	1,5
СЕВЕРНОБАНАТСКИ <i>SEVERNDOBANATSKI</i>	618	47	7,6
СРЕДЊЕБАНАТСКИ <i>SREDNJEVANATSKI</i>	1021	48	4,7
ЈУЖНОБАНАТСКИ <i>JUZNOBANATSKI</i>	2771	153	5,5
СРЕМСКИ <i>SREMSKI</i>	1829	129	7,1
МАЧВАНСКИ <i>MACVANSKI</i>	1644	18	1,1
КОЛУБАРСКИ <i>KOLUBARSKI</i>	1456	1	0,0
ПОДУНАВСКИ <i>PODUNAVSKI</i>	3123	72	2,3
БРАНИЧЕВСКИ <i>BRANICEVSKI</i>	1940	45	2,3
ШУМАДИЈСКИ <i>SUMADIJSKI</i>	2202	4	0,2
ПОМОРАВСКИ <i>POMORAVSKI</i>	1869	15	0,8
БОРСКИ <i>BORSKI</i>	1184	26	2,2
ЗАЈЕЧАРСКИ <i>ZAJEČARSKI</i>	702	6	0,9
ЗЛАТИБОРСКИ <i>ZLATIBORSKI</i>	3441	89	2,6
МОРАВИЧКИ <i>MORAVICKI</i>	2242	3	0,1
РАШКИ <i>RASKI</i>	2993	11	0,4
РАСИНСКИ <i>RASINSKI</i>	3366	17	0,5
НИШАВСКИ <i>NISAVSKI</i>	10.477	6	0,1
ТОПЛИЧКИ <i>TOPLICKI</i>	693	4	0,6
ПИРОТСКИ <i>PIROTSKI</i>	1089	31	2,9
ПЧИНЈСКИ <i>PCINJSKI</i>	1257	1	0,1
ЈАБЛанички <i>JABLANKI</i>	1626	10	0,6
ГРАД БЕОГРАД <i>BEOGRAD</i>	10.857	235	2,2
УКУПНО TOTAL	69.500	1476	2,1

9.1.8. Хидричне епидемије према врсти оболења у Републици Србији, (2018-2022.)
Water-borne outbreaks by type of disease in the Republic of Serbia, (2018- 2022)

Врста оболења <i>Type of disease</i>	Година <i>Year</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Infectiones intestin. bacter.*	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	-	-	-	-	-
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	-	-	-	-	-
Shigelloses	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	-	-	-	-	-
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	-	-	-	-	-
Hepatitis virosa acuta A**	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	-	-	-	-	-
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	-	-	-	-	-
Infectio intestin. viralis.***	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	-	-	-	-	-
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	-	-	-	-	-
Diarrhoea et gastroenteritis causa infectiva suspecta	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	1	1	0	0	0
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	36	24	0	0	0
Meningitis enteroviralis	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	-	-	-	-	-
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	-	-	-	-	-
Otitis externa bacterialis	бр. епидемија <i>no.of epid.</i>	-	-	-	-	-
	бр. оболелих <i>no.of cases</i>	-	-	-	-	-

* узрочник *Pseudomonas aeruginosa* - *infectious agent Pseudomonas aeruginosa*

** узрочник доказан - *infectious agent proven*

*** узрочник није доказан - *infectious agent not proven*

9.1.9. Учешће хидричних епидемија у укупном броју свих епидемија у Републици Србији, (2018–2022)
Share of water-borne outbreaks in total outbreaks in the Republic of Serbia, (2018–2022)

Година <i>Year</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Удео (%) <i>Share (%)</i>	0,52	0,70	0,00	0,00	0,00

**9.1.10. Процентуална заступљеност оболелих у хидричним епидемијама у укупном броју оболелих
у свим епидемијама, (2018-2022.)**
Percentage of cases with water-borne outbreaks out of the total cases in all epidemics (2018-2022)

Година <i>Year</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Удео (%) <i>Share (%)</i>	0,38	0,09	0,00	0,00	0,00

9.2 КВАЛИТЕТ УРБАНОГ ВАЗДУХА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Систематско праћење квалитета ваздуха (имисија) се обавља путем мерења и евидентирања вредности појединачних индикатора у оквиру државне и локалних мрежа мерних станица. Овде су изнети подаци из мониторинга обављеног од стране института/завода за јавно здравље.

Вредности индикатора за 2022. годину показују:

Сумпор-диоксид је током 2022. године праћен у 69 насеља на 101 мерном месту. Насеља најмање загађена сумпор-диоксидом у 2022. години били су Горњи Милановац, Крагујевац и Чачак. Најзагађенија насеља сумпор-диоксидом током 2022. године била су Бор, Елемир, Смедерево и Брадарац (табела 9.2.1).

Пад загађености ваздуха сумпор-диоксидом у односу на претходну годину забележен је у Београду, Бору, Војловици, Врању, Елемиру, Зрењанину, Јагодини, Лазаревцу, Сремској Митровици, Ђуприји, Панчеву и Шапцу, док је у Ваљеву, Великим Црљенима, Зајечару, Каћу, Косовској Митровици, Костолцу, Пожаревцу, Прибоју, Смедереву, Старчеву, Трстенику и Ужицу загађеност била нешто већа него претходне године. Вредности су биле уједначене са онима из претходне године у Нишу, Нишкој Бањи, Сенти, Сремској Каменици и Чачку (табела 9.2.2).

Чађ је током 2022. године праћена у 51 насељу на 88 мерних места. Насеља која су у 2022. била најмање загађена овим полутантом су Градина, Димитровград, Горњи Милановац и Нишка Бања. Најзагађенија насеља у погледу присуства чађи била су Ужице и Елемир.

Пад загађености ваздуха димом у односу на претходну годину забележен је у Београду,

Горњем Милановцу, Елемиру, Зајечару, Зрењанину, Јагодини, Костолцу, Лесковцу, Обреновцу, Пожаревцу, Смедереву, Ђуприји и Чачку, док је у Ваљеву, Крагујевцу, Краљеву, Крушевцу, Сенти, Трстенику и Ужицу забележен пораст загађења овим полутантом. Вредности су биле уједначене са онима из претходне године у Бору, Брадарцу, Врању, Звечану, Кикинди, Косовској Митровици, Нишу, Нишкој Бањи, Панчеву, Прибоју, Севојну, Сремској Митровици и Шапцу. (табела 9.2.1, табела 9.2.2).

Специфичне загађујуће супстанције током 2022. године праћене су у 53 насеља на 134 мерна места (табела 9.2.4).

Средња годишња вредност имисије **амонијака** је приказана само за Ковин ($17,00 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Панчево ($4,86 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и Шабац ($29,42 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Средња годишња вредност имисије **азот-диоксида** је само у Смедереву, Краљеву и Нишу прешла дозвољену средњу годишњу граничну вредност за насељена места од $40,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Средње годишње вредности за **PM₁₀** су биле изнад дозвољене средње годишње вредности ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) у агломерацији Београд и то у Земуну - Трг Авијатичара ($44,40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и Угриновачка ($44,50 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Врачар - Франш ($41,20 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Борчи ($46,50 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Лештанима ($53,70 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Сопоту ($40,30 \mu\text{g}/\text{m}^3$), као и у Ариљу ($77,17 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Ваљеву ($66,30 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Војловици ($41,31 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Вранову ($44,11 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Великим Црљенима ($40,90 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Колубара Б ($40,90 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Краљеву ($44,04 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Лесковцу ($78,00 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Пожаревцу ($42,51 \mu\text{g}/\text{m}^3$), Старчеву ($40,83 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и Суботици ($41,00 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

9.2. URBAN AIR QUALITY IN REPUBLIC OF SERBIA

Systematic monitoring of air quality (imission) is performed by measuring and recording the values of certain indicators within the national and local network of sampling sites. Data presented in this report generate from the monitoring performed by the local Institutes of Public Health.

Indicator values measured in 2022. show the following:

Sulphur-dioxide (SO₂) has been monitored in 69 settlements at 101 sampling sites in 2022. Settlements least polluted with SO₂ in 2022 were Gornji Milanovac, Kragujevac and Čačak. The settlements most polluted by SO₂ in 2022 were Bor, Elemir, Smederevo, and Bradarac (Table 9.2.1).

In comparison to the previous year data, SO₂ values have declined in Belgrade, Bor, Vojlovica, Vranje, Elemir, Zrenjanin, Jagodina, Lazarevac, Sremska Mitrovica, Ćuprija, Pančevo, and Šabac, while an increase in annual average values was noted in Valjevo, Veliki Crnjeni, Zaječar, Kać, Kosovska Mitrovica, Kostolac, Požarevac, Priboj, Smederevo, Starčevo, Trstenik, and Užice. Values similar to last year were noted in: Niš, Niška Banja, Senta, Sremska Kamenica, and Čačak (Table 9.2.2).

Soot (black smoke) has been monitored in 51 settlements at 88 sampling sites in 2022. The settlements least polluted with soot in 2022 were Gradina, Dimitrovgrad, Gornji Milanovac, and Niška banja. The settlements most polluted with soot in 2022 were Užice and Elemir.

In comparison with the previous year, soot values have declined in Belgrade, Gornji Milanovac, Elemir, Zaječar, Zrenjanin, Jagodina, Kostolac, Leskovac, Obrenovac, Požarevac, Smederevo, Ćuprija, and Čačak, while an increase in annual average values has been recorded in Valjevo, Kragujevac, Kraljevo, Kruševac, Senta, Trstenik, and Užice. Values similar to last year were noted in: Bor, Bradarac, Vranje, Zvečan, Kikinda, Kosovska Mitrovica, Niš, Niška Banja, Pančevo, Priboj, Sevojno, and Sremska Mitrovica, and Šabac (Tables 9.2.1, 9.2.2).

Specific pollutants were monitored in 53 settlements at 134 sampling sites in 2022 (Table 9.2.4)

Mean annual imission value for **ammonia** was noted only for Kovin (17.00 µg/m³), Pančevo (4.86 µg/m³) and Šabac (29.42 µg/m³).

Mean annual imission value for **nitrogen-dioxide** exceeded the permissible avarage annual value for inhabited areas (40.0µg/m³) only in Smederevo, Kraljevo and Niš.

Mean annual values for **PM₁₀** were beyond the permissible average annual LV for inhabited areas (40.0 µg/m³) in Belgrade Agglomeration in: Zemun – Trg Avijatičara (44.40 µg/m³) and Ugrinovačka (44.50 µg/m³); Vračar - Franš (41.20 µg/m³), Borča (46.50 µg/m³), Leštane (53.70 µg/m³), and Sopot (40.30 µg/m³). Others include: Arilje (77.17 µg/m³), Valjevo (66.30 µg/m³), Vojlovica (41.31 µg/m³), Vrano (44.11 µg/m³), Veliki Crnjeni (40.90 µg/m³), Kolubara B (40.90 µg/m³), Kraljevo (44.04 µg/m³), Leskovac (78.00 µg/m³), Požarevac (42.51 µg/m³), Starčevo (40.83 µg/m³), and Subotica (41.00 µg/m³).

9.2. КВАЛИТЕТ УРБАНОГ ВАЗДУХА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

URBAN AIR QUALITY IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.2.1. Средња годишња вредност имисије показатеља општег загађења у мрежи ЗЈЗ станица Републике Србије у 2022. години ($\square\text{g}/\text{m}^3$)

Mean annual imission values for general pollutants in the local IPHs network sampling sites on the territory of Republic of Serbia, 2022

Насеље - Settlement	Сумпор-диоксид - Sulphur dioxide			Чађ - Soot (black smoke)			Таложне материје - Dust loading	
	C _{sr}	Мерна места	Бр. дана >ГВ (%)	C _{sr}	Мерна места	Бр. дана >ГВ (%)	C _{sr}	Мерна места
	Mean AV ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Sampling sites	No. of days > ILV (%)	Mean AV ($\square\text{g}/\text{m}^3$)	Sampling sites	No. of days > ILV (%)	Mean AV ($\text{mg}/\text{m}^2/\text{dan}$)	Sampling sites
1. Апатин - Apatin							179,37	5
2. Брадарац - Bradarac	36,70	1	0	7,02	1	0	129,05	1
3. Ваљево - Valjevo	12,01	1		15,45	1	2,62		
4. В. Црљени - V.Crljeni	30,80	1	1	0,27				
5. Војловица - Vojlovica	8,60	1	0					
6. Врање - Vranje	13,57	4	0,08	10,27	4	0,82	214,6	4
7. Врањска бања - Vranjska banja							213,4	1
8. Г. Милановац - G.Milanovac	1,95	1	0	5,31	1	0	118,93	1
9. Грабовац / КМ - Grabovac/KM							161,59	1
10. Градина - Gradina	4,10	1	0	4,40	1	0	105,3	1
11. Димитровград - Dimitrovgrad	4,35	1	0	5,65	1	0	60,16	1
12. Елемир - Elemir	26,40	1	0	33,48	1	8,70		
13. Зајечар - Zaječar	34,18	1	0	21,33	1	3,59		
14. Звечан - Zvečan	5,36	1	0	6,08	1	0,27	112,45	2
15. Зрењанин - Zrenjanin	25,50	2	0	35,86	2	7,14		
16. Зубин Поток - Zubin Potok							132,27	1
17. Јагодина - Jagodina	21,94	1	0	11,00	1	0	204,37	1
18. Кађ - Kać	7,18	1	0	14,80	1	0		
19. Кикинда - Kikinda	10,06	2	0	7,05	1	0		
20. Ковин - Kovin	<8,00	1	0				54,10	1
21. Колубара Б - Kolubara B							228,30	1
22. Косјерић - Kosjerić							106,90	6
23. Кос. Митровица - Kos.Mitrovica	6,26	1	0	6,92	3	0,82	123,80	2
24. Костолац - Kostolac	32,58	1	0	6,58	1	0	172,00	1
25. Крагујевац - Kragujevac	4,34	5	0	21,00	5	0	371,06	2
26. Краљево - Kraljevo	<7,00	4	0	14,36	4	1,39	108,66	8
27. Крушевачац - Kruševac	6,48	6	0	16,15	6	4,41	170,44	11
28. Лазаревац - Lazarevac	13,80	1	0					
29. Лепосавић - Leposavic							133,26	1
30. Лесковац - Leskovac	<5,00	4	0	22,00	4	5,32	94,95	4
31. Лешак - Lešak							123,08	1
27. Нови Сад - Novi Sad	7,14	2	0	13,23	2	0,69		

28. Панчево - <i>Pančevo</i>	6,70	2	0	11,05	2	0,82	94,00	2
29. Пирот - <i>Pirot</i>	4,65	2	0	7,16	2	0,27	285,42	2
30. Пожаревац - <i>Požarevac</i>	31,30	3	0,62	8,38	3	0,10	145,97	3
31. Прибој - <i>Priboj</i>	9,70	1	0	19,33	1	7,20	127,20	1
32. Сента - <i>Senta</i>	10,21	1	0	8,62	1	0,27		
33. Севојно - <i>Sevojno</i>				20,42	1	10,42	67,90	1
34. Смедерево - <i>Smederevo</i>	37,08	1	0	16,52	1	3,30	248,28	1
35. Сомбор - <i>Sombor</i>	5,06	1	0	26,00	1	1,37		
36. С.Каменица - <i>Sremska Kamenica</i>	6,75	1	0					
37. С.Митровица - <i>Sremska Mitrovica</i>	2,44	2	0	12,38	2	0		
38. Старчево - <i>Starčevo</i>	18,33	1	0					
39. Трстеник - <i>Trstenik</i>	7,48	1	0	20,47	1	8,93	172,70	1
40. Ђурија - <i>Čuprija</i>	22,40	1	0	10,38	1	1,39		
41. Ужице - <i>Užice</i>	12,24	2	0	30,36	2			
42. Чачак - <i>Čačak</i>	1,96	2	0	7,15	2	0,14	114,50	2
43. Шабац - <i>Šabac</i>	23,31	2	0	24,98	4	8,96	176,70	3

Агломерација Београд - Agglomeration Belgrade

44. Београд - <i>Belgrade</i> **	6,20	5	0	13,00	5	0	170,40	1
45. Барајево - <i>Barajevo</i>	6,00	1	0	8,00	1	0		
46. Бежанијска коса	10,60	1						
47. „Мост на Ади“	7,90	1						
48. Топчидерска звезда	10,20	1	0					
49. ЈКП Баново брдо	12,80	1	0					
50. Земун, Авијат. трг - <i>Zemun,</i>	5,00	1	0	11,00	1	0		
51. Земун Ј.Копитара - <i>Zemun,</i>	13,80	1	0					
52. Угриновачка, Пошта								
53. Винча - <i>Vinča</i>	12,70	1	0					
54. Вишњичка бања - <i>Višnjička banja</i>	5,00	1	0	10,00				
55. Младеновац - <i>Mladenovac</i>	5,00	1	0	11,00	1	0		
56. Овча - <i>Ovča</i>	16,10	1	0					
57. Борча, ЈНА бб	11,30	1	0					
58. Раковица, О.Ш. - <i>Rakovica,</i>	5,00	1	0					
59. Раковица, индустр. - <i>Rakovica,</i>		1					196,40	1
60. Сопот - <i>Sopot</i>	5,00	1	0	10,00	1	0		
61. Стојчино брдо - <i>Stojčino brdo</i>	5,00	1	0	10,00				
62. Обреновац - <i>Obrenovac</i>	17,30	2	0,55	8,90	1	0		
63. Сурчин, ДЗ - <i>Surčin</i>	5,00	1	0	10,00	1	0		

Агломерација Бор - Agglomeration Bor

64. Бор - <i>Bor</i>	31,98	4	5,00	7,50	1	0	268,83	3
65. Брестовац - <i>Brestovac</i>							100,90	1
66. Кривељ - <i>Krivelj</i>							295,80	1
67. Метовница - <i>Metovnica</i>							98,70	1

68. Оштрель - <i>Oštrelj</i>							185,30	1
Агломерација Ниш - Agglomeration Niš								
69. Трг Књ.Љубице - <i>Duchess Ljubica</i>	6,70	1	0	6,10	1	0		
70. Ниш, локалне – <i>Nis, local stations</i>	6,80	1	0	13,42	4	0	182,40	7
71. Нишка Бања - <i>Niška Banja</i>	7,04	1	0	6,10	0	0	134,80	1
Укупно – Total*			*		75			82

У табели нису приказана појединачна месна места у Београду, обрађена у Годишњем извештају ИЈЗС

**Београд – шири центар града издвојен од приградских насеља у агломерацији Београд

9.2. КВАЛИТЕТ УРБАНОГ ВАЗДУХА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.*URBAN AIR QUALITY IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022***9.2.2. Промене нивоа аерозагађења општим загађујућим материјама у односу на претходну годину, 2021–2022.***Changes in levels of air pollution by general pollutants in comparison with the previous year, 2021–2022*

Сумпор-диоксид <i>Sulphur-dioxide</i>					
Пораст <i>Increase</i>		Пад <i>Decrease</i>		Уравнотежене вредности <i>Balanced value</i>	
Ваљево	<i>Valjevo</i>	Београд	<i>Beograd</i>	Брадарац	<i>Bradarac</i>
Велики Црљени	<i>Veliki Crljeni</i>	Бор	<i>Bor</i>	Г.Милановац	<i>G.Milanovac</i>
Зајечар	<i>Zajecar</i>	Војловица	<i>Vojlovica</i>	Звечан	<i>Zvechan</i>
Каћ	<i>Kač</i>	Врање	<i>Vranje</i>	Кикинда	<i>Kikinda</i>
К. Митровица	<i>K. Mitrovica</i>	Елемир	<i>Elemir</i>	Краљево	<i>Kraljevo</i>
Костолац	<i>Kostolac</i>	Зрењанин	<i>Zrenjanin</i>	Лесковац	<i>Leskovac</i>
Крагујевац	<i>Kragujevac</i>	Јагодина	<i>Jagodina</i>	Ниш	<i>Niš</i>
Пожаревац	<i>Požarevac</i>	Крушевач	<i>Kruševac</i>	Нишка Бања	<i>Niška Banja</i>
Прибој	<i>Priboj</i>	Лазаревац	<i>Lazarevac</i>	Сента	<i>Senta</i>
Смедерево	<i>Smederevo</i>	Обреновац	<i>Obrenovac</i>	Сремска Каменица	<i>Sremska Kamenica</i>
Старчево	<i>Starcevo</i>	Панчево	<i>Pančevo</i>	Чачак	<i>Čačak</i>
Трстеник	<i>Trstenik</i>	Сремска Митровица	<i>Sremska Mitrovica</i>		
Ужице	<i>Užice</i>	Ћуприја	<i>Ćuprija</i>		
		Шабац	<i>Šabac</i>		
Чађ <i>Soot (black smoke)</i>					
Ваљево	<i>Valjevo</i>	Београд	<i>Beograd</i>	Бор	<i>Bor</i>
Крагујевац	<i>Kragujevac</i>	Г.Милановац	<i>G.Milanovac</i>	Брадарац	<i>Bradarac</i>
Краљево	<i>Kraljevo</i>	Елемир	<i>Elemir</i>	Врање	<i>Vranje</i>
Крушевач	<i>Kruševac</i>	Зајечар	<i>Zajecar</i>	Звечан	<i>Zvechan</i>
Сента	<i>Senta</i>	Зрењанин	<i>Zrenjanin</i>	Кикинда	<i>Kikinda</i>
Трстеник	<i>Trstenik</i>	Јагодина	<i>Jagodina</i>	К. Митровица	<i>K. Mitrovica</i>
Ужице	<i>Užice</i>	Костолац	<i>Kostolac</i>	Ниш	<i>Niš</i>
		Лесковац	<i>Leskovac</i>	Нишка Бања	<i>Niška Banja</i>
		Обреновац	<i>Obrenovac</i>	Панчево	<i>Pančevo</i>
		Пожаревац	<i>Požarevac</i>	Прибој	<i>Priboj</i>
		Смедерево	<i>Smederevo</i>	Севојно	<i>Sevojno</i>
		Ћуприја	<i>Ćuprija</i>	Сремска Митровица	<i>Sremska Mitrovica</i>
		Чачак	<i>Čačak</i>	Шабац	<i>Šabac</i>

9.2. КВАЛИТЕТ УРБАНОГ ВАЗДУХА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

URBAN AIR QUALITY IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.2.3. Максималне вредности за сумпор-диоксид и чађ, 2022.

Daily maximum values for sulphur-dioxide and soot, 2022

Град / насеље (settlement)		SO ₂ (µg/m ³)	ЧАЂ (ДИМ) µg/m ³ SOOT (black smoke)
Београд	<i>Beograd</i>	63,40	38,00
Земун	<i>Zemun</i>	97,90	39,00
Винча	<i>Vinča</i>	53,20	
Вишићичка бања О.Ш.	<i>Višnjička banja, school</i>		28,00
Младеновац, Бгд	<i>Mladenovac, Blgd</i>		49,00
Овча, Бгд	<i>Ovča, Blgd</i>	35,10	
Раковица, О.Ш., Бгд	<i>Rakovica, school, Blgd</i>		31,00
Чукаричка падина	<i>Čukarička padina</i>		35,00
Сопот	<i>Sopot</i>	5,00	25,00
Звездара, Ст.брдо	<i>Zvezdara, St.Brdo</i>	29,00	32,00
Сурчин, ДЗ, Бгд	<i>Surčin, Blgd</i>		22,00
Бежанијска коса		36,00	
Барајево	<i>Barajevo</i>		23,00
Бор	<i>Bor</i>	1038,30	32,10
Брадарац	<i>Bradarac</i>	107,0	25,50
Ваљево	<i>Valjevo</i>	73,30	131,00
Велики Црљени	<i>V.Crljeni</i>	97,90	
Војловица	<i>Vojlovica</i>	41,3	
Врање	<i>Vranje</i>	126,90	104,9
Г.Милановац	<i>G.Milanovac</i>	3,90	39,00
Градина	<i>Gradina</i>	5,85	13,08
Димитровград	<i>Dimitrovgrad</i>	7,08	25,58
Елемир	<i>Elemir</i>	72,00	71,85
Зајечар	<i>Zaječar</i>	118,26	94,37
Звечан	<i>Zvečan</i>	19,07	53,36
Зрењанин	<i>Zrenjanin</i>	65,00	89,00
Јагодина	<i>Jagodina</i>	67,80	89,00
Каћ	<i>Kać</i>	28,00	56,00
Кикинда	<i>Kikinda</i>	14,00	48,00
Ковин	<i>Kovin</i>	8,00	
Кос.Митровица	<i>Kos.Mitrovica</i>	33,16	63,91
Костолац	<i>Kostolac</i>	116,00	27,30
Крагујевац	<i>Kragujevac</i>	65,00	94,00
Краљево	<i>Kraljevo</i>	<7,00	82,30
Крушевац	<i>Kruševac</i>	34,10	262,30
Лазаревац	<i>Lazarevac</i>	60,00	
Лесковац	<i>Leskovac</i>	<5,0	117,00
Ниш	<i>Niš</i>		89,00
Нишка Бања	<i>Niška Banja</i>	25,30	8,00
Нови Сад	<i>Novi Sad</i>	36,80	66,70
Обреновац	<i>Obrenovac</i>	152,40	24,00
Панчево	<i>Pančevo</i>	29,10	82,00
Пожаревац	<i>Požarevac</i>	256,00	52,90
Прибој	<i>Priboj</i>	41,00	103,00
Севојно	<i>Sevojno</i>		119,00
Сента	<i>Senta</i>	18,00	45,00
Смедерево	<i>Smederevo</i>	111,00	95,90
Сомбор	<i>Sombor</i>	12,80	137,30
Сремска Каменица	<i>Sremska Kamenica</i>	30,90	
Сремска Митровица	<i>Sremska Mitrovica</i>	61,00	50,00
Старчево	<i>Starčevo</i>	47,90	
Трстеник	<i>Trstenik</i>	12,20	262,3
Ћуприја	<i>Ćuprija</i>	46,30	81,00
Ужице	<i>Užice</i>	60,00	190,00
Чачак	<i>Čačak</i>	6,80	54,00
Шабац	<i>Šabac</i>	51,00	78,70

9.2. КВАЛИТЕТ УРБАНОГ ВАЗДУХА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

URBAN AIR QUALITY IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.2.4. Обим праћења специфичних загађујућих супстанција у мрежи станица здравствене службе по насељима на територији Републике Србије у периоду 2013-2022. године (број мерних места)

*Monitoring coverage of specific air pollutants in the network of urban sampling units for the period 2013-2022
(No. of sampling sites)*

Р. бр.	Насеље	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1.	Ариље - Arilje										1
2.	Београд - Beograd	13	3		3	14	17	33	40	40	40
3.	Бор - Bor	4	4	2	3	2	3	5	5	3	3
4.	Брадарац - Bradarac							1	1	1	1
5.	Брезоник - Brezonik									1	1
6.	Ваљево - Valjevo	3	3	3	3	3	3	3	7	1	1
7.	В. Грађиште - V.Građiste							1	1	1	1
8.	В. Црънени - V.Crljeni					1	1	1	1	1	1
9.	Војловица - Vojlovica								1	1	1
10.	Врање - Vranje	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11.	Г. Милановац - G.Milanovac					1	1	1	1	1	1
12.	Градина, граница - Gradina, border point										1
13.	Димитровград - Dimitrovgrad										1
14.	Елемир - Elemir	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15.	Зајечар - Zaječar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16.	Звечан - Zvečan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17.	Зрењанин - Zrenjanin	4	4	4	2	2	2	2	2	2	2
18.	Јагодина - Jagodina	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19.	Каћ - Kać								1	1	1
20.	Кикинда - Kikinda	2	2	2		2	2	2	2	2	2
21.	Ковин - Kovin										1
22.	Косјерић - Kosjerić										1
23.	К. Митровица - K.Mitrovica	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24.	Костолац - Kostolac						1	1	1	1	1
25.	Крагујевац - Kragujevac							5	5	5	5
26.	Краљево - Kraljevo	1	1	1	1	4	1	4	4	4	2
27.	Кривељ - Krivelj									1	1
28.	Крушевач - Kruševac	1	2	2	2	2	6	6	6	6	6
29.	Кула - Kula								1	1	

30.	Лазаревац - Lazarevac					1	1	1	1	1	1
31.	Лесковац - Leskovac	1	1	1	1	4	4	4	1	4	4
32.	Ниш - Niš	3	1	1	1	1	1	7	7	7	7
33.	Нишка Бања - Niška Banja						1	1	1	1	1
34.	Нови Сад - Novi Sad										3
35.	Обреновац - Obrenovac							2	1	2	2
36.	Оштрель - Oštrelj									1	1
37.	Панчево - Pančevo	2	2	3	3	3	4	3	4	4	5
38.	Пирот - Pirot										1
39.	Пожаревац - Požarevac							3	5	4	4
40.	Прибој - Priboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
41.	Раља - Ralja							1	1	1	1
42.	Севојно - Sevojno					1	1	1	1	1	1
43.	Сента - Senta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
44.	, Смедерево - Smederevo						1	3	3	2	1
45.	Сомбор - Sombor										1
46.	С.Каменица - S.Kamenica								1	1	1
47.	С. Митровица - S.Mitrovica						2	3	2	2	2
48.	Старчево - Starčevo								1	1	1
49.	Суботица - Subotica								1	1	1
50.	Трстеник - Trstenik							1	1	1	1
51.	Ћуприја - Ćuprija	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
52.	Ужице - Užice	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2
53.	Чачак - Čačak	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2
54.	Шабац - Šabac	3	4	4	4	2	4	4	6	6	6
Σ Број мерних места		51	40	38	38	59	71	116	127	126	134

9.2. КВАЛИТЕТ УРБАНОГ ВАЗДУХА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

URBAN AIR QUALITY IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.2.5. Средња годишња вредност тешких метала у PM₁₀ у мрежи ЗЈЗ/ИЈЗ станица на територији

Републици Србије у 2022. години

PM₁₀ heavy metals contents in the IPHs network of sampling sites in 2022

Насеље	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
1. Београд, Бојанска 16				
2. Београд, Овча				
3. Београд, БАС	0,013	0,30	2,20	2,90
4. Београд, В.Ф.	0,010	0,30	1,70	6,50
5. Београд, Чукаричка падина				
6. Београд, Насеље "Степа"				
7. Бул. Деспота Стефана	0,0041	0,20	1,10	1,80
8. КБЦ „Др Д. Мишовић“	0,018	0,30	2,80	4,00
9. Земун, Ј.Копитара бб	0,018	0,40	2,10	2,70
10. Земун, Ав.трг	0,013	0,30	2,90	2,40
11. Омладинских бригада Н.Бг.	0,0042	0,20	0,80	1,90
12. Винча, ЈКП	0,0055	0,20	1,50	1,80
13. Овча	0,010	0,30	2,40	4,10
14. Стојчино брдо, Звездара	0,010	0,30	2,40	4,10
15. Бор, Градски парк	0,035	1,45	10,49	3,82
16. Бор, Институт	0,039	0,70	8,03	6,21
17. Бор, Југопетрол	0,16	4,50	47,32	9,47
18. Брезоник	0,021	0,66	7,22	3,75
19. Кривељ	0,0072	0,20	2,37	3,36
20. Оштрел	0,0186	0,54	6,00	4,36
21. Велики Црљени	0,0068	0,20	9,60	2,40
22. Велико Грађиште	0,0052	0,13	0,88	2,79
23. Горњи Милановац	0,005	0,62	0,68	5,09
24. Елемир	0,31	9,70	25,00	30,00
25. Зрењанин	0,0035	1,00	2,50	
26. Каћ	0,0073	0,413	0,96	4,03
27. Колубара Б	0,0053	0,20	7,70	2,20
28. Крагујевац	0,017	0,50	0,90	2,52
29. Краљево	0,0077	0,23	0,73	2,25
30. Лазаревац	0,0033	0,10	7,30	1,90
31. Ниш	0,0025	1,92	1,83	2,09
32. Нови Сад	0,0073	0,39	1,28	7,92
33. Панчево	0,0041	0,14	0,43	1,38
34. Пожаревац	0,012	0,33	2,16	2,72
35. Прибој	0,0062	0,34	1,03	3,10
36. Раља	0,0055	0,20	1,14	2,15
37. Раковица, индустр.	0,025	0,50	4,30	3,80
38. Раковица О.Ш. "Н.Т"	0,033	0,40	5,40	4,40
39. Смедерево	0,001	0,11	0,44	1,93
40. Ср. Каменица	0,005	0,283	0,83	4,58
41. Суботица	0,0112	0,35	1,11	1,62
42. Ђуприја	< 0,02	< 5,00	< 1,00	< 20,00
43. Ужице	0,013	0,39	0,75	4,52
ГВ	0,50	5,00	6,00	20,00

9.3 ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ ХРАНЕ И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Подаци о здравственој исправности намирница показују да је у 2022. години у Републици Србији, у мрежи института и завода, испитано 4756 узорка намирница у циљу контроле физичко-хемијске исправности и 6146 узорака намирница у циљу контроле микробиолошке исправности.

Од укупног броја узорака намирница испитаних на физичко-хемијску исправност, 2700 (56,8%) узорака било је пореклом из увоза, 104 (2,2%) из промета, 1865 (39,2%) из производње, а 87 (1,2%) чинили су узорци дијететских производа испитани ради уписа у базу података Министарства здравља.

Од укупног броја узорака намирница испитаних на микробиолошку исправност, 2308 (37,6%) чинили су узорци пореклом из увоза, 20 (0,3%) из промета, 2218 (36,1%) из производње, а 1600 (26,0%) чинили су узорци дијететских производа испитани ради уписа у базу података Министарства здравља.

Резултати контроле показују да је у укупном броју физичко-хемијски испитаних узорака намирница, дата неисправност утврђена код 102 узорка или 2,1%, а у укупном броју микробиолошки испитаних узорака намирница наведена неисправност утврђена код 22 узорка или 0,4%.

Посматрано по групама намирница, највећи удео физичко-хемијски неисправних узорака утврђен је код додатака исхрани (у 80 од 2610 испитаних узорака или 3,1%), хране за одојчад и малу децу (у 8 од 707 испитана узорака или 1,1%), хране за посебне медицинске намене (у 4 од 339 или 1,2%), хране за особе интолерантне на глутен (у 7 од 17 испитаних узорака или 23,5%). Највећи удео микробиолошки неисправних узорака, посматрано по групама намирница утврђен је код додатака исхрани (у 15 од 4104 испитана узорка или 0,4%), хране за одојчад и малу децу (у 6 од 1037 испитаних узорака или 0,6%) и адитива (у 1 од 318 испитаних узорака или 0,3%).

Најчешћи разлози физичко-хемијске неисправности испитаних узорака биле су

неодговарајуће декларације односно састав који не одговара декларисаном.

Прописани микробиолошки критеријуми најчешће нису били испуњени због присуства повећаног броја плесни и квасаца и аеробних бактерија које формирају колоније.

Подаци о здравственој исправности предмета опште употребе показују да је у 2022. години у Републици Србији, у мрежи института и завода, контролисано 7563 узорака предмета опште употребе у циљу испитивања физичко-хемијске исправности, а 4584 узорака предмета опште употребе у циљу испитивања микробиолошке исправности.

Испитивање физичко-хемијске исправности обављено је у 3352 (44,3%) узорака предмета опште употребе пореклом из производње, 14 (0,2%) пореклом из промета и у 4197 (55,5%) узорака пореклом из увоза. Испитивање микробиолошке исправности обављено је у 2707 (59,1%) узорака предмета опште употребе пореклом из производње, 10 (0,2%) пореклом из промета и 1867 (40,7%) пореклом из увоза.

Резултати контроле здравствене исправности предмета опште употребе показују да је од укупног броја физичко-хемијски контролисаних узорака, 213 или 2,8% узорака било неисправно.

Највећи проценат физичко-хемијски неисправних узорака регистрован је међу узорцима електронских цигарета и прибора (63,8%).

Резултати контроле здравствене исправности предмета опште употребе показују да је од укупног броја микробиолошки контролисаних узорака, 0,4% (20 узорака) било неисправно. Највећи проценат микробиолошки неисправних узорака регистрован је међу контролисаним узорцима козметичких производа пореклом из производње (3,3%).

Подаци о здравственој исправности флашираних вода показују да је у 2022. години у Републици Србији, у мрежи института и завода испитано 1135 узорка у циљу испитивања физичко-хемијске исправности и 2416 узорака у циљу испитивања микробиолошке исправности.

Од укупног броја физичко-хемијски контролисаних узорака флашираних вода, 1095 (96,5%) узорака су чиниле воде из домаће производње, а 40 (3,5%) из увоза.

Од укупног броја микробиолошки контролисаних узорака флашираних вода, 2377 (98%) узорака су чиниле флаширане воде домаћег, а 39 (2%) су чиниле флаширане воде увозног порекла.

Резултати контроле здравствене исправности флашираних вода показују да је од укупног броја физичко-хемијски контролисаних узорака, 5 (0,5%) узорка било је неисправно и потицало је из домаће производње

Резултати контроле здравствене исправности флашираних вода показују да је од укупног броја микробиолошки контролисаних узорака, 19 (0,8%) узорака било неисправно. Сви микробиолошки неисправни узорци су пореклом из домаће производње (100%).

9.3 HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Data on health safety of foodstuffs show that in 2022, in the network of Public Health Institutes of the Republic of Serbia, 4576 foodstuff samples were controlled for physical and chemical safety and 6146 samples of foodstuffs for the purpose of microbiological safety.

Of the total number of food samples inspected for physical and chemical safety, 2700 (56.8%) samples were of imported origin, 104 (2.2%) samples were taken from the trade, 1865 (39.2%) taken from the production and 87 (1.2%) were dietary products samples tested for the purpose of registration in the database of the Ministry of Health.

Of the total number of food samples inspected for microbiological safety, 2308 (37.6%) samples were of imported origin, 20 (0.3%) samples were taken from the trade, 2218 (36.1%) were taken from the production and 1600 (26.0%) were dietary products samples tested for the purpose of registration in the database of the Ministry of Health.

Food control results show that of the total number inspected for physical and chemical safety, 102 or 2.1% of the samples were non-compliant, whereas of the total number of microbiologically controlled samples, 22 or 0.4% of the samples were non-compliant.

Observed by food groups, the highest proportion of non-compliant samples tested for physical and chemical safety was found in dietary supplements (in 80 out of 2610 tested samples or 3.1%), food for infants and young children (in 8 out of 707 tested samples or 1.1%), food for special medical purposes (in 4 out of 339 or 1.2%), food for persons intolerant to gluten (in 7 out of 17 or 23.5%). The highest proportion of non-compliant samples tested for microbiological safety, observed by food groups, was found in dietary supplements (in 15 out of 4104 tested samples or 0.4%), food for infants and young children (in 6 out of 1037 or 0.6%) and additives (in 1 out of 318 or 0.3%).

The main reasons of non-compliance of dietary supplements samples were inadequate labelling, i.e. composition that does not correspond to the labelled.

Prescribed microbiological criteria were most often not met due to the presence of an increased number of molds and yeasts and aerobic bacteria that form colonies.

Data on health safety of consumer goods show that in 2022, in the network of Public Health Institutes of the Republic of Serbia, there were 7563 samples taken for the purposes of inspecting physical and chemical safety and 4584 samples for microbiological safety inspection.

Of the total number of consumer goods inspected for physical and chemical safety, 3352 (44.3%) samples were taken from the production, 14 (0.2%) from retail and 4197 (55.5%) from imports.

Of the total number of consumer goods inspected for microbiological safety, 2707 (59.1%) samples were taken from the production, 10 (0.2%) from retail and 1867 (40.7%) from imports.

Results of inspection of consumer goods health safety show that of the total number of samples inspected for chemical and physical safety, 213 (2.8%) samples were non-compliant. The greatest percentage of non-compliant samples was discovered in electronic cigarettes samples where of imported origin (63.8%).

Results of inspection of consumer goods health safety show that of the total number of samples inspected for microbiological safety, 20 (0.4%) samples were non-compliant. The greatest percentage of non-compliant samples was discovered in cosmetic products samples where taken from the production (3.3%).

Data on health safety of bottled water show that in 2022, in the network of Public Health Institutes of the Republic of Serbia, 1135 bottled water samples were controlled for physical and chemical safety and 2416 samples of bottled water for the purpose of microbiological safety

Of the total number of bottled water inspected for physical and chemical safety, 1095 (96.5%) samples were of domestic production, and 40 (3.5%) from imports.

Of the total number of bottled water inspected for microbiological safety, 2377 (98%) samples come from domestic production, and 39 (2%) from imports.

Results of inspection of health safety of bottled water show that of the total number of samples inspected for chemical and physical safety, 5 (0.5%) samples. All non-compliant samples of bottled water was discovered in samples of domestic origin.

Results of inspection of health safety of bottled water show that of the total number of samples inspected for microbiological safety, 19 (0.8%) samples were non-compliant. All non-compliant samples of bottled water were discovered in samples of domestic origin (100%).

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.3.1. Хемијска исправност намирница по групама намирница у Републици Србији, 2022.

Chemical safety of food by type in the Republic of Serbia, 2022.

Групе намирница <i>Type of food</i>	Узорци из увоза - <i>Imported samples</i>		Узорци пореклом из промета – <i>Samples from retail</i>		Узорци пореклом из производње – <i>Samples from manufacturing</i>		Испитани ради уписа у базу Министарства здравља <i>Tested for enrollment in the database of the Ministry of Health</i>	
	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>
Почетне формуле за odoјчад <i>Infant formulae</i>	161	0,62	0	0,00	9	0,00	0	0,00
Прелазне формуле за odoјчад <i>Follow-on formulae</i>	112	0,00	0	0,00	9	0,00	0	0,00
Храна за odoјчад и малу децу <i>Food for infants and babies</i>	364	0,27	94	0,00	249	2,81	0	0,00
Храна за особе на дијети за мршављење <i>Food for weight- reduction diets</i>	3	0,00	0	0,00	2	0,00	0	0,00
Храна за посебне медицинске намене <i>Food for special medical purposes</i>	263	0,38	0	0,00	69	2,90	7	14,29
Храна за особе интолерантне на глутен <i>A gluten-free food</i>	12	33,33	0	0,00	5	0,00	0	0,00
Замене за со за људску исхрану <i>Table salt replacements</i>	0	0,00	0	0,00	1	0,00	0	0,00
Додаци исхрани (дијететски суплементи) <i>Dietary supplements</i>	1127	4,70	3	0,00	1400	0,71	80	21,25
Со за људску исхрану и производњу намирница <i>Salt for human consumption and food production</i>	73	2,74	0	0,00	8	0,00	0	0,00

Адитиви <i>Food additives</i>	324	0,00	7	0,00	76	1,32	0	0,00
Ароме <i>Aroma</i>	203	0,00	0	0,00	4	0,00	0	0,00
Ензимски препарати за прахамбене производе <i>Enzyme preparations for food products</i>	14	0,00	0	0,00	20	0,00	0	0,00
Помоћна средства у производњи прахамбених производа <i>Food processing aids</i>	44	4,55	0	0,00	13	0,00	0	0,00
Укупно <i>Total</i>	2700	0,00	104	0,00	1865	1,07	87	0,00

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022.

9.3.1. Хемијска исправност намирница по параметрима испитивања у Републици Србији, 2022.

Chemical safety of food by tested parameters in the Republic of Serbia, 2022.

Параметри испитивања <i>Tested parameters</i>	Узорци из увоза - <i>Imported samples</i>		Узорци пореклом из промета - <i>Samples from retail</i>		Узорци пореклом из производње - <i>Samples from manufacturing</i>		Испитани ради уписа у базу Министарства здравља <i>Tested for enrollment in the database of the Ministry of Health</i>	
	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара (%) Non-compliant (%)	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара (%) Non-compliant (%)	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара (%) Non-compliant (%)	Укупно испитаних <i>Total</i>	Не одговара (%) Non-compliant (%)
Сензорске анализе <i>Visual inspection</i>	2340	0,00	10	0,00	1080	0,00	2	0,00
Провера декларације <i>Declaration check</i>	1940	2,16	8	0,00	1134	0,00	87	20,69
Провера здравствене изјаве <i>Health claim check</i>	1310	0,00	0	0,00	197	0,00	84	1,19
Енергетска вредност <i>Energy value</i>	298	0,00	0	0,00	53	0,00	3	0,00
Беланчевине <i>Proteins</i>	292	0,00	0	0,00	53	0,00	6	0,00
масти <i>Fats</i>	304	0,00	0	0,00	55	0,00	5	0,00
Угљени хидрати <i>Carbohydrates</i>	296	0,00	0	0,00	53	0,00	6	33,33
Витамини <i>Vitamines</i>	58	1,72	0	0,00	370	0,00	50	0,00
Минерали <i>Minerals</i>	54	1,85	0	0,00	448	1,12	23	8,70
Дијетна влакна <i>Dietary fiber</i>	0	0,00	0	0,00	6	0,00	0	0,00
Шећер <i>Sugar</i>	33	0,00	0	0,00	26	0,00	7	0,00
Масне киселине <i>Fatty acids</i>	31	0,00	0	0,00	14	0,00	4	0,00
Декларисане активне компоненте <i>Labelled active components</i>	114	5,26	0	0,00	9	0,00	0	0,00
Психоактивна једињења <i>Substances that may cause addiction</i>	3	0,00	0	0,00	4	0,00	0	0,00

Калијум јодид/јодат <i>Potassium iodine/iodate</i>	60	0,00	0	0,00	3	0,00	0	0,00
Глутен <i>Gluten</i>	312	0,00	0	0,00	205	0,00	1	0,00
Конзерванси <i>Food preservatives</i>	94	0,00	0	0,00	30	0,00	10	10,00
Заслађивачи <i>Food sweeteners</i>	182	1,10	0	0,00	21	4,76	16	0,00
Вештачке боје <i>Food colours</i>	346	0,00	3	0,00	22	0,00	0	0,00
Антиоксиданси <i>Antioxidants</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Нитрати <i>Nitrates</i>	7	0,00	0	0,00	187	0,53	0	0,00
Нитрити <i>Nitrites</i>	41	0,00	0	0,00	187	0,00	0	0,00
Квалитет адитива <i>Quality of additives</i>	195	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Органофосфорни пестициди <i>Organophosphates</i>	1381	0,00	94	0,00	236	0,00	36	0,00
Органохлорни пестициди <i>Organochlorine pesticides</i>	1544	0,00	94	0,00	271	0,00	36	0,00
Триазини <i>Triazines</i>	1087	0,00	94	0,00	232	0,00	36	0,00
Карбамати <i>Carbamates</i>	1024	0,00	94	0,00	224	0,00	36	0,00
Дитиокарбамати <i>Dithiocarbamates</i>	70	0,00	94	0,00	224	0,00	36	0,00
Остали пестициди <i>Other pesticides</i>	1059	0,19	94	0,00	220	5,45	36	0,00
Афлатоксин M1 <i>Aflatoxin M1</i>	526	0,00	0	0,00	23	0,00	1	0,00
Афлатоксин B1 <i>Aflatoxin B1</i>	593	0,00	0	0,00	214	0,00	1	0,00
Охратоксин A <i>Ochratoxine A</i>	570	0,53	0	0,00	214	0,00	1	0,00
Патулин <i>Patulin</i>	191	0,00	0	0,00	217	0,00	0	0,00
Деоксинаваленол <i>Deoxynivalenol</i>	231	0,00	0	0,00	205	0,00	1	0,00
Зераленон <i>Zearalenone</i>	257	0,00	0	0,00	201	0,00	7	0,00
Фумонизини B1+B2 <i>Fumonisins B1+B2</i>	197	0,00	0	0,00	200	0,00	6	0,00
Бензо(а)пирен <i>Benz[a]pyrene</i>	817	0,00	0	0,00	201	0,00	35	0,00
Олово <i>Oead</i>	2366	0,08	3	0,00	1726	0,00	547	0,00
Кадмијум	2286	0,13	3	0,00	1688	0,00	541	0,00

<i>Cadmium</i>								
Жива Mercury	2304	0,04	3	0,00	1705	0,00	544	0,00
Арсен Arsenic	1399	0,00	0	0,00	1068	0,00	40	0,00
Калаж Tin	224	0,00	0	0,00	838	0,00	0	0,00
Радиоактивност Radioactivity	439	0,00	0	0,00	520	0,00	0	0,00
Други параметри Other parameters	1662	0,42	24	0,00	308	0,32	103	0,00
Укупно Total	2700	2,37	104	0,00	1865	0,00	87	20,69

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.3.2. Микробиолошка исправност намирница по групама намирница у Републици Србији, 2022.

Microbiological safety of food by type in the Republic of Serbia, 2022.

Групе намирница Type of food	Узорци из увоза - Imported samples		Узорци пореклом из промета – <i>Samples from retail</i>		Узорци пореклом из производње – <i>Samples from manufacturing</i>		Испитани ради уписа у базу Министарства здравља <i>Tested for enrollment in the database of the Ministry of Health</i>	
	Укупно испитаних Total	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно испитаних Total	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно испитаних Total	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно испитаних Total	Не одговара <i>Non-compliant</i>
Почетне формуле за одојчад <i>Infant formulae</i>	77	0,00	11	0,00	9	0,00	6	0,00
Прелазне формуле за одојчад <i>Follow-on formulae</i>	51	0,00	1	0,00	9	0,00	5	0,00
Храна за одојчад и малу децу <i>Food for infants and babies</i>	517	0,00	0	0,00	438	1,37	82	0,00
Храна за особе на дијети за мршављење <i>Food for weight- reduction diets</i>	0	0,00	0	0,00	2	0,00	0	0,00
Храна за посебне медицинске намене <i>Food for special medical purposes</i>	82	0,00	0	0,00	70	0,00	120	0,00
Храна за особе интолерантне на глутен <i>A gluten-free food</i>	6	0,00	0	0,00	5	0,00	3	0,00
Замене за со за људску исхрану <i>Table salt replacements</i>	0	0,00	0	0,00	1	0,00	0	0,00
Додаци исхрани (дитетски суплементи) <i>Dietary supplements</i>	1129	0,09	3	33,33	1590	0,44	1382	0,43

Со за људску исхрану и производњу намирница <i>Salt for human consumption and food production</i>	0	0,00	2	0,00	7	0,00	0	0,00
Адитиви <i>Food additives</i>	256	0,00	3	0,00	57	1,75	2	0,00
Ароме <i>Aroma</i>	117	0,00	0	0,00	5	0,00	0	0,00
Ензимски препарати за прехрамбене производе <i>Enzyme preparations for food products</i>	12	0,00	0	0,00	21	0,00	0	0,00
Помоћна средства у производњи прехрамбених производа <i>Food processing aids</i>	61	0,00	0	0,00	4	0,00	0	0,00
Укупно <i>Total</i>	2308	0,04	20	5,00	2218	0,63	1600	0,38

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022.

9.3.2. Микробиолошка исправност намирница по параметрима испитивања у Републици Србији, 2022.

Microbiological safety of food by tested parameters in the Republic of Serbia, 2022.

Параметри испитивања <i>Tested parameters</i>	Узорци из увоза - Imported samples		Узорци пореклом из промета – Samples from retail		Узорци пореклом из производње – Samples from manufacturing		Испитани ради уписа у базу Министарства здравља Tested for enrollment in the database of the Ministry of Health	
	Укупно испитаних Total	Не одговара (%) Non-compliant (%)	Укупно испитаних Total	Не одговара (%) Non-compliant (%)	Укупно испитаних Total	Не одговара (%) Non-compliant (%)	Укупно испитаних Total	Не одговара (%) Non-compliant (%)
Listeria monocytogenes	855	0,00	16	0,00	266	0,00	219	0,00
Salmonella spp.	2213	0,00	20	0,00	1831	0,00	1597	0,00
Enterobacter sakazakii	194	0,00	11	0,00	85	0,00	159	0,00
Enterobacteriaceae	483	0,00	19	0,00	1607	0,06	499	0,00
Broj aerobnih bakterija koje formiraju колоније <i>Number of aerobic bacteria that form colonies</i>	506	0,00	8	0,00	1657	0,54	1357	0,15
Bacillus cereus	994	0,00	14	0,00	752	0,00	874	0,00
Sulfitoredukuјуће клостридије <i>Sulphite-reducing Clostridia</i>	183	0,00	2	0,00	67	0,00	26	0,00
Плесни и квасци <i>Yeast and mould</i>	484	0,21	5	20,00	1492	0,47	1284	0,31
Инсекти и паразити <i>Insects and parasites</i>	16	0,00	0	0,00	1	0,00	37	0,00
Escherichia coli	276	0,00	3	0,00	1360	0,00	1282	0,00
Коагулаза позитивне стафилококе <i>Coagulase-positive Staphylococci</i>	245	0,00	5	0,00	1027	0,00	631	0,00
Clostridium perfringens	11	0,00	0	0,00	0	0,00	188	0,00
Други параметри <i>Other parameteres</i>	117	0,00	15	0,00	39	0,00	53	3,77
Пробиотске бактерије <i>Probiotic bacteria</i>	41	14,63	0	0,00	51	0,00	6	0,00
Укупно <i>Total</i>	2308	0,04	20	5,00	2218	0,63	1600	0,38

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.3.3. Хемијска исправност предмета опште употребе у Републици Србији, 2022.

Chemical safety of consumer goods in the Republic of Serbia, 2022

Параметри испитивања - Tested parameters	Узорци из увоза - Imported samples			Узорци пореклом из промета - Samples from retail			Узорци пореклом из производње - Samples from manufacturing			УКУПНО- Total		
	БКУ	БНУ	ПН	БКУ	БНУ	ПН	БКУ	БНУ	ПН	БКУ	БНУ	ПН
Сензорска испитивања- <i>Visual inspection</i>	3990	18	0,5	13	1	7,7	2274	4	0,2	6277	23	0,4
Провера декларације- <i>Declaration check</i>	2384	193	8,1	6	1	16,7	656	7	1,1	3046	201	6,6
pH	1914	1	0,1	3	0	/	1977	0	/	3894	1	0,02
Слободне алкалије- <i>Total free alkali</i>	645	0	/	0	0	/	149	0	/	794	0	/
Укупна миграција- <i>Total migration</i>	775	1	0,1	5	0	/	626	0	/	1406	1	0,1
Примарни ароматични амини - <i>Primary aromatic amines</i>	605	2	0,3	0	0	/	315	0	/	920	2	0,2
Бисфенол А - <i>Bisphenol A</i>	23	0	/	0	0	/	67	0	/	90	0	/
Стирен - <i>Styrene</i>	2	0	/	0	0	/	12	0	/	14	0	/
Винил-хлорид мономер- <i>Vinyl chloride monomer</i>	0	0	/	0	0	/	5	0	/	5	0	/
Олово - <i>Lead</i>	3134	6	0,2	7	0	/	2727	1	0,04	5868	7	0,1
Кадмијум - <i>Cadmium</i>	2930	0	/	7	0	/	2655	0	/	5592	0	/
Жива - <i>Mercury</i>	2190	0	/	7	0	/	2479	0	/	4676	0	/
Арсен - <i>Arsenic</i>	2442	1	0,04	12	0	/	2665	2	0,1	5119	3	0,06
Хром - <i>Chromium</i>	2111	7	0,3	6	0	/	1090	0	/	3207	7	0,2
Никл - <i>Nickel</i>	2437	7	0,3	4	0	/	2141	1	0,05	4582	8	0,2
Манган - <i>Manganese</i>	723	11	1,5	0	0	/	478	0	/	1201	11	0,9
Баријум - <i>Barium</i>	927	3	0,3	0	0	/	746	0	/	1673	3	0,2
Кобалт - <i>Cobalt</i>	824	3	0,4	0	0	/	648	0	/	1472	3	0,2
Цинк - <i>Zinc</i>	1015	0	/	39	0	/	839	0	/	1893	0	/
Антимон - <i>Antimony</i>	364	1	0,3	0	0	/	102	0	/	466	1	0,2
Селен - <i>Selenium</i>	861	0	/	0	0	/	440	0	/	1301	0	/
Молибден - <i>Molybdenum</i>	352	0	/	0	0	/	410	0	/	762	0	/
Калај - <i>Tin</i>	757	0	/	0	0	/	494	0	/	1251	0	/
Литијум - <i>Lithium</i>	21	0	/	0	0	/	378	0	/	399	0	/
Алуминијум - <i>Aluminium</i>	273	0	/	0	0	/	467	0	/	740	0	/
Бакар - <i>Copper</i>	303	0	/	0	0	/	496	0	/	799	0	/
Формалдехид - <i>Formaldehyde</i>	264	3	1,1	1	0	/	810	0	/	1075	3	0,3
Конзерванси - <i>Preservatives</i>	903	68	7,5	0	0	/	233	1	0,4	1136	69	6,1
Фталати - <i>Phthalates</i>	604	7	1,2	0	0	/	216	0	/	820	7	0,9
Боје - <i>colors</i>	51	1	2,0	0	0	/	36	0	/	87	1	1,1
H ₂ O ₂	5	0	/	0	0	/	9	0	/	14	0	/
Катран - <i>Tar</i>	0	0	/	0	0	/	0	0	/	0	0	/
Никотин - <i>Nicotine</i>	97	10	10,3	0	0	/	0	0	/	97	10	10,3
CO	0	0	/	0	0	/	0	0	/	0	0	/
Психоактивна једињења	41	4	9,8	0	0	/	2	0	/	43	4	9,3

Лако испарљива органска једињења - <i>Volatile organic compounds</i>	19	0	/	0	0	/	4	0	/	23	0	/
Пестициди- <i>Pesticides</i>	50	0	/	0	0	/	33	0	/	83	0	/
Други параметри- <i>Other</i>	1488	29	1,9	0	0	/	818	0	/	2306	29	1,3

БКУ – Број неисправних узорака*Number of tested samples***БНУ** – Број неисправних узорака*Number of non-compliant samples***ПН** – Процент неисправности*% of samples non-compliant*

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022

9.3.4. Микробиолошка исправност предмета опште употребе у Републици Србији, 2022.

Microbiological safety of consumer goods in the Republic of Serbia, 2022

Микробиолошки параметри испитивања- Types of microorganism	Узорци порекла из увоза Imported samples			Узорци пореклом из промета Samples from retail			Узорци пореклом из производње Samples from manufacturing			УКУПНО- Total		
	БКУ	БНУ	ПН	БКУ	БНУ	ПН	БКУ	БНУ	ПН	БКУ	БНУ	ПН
Коагулаза позитивне стафилококе <i>Coagulase-positive Staphylococci</i>	1649	1	0,1	7	0	/	2028	1	0,05	3684	2	0,05
Укупан број аеробних мезофилних бактерија <i>Total aerobic mesophilic bacteria</i>	1789	7	0,4	7	0	/	2356	11	0,5	4152	18	0,4
Кваснице и плесни <i>Yeast and mould</i>	1418	5	0,3	0	0	/	1602	9	0,6	3020	14	0,5
Инсекти и паразити <i>Insects and parasites</i>	32	0	/	0	0	/	138	0	/	170	0	/
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	1510	3	0,2	3	0	/	1779	2	0,1	3292	5	0,2
<i>Escherichia. coli</i>	1779	3	0,2	10	0	/	2151	1	0,05	3940	4	0,1
<i>Proteus</i> врсте	872	0	/	7	0	/	1065	9	0,8	1944	9	0,5
Остало- <i>Other</i>	1758	3	0,2	10	0	/	2324	2	0,1	4092	5	0,1

БКУ – Број неисправних узорака

Number of tested samples

БНУ – Број неисправних узорака

Number of non-compliant samples

ПН – Процент неисправности

% of samples non-compliant

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022.

9.3.5. Физичкохемијска исправност флашираних вода домаћег порекла, 2022.

Chemical safety of bottled water of domestically produced water the Republic of Serbia, 2022.

Резултати прегледа узорака на поједине показатеље <i>Results of sample tests for specific indicators</i>	Врста намирница <i>Type of food</i>						Укупно (1 до 3) <i>Total (1 to 3)</i>	
	Природна минерална вода- <i>Natural mineral water</i>		Природна изворска вода- <i>Natural spring water</i>		Столна вода- <i>Table water</i>			
	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>
Укупно - Total	793	0	224	5	78	0	1095	5
Антимон - <i>Antimony</i>	33	0	17	0	0	0	50	0
Арсен - <i>Arsenic</i>	188	0	70	0	0	0	258	0
Бакар - <i>Copper</i>	82	0	14	0	0	0	96	0
Баријум - <i>Barium</i>	43	0	14	0	0	0	57	0
Бор - <i>Boron</i>	72	0	7	0	0	0	79	0
Цијаниди - <i>Cyanides</i>	134	0	14	0	0	0	148	0
Флуориди - <i>Fluorides</i>	322	0	156	0	0	0	478	0
Хром - <i>Chromium</i>	76	0	7	0	0	0	82	0
Кадмијум - <i>Cadmium</i>	82	0	14	0	0	0	96	0
Манганс - <i>Manganese</i>	523	0	132	2	76	0	731	2
Никл - <i>Nickel</i>	82	0	14	0	0	0	96	0
Нитрати - <i>Nitrates</i>	758	0	221	0	76	0	1055	0
Нитрити - <i>Nitrites</i>	762	0	219	0	78	0	1059	0
Олово - <i>Lead</i>	89	0	14	0	0	0	103	0
Селен - <i>Selenium</i>	27	0	7	0	0	0	34	0
Жива - <i>Mercury</i>	95	0	14	0	0	0	109	0
Провера декларације - <i>Declaration test</i>	670	0	222	0	76	0	968	0

Органолептичка својства - <i>Organoleptic properties</i>	773	0	218	2	78	0	1071	2
Пестициди - <i>pesticides</i>	66	0	14	0	0	0	80	0
Полициклични ароматични угљоводоници - <i>Polycyclic aromatic</i>	15	0	0	0	0	0	15	0
Радиоактивност - <i>Radioactivity</i>	0	0	7	0	0	0	7	0
Остали испитивани параметри <i>Other parameters tested</i>								
Алуминијум - <i>Aluminium</i>	20	0	7	0	0	0	27	0
Амонијак - <i>Ammonia</i>	745	0	207	0	78	0	1030	0
Гвожђе - <i>Ferrum</i>	547	0	79	0	76	0	702	0
pH	777	0	224	1	78	0	1079	1
Електропроводљивост - <i>Conductivity</i>	734	0	217	0	78	0	1029	0
Способност оксидације- <i>Oxidation ability</i>	400	0	23	0	78	0	501	0
Бромоформ - <i>Bromoform</i>	10	0	0	0	0	0	10	0
Бромати - <i>Bromates</i>	1	0	0	0	0	0	1	0

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022.

9.3.6. Физичкохемијска исправност флашираних вода из увоза, 2022.*Chemical safety of bottled water of imported in the Republic of Serbia, 2022.*

Резултати прегледа узорака на поједине показатеље <i>Results of sample tests for specific indicators</i>	Врста намирница <i>Type of food</i>						Укупно (1 до 3) <i>Total (1 to 3)</i>	
	Природна минерална вода- <i>natural mineral water</i>		Природна изворска вода- <i>natural spring water</i>		Столна вода- <i>table water</i>			
	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non-compliant</i>	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non- compliant</i>	Укупно- <i>Total</i>	Не одговара <i>Non- compliant</i>		
Укупно - Total	40	0	0	0	0	0	40	
Антимон - <i>Antimony</i>	4	0	0	0	0	0	4	
Арсен - <i>Arsenic</i>	14	0	0	0	0	0	14	
Бакар - <i>Copper</i>	14	0	0	0	0	0	14	
Баријум - <i>Barium</i>	10	0	0	0	0	0	10	
Бор - <i>Boron</i>	5	0	0	0	0	0	5	
Цијаниди - <i>Cyanides</i>	13	0	0	0	0	0	13	
Флуориди - <i>Fluorides</i>	39	0	0	0	0	0	39	
Хром - <i>Chromium</i>	14	0	0	0	0	0	14	
Кадмијум - <i>Cadmium</i>	26	0	0	0	0	0	26	
Манганс - <i>Manganese</i>	39	0	0	0	0	0	39	
Никл - <i>Nickel</i>	14	0	0	0	0	0	14	
Нитрати - <i>Nitrates</i>	39	0	0	0	0	0	39	
Нитрити - <i>Nitrites</i>	36	0	0	0	0	0	36	
Олово - <i>Lead</i>	14	0	0	0	0	0	14	
Селен - <i>Selenium</i>	13	0	0	0	0	0	13	
Жива - <i>Mercury</i>	14	0	0	0	0	0	14	
Провера декларације - <i>Declaration test</i>	39	0	0	0	0	0	39	

Органолептичка својства - <i>Organoleptic properties</i>	31	0	0	0	0	0	31	0
Пестициди - <i>Pesticides</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Полициклнични ароматични угљоводоници - <i>Polycyclic aromatic</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Радиоактивност - <i>Radioactivity</i>	0	0	0	0	1	0	1	0
Остали испитивани параметри <i>Other parameters tested</i>								
Алуминијум - <i>Aluminium</i>	2	0	0	0	0	0	0	0
Амонијак - <i>Ammonia</i>	28	0	0	0	0	0	28	0
Гвожђе - <i>Ferrum</i>	28	0	0	0	0	0	28	0
pH	37	0	0	0	0	0	37	0
Електропроводљивост - <i>Conductivity</i>	31	0	0	0	0	0	31	0
Способност оксидације- <i>Oxidation ability</i>	26	0	0	0	0	0	26	0
Бромоформ - <i>Bromoform</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Бромати - <i>Bromates</i>	0	0	0	0	0	0	0	0

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022.

9.3.7. Микробиолошка исправност флашираних вода домаћег порекла, 2022.

Microbiological safety of bottled water of domestically produced water the Republic of Serbia, 2022.

Врста намирница Type of food	Број прегледаних узорака Number of tested samples		Неисправни узорци због налаза: Non-compliant samples due to:						
	Укупно - Total	Не одговара - Non compliant	E.coli	Фекалних стрептокока - <i>Streptococcus faecalis</i>	Pseudomonas Aeruginosa	Паразита- Parasites	Спорогених супфитредукујућих анаеробних бактерија <i>Sporogenous sulfite-reducing bacteria</i>	Укупан број колиформних бактерија- total <i>Coliform bacteria</i>	Повећан број микроорганизама -Increased number of microorganisms
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Природна минерална вода - Natural mineral water	2377	19	2	4	13	0	0	5	1
2 Природна изворска вода - Natural spring water	613	7	0	0	6	0	0	0	1
3 Страна вода - Table water	78	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно (1 до 3) Total (1 to 3)	3068	26	2	4	19	0	0	5	2

9.3. ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2022.

HEALTH SAFETY OF FOOD AND CONSUMER GOODS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, 2022.

9.3.8.Микробиолошка исправност флаширалих вода из увоза, 2022.

Microbiological safety of bottled water of imported in the Republic of Serbia, 2022.

Врста намирница <i>Type of food</i>	Број прегледаних узорака <i>Number of tested samples</i>		Неисправни узорци због налаза: <i>Non-compliant samples due to:</i>										
	Укупно - <i>Total</i>	Не одговара - <i>Non compliant</i>	E.coli - <i>E.coli</i>		Фекалних стрептокока - <i>Streptococci faecalis</i>		Pseudomonas aeruginosa		Паразита- <i>Parasites</i>	Спорогених сулфитредукујућих анаеробних бактерија <i>Sporogenous sulfite-reducing bacteria</i>		Укупан број колиформних бактерија- <i>Total coliform bacteria</i>	Повећан број микрорганизама - <i>Increased number of microorganisms</i>
	1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1 Природна минерална вода - <i>Natural mineral water</i>	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Природна изворска вода - <i>Natural spring water</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Стона вода - <i>Table water</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно (1 до 3) Total (1 to 3)	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

10.

СТИЛ ЖИВОТА, ЗНАЊА И СТАВОВИ ПРЕМА ЗДРАВЉУ СТАНОВНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

LIFE STYLE, KNOWLEDGE AND ATTITUDES TO HEALTH OF POPULATION IN REPUBLIC OF SERBIA

Страна
Page

10. Стил живота, знања и ставови према здрављу становника у Републици Србији <i>Life style, knowledge and attitudes to health of population in Republic of Serbia</i>	177
10.1 Исхрана <i>Diet</i>	
10.2 Физичка активност <i>Physical activity</i>	
10.3 Пушење <i>Smoking</i>	
10.4 Употреба алкохола <i>Alcohol consumption</i>	
10.5 Сексуално понашање <i>Sexual behavior</i>	

10. СТИЛ ЖИВОТА, ЗНАЊА И СТАВОВИ ПРЕМА ЗДРАВЉУ СТАНОВНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Извор податка за ово поглавље представља национална анкета о здрављу – Истраживање здравља становништва Србије.

Истраживање здравља становништва Србије представља национално истраживање које се спроводи у складу са стандардима ЕУ сваких шест година. Главни циљ Истраживања је да се, на основу анкете спроведене на

репрезентативном узорку (око 6.000 случајно изабраних домаћинстава), добије опис здравственог стања становништва, односно прикупе информације о томе како грађани доживљавају своје здравље, до које мере користе здравствену заштиту и како се брину о свом здрављу – прихватајући одређене стилове живота или ослањајући се на превентивне и друге здравствене услуге.

10.1 Исхрана

У Србији је у 2019. години навику да свакодневно доручкује имало 83,8% становника Србије. Значајно чешће су свакодневно доручковали старији од 65 година (89,3%) и становници Шумадије и Западне Србије (90,5%). Свакодневни доручак је у најмањем проценту заступљен код становника Војводине (73,9%).

Бар једну шолу млека и/или млечних производа свакодневно је конзумирало 41,8% становника што је значајно мање у односу на 2013. годину када је то чинило 51,7%. Најређе су то чинили најсиромашнији (35,9%), испитаници основног и нижег степена образовања (38%) и становници ванградских насеља (36,8%).

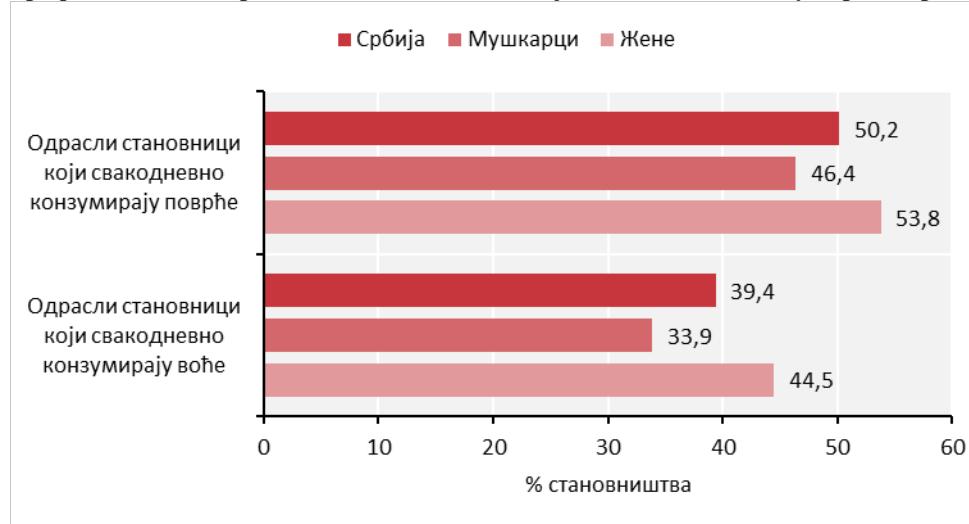
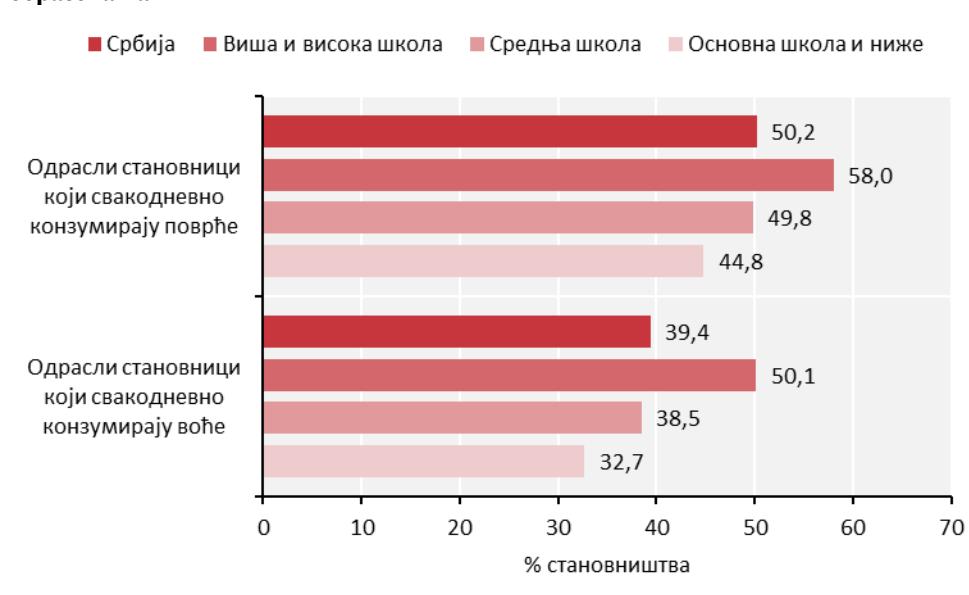
Хлеб у исхрани свакодневно користило 86,2% становника, значајно чешће мушкирци (89,4%), старији од 65 година (90,4%), становници Јужне и Источне Србије (93,0%), најсиромашнији (89,2%) и најнижег степена образовања (89,9%).

Коришћење животињских масти за припремање оброка повећано је у 2019. години (39,2%) у односу на 2013. (25,9%) и 2006. годину (33,6%). Према резултатима Истраживања, животињске масти за припрему

хране највише су коришћене у Војводини (51,3%), а најмање у Београду (26,4%) и значајно чешће у ванградским (53,9%) у односу на градска насеља (29,7%). Заступљеност ове навике је опадала са порастом степена образовања и прихода домаћинства, тако да је била најприсутнија код ниже образованог (46,2%) и сиромашног становништва (43,7%).

Док је воће свакодневно конзумирало 39,4% становника Србије, поврће је било свакодневно заступљено на трпези 50,2% становника Србије. Значајно чешће су свакодневно јели воће и поврће становници Београда, као и становништво вишег образовања и бољег материјалног статуса (Графикон 10.1.1 и 10.1.2).

Сокове од 100% чистог воћа или поврћа свакодневно је конзумирало 5,4% становника Србије, а слатка безалкохолна пића 9,3% становника. Становници Београда, жене, најобразованији и најбогатији су свакодневно више конзумирали сокове од 100% чистог воћа или поврћа, а мање слатка безалкохолна пића. Слатка безалкохолна пића су свакодневно у највећем проценту користили становници узраста 15 до 24. године (18,7%).

Графикон 10.1.1. Проценат становништва које свакодневно конзумира поврће и воће према полу**Графикон 10.1.2. Проценат становништва које свакодневно конзумира поврће и воће према степену образовања**

10.2 Физичка активност

У 2019. години, највећи број становника Србије (46,3%) је у току својих радних активности (плаћени или неплаћени посао, рад у кући или око куће, брига о породици, студирање или учење) био изложен умереном физичком напору (углавном ходање или активности које укључују умерен физички напор). 41,1% становника Србије је у току својих радних активности било изложено лаком физичком напору (углавном седење или стајање), док је тешком физичком напору

(врло тежак рад или физички захтевне активности) било изложено 9,8% становника.

Свакодневно ходање у трајању од најмање 10 минута забележено је код 75,2%, а вожња бицикла код 9% становника - значајно више у Војводини (23,5%). Само 9,7% становника Србије проводи бар 30 минута дневно у ходању или вожњи бицикла, у значајно већем проценту мушкирци (11,9%), а најмањем становници Београда (6,8%).

У групи становника Србије старости 18 до 64 године 11% је провело барем 150 минута недељно у извођењу аеробне физичке активности, значајно више мушкарци (14,4%) и становници Београда (19,7%). Интензивним физичким активностима намењеним јачању мишића најмање два пута недељно се у 2019. години бавило 7,5% становника старости 18 до 64 године. Процент становника Србије који испуњава препоруке СЗО за извођење физичке активности која утиче на побољшање здравља, а која није везана за радне активности је 4,4%. Уколико се у обзир узму и умерене радне активности онда препоруке СЗО испуњавају скоро две трећине (64,6%) становништва истог узраста.

Становници Србије седе у просеку 4,7 сати током типичног дана, највише становници Београда (5,8 сати), градских насеља (5 сати), особе узраста 75 година или више (6,1 сати), као и они са вишом и високим образовањем (5,5 сати). Ексцесивном седентарном стилу живота (седење 420 и више минута током убичајеног дана) је било изложено 23% становништва Србије, значајно више у Београдском региону (34,9%), најмлађи (28,3%) и старији од 75 година (35,1%), становници градских насеља (26,2%), они са највишим приходима (30,2%) и најобразованији (32,2%).

10.3 Пушење

У Србији је употреба дувана већ дуги низ година један од најзаступљенијих фактора ризика по здравље. То су потврдили и резултати Истраживања из 2019. године када је 31,9% становника узраста 15 и више година имало навику сталног или повременог пушења дуванских производа, укључујући и загреване дуванске производе. Као и у претходним истраживањима већи проценат пушача дуванских производа је забележен код мушкараца (33,9%) него код жена (30,1%) (Табела 10.3.1).

Електронске цигарете или сличне електронске уређаје је користило 3,3% становника.

Највећи проценат пушача дуванских производа је у старосној групи 45–54 године и износи 41,3% (Графикон 10.3.1). У популацији младих старости 15-19 година сваки седми (14,4%) изјавио је да конзумира неки од дуванских производа. Такође, тај проценат је већи у популацији са најнижим примањима (35,5%).

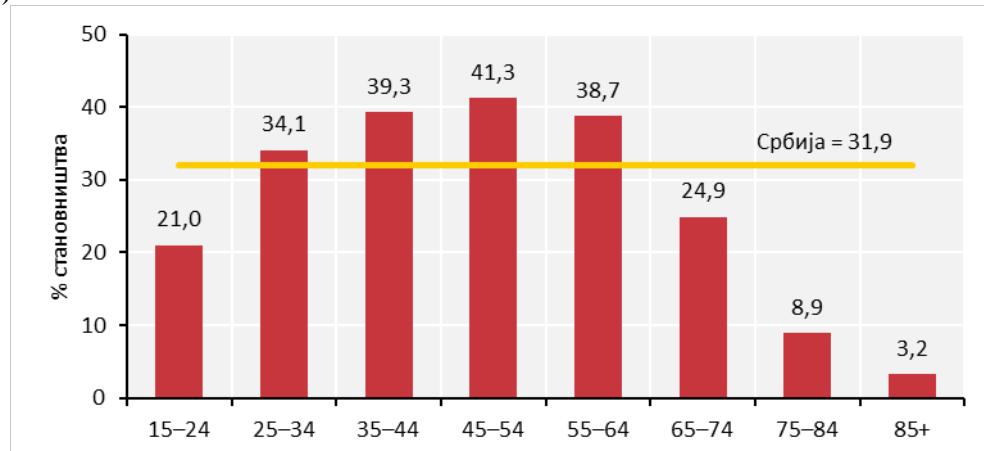
У 2019. години свакодневно је пушио цигарете, цигаре или дуван за лулу сваки четврти становник Србије (27,1%). Проценат свакодневних пушача је био нешто мањи у поређењу са 2013. годином (Табела 10.3.2).

Резултати Истраживања из 2019. године показали су да је скоро половина становништва (48,9%) старијег од 15 година било изложено дуванском диму у затвореном простору сваки дан, а скоро исто толико (49,1%) непушача је било забринуто због штетних последица изложености дуванском диму по сопствено здравље.

У години која је претходила Истраживању сваки четврти пушач (24,3%) је покушао да остави пушење, сваки други пушач (58,6%) је био забринут за сопствено здравље због штетних последица пушења, а само 30,1% процената пушача је добило савет од здравственог радника да престане да пуши.

Табела 10.3.1 Учесталост пушења дуванских производа (свакодневно или повремено) становништва према полу и узрасту

	Пушење 15+	Пушење 15-19	Пушење 20+	Пушење 18-64
Женски пол, %	30,1	12,9	31,1	35,1
Мушки пол, %	33,9	16,1	35,0	38,8
Србија, %	31,9	14,4	32,9	36,9

Графикон 10.3.1 Учесталост пушења дуванских производа (свакодневно или повремено) према узрасним групама (%)**Табела 10.3.2 Учесталост свакодневног пушења цигарета, цигара или дувана за лулу према полу и години истраживања**

	2000. (20+)	2006. (20+)	2013. (15+)	2019. (15+)
Женски пол, %	26,1	22,6	26,0	25,0
Мушки пол, %	40,6	30,7	32,6	29,4
Србија, %	33,0	26,2	29,2	27,1

10.4 Употреба алкохола

Резултати Истраживања су показали да у Србији 50,7% становништва не конзумира алкохол (39,3% није никада пробало алкохол, а 11,4% није конзумирало алкохол у претходних 12 месеци). У популацији младих 15–19 година 52,7% није конзумирало алкохол, значајно више девојака (57,2%) него младића (48,1%).

У години која је претходила Истраживању 49,3% становника је конзумирало алкохол. Свакодневно је пило 3,1% становништва што представља смањење у односу на 2013. (4,7%) и 2006. годину (3,4%). Становници Јужне и Источне Србије (4,0%) као и Војводине

значајно више свакодневно конзумирају алкохол (3,9%), за разлику од становника Шумадије и Западне Србије код којих је тај проценат најмањи (2,1%). Не изненађује податак да мушкирци у Србији традиционално у већем проценту свакодневно пију, чак осам пута више у односу на жене (Табела 10.4.1). Такође, навика свакодневног конзумирања алкохола је највише заступљена међу најниже образованом (3,4%) и ванградском популацијом (3,8%).

Експресивно пијење тј. пијење великих количина алкохола (више од шест алкохолних пића) у једној прилици (*binge drinking*) макар

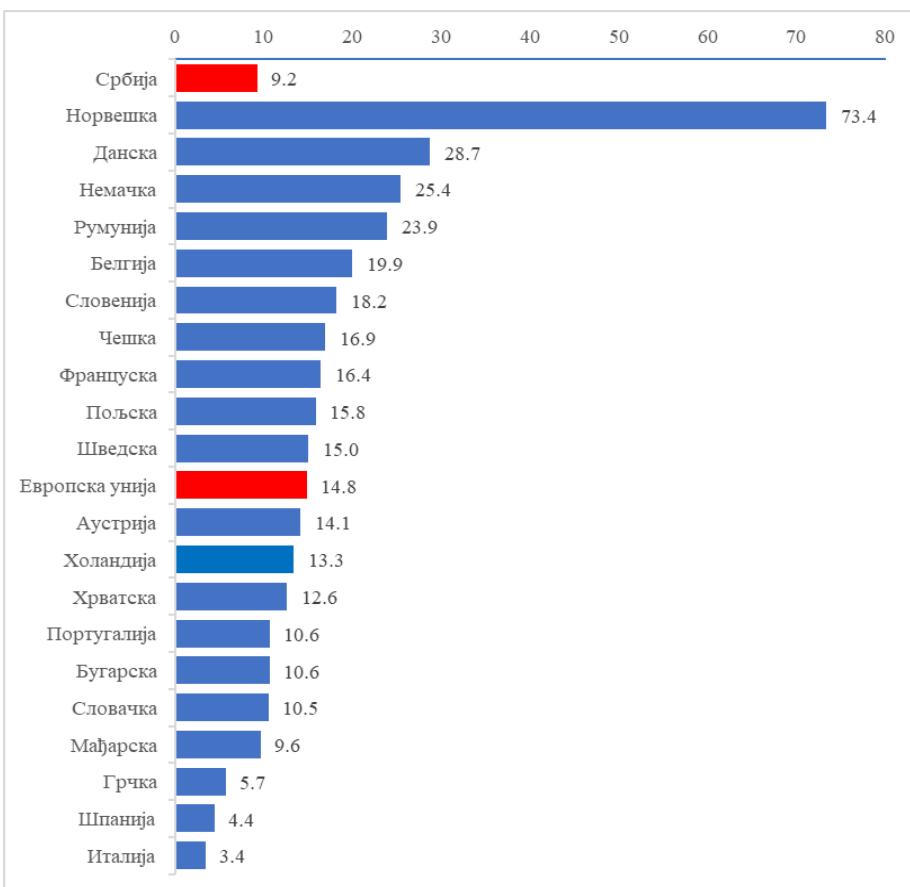
једном у току недеље, навело је 1,7% становништва Србије (3,2% мушкараца и 0,3% жена). Барем једном месечно експресивно је пило 15,1% мушкараца и 4,1% жена, односно укупно 9,2% становништва, што је према доступним подацима нижи проценат од просека ЕУ (Графикон 10.4.1).

Нарочито забрињава податак да је сваки шести (15,1%) адолесцент узраста 15–19 година најмање једном месечно конзумирао више од шест алкохолних пића током једне прилике, без разлике у односу на пол.

Табела 10.4.1 Употреба алкохола становништва према узрасним групама и полу

Демографско обележје	Становништво које никада не конзумира алкохол (%)	Становништво које је конзумирало алкохол у претходних 12 месеци (%)	Становништво које свакодневно конзумира алкохол (%)
Старосна група			
15-24	40,3	55,2	0,4
25-34	32,3	58,0	0,6
35-44	35,4	55,1	1,5
45-54	30,7	52,4	3,6
55-64	39,9	40,6	5,5
65-74	45,2	39,0	4,8
75-84	54,8	30,0	6,0
85+	50,4	23,7	7,7
Пол			
Мушки	21,8	65,0	5,7
Женски	55,1	35,2	0,7
Србија	39,3	49,3	3,1

Графикон 10.4.1 Проценат становништва које је у последњих 12 месеци најмање једном месечно конзумирало 6 или више пића у току једне прилике, Србија и изабране земље

10.5 Сексуално понашање

Према Истраживању из 2019. године 26,8% младих у Србији узраста 15–19 година је ступило у сексуалне односе, и то више дечака него девојчица (29,5% према 24,5%). У односу на 2013. годину (33,1%) забележено је смањење процента младих узраста 15–19 година који су ступили у сексуалне односе.

Медијана узраста ступања у први сексуални однос међу младима узраста од 15 до 24 године износи 18 година, док је у Истраживању из 2013. године износила 17 година. Девојке ступају у сексуалне односе нешто касније у односу на младиће (18 према 17 година). Према резултатима Истраживања из 2019. око 2,9% младих ступило је у сексуалне односе пре 15. године живота.

Од младих узраста 15–19 година који су у години која је претходила Истраживању имали сексуалне односе са повременим партнером 55,6% је приликом последњег сексуалног односа користило кондом.

У популацији одраслог становништва узраста 20 и више година употреба кондома са повременим партнером опада са старошћу и значајно је мање заступљена код становника низег образовног статуса и низих прихода. У односу на 2013. годину запажа се повећање употребе кондома приликом последњег сексуалног односа са повременим партнером (50,5% према 43,3%).

У популацији узраста 15–49 година који су у години која је претходила Истраживању имали сексуалне односе са више партнера, тек нешто

више од једне половине (60,6%) приликом последњег сексуалног односа користило кондом. Чешћа употреба кондома приликом последњег сексуалног односа особа старости 15–49 година које су имале више од једног сексуалног партнера регистрована је код младих узраста 15–24 године, особа са највишим приходом домаћинства и у градовима.

Две петине жена узраста 15–49 година (40,4%) које су биле сексуално активне у посматраном периоду користила је неко од контрацептивних средстава или метода (пилула, интраутерина спирала, хормонска инјекција, хормонски имплантат, дијафрагма, пена или гел, женски или мушки кондом, женска или мушка стерилизација). Значајно мање контрацепцију су користиле жене са низим образовањем (24,7%) и жене из најсиромашнијих домаћинстава (26,3%). У истој добној групи жена које су удате или живе у ванбрачној заједници, проценат оних које користе контрацептивна средства је мањи и износио је 34,8%. Непоуздане методе контрацепције (неплодни дани, прекинут однос, пилула за „дан после“) је користило 17,1% жена узраста 15–49 година.

Од укупног броја жена узраста 15–49 година 1,1% наводи да је имало намерни прекид трудноће у години која је претходила Истраживању 2019. године (0,9% девојака узраста од 15 до 19 година). Намерни прекид трудноће је у већем проценту био заступљен код жена низег образовања (2%).

10. LIFE STYLE, KNOWLEDGE AND ATTITUDES TO HEALTH OF POPULATION IN REPUBLIC OF SERBIA

The source of data for this Chapter is the national health interview survey - The Serbian Population Health Survey.

The Serbian Population Health Survey is a national survey conducted in accordance with EU standards, every six years. The main objective of the research is to obtain, on the basis of a survey

conducted on a representative sample (about 6,000 randomly selected households), a description of the health status of the population, ie collect information on how citizens perceive their health, the extent to which they use health care and how they care about their health – by accepting certain lifestyles or relying on preventive and other health services.

10.1 Diet

In Serbia in 2019, 83.8% of people had the habit of eating regular breakfast. Residents over 65 (89.3%) and residents of Šumadija and Western Serbia (90.5%) took their breakfasts much more often (80.5%). Regular daily breakfast was least present in citizens of Vojvodina (73.9%).

At least one cup of milk and/or dairy products was consumed on a daily basis by 41.8% of citizens, which is a significant decrease compared to 2013, when that was done by 51.7% persons. This was most rarely done by the poorest citizens (35.9%), persons with basic and lower than basic education (38%), as well as inhabitants of suburban settlements (36.8%).

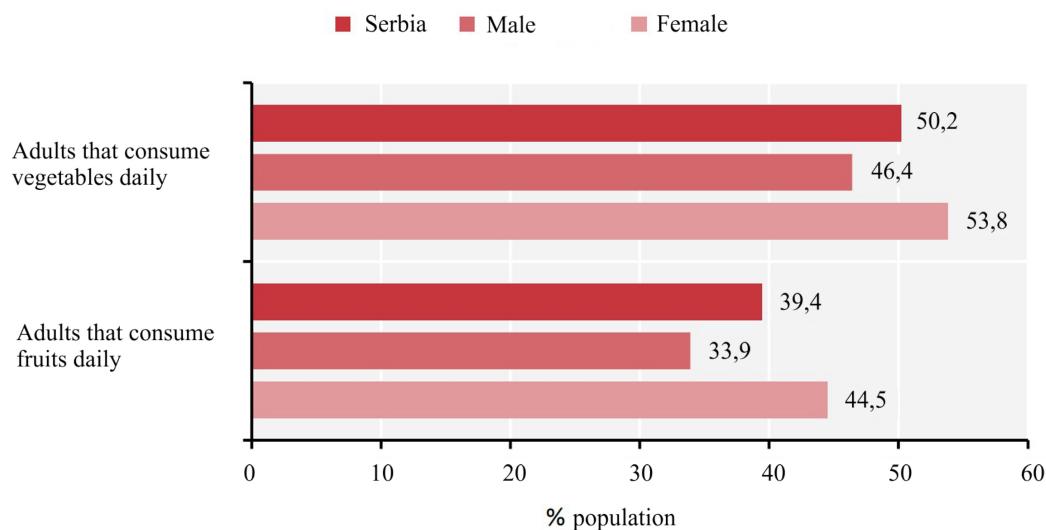
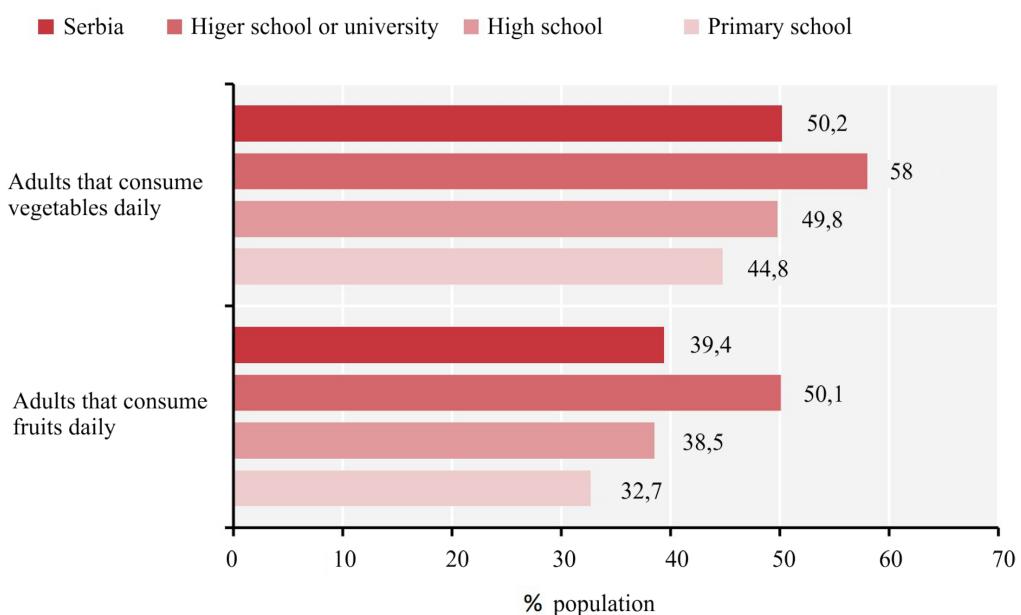
Bread was used daily by 86.2% of the population, significantly more often by men (89.4%), older than 65 years (90.4%), residents of Southern and Eastern Serbia (93.0%), the poorest (89.2%)) and the lowest level of education (89.9%).

The use of animal fats for meal preparation increased in 2019 (39.2%) compared to 2013 (25.9%) and 2006 (33.6%). According to the results of the Research, animal fats for food preparation were mostly used in Vojvodina

(51.3%), and the least in Belgrade (26.4%) and significantly more often in suburban (53.9%) compared to urban settlements (29.7%). The presence of this habit went down with the raise in the level of education and household income, so that it was most present among the less educated (46.2%) and the poor population (43.7%).

Fruit were consumed on a daily basis in 2019 by 39.4% citizens, while vegetables were consumed on a daily basis by 50.2% citizens of Serbia. Residents of Belgrade ate significantly more often fruits and vegetables every day, as well as the population with higher education and better material status (Graph 10.1.1 and 10.1.2).

Juices of 100% pure fruit or vegetables were consumed daily by 5.4% of the population of Serbia, and sweet non-alcoholic beverages by 9.3% of the population. Residents of Belgrade, women, the most educated and richest, consumed more juices of 100% pure fruits or vegetables every day, and less sweet soft drinks. Sweet non-alcoholic beverages were mostly used daily by residents aged 15 to 24 (18.7%).

Graph 10.1.1. Percentage of the population that consumes vegetables and fruits daily by gender**Graph 10.1.2. Percentage of the population that consumes vegetables and fruits daily by level of education**

10.2 Physical activity

In 2019, the largest share of the population of Serbia (46.3%) during their working tasks (paid or unpaid work, work at home or around the house, family care, studying) was exposed to moderate physical effort (mostly walking or activities involving moderate physical effort). 41.1% of the population of Serbia was exposed to light physical effort (mostly sitting or standing) during their work activities, while 9.8% of the population was

exposed to heavy physical effort (mostly heavy labour or physically demanding work).

Daily walking lasting at least 10 minutes was recorded in 75.2%, while cycling in 9% of the population - significantly more in Vojvodina (23.5%). Only 9.7% of the population of Serbia spends at least 30 minutes a day walking or cycling, a significantly higher percentage of men (11.9%), and the smallest percentage in citizens of Belgrade (6.8%).

In the group of Serbian residents aged 18 to 64, 11% spent at least 150 minutes a week performing aerobic physical activity, significantly more men (14.4%) and Belgrade residents (19.7%). In 2019, 7.5% of the population aged 18 to 64 were engaged in intense physical activities intended to strengthen muscles at least twice a week. The percentage of the population of Serbia who fulfills the recommendations of the WHO for performing physical activity that affects the improvement of health, and which is not related to work activities, is 4.4%. If moderate work activities are taken into account, then almost two thirds (64.6%) of the population of the same age meet the WHO recommendations.

10.3 Smoking

In Serbia, the use of tobacco has been one of the most common health risks for many years. This was confirmed by the results of the Survey from 2019, when 31.9% of the population aged 15 and over were regular or occasional users of tobacco products, including heated tobacco products. As in previous studies, a higher percentage of smokers of tobacco products was recorded in men (33.9%) than in women (30.1%) (Table 10.3.1).

Electronic cigarettes or similar electronic devices were used by 3.3% of the population.

The highest percentage of smokers of tobacco products was in the age group 45–54 years and amounts to 41.3% (Graph 10.3.1). In the population of young people aged 15–19, every seventh (14.4%) stated that they consume some of the tobacco products. Also, this percentage is higher in the population with the lowest incomes (35.5%).

Citizens of Serbia sit for an average of 4.7 hours during a typical day, mostly residents of Belgrade (5.8 hours), in urban settlements (5 hours), people aged 75 or over (6.1 hours), as well as those with higher education (5.5 hours). Excessive sedentary lifestyle (sitting for 420 minutes or more during a typical day) was exposed to 23% of the population of Serbia, significantly more in the Belgrade region (34.9%), among the youngest (28.3%) and older than 75 years (35.1 %), residents of urban settlements (26.2%), those with the highest incomes (30.2%) and the most educated (32.2%).

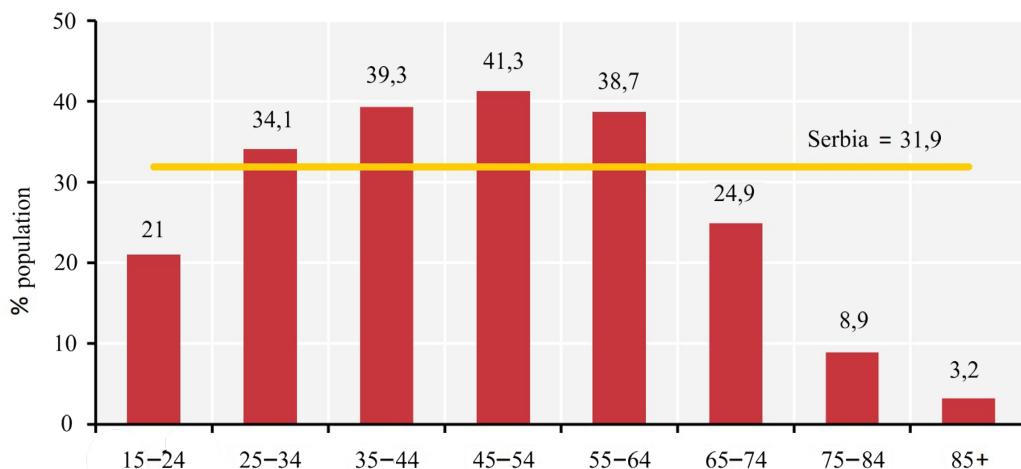
In 2019, every fourth inhabitant of Serbia (27.1%) smoked cigarettes, cigars or pipe tobacco daily. The percentage of daily smokers was slightly lower compared to 2013 (Table 10.3.2).

The results of the 2019 Survey showed that almost half of the population (48.9%) over the age of 15 were exposed to tobacco smoke indoors every day, and almost as many (49.1%) non-smokers were concerned about the harmful consequences exposure to tobacco smoke for one's own health.

In the year preceding the Survey, one in four smokers (24.3%) tried to quit smoking, one in two smokers (58.6%) was concerned about their own health due to the harmful effects of smoking, and only 30.1% of smokers received advice from a healthcare professional to quit smoking.

Table 10.3.1 Frequency of smoking of tobacco products (daily or occasionally) of the population by sex and age

	Smoking 15+	Smoking 15-19	Smoking 20+	Smoking 18-64
Female, %	30,1	12,9	31,1	35,1
Male, %	33,9	16,1	35,0	38,8
Serbia, %	31,9	14,4	32,9	36,9

Graph 10.3.1 Frequency of smoking tobacco products (daily or occasionally) by age groups (%)**Table 10.3.2 Frequency of daily smoking of cigarettes, cigars or pipes by sex and year of survey**

	2000. (20+)	2006. (20+)	2013. (15+)	2019. (15+)
Female, %	26,1	22,6	26,0	25,0
Male, %	40,6	30,7	32,6	29,4
Serbia, %	33,0	26,2	29,2	27,1

10.4 Alcohol consumption

The results of the Survey showed that in Serbia, 50.7% of the population does not consume alcohol (39.3% have never tried alcohol, and 11.4% have not consumed alcohol in the previous 12 months). In the population of young people aged 15–19, 52.7% did not consume alcohol, significantly more girls (57.2%) than boys (48.1%).

In the year preceding the Survey, 49.3% of the population consumed alcohol. 3.1% of the population drank every day, which is a decrease compared to 2013 (4.7%) and 2006 (3.4%). Residents of Southern and Eastern Serbia (4.0%) as well as Vojvodina consume significantly more alcohol on a daily basis (3.9%), in contrast to residents of Šumadija and Western Serbia, where this percentage is the lowest (2.1%). Information that a large percentage of men in Serbia traditionally drink on a daily basis, even eight times more than women does not come as a

surprise (Table 10.4.1). Also, the habit of daily alcohol consumption is more prevalent among the least educated (3.4%) and the suburban population (3.8%).

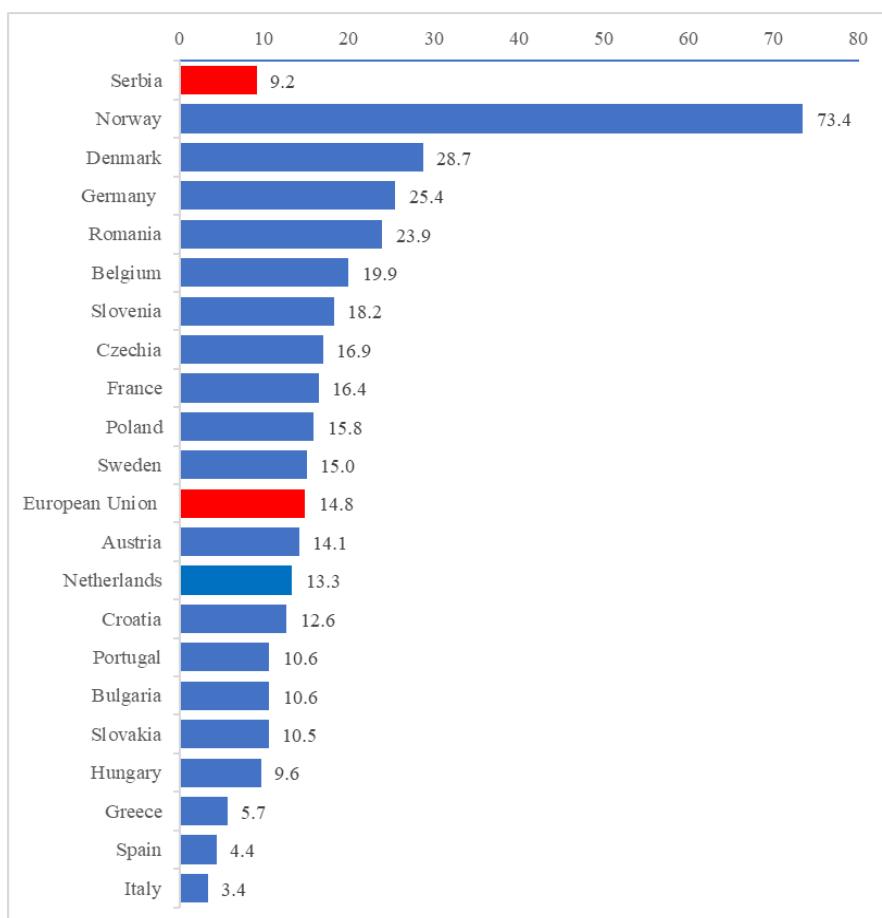
Excessive drinking, ie. drinking large quantities of alcohol (more than 6 alcoholic drinks) per occasion (binge drinking) at least once a week is recorded in 1.7% of the population of Serbia (3.2% of men and 0.3% of women). At least once a month, 15.1% of men and 4.1% of women engaged in excessive drinking, or a total of 9.2% of the population, which according to the available data is a lower percentage than the EU average (Graph 10.4.1).

Of particular concern is the fact that every sixth adolescent aged 15–19 years (15.1%) consumed more than six alcoholic beverages during one occasion at least once a month, regardless of gender.

Table 10.4.1 Alcohol conusmption of the population by age groups and gender

Demographic characteristics	Population that never consumes alcohol (%)	Population that consumed alcohol in the previous 12 months (%)	Population that consumes alcohol on a daily basis (%)
Age group			
15-24	40,3	55,2	0,4
25-34	32,3	58,0	0,6
35-44	35,4	55,1	1,5
45-54	30,7	52,4	3,6
55-64	39,9	40,6	5,5
65-74	45,2	39,0	4,8
75-84	54,8	30,0	6,0
85+	50,4	23,7	7,7
Gender			
Male	21,8	65,0	5,7
Female	55,1	35,2	0,7
Serbia	39,3	49,3	3,1

Graph 10.4.1 The percentage of the population that in the past 12 months at least once per month consumed 6 or more drinks during one occasion, Serbia and selected countries

10.5 Sexual behavior

According to the 2019 Survey, 26.8% of the young people in Serbia aged 15–19 engaged in sexual activities, significantly more boys than girls (29.5% against 24.5%). Compared to 2013 (33.1%), there was a decrease of young people aged 15–19 who engaged in sexual activities.

The median age of first sexual intercourse among young people aged 15 to 24 was 18, while in the 2013 Survey it was 17 years. Girls have sexual intercourse somewhat later than boys (18 to 17 years old). According to the results of the 2019 Survey, about 2.9% of young people had sexual intercourse before the age of 15.

55.6% of young people aged 15–19 who had sexual intercourse with an occasional partner in the year preceding the Survey used a condom during their last sexual intercourse.

In the adult population aged 20 and over, condom use with an occasional partner decreases with age and is significantly less prevalent among residents of lower educational status and lower income. Compared to 2013, there is an increase in the use of condoms during the last sexual intercourse with an occasional partner (50.5% vs. 43.3%).

In the population aged 15–49 who had sexual intercourse with several partners in the year preceding the Survey, slightly more than one half (60.6%) used a condom during the last sexual intercourse. More frequent use of condoms by persons aged 15–49 who had more than one sexual partner was registered among young people aged 15–24, persons with the highest household income and those living in cities.

Two out of five women aged 15–49 (40.4%) who were sexually active during the observed period used one of the contraceptives or contraceptive methods (pill, intrauterine device, hormone injection, hormone implant, diaphragm, foam or gel, female or male condom, female or male sterilization). Significantly less contraception was used by women with lower education (24.7%) and women from the poorest households (26.3%). In the same age group of women who are married or those living in cohabitation, the percentage of those who use contraceptives is lower and amounted to 34.8%. Unreliable methods of contraception (safe period, coitus interruptus, the “day after” pill) were used by 17.1% of women aged 15–49.

Out of the total number of women aged 15–49, 1.1% stated that they had induced termination of pregnancy in the year preceding the 2019 Survey (0.9% of girls aged 15–19). Induced abortion was significantly more present in women with lower education level (2%).